

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ชุดโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสาน
แผนพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

โดย

โดย ดร.ชลธาร วิศรุตวงศ์ และคณะ

กันยายน 2552

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสาน
แผนพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

โดย

ดร.ชลธาร	วิศรุตวงศ์	กรมสรรพสามิต
นางสาวเฉลิมศรี	ปุเรือน	อบจ.เชียงราย
นางทัชชา	สามัคคีนิษฐ์	อบจ.เชียงราย
นางสาวศรีวราภร	ศิริรุ่งเรืองอมร	กรมสรรพสามิต
นางสาวพรพรรณ	แก้ววันทา	กระทรวงสาธารณสุข
นางสาวนาถอนงค์	จงอยู่สุข	กรมสรรพสามิต

ชุดโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสาน
แผนพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เชียงราย
ระยอง ขอนแก่น และสุราษฎร์ธานี

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร

ส่วนที่ 1 รายงานแผนปฏิบัติการของนักวิจัยและรายงานแผนการปฏิบัติงานร่วมของโครงการ

1.1	วัตถุประสงค์การจัดทำแผนปฏิบัติการ	1
1.2	แผนปฏิบัติการนักวิจัยและแผนปฏิบัติงานร่วมในช่วง 24 เดือนที่ผ่านมา	1
1.3	ผลการปฏิบัติการของนักวิจัยและโครงการ ในช่วง 6 เดือนที่ 1-4	5
1.4	ปัญหาและอุปสรรค	17

ส่วนที่ 2 รายงานแสดงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย

2.1	การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของอบจ.เชียงราย ตามกฎระเบียบ	20
2.2	การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอบจ.เชียงราย ก่อนการร่วมโครงการวิจัย	26
2.3	การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ร่วมกับโครงการวิจัย	31
2.4	การติดตามและประเมินผลการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอปท.จังหวัดเชียงราย	42
2.5	ปัญหาและแนวทางแก้ไขสำหรับการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์เฉพาะด้านเชียงราย	49

ส่วนที่ 3 รายงานแสดงการจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย

3.1	สภาพปัญหา/ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการของอบจ.จังหวัดเชียงราย และอปท.นำร่อง	51
3.2	แผนปฏิบัติการร่วมยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	52

สารบัญ (ต่อ)

3.3 การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของอบจ.เชียงรายและ อปท.น่าน	66
3.4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำและประสานแผนปฏิบัติการร่วมยุทธศาสตร์ การท่องเที่ยว	90
ส่วนที่ 4 รายงานแสดงปัจจัยสำคัญในการจัดทำและประสานแผนของอปท.และการบูรณาการ ในการทำงานและประสานแผน	
4.1 ปัจจัยที่สำคัญในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น	93
4.2 การบูรณาการ (Synchronize) ในการทำงานและประสานแผน	103
4.3 ถอดบทเรียนจากการวิจัย	104
4.4 การนำไปใช้ประโยชน์	109
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายงานการประชุมในการลงพื้นที่และการประชุมเชิงปฏิบัติการ	114
ภาคผนวก ข ภาพการลงพื้นที่	190

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 ผลการปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการของนักวิจัยและแผนการปฏิบัติงานร่วม ของโครงการตลอดระยะเวลา 2 ปี (แบ่งเป็น 4 ช่วง)	10
ตารางที่ 2 ผลการปฏิบัติงานร่วมกับโครงการอื่นตลอดระยะเวลา 2 ปี (แบ่งเป็น 4 ช่วง)	15
ตารางที่ 3 เปรียบเทียบยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของอบจ.เชียงรายกับตัวอย่าง ในคู่มือ	27
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ SWOT อบจ.เชียงราย	34
ตารางที่ 5 แผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	41
ตารางที่ 6 รายละเอียดและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 7 ด้าน	44
ตารางที่ 7 แผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของอบจ.เชียงราย	59
ตารางที่ 8 แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ	60
ตารางที่ 9 แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบล	61
ตารางที่ 10 การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของอบจ.เชียงราย	69
ตารางที่ 11 การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ	75
ตารางที่ 12 การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ	80
ตารางที่ 13 การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบล ตำบล	85

บทสรุปผู้บริหาร

รายงานฉบับนี้เป็นรายงานผลการดำเนินงานโครงการวิจัย ในช่วง 24 เดือน ซึ่งกลไกและกระบวนการสำหรับการวิจัยและพัฒนาดำเนินการโดยใช้วิธีการเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ผ่านกระบวนการคิด การวางแผน การเรียนรู้และการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างบุคลากรขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กับคณะผู้วิจัยในแต่ละโครงการย่อย ที่ผ่านมามีการสร้างและพัฒนา การติดต่อประสานงานในลักษณะที่เป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นทั้งภายในและภายนอกองค์กร จากการที่โครงการวิจัยฯ มีการลงพื้นที่ การกระตุ้นและผลักดันให้อบจ.เป็นแกนนำการจัดทำและประสานแผนฯ โดยการจัดให้มีเวทีในการร่วมคิด ร่วมทำ การร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และค่อยเป็นค่อยไป เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจและการปรับเปลี่ยนความคิดและพฤติกรรมด้านการจัดทำและประสานแผนฯ ร่วมกัน อีกทั้งเพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการและสร้างขบวนการในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วม ทำให้สามารถขยายกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องจากเดิมในช่วงแรกของโครงการที่เน้นผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ภายในอบจ.เชียงราย และต่อมาได้มีการขยายผลสู่ภายนอกองค์กร อาทิ อปท.น่านอง ได้แก่ อบต.ดับเต่า เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ และเทศบาลตำบลเวียง อ.เชียงของ และอปท.อื่นๆ ในเขตพื้นที่ต่อเนื่องติดกับ อปท.น่านอง ตลอดจนส่วนราชการต่างๆ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น ขนส่งเชียงราย การท่องเที่ยวเชียงราย หอการค้าจังหวัด สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สมาคมโรงแรมและร้านอาหาร และอาจารย์มหาวิทยาลัยในท้องถิ่นฯ

คณะนักวิจัยฯ เชื่อว่าการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดผลในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดเท่าที่จะทำได้นั้น อบจ.ต้องแสดงบทบาทในการนำเป็นแกนนำในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยชักจูงให้อปท.ในท้องถิ่นมาร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาในท้องถิ่น จุดอ่อน จุดแข็งและโอกาส เพื่อตระหนักถึงสภาพแวดล้อมและปัญหา ตลอดจนกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันทั้งจังหวัดให้ได้เสียก่อน นำไปสู่การกำหนดกรอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่เป็นธรรมชาติ มีการกำหนดทิศทางการแก้ไขปัญหาและทิศทางการพัฒนาร่วมกัน แล้วจึงกลับไปวางแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนในทิศทางดังกล่าว ตามกำลังทรัพยากร เงินและคนที่มีอยู่ หากการพัฒนาหรือการแก้ปัญหาส่วนใดที่จำเป็นต้องดำเนินการร่วมกัน อปท.และผู้ที่เกี่ยวข้องก็ต้องมาจัดทำและประสานแผนร่วมกันตั้งแต่เริ่มต้น การจัดทำและประสานแผนจึงจำเป็นต้องมองจากภาพรวมหรือภาพใหญ่ทั้งจังหวัด แล้วค่อยขยายลงสู่ภาพย่อยๆ หรือภาพของแต่ละท้องถิ่น โดยมีการจัดลำดับความสำคัญ ตลอดจนการกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ แทนที่จะต่างคนต่างทำ และเริ่มทำจากแผนย่อยๆ (แผนชุมชน) และเมื่อเกินกำลังหรือศักยภาพค่อยส่งต่อให้หน่วยงานที่มีพื้นที่ความรับผิดชอบกว้างกว่ารับไป ซึ่งหน่วยงานที่รับไปอาจจะไม่ดำเนินการก็ได้ เพราะแต่ละอปท. ต่างมีอิสระและรับผิดชอบต่อประชาชนที่เลือกตั้งตนมา หากแต่ละอปท. มองและรับรู้ปัญหาที่แตกต่างกันไปแล้ว จะทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นในแต่ละอปท. ซึ่งอยู่ในจังหวัดเดียวกันมีความแตกต่าง และรองรับในการแก้ไขปัญหาย่อยๆ มากกว่าปัญหาใหญ่ๆ

หรือ ปัญหาหลักๆ การกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาจึงเป็นเครื่องมือทดลองที่จะดึงให้อปท. ต่างๆ มาร่วมกันมองภาพปัญหาหรือโจทย์การพัฒนาาร่วมกัน เพื่อจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกัน

ทั้งนี้การดำเนินการสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ช่วง สรุปได้ดังนี้

ช่วง 6 เดือนแรก คณะนักวิจัยฯ เป็นผู้ริเริ่มดำเนินการและผลักดันเกือบทั้งหมด ทั้งด้านการคิด การลงมือปฏิบัติ การจัดให้มีการประชุม การวางกรอบและแผนการทำงาน การทำความเข้าใจกับผู้บริหาร อบจ.และจัดสัมมนา โดยประสานงานและเชิญผู้ที่เกี่ยวข้อง ตัวแทนมหาวิทยาลัย ภาคราชการ และอปท. ต่างๆ ในเขตจังหวัดเชียงรายมารับฟังแนวทางการกระจายอำนาจและรัฐธรรมนูญ 2550 และทำกิจกรรมสร้าง เครือข่ายด้านการจัดทำแผนพัฒนา ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการไปเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้ เป็นส่วนใหญ่ เจ้าหน้าที่อบจ. เชียงรายส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมเป็นอย่างดี

ส่วนในช่วง 6 เดือนที่ 2 คณะนักวิจัยฯ เป็นผู้ร่วมคิด ร่วมประสานงาน และร่วมดำเนินการให้ คำปรึกษาโดยอบจ.เป็นผู้ดำเนินการหลัก ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อบจ.เชียงรายบางคนที่เคยมองดูอยู่ห่างๆ ก็เริ่มให้ความสนใจและกระตือรือร้นในการเข้ามามีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติการกับคณะนักวิจัยฯ มากขึ้น โดยการดำเนินปฏิบัติการในช่วงที่ 2 นี้ส่วนใหญ่อบจ.เชียงราย จะเป็นผู้ลงมือดำเนินการให้เกิดผล ได้แก่เป็นผู้ติดต่อประสานงาน เป็นผู้เชิญประชุม และเป็นผู้ร่วมจัดการประชุมสัมมนาการทำกิจกรรมสร้างเครือข่าย โดยเชิญหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ อปท.นาร่อง ภาคราชการส่วนภูมิภาค ภาคเอกชน สถาบันการศึกษามาร่วม ดำเนินการกับอบจ.มากขึ้น

ในช่วง 6 เดือนที่ 3 ผู้บริหารอบจ. คัดเลือก อปท. นาร่อง และมอบหมายนโยบายว่าต้องการ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมล้านนาอย่างยั่งยืน เน้นนักท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เจ้าหน้าที่อบจ.เป็นผู้ร่วมจัดการประชุม อบรม สัมมนาต่างๆ และมีส่วนร่วมในการรายงานผลการดำเนินงาน กล่าวเปิดการประชุม ตลอดจนแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมมากขึ้น เจ้าหน้าที่อบจ.มีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการมากขึ้น และให้ความสนใจ สนับสนุน และมีมิตรไมตรีกับนักวิจัยมากขึ้น การประชุมสัมมนาขยายผลรวมไปถึงอปท. นาร่อง และออกนอกพื้นที่ตัวเมืองจังหวัด โดยการลงพื้นที่อำเภอเชียงของ ผู้ที่เข้าร่วมสัมมนาขยายวงกว้าง ออกไป เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกิดการสร้างเครือข่ายและพัฒนากระบวนการระดมสมองด้านการจัดทำ และประสานแผนพัฒนาระหว่างอปท. และผู้ที่เกี่ยวข้อง

และช่วงเวลา 6 เดือนที่ 4 ซึ่งเป็นช่วงท้ายของโครงการวิจัย คณะนักวิจัยฯ ลงพื้นที่ร่วมกับอบจ. เชียงราย ที่อำเภอตับเต่า คณะนักวิจัยแสดงบทบาทในการกระตุ้น/ผลักดันผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่น ผ่านกลไก วิธีการหลากหลายรูปแบบ เช่น การประชุมสัมมนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรมสัมพันธ์ การประชุมร่วมกับอปท.นาร่อง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จนกระทั่งทำให้เกิดมีการ เปลี่ยนแปลงสาระการจัดทำและประสานแผนปฏิบัติการร่วมยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว สรุปผลการดำเนินงาน ได้ดังนี้

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อปท. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น เกิดการร่วมคิดและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน อบจ. ได้พัฒนาบทบาทในฐานะผู้นำการพัฒนาท้องถิ่นผ่านการจัดทำและประสานแผนฯ มากขึ้นจากเดิม อย่างไรก็ตาม การร่วมจัดทำและประสานแผนระหว่างอปท. ดังกล่าวยังอยู่ในระดับเบื้องต้น (เจ้าหน้าที่อบจ. เชียงรายประเมินตนเองว่าพัฒนาได้ระดับ 2 จากทั้งหมด 5 ระดับ) และมีขอบเขตจำกัดอยู่ที่อปท. ที่เข้าร่วมโครงการนำร่องเท่านั้น การจัดทำแผนพัฒนาฯ ของอปท. อื่นๆ เป็นไปเพื่อการขอสนับสนุนงบประมาณจากอบจ. เชียงรายเป็นหลัก การนำแผนไปปฏิบัติพบว่าประสบปัญหาความล่าช้ามาก อันเนื่องมาจากการเข้าร่วมประชุมและกิจกรรมต่างๆ ที่อบจ. จัดขึ้นร่วมกับคณะนักวิจัยฯ เจ้าหน้าที่อบจ. และอปท. นำร่อง ในระดับผู้บริหารที่มีอำนาจการตัดสินใจไม่ได้เข้าร่วมรับรู้ ไม่ได้ร่วมดำเนินการ และไม่ได้รับการสร้างความสัมพันธ์ด้วย การนำเสนอแผนพัฒนาที่ร่วมกันคิดอย่างเป็นระบบระหว่างอปท. ผู้บริหารอปท. จึงพิจารณาให้ความสำคัญค่อนข้างน้อย

เจ้าหน้าที่อปท. ที่ร่วมโครงการส่วนใหญ่มีการเรียนรู้ และเข้าใจมากขึ้นถึงความสำคัญของการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น และเชื่อว่า ผู้ที่มีบทบาทอย่างแท้จริงแล้วในการพัฒนาท้องถิ่นคือผู้บริหารอปท. หรือนายก อบท. นั้นๆ เอง พบว่ามีข้อเสนอหลายอย่างที่มีการเสนอกันในกิจกรรมที่จัดในกระบวนการวิจัยถูกนำไปสอดแทรกในบางแผนและบางโครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของอปท. นำร่อง อาทิ ข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2553 ของอบจ. เชียงราย มีการบรรจุแผนและโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวมากขึ้น ข้อเสนอบางอย่างของคณะนักวิจัยฯ ในการจัดระบบการคมนาคม จุดนั่งพัก จุดถ่ายรูป ถูกนำไปใช้ในการปรับปรุงแบบการจัดเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม เป็นต้น

นอกจากนี้การวิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่สำคัญในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น การถอดบทเรียน สรุปพอสังเขปดังนี้

1. ปัจจัยสำคัญ ประกอบด้วย

- ปัจจัยภายในองค์กร อาทิ ตัวผู้นำอปท. ที่ต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ กล้าตัดสินใจ เจ้าหน้าที่ อปท. มีความรู้ความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาฯ ต้องใฝ่ที่จะ รอบรู้ ทั้งกฎหมาย กฎระเบียบ ความรู้รอบตัวอื่นๆ และที่สำคัญมีความตั้งใจ ใส่ใจต่อการปฏิบัติงาน พัฒนาดตนเองมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Personal Mastery) ไม่ทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม ควรมีการร่วมรับรู้ปัญหาของท้องถิ่น และร่วมกันคิด ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ การปฏิบัติงานวางแผนร่วมกันตั้งแต่เริ่มแรก ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเกิดเป็นทีมงานเดียวกัน ทีมอบจ. (Team Learning) เป็นต้น

- ปัจจัยนอกองค์กร อาทิ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ของกระทรวงมหาดไทย มีการกำหนดคู่มือการจัดทำแผนฯ ไว้ค่อนข้างชัดเจน แต่ในระหว่างปีงบประมาณมักจะมีหน่วยงานราชการของรัฐบาลอื่นๆ แทรกแซงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น มติคณะรัฐมนตรี การสั่งการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ผลทำให้ อบต. ไม่มีอิสระเป็นและไม่ให้ความสำคัญต่อเนื้อหาสาระในการจัดทำและประสานแผนฯ เท่าที่ควรจะเป็น งบประมาณที่เพียงพอ เป็นต้น

หลังจากดำเนินการวิจัยและพัฒนามาเป็นระยะเวลา 24 เดือน คณะนักวิจัยฯ พบว่าการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นของอบจ. มีปัจจัยความสำเร็จที่ใกล้เคียงกับปัจจัยในการพัฒนาองค์กร ตามแนวคิดเรื่อง องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization: LO) ของ Peter M. Senge ที่ประกอบไปด้วย 5 ปัจจัยหลัก คือ การใฝ่ใจพัฒนาคน มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Personal Mastery) รูปแบบวิธีการคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model) การสร้างและพัฒนาวิสัยทัศน์ (Shared Vision) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) และการคิดเข้าใจเชิงระบบ (System Thinking) องค์กรในที่นี่จึงเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดหนึ่งๆ มีขอบเขตพื้นที่ทั้งจังหวัด ไม่ใช่เป็นแค่การพัฒนาอบจ.หรือองค์กรหนึ่งๆ แต่เป็นการเรียนรู้หลายๆ องค์กรร่วมกัน เชื่อมโยงอบต.อื่นๆ หน่วยงานอื่นและประชาชนที่ไม่ใช่เป็นบุคลากรของ อบจ. ด้วย ทั้งนี้ทุกฝ่ายมีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาท้องถิ่น

2. การถอดบทเรียนจากการวิจัย การวิจัยได้ถอดบทเรียนจากการทดลองปฏิบัติจัดทำและประสานแผนฯ ของอบจ.เชิงราช อออกมาเป็นแบบจำลอง (Model) เพื่อสนับสนุนให้ อบจ.ที่มีลักษณะคล้ายคลึงและมีขนาดงบประมาณปานกลาง คือประมาณ 300- 400 ล้านบาท เช่น อบจ.เชิงราช ซึ่งมีพื้นที่จังหวัดค่อนข้างกว้าง และมีระดับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจไม่สูงและซับซ้อนมากนัก การมีส่วนร่วมของประชาชนยังมีไม่มากนัก การเมืองมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันค่อนข้างชัดเจน แต่มีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เข้มแข็ง หากจะทำให้เกิดการจัดทำและประสานแผนท้องถิ่นจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ได้อย่างไร อาทิ ในเบื้องต้นต้องศึกษาข้อมูลและลักษณะพื้นฐานของพื้นที่ที่อบต. รับผิดชอบ ต้องศึกษาระบบงานการจัดทำและประสานแผนฯ ภายในองค์กรของอบต. นั้นๆ ผ่านการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (นายก อบจ. รองนายกอบจ. ปลัด และรองปลัด) ผู้อำนวยการกอง และเจ้าหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้ทราบว่า ใครทำอะไร อย่างไร เมื่อไหร่ ทำไม ความต้องการ เป้าหมายของงาน การประสานงานในแต่ละลำดับขั้น จนได้ภาพรวมของการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น และความเชื่อมโยงกับข้อมูลสถิติงบประมาณ เพื่อทำความเข้าใจในเชิงระบบของการจัดทำและประสานแผนฯ ของอบต. นั้นๆ ในทางปฏิบัติ เป็นต้น

ส่วนที่ 1

รายงานแผนปฏิบัติการของนักวิจัย และรายงานแผนการปฏิบัติงานร่วมของโครงการ

1.1 วัตถุประสงค์การจัดทำแผนปฏิบัติการ

วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการในโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย จัดทำขึ้น

1. เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการสำหรับคณะนักวิจัยฯ และอปท.ที่เข้าร่วมโครงการให้ทุกฝ่ายรับทราบร่วมกันเป็นการล่วงหน้าถึงสิ่งที่จะดำเนินการร่วมกัน
2. เพื่อให้การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายมีประสิทธิภาพ มองเห็นเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งจะส่งผลให้เป็นการจัดทำและประสานแผนฯ ที่ก่อให้เกิด การร่วมคิด และร่วมลงมือทำ เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม เป้าหมายร่วม และการสร้างทีมงานพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน ลักษณะเดียวกันกับองค์กรแห่งการเรียนรู้(Learning Organization)
3. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน มีการติดต่อประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ทางด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจนสามารถพัฒนาให้เกิดความเป็นเพื่อนเป็นเครือข่ายที่จะช่วยกันผลักดันการจัดทำและประสานแผนฯ ให้เป็นจริงจังและเป็นรูปธรรมได้เร็วขึ้น

1.2 แผนปฏิบัติการนักวิจัยและแผนปฏิบัติงานร่วมในช่วง 24 เดือนที่ผ่านมา

การวิจัยมีแผนปฏิบัติการที่แบ่งออกเป็น 4 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 (6 เดือนที่ 1)

- 1) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการปรับฐานความรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันในด้านความสำคัญของการจัดทำและประสานแผนฯ ร่วมกัน เพื่อให้คณะนักวิจัยฯ ผู้บริหารอบจ.เชียงราย และเจ้าหน้าที่ด้านการวางแผนฯ ของหน่วยงานต่างๆ ภายในอบจ.เชียงรายมีความรู้ ความเข้าใจในเป้าหมาย และกระบวนการทำงานร่วมกัน
- 2) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการผ่านการสัมภาษณ์ผู้บริหารอบจ.เชียงราย และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ที่ละหน่วยงานภายในอบจ.เชียงราย อีกทั้งได้ทำการสำรวจข้อมูล และขั้นตอนการทำงานเกี่ยวกับการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น พร้อมเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีการจัดทำและประสานแผนฯ ให้กับอบจ. เชียงราย

- 3) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการสำรวจขีดความสามารถของบุคลากรด้านการจัดทำและประสานแผนฯ ของอบจ.เชียงราย เพื่อบันทึกสภาพสิ่งที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันของการจัดทำและประสานแผนฯ ของอบจ.เชียงราย
- 4) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการจัดทำบันทึกทำความตกลง (MOU) เพื่อแสดงถึงความร่วมมือ การให้ความสำคัญ และการสนับสนุนการพัฒนา การจัดทำและประสานแผนฯ อย่างจริงจังจากผู้บริหารอบจ.เชียงราย
- 5) คณะนักวิจัยฯ ร่วมกับอบจ.เชียงรายในการกำหนดกรอบและแผนการทำงานร่วมกันและผลที่คาดว่าจะได้รับ
- 6) คณะนักวิจัยฯ ร่วมกับอบจ.เชียงราย จัดให้มีการฝึกอบรม การประชุม/สัมมนา เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ของอบจ.เชียงรายเกิดความตื่นตัว เห็นความสำคัญของการจัดทำแผนและเพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการจัดทำแผนให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ภายในอบจ.เชียงรายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ หาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคขององค์กร (SWOT Analysis) การกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ช่วงที่2 (6 เดือนที่ 2)

- 1) คณะนักวิจัยฯ ประชุมร่วมกับคณะกรรมการในการปฏิบัติงานตามโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่อบจ.แต่งตั้งขึ้น ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายที่ 700/2551 ลงวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 แต่งตั้งขึ้น โดยหลักๆ คณะกรรมการฯ จะทำหน้าที่ร่วมกับคณะนักวิจัยฯ อย่างใกล้ชิด เพื่อการจัดทำและประสานแผนฯ ของอบจ. รวมทั้งกำหนดกรอบการทำงานและแผนการทำงานร่วมกันตลอดระยะโครงการวิจัยฯ
- 2) คณะนักวิจัยฯ มีการประชุม แลกเปลี่ยนข้อมูล ตลอดจนการส่งข้อมูลข่าวสาร บทความความรู้ต่างๆ เพื่อให้มีการรับรู้สิ่งใหม่ๆ ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดให้มีการคิดนอกกรอบมากขึ้น ตลอดจนปฏิบัติตนเป็นเพื่อนคู่คิดให้กับบุคลากรเป้าหมายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนฯ การคิดนอกกรอบให้กับบุคลากร อบจ.เชียงราย
- 3) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการสืบค้นข้อมูลต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เป็นต้น เพื่อใช้ศึกษา วิเคราะห์ และข่างประเด็นการจัดทำและประสานแผนของอบจ.เชียงราย ซึ่งได้แก่ประเด็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อใช้เป็นประเด็น ยึดโยงระหว่างอปท.ในจังหวัดเชียงรายในการพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย

- 4) คณะนักวิจัยฯ ร่วมกับอบจ.เชียงราย จัดประชุมเพื่อระดมสมอง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาคราชการส่วนภูมิภาค สถาบันการศึกษา ภาคเอกชนและอปท.ภายในจังหวัดเชียงรายและจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายฉบับที่ 1

ช่วงที่ 3 (6 เดือนที่ 3)

- 1) คณะนักวิจัยฯ นำเสนอผลการสำรวจอปท. ต่าง ๆ ในจังหวัดเชียงราย ตามเส้นทางการท่องเที่ยวที่ผู้บริหารเคยให้นโยบายมาดำเนินการร่วมกับเจ้าหน้าที่อบจ.เชียงรายให้ผู้บริหารอบจ.เชียงรายทราบและทำการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เข้าร่วมโครงการนำร่องจำนวน 3 แห่ง ได้แก่เทศบาล 1 แห่งและอบต. 2 แห่ง (ภายหลังปรับเป็นเทศบาล) โดยใช้เกณฑ์ความพร้อมและศักยภาพด้านการท่องเที่ยว รวมถึงความเต็มใจในการเข้าร่วมโครงการวิจัยฯ ในการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งอปท.นำร่องที่ อบจ.เชียงรายคัดเลือกจะเป็นจุดการท่องเที่ยวที่สามารถเชื่อมโยงต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงภายในจังหวัดเชียงรายได้มาก
- 2) คณะนักวิจัยฯ ร่วมกับอบจ.เชียงราย และอปท.นำร่อง จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างอปท.นำร่อง ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น ระดมสมอง ให้เกิดการร่วมคิด ร่วมทำ และกำหนดสิ่งที่ต้องดำเนินการ วิธีการที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อสร้างและพัฒนาความเป็นเพื่อนและเป็นภาคี เครือข่ายในการจัดทำและประสานแผนฯ ต่อไป
- 3) คณะนักวิจัยฯ ร่วมกับอบจ.เชียงรายและอปท.นำร่อง จัดทำแผนปฏิบัติการ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และผู้รับผิดชอบโครงการฯ ตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยให้คำนึงถึงศักยภาพของพื้นที่ที่สามารถนำไปทำได้ทันทีโดยไม่ต้องรอการช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ
- 4) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้สนับสนุนการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย และใช้เป็นประเด็นยึดโยงในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายร่วมกับอปท.นำร่อง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อให้การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเป็นรูปธรรม
- 5) คณะนักวิจัยฯ ร่วมกับอบจ.เชียงราย และอปท.นำร่อง จัดให้มีการประชุมระดมความเห็นจากอปท.อื่นๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นระยะๆ เป็นการสร้างกระบวนการ

และทำซ้ำจนกลายเป็นขบวนการในการจัดทำและประสานแผนฯ ที่มีอบจ. เชียงรายเป็นผู้ดำเนินการหลักในการจัดและติดต่อประสานงาน

- 6) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยสำคัญในการจัดทำแผนและประสานแผน เพื่อกำหนดแบบวางระบบงาน รวมทั้งเสนอแนะปรับปรุงโครงสร้าง และการพัฒนามูลฐานของ อบจ. เชียงราย และอปท. นำร่อง
- 7) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการร่วมกับอบจ. เชียงราย และอปท. นำร่อง จัดให้มีการประชุมระดมความเห็นเกี่ยวกับร่างแผนพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายจาก ผู้ที่เกี่ยวข้อง และเครือข่าย เพื่อนำข้อคิดเห็นไปปรับปรุงแผนฯ ต่อไป

ช่วงที่ 4 (6 เดือนที่ 4)

- 1) คณะนักวิจัยฯ ร่วมกับอบจ. เชียงราย จัดให้มีการประชุมฯ ในพื้นที่อปท. นำร่อง โดยอบจ. เชียงรายเป็นผู้ดำเนินการหลักในการติดต่อประสานงานร่วมกับอปท. นำร่อง ในการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น กลุ่มแม่บ้านที่ทำสินค้า OTOP สมาคมโรงแรม สมาคมการท่องเที่ยว กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้าชุมชน ฯลฯ มาร่วมออกความเห็นเกี่ยวกับแผนพัฒนาฯ ที่ร่างขึ้น
- 2) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการติดตามประเมินผล การจัดทำและดำเนินการตามแผนฯ ของอปท. นำร่องตามแผนฯ ที่จัดทำร่วมกัน
- 3) คณะนักวิจัยฯ โครงการทั้ง 4 อบจ. ร่วมกันจัดประชุมสัมมนาใหญ่เพื่อให้ตัวแทนอปท. นำร่องของแต่ละจังหวัดเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามองค์กร และสรุปผลรายงานโครงการวิจัยฯ
- 4) เพื่อพัฒนาการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เชียงราย ขอนแก่น ระยอง สุราษฎร์ธานี)

แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินการในช่วงที่ 4 ของคณะนักวิจัยฯ โครงการจป.อบจ. เชียงราย แม้จะมีการจัดให้มีการประชุมอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การประชุมฯ ร่วมกับอบจ. เชียงราย อปท. นำร่อง รวมทั้งการให้คำปรึกษาหารือ ศึกษาสภาพแวดล้อม ศักยภาพ การประสานความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย อีกทั้งพยายามผลักดันและกระตุ้นให้ อบจ. เชียงรายเป็นผู้สนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ของอปท. นำร่องเพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นธรรมชาติ โดยการลงพื้นที่อปท. นำร่องเพื่อติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ของแต่ละอปท. นำร่อง ปรากฏว่าผลการปฏิบัติตามแผนส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการได้ทันในปีงบประมาณ 2552 เพราะงบประมาณในปีงบประมาณ 2552 ที่กำหนดไว้ก่อนมีไม่เพียงพอและ/หรือไม่ได้จัดสรรไว้สำหรับแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวฯ ที่ร่วมกันจัดทำขึ้น แต่เนื้อหาของแผนฯ ที่ร่วมกันจัดทำขึ้นของอปท. นำร่องบางส่วนอาจจะปรากฏในข้อบัญญัติปีงบประมาณ 2553 ทำให้ผลการดำเนินการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นรูปธรรมมีความ

ล่าช้า แต่คาดว่าจะมีการนำไปสู่การดำเนินการในงบประมาณตามข้อบัญญัติปี 2553 เพราะในการประสานแผนพัฒนาปี 2553 อบจ.เชียงราย มีการดำเนินการประสานความร่วมมือ ร่วมเครือข่ายและหน่วยงานภายนอกมากขึ้น เช่น ททท.ภาคเหนือเขต 2 สำนักงานการท่องเที่ยวกีฬาและนันทนาการ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย เป็นต้น

1.3 ผลการปฏิบัติการของนักวิจัยและโครงการ ในช่วง 6 เดือนที่ 1-4

1.3.1 ด้านการเพิ่มขีดความสามารถของ อบจ. และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ช่วง 6 เดือนที่ 1

คณะวิจัยฯ จัดทำแบบสอบถามสำรวจขีดความสามารถของบุคลากรของอบจ.เชียงรายที่ทำงานด้านการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งสอบถามรายชื่อบุคลากรที่สนใจจะเข้าร่วมเป็นบุคลากรกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา โดยกำหนดคุณสมบัติที่สำคัญ คือ เป็นบุคลากรของ อบจ. เชียงราย ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับด้านแผนงานและการศึกษา และอบจ.เชียงรายได้จัดส่งรายชื่อบุคคลกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาขีดความสามารถ โดยคณะวิจัยฯ ได้สอบถามเชิงลึกด้วยแบบสอบถามอีกครั้งถึงประวัติ และความต้องการพัฒนาส่วนบุคคล ปรากฏว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีความสนใจต้องการเพิ่มขีดความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ และทักษะการนำเสนอ จำนวน 8 คน ดังนี้

1. นางนภกัณฑ์ อินทรทิพย์ นักบริหารงานนโยบายและแผน 7 กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีพื้นฐานความรู้ จบปริญญาตรี สาขาการจัดการทั่วไป สถาบันราชภัฏเชียงราย มีประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชี (เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี อบจ.เชียงราย) 16 ปี และปัจจุบันทำงานด้านแผน (นักบริหารงานนโยบายและแผน อบจ.เชียงราย) มาแล้ว 5 ปี
2. นางสมัย พูลเหลือ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6ว กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีพื้นฐานความรู้ จบปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มีประสบการณ์การทำงานมาจากหลากหลายหน่วยงานและหลายด้าน คือ ด้านการเงินและบัญชี (เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเวียงชัย) 4 ปี ด้านธุรการ (เจ้าพนักงานธุรการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1) 9 ปี และปัจจุบันทำงานด้านแผน (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1 และอบจ.เชียงราย) มาแล้ว 5 ปี
3. นางกรรณก โฉดตสาคู เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6ว กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีพื้นฐานความรู้ จบปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชี ที่อบจ.

อุดรธานีมาก่อน 4 ปี และโอนย้ายมาทำงานด้านการเงินและบัญชีที่อบจ.เชียงราย (เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี และเจ้าหน้าที่บริหารการเงินและบัญชี) ประมาณ 14 ปี และปัจจุบันทำงานด้านแผน (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน อบจ.เชียงราย) มาแล้ว 5 ปี

4. นางสาวพัชนี นามเมือง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5 กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีพื้นฐานความรู้ จบปริญญาตรี รัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีประสบการณ์การทำงานที่อบจ.เชียงรายในหลายด้านคือ ด้านการจัดเก็บรายได้ (เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้) 5 ปี ด้านการเงินและบัญชี (เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี) ประมาณ 4 ปี ด้านการบริหารงานทั่วไป 2 ปี และปัจจุบันทำงานด้านแผน (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน อบจ.เชียงราย) มาแล้ว 3 ปี
5. นางมาลัย ธิบุญย์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5 กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีพื้นฐานความรู้ จบปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีประสบการณ์การทำงานที่อบจ.เชียงรายในหลายด้านคือ ด้านการเงินและบัญชี (เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี) ประมาณ 3 ปี ด้านธุรการ 5 ปี และปัจจุบันทำงานด้านแผน (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน อบจ.เชียงราย) มาแล้ว 4 ปี
6. นางสาวพรสวรรค์ เพื่องฟู เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีพื้นฐานความรู้ จบปริญญาตรี รัฐศาสตร์ (ทฤษฎีและเทคนิคทางรัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีประสบการณ์การทำงานที่อบจ.เชียงใหม่ ในด้านการจัดเก็บรายได้ (เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้) 2 ปี ด้านการเงินและบัญชี (เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี) ประมาณ 7 ปี ก่อนมาทำงานที่อบจ.เชียงราย และปัจจุบันทำงานด้านแผน (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน อบจ.เชียงราย) ซึ่งทำมาแล้ว 3 ปี
7. นายอมรินทร์ ศ้าเจริญ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 4 กองแผนและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีพื้นฐานความรู้ จบปริญญาตรี ครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ และปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีประสบการณ์การทำงานที่อบจ.เชียงราย เคยทำงานด้านบริหารงานทั่วไป (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป) 1 ปี ก่อนมาทำงานด้านแผน (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน) ซึ่งปัจจุบันทำงานด้านแผนมาแล้ว 4 ปี
8. นางสุวิมล หินใหญ่ นักวิชาการเงินและบัญชี 5 กองคลัง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีพื้นฐานความรู้ จบปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเชียงราย มีประสบการณ์การทำงานด้านการเงินและบัญชี ที่อบจ.เชียงรายมาตลอดระยะเวลา 11 ปี ในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 8 ปี และตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี 3 ปี ตามลำดับ

ช่วง 6 เดือนที่ 2

คณะผู้วิจัยฯ ได้ดำเนินการพัฒนาขีดความสามารถด้านการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป้าหมายโดยการส่งบทความและตัวอย่างการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ทางอีเมลให้กับบุคลากรกลุ่มเป้าหมาย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสำหรับผู้ที่ยังไม่มีอีเมลคณะผู้วิจัยฯ ได้ดำเนินการสอนและแนะนำการสมัครเปิดใช้อีเมล และวิธีการใช้อีเมลให้กับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

1. นางกรรณก โฉลัดสาห์กุล เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6ว กองแผนและงบประมาณ
2. นางสาวพัชนี นามเมือง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5 กองแผนและงบประมาณ
3. นางนัฐราภรณ์ ศรีสุคนธ์ นักวิชาการเงินและบัญชี 4 กองคลัง

บุคลากรเป้าหมายส่วนใหญ่มีความรู้มากพอสมควรในทางทฤษฎี เกี่ยวกับการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นจากการเข้ารับการฝึกอบรมจากสถาบันต่างๆ แต่ยังไม่มีความเข้าใจและปรับใช้ไม่ตรงกันทำให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติจริงที่คลาดเคลื่อนไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นการพัฒนาขีดความสามารถด้านการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นของบุคลากรเป้าหมายให้มีการลงมือปฏิบัติจริง คณะผู้วิจัยฯ จึงดำเนินการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรเป้าหมายผ่านโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) หลักสูตร “การวิเคราะห์สำรวจสภาพภายในองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (SWOT ANALYSIS)” และประชุมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) “การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย” และการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และข้อมูลร่วมกัน ส่วนบุคลากรที่ยังไม่มีทักษะทางการใช้ อีเมล (E-Mail) และอินเทอร์เน็ต (Internet) เพื่อสืบค้นข้อมูล คณะนักวิจัยฯ ได้ดำเนินการสอนและแนะนำ การสมัครเปิด E-Mail การใช้งานอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล โดยเฉพาะจากเว็บไซต์กูเกิล (www.google.com) ที่สามารถสืบค้นข้อมูลได้หลากหลาย ทั้งนี้จากการที่คณะนักวิจัยฯ ลงพื้นที่อย่างต่อเนื่องทำให้เจ้าหน้าที่อบจ.เชียงรายบางคนที่เคยมองดูโครงการจป.อบจ.เชียงรายอยู่ห่างๆ มีความกระตือรือร้นและเสนอตัวเพื่อเข้าร่วมการทำงานกับโครงการจป.อบจ.เชียงรายมากขึ้น เช่นให้ความช่วยเหลือสืบค้นข้อมูล การติดต่อประสานงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกอื่นๆ เป็นต้น รวมทั้งให้การต้อนรับ ให้ความร่วมมือ และสนับสนุนข้อมูลต่างๆ แก่คณะผู้วิจัยฯ เป็นอย่างดี ทุกครั้งที่คณะผู้วิจัยฯ เข้าไปทำงานร่วมกับอปท.

ช่วง 6 เดือนที่ 3

คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัดของบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมาย โดยการจัดฝึกอบรมสัมมนาทางกลยุทธ์และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย รวมทั้งดำเนินการผลักดัน กระตุ้นบุคลากรกลุ่มเป้าหมาย

ผ่านทางสื่อต่างๆ อาทิ จัดกิจกรรมประชุมสัมมนาพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำงานร่วมกัน ทางโทรศัพท์ ทางอีเมล ให้มีการร่วมแสดงความคิดเห็น กระตุ้นให้เกิดความกล้าพูด กล้าคิด ให้มีการติดต่อประสานงาน ประสานความร่วมมือระหว่างบุคคลากรภายในขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเอง และอปท.นาร่องเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการติดต่อประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกองค์กร นอกจากนี้คณะนักวิจัยฯ ยังมีการพัฒนาและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่อบจ.เชียงรายให้มีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินการประชุม เป็นผู้นำเสนอ และพัฒนาศักยภาพการสืบค้นข้อมูล การโต้ตอบกับคณะนักวิจัยฯผ่านทาง INTERNET และE-Mail ให้กับเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. นางทัชชา	สามัคคีนิชย์	นักบริหารงานนโยบายและแผน 7
2. นางกรกนก	โจลิตสาห์กุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 ว
3. นางสาวพัชนี	นามเมือง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
4. นางสาวพราวศรี	เฟื่องฟู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
5. นางวราภรณ์	เพียรผักแว่น	เจ้าพนักงานธุรการ 3

ช่วง 6 เดือนที่ 4

คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการพัฒนาขีดความสามารถบุคคลากรที่เข้าร่วมโครงการฯ ตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา จากการลงมือทำซ้ำๆ อย่างต่อเนื่อง จากการทดลองลงมือปฏิบัติจริง ผ่านกลไกและวิธีการหลากหลายรูปแบบ อาทิการจัดประชุมสัมมนาฯ การจัดกิจกรรมสัมพันธ์ การบรรยายสอดแทรกความรู้ ข้อมูล การร่วมคิด ร่วมทำ การร่วมนำเสนอ ก่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผลปรากฏว่าบุคลากรของ อบจ.เชียงรายและอปท. นาร่องสามารถนำวิธีการจัดประชุมสัมมนาไปเป็นต้นแบบและประยุกต์ใช้ในการจัดทำกรอบแผนยุทธศาสตร์จังหวัดและการจัดทำประชาคมเพื่อรับฟังความคิดเห็น การประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก รวมทั้งคณะนักวิจัยฯ มีการพัฒนาทักษะการใช้งานบนระบบอินเตอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล การติดต่อสื่อสารทางอีเมลอย่างต่อเนื่องกับเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. นางสาวเฉลิมศรี	ปุเรื่อน	รองปลัดอบจ.เชียงราย
2. นางทัชชา	สามัคคีนิชย์	นักบริหารงานนโยบายและแผน 7
3. นางสมัย	พุลเหลือ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7
4. นางกรกนก	โจลิตสาห์กุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 ว
5. นางสาวพัชนี	นามเมือง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
6. นางสาวพราวศรี	เฟื่องฟู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
7. นางสุวิมล	หินใหญ่	นักวิชาการเงินและบัญชี 5 กองคลัง
8. นางมาลัย	ธิบูลย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
9. นางวราภรณ์	เพียรผักแว่น	เจ้าพนักงานธุรการ 3

นอกจากนี้บุคลากรบางส่วนของกลุ่มเป้าหมายและอปท.นำร่องที่เข้าร่วมโครงการฯ มีการพัฒนาขีดความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ได้แก่ คุณเฉลิมศรี ปูเรือน รองปลัดอบจ.เชียงราย คุณทัชชา สามีคณินชัย นักบริหารงานนโยบายและแผน คุณพรวาศรี เฟื่องฟู เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กองแผน อบจ.เชียงราย และน.ส.พนอจิตต์ ธรรมโธ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวอบต.ดักเต่า ที่มีลักษณะเป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ สนใจเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆ เกิดความเข้าใจเพิ่มขึ้นในหลักการกระจายอำนาจ ความสำคัญและความจำเป็นที่อบจ.ต้องเป็นผู้นำในการประสานความร่วมมือของอปท.ที่ต่างคนต่างเป็นนิติบุคคลและต่างมีอิสระซึ่งกันและกัน แต่มีเขตการดูแลที่มีความต่อเนื่องและติดกันทั้งจังหวัด และหลักการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ที่ต้องอาศัยการร่วมคิด ร่วมทำ ซึ่งการร่วมคิด ร่วมทำจะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อมีการติดต่อประสานงานกันทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ มีการทำความรู้จักกันจนเกิดเป็นมิตรภาพ เกิดความเป็นเพื่อน เกิดเป็นเครือข่าย จนนำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Share Vision) มองเห็นทิศทางการพัฒนา เป้าหมายที่ต้องการบรรลุถึงเหมือนกัน มีการคิดนอกกรอบและมีทักษะต่างๆ เพิ่มขึ้น อย่างเห็นได้ชัด เช่น ทักษะการติดต่อประสานงาน ดำเนินการจัดประชุมสัมมนา กล่าวรายงานการเปิดการประชุมสัมมนา การนำเสนอในที่ประชุม การกระตุ้นให้เกิดการระดมสมอง เป็นต้น

1.3.2 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการที่ถือพื้นที่เป็นหลัก

คณะนักวิจัยโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ดำเนินการเสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการที่ถือพื้นที่เป็นหลักผ่านการจัดประชุมสัมมนา การประชาคมร่วมกับอบจ.เชียงรายและอปท.นำร่อง (อบต.ดักเต่า ทต.เวียงเชียงของ ทต.เวียง อ.เชียงของ) และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งประชาชนในพื้นที่ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย การประสานความร่วมมือและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของอปท.นำร่อง การร่วมมือกันเพื่อสร้างและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมายังสถานที่ท่องเที่ยวภายในพื้นที่ รายละเอียดตามรายงานการลงพื้นที่ของคณะนักวิจัยฯ ในภาคผนวก ก

ตารางที่ 1: ผลการปฏิบัติการตามแผนปฏิบัติการของนักวิจัย และแผนการปฏิบัติงานร่วมของโครงการ
ตลอดระยะเวลา 2 ปี (แบ่งเป็น 4 ช่วง)

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
ช่วง 6 เดือนที่ 1		
1	4 ต.ค. 2550	สำรวจข้อมูลพื้นฐานอบจ.เชียงรายและกระบวนการทำงาน เสนอแผนการปฏิบัติงานของโครงการฯและแสวงหาคอบการดำเนินงานร่วมกันต่อผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อบจ.เชียงราย
2	2 พ.ย. 2550	กำหนดกรอบการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของโครงการฯ
3	22 พ.ย. 2550	สังเกตการณ์งานวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มน้ำโขง ประชุมสร้างกรอบแนวคิดการปฏิบัติงานโครงการฯ ร่วมกับผู้บริหารอบจ.เชียงราย และศึกษาการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
4	4-8 ม.ค. 2551	สังเกตการณ์งานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม ครั้งที่ 4 ประชุมร่วมกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อบจ.เชียงราย และวางแผนการจัดอบรมการทำ SWOT
5	23 ก.พ. 2551	ประชุมสัมมนาร่วมกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสถานศึกษา และหน่วยงานราชการภายในจังหวัดเชียงราย เพื่อนำเสนอโครงการวิจัยฯและแสวงหาแนวร่วมในการทำงานโครงการฯ
ช่วง 6 เดือนที่ 2		
1	27-29 มี.ค. 2551	ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) หลักสูตร “การวิเคราะห์สำรวจสภาพภายในองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (SWOT ANALYSIS) ให้กับเจ้าหน้าที่อบจ.เชียงราย
2	27-28 เม.ย. 2551	ประชุมและหารือร่วมกับอบจ.เชียงรายและอปท.เพื่อทบทวนกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและขอบเขตประเภทโครงการที่เกินศักยภาพของอปท.
3	6-7 มิ.ย. 2551	1. ประชุมร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะทำงานในการปฏิบัติงานตามโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
		2. ประชุมกำหนดยุทธศาสตร์และกรอบการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภายในอบจ.เชียงรายกับอปท.นาร่อง 3. รายงานความก้าวหน้าของชุดโครงการฯ ต่อนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายและขอความคิดเห็นในการคัดเลือกอปท.นาร่อง
4	12-14 มิ.ย. 2551	ประชุมร่วมกับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่และสำรวจพื้นที่ใน อปท. ที่จะคัดเลือกเป็นพื้นที่นาร่อง โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัดร่วมกับ อบจ.เชียงราย
5	21 ก.ค. 2551	ฝึกอบรมหลักสูตรเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชียงราย” ในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายให้สอดคล้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายทั้งจังหวัด
6	31 ส.ค.- 1 ก.ย. 2551	ประชุมวางกลยุทธ์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
	ช่วง 6 เดือนที่ 3	
1	17 ต.ค. 2551	1. รายงานผลการดำเนินงานต่อยานนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายและประชุมร่วมกับคณะกรรมการในการปฏิบัติงานตามโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย 2. คัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนาร่อง 3 แห่ง ได้แก่ องค์การปกครองส่วนตำบลดับเต่า เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ และเทศบาลตำบลเวียงอ.เชียงของ
2	26-28 ธ.ค. 2551	ติดตามผลการดำเนินการจัดงานเชียงรายดอกไม้งาม ปีที่ 5 ที่จัดขึ้นระหว่างวันเสาร์ที่ 27 ธันวาคม 2551 – วันจันทร์ที่ 5 มกราคม 2552
3	2-3 ก.พ. 2552	การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ ตัวชี้วัดในการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกัน ทั้งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนาร่อง

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
4	21-22 ก.พ. 2552	1. การทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัด กลยุทธ์และการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ 2. จัดทำและปรับปรุงแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์โครงการยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว (โครงการนำร่อง) องค์การบริหารส่วนตำบลระดับตำบล ตำบลเวียงเชียงของและเทศบาลตำบลเวียง อ.เชียงของ 3. จัดประชุมแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ในการสัมมนาโครงการส่งเสริมยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย สรุปและนำเสนอผลการระดมความคิดเห็นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่องและผู้เกี่ยวข้อง
5	7-8 มี.ค. 2552	ฝึกอบรมหลักสูตรเชิงปฏิบัติการ “การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชียงราย” ในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายให้สอดคล้องการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายทั้งจังหวัด
	ช่วง 6 เดือนที่ 4	
1	15 พ.ค. 2552	ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวของอบจ. เชียงรายและอปท.นำร่อง พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการดำเนินงานตามแผนฯ
2	29-30 พ.ค. 2552	1. นำร่างแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว อปท.นำร่องแต่ละแห่งทำประชาคม 2. การอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการและจัดทำประชาคมแก่อปท.ท้องถิ่นผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขกรอบยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น 3. เชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแสดงความเห็นกำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่
3	24 ก.ค. 2552	ติดตามผลความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวของอบจ.เชียงราย และอปท.นำร่อง
4	15 ก.ย. 2552	ติดตามผลความก้าวหน้าการดำเนินการตามแผนฯ ของอบจ. สรุปผลการทำการวิจัยให้แก่ผู้บริหาร อบจ. และแจ้งปิดโครงการการวิจัย

ผลการปฏิบัติงานร่วมกับโครงการอื่นๆ ของโครงการ

ช่วง 6 เดือนที่ 1

คณบดีวิทยาลัยฯ ร่วมประชุมกับคณบดีวิทยาลัยโครงการอื่นๆ จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 คณบดีวิทยาลัยฯ เข้าร่วมประชุมกับอีก 3 โครงการ ณ จังหวัดระยอง วันที่ 6-7 ตุลาคม 2550 โดยประเด็นการประชุม ได้แก่ การหารือร่วมถึงแนวทางและสร้างความเข้าใจร่วมกันในกระบวนการทำงาน

ครั้งที่ 2 คณบดีวิทยาลัยฯ เข้าร่วมประชุมสัมมนาเรื่องชุดโครงการภายใต้การกำกับดูแลของศูนย์ส่งเสริมการปกครองตนเองของท้องถิ่น (สปวท.) วันที่ 24-25 พฤศจิกายน 2550 ณ จังหวัดเพชรบุรี โดยรายงานผลการดำเนินงานต่อศูนย์ สปวท. และหารือแนวทางและกรอบการทำงานในระยะต่อไป

ช่วง 6 เดือนที่ 2

ในช่วงเวลา 6 เดือนที่ 2 คณบดีวิทยาลัยฯ ร่วมประชุมกับคณบดีวิทยาลัยโครงการอื่นๆ จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 คณบดีวิทยาลัยฯ เข้าร่วมประชุมกับอีก 3 โครงการ ณ จังหวัดอยุธยา วันที่ 4 พฤษภาคม 2551 เพื่อรายงานความก้าวหน้าของชุดโครงการต่างๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น

ครั้งที่ 2 คณบดีวิทยาลัยฯ เข้าร่วมประชุมสัมมนาเวทีระดมความคิดเห็นเรื่องยุทธศาสตร์การปกครองตนเองของท้องถิ่น (สปวท.) วันที่ 20-21 มิถุนายน 2551 ณ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของการทำงานโครงการจปผ.อบจ. เชียงรายต่อศูนย์สปวท. และหารือแนวทางและกรอบการทำงานในระยะต่อไป

ช่วง 6 เดือนที่ 3

ในช่วงเวลา 6 เดือนที่ 3 คณบดีวิทยาลัยฯ ประชุมกับร่วมคณบดีวิทยาลัยโครงการอื่นๆ จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 คณบดีวิทยาลัยฯ และนักวิจัยอาวุโส อบจ. เชียงราย เข้าร่วมสัมมนาโครงการสังเคราะห์องค์ความรู้การปกครองตนเองของท้องถิ่น เมื่อวันที่ 1-2 พฤศจิกายน 2551 ณ โรงแรมซีดีบีช จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดโดยศูนย์ส่งเสริมและประสานการวิจัยและพัฒนาเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เพื่อประมวลสรุปสาระความรู้ด้านการปกครองท้องถิ่นและการปกครองตนเองของท้องถิ่น รวมทั้งการระดมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ครั้งที่ 2 คณะนักวิจัยฯ และนักวิจัยอาวุโส อบจ.เชียงราย เข้าร่วมประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้า 12 เดือน ของชุดโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนา จังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ระยอง ขอนแก่นและสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2551 ณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ช่วง 6 เดือนที่ 4

ในช่วงเวลา 6 เดือนที่ 4 คณะนักวิจัยโครงการ จปผ.อบจ.เชียงรายได้ประชุมกับร่วมคณะนักวิจัยฯ โครงการอื่นๆ ดังนี้

ครั้งที่ 1 คณะนักวิจัยโครงการ จปผ.อบจ.เชียงราย นักวิจัยอาวุโส อบจ.เชียงราย และตัวแทน อปท.น่าน (อบต.ดงเต่า อ.เทิง ทต.เวียง อ.เชียงของ ทต.เวียงเชียงของ) ได้เข้าร่วม ประชุมสัมมนาโครงการฯ ร่วมกับคณะนักวิจัยฯ โครงการอื่นในการประชุมเชิง ปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามองค์กรเพื่อพัฒนาการจัดทำและประสาน แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เชียงราย ขอนแก่น ระยอง สุราษฎร์ ธานี) ในวันที่ 8-9 สิงหาคม 2552 ณ โรงแรมพี.เอ็ม.วาย.บีช รีสอร์ท จังหวัดระยอง เพื่อ ทำความเข้าใจและกำหนดแนวทางการปฏิบัติดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ตามแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละแห่ง รวมทั้งปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข วิธีการจัดการ กับปัญหาและการเสนอแนะความคิดเห็นในสถานการณ์ที่แตกต่างกันของแต่ละแห่ง

ครั้งที่ 2 ประชุมชุดโครงการ จปผ. วันที่ 25 สิงหาคม 2552 ณ โรงแรมรามาร์กเดนท์ เพื่อติดตาม ผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยคณะวิจัยฯ จังหวัดเชียงราย เสนอที่ ประชุมให้มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกัน 1 ครั้งระหว่างโครงการ เพื่อให้อปท. พบปะและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ข้ามกัน ในลักษณะ Benchmarking อีกทั้ง ร่วมกันวิเคราะห์ หาปัจจัยสำเร็จในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นการถอดบทเรียนแก่ อปท. ต่อไป

ครั้งที่ 3 คณะนักวิจัยโครงการ จปผ.อบจ.เชียงราย นักวิจัยอาวุโส อบจ.เชียงราย ตัวแทนอปท. น่าน (อบต.ดงเต่า อ.เทิง ทต.เวียง อ.เชียงของ ทต.เวียงเชียงของ) เข้าร่วมการสัมมนา นำเสนอผลงานวิจัยโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำแผนและประสาน แผนพัฒนาจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 จังหวัด (ขอนแก่น เชียงราย ระยอง สุราษฎร์ธานี) ในวันศุกร์ที่ 25 กันยายน 2552 ณ โรงแรม เดอะทวิน ทาวเวอร์ กรุงเทพฯ เพื่อรายงานผลการวิจัยโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสาน แผนพัฒนาจังหวัด และนัดหมายการส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

ตารางที่ 2: ตารางผลการปฏิบัติงานร่วมกับโครงการอื่นตลอดระยะเวลา 2 ปี (แบ่งเป็น 4 ช่วง)

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
ช่วง 6 เดือนที่ 1		
1	6-7 ต.ค. 2550	ประชุมร่วมกับอีก 3 โครงการ ณ จังหวัดระยอง โดยการประชุมหารือร่วมถึงแนวทางและสร้างความเข้าใจร่วมกันในกระบวนการทำงาน
2	24-25 พ.ย. 2550	ประชุมสัมมนาเรื่องชุดโครงการฯ ณ จังหวัดเพชรบุรี โดยรายงานผลการทำงานและหารือแนวทางและกรอบการทำงานในระยะต่อไป
ช่วง 6 เดือนที่ 2		
1	4 พ.ค. 2551	ประชุมร่วมกับอีก 3 โครงการ ณ จังหวัดอุทัยฯ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของชุดโครงการต่างๆ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยเพื่อการปกครองตนเองของท้องถิ่น
2	20-21 มิ.ย. 2551	ประชุมสัมมนาเวทีระดมความคิดเห็นเรื่องยุทธศาสตร์การปกครองตนเองของท้องถิ่น (สปวท.) ณ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรายงานความก้าวหน้าของการทำงานโครงการจปพ.อบจ.เชียงรายต่อศูนย์ สปวท.และหารือแนวทางและกรอบการทำงานในระยะต่อไป
ช่วง 6 เดือนที่ 3		
1	1-2 พ.ย. 2551	สัมมนาโครงการสังเคราะห์องค์ความรู้การปกครองตนเองของท้องถิ่น เมื่อวันที่ 1-2 พฤศจิกายน 2551 ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อประมวลสรุปสาระความรู้ด้านการปกครองท้องถิ่นและการปกครองตนเองของท้องถิ่น รวมทั้งการระดมและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
2	23 ธ.ค. 2551	ประชุมชุดโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ระยอง ขอนแก่นและสุราษฎร์ธานี ณ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เพื่อรายงานความก้าวหน้า 12 เดือน

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม
	ช่วง 6 เดือนที่ 4	
1	8-9 ส.ค. 2552	เข้าร่วมประชุมสัมมนาการประชุมเชิงปฏิบัติการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามองค์กร เพื่อพัฒนาการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เชียงราย ขอนแก่น ระยอง สุราษฎร์ธานี) ณ จังหวัดระยอง เพื่อทำความเข้าใจและกำหนดแนวทางการปฏิบัติดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ตามแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละแห่งรวมทั้งปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข วิธีการจัดการกับปัญหา และการเสนอแนะความคิดเห็นในสถานการณ์ที่แตกต่างกันของแต่ละแห่ง
2	25 ส.ค. 2552	ประชุมชุดโครงการโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ณ โรงแรมรามารักษ์เดนท์ เพื่อติดตามการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ข้ามกันในลักษณะ Benchmarking อีกทั้งร่วมกันวิเคราะห์หาปัจจัยสำเร็จในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นการถอดบทเรียนแก่ อปท.ๆ ต่อไป
3	25 ก.ย. 2552	เข้าร่วมการสัมมนานำเสนอผลงานวิจัยโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 4 จังหวัด (ขอนแก่น เชียงราย ระยอง สุราษฎร์ธานี) ณ จังหวัดกรุงเทพฯ เพื่อรายงานผลการวิจัยโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด และนัดหมายการส่งรายงานฉบับสมบูรณ์

1.3.3 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่าง อปท. ในจังหวัดอย่างเป็นธรรมชาติ

คณะนักวิจัยฯ โครงการจปผ.อบจ.เชียงราย ดำเนินการกระตุ้น ผลักดันให้ อบจ.ซึ่งเป็นอปท. ในระดับสูงกว่าเทศบาลและอบต. และมีพื้นที่ที่ต้องดูแลครอบคลุมทั้งจังหวัด พัฒนาทบทบาให้เป็นผู้นำหรือแกนนำในการเป็นผู้ให้การสนับสนุน ด้านความรู้ ด้านข้อมูล ตลอดจนให้ความพึงพิงช่วยเหลือสนับสนุน การดำเนินงานของอปท. พัฒนาการติดต่อสื่อสาร ประสานความร่วมมือ ผ่านการทดลองปฏิบัติจริงด้วยกลไกต่างๆ หลากหลายวิธี อาทิ การดำเนินการจัดประชุมสัมมนาฯ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุมร่วมกับคณะนักวิจัยฯ และอปท.นำร่อง ทำให้เกิดการติดต่อประสานงานทั้งอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการกับอปท. อื่นๆที่อยู่ในเขตพื้นที่ติดกับหรือต่อเนื่องกับอปท.นำร่อง หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ตลอดจนภาคประชาชนภายในเขตพื้นที่ของอปท.นำร่อง ทำให้อบจ.ทราบถึงศักยภาพของอปท.และศักยภาพของชุมชนในพื้นที่ และเป็นเวทีที่สร้างความเข้าใจกับประชาชนใน

พื้นที่ ให้เห็นถึงเป้าหมายการพัฒนาที่ต้องการบรรลุถึงร่วมกัน เพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำประชาคมที่เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การนำเสนอมุมมอง ประเด็นปัญหาพร้อมแนวทางการแก้ปัญหา ไม่ใช่การนำเสนอความต้องการเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการนำเสนอถึงสิ่งที่จะร่วมกันคิด ร่วมทำ ตลอดจนลงเงิน ลงแรง ลงทรัพยากรร่วมกัน ซึ่งการดำเนินการในลักษณะนี้อาจต่อเนื่องจะก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือ ความร่วมใจกันของอปท.ที่ต่างก็เป็นนิติบุคคลและมีความเป็นอิสระซึ่งกันและกัน อย่างเป็นธรรมชาติมากกว่า และการร่วมมือกันระหว่างอปท.ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติจะนำไปสู่การร่วมมือที่มีพลัง นำไปสู่การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามการร่วมมือนี้จะยั่งยืนต้องเกิดจากการที่ท้องถิ่นมองเห็นว่ามีประโยชน์ด้วยตัวของท้องถิ่นเองไม่ใช่มาจากการสั่งการ จะก่อให้เกิดการบูรณาการที่ชัดเจนและเป็นธรรมชาติมากกว่า

1.4 ปัญหาและอุปสรรค

ช่วง 6 เดือนที่ 1

1. การเมืองระดับชาติที่ไม่แน่นอน ทำให้การเมืองระดับท้องถิ่นไม่แน่นอนไปด้วย ระหว่าง 6 เดือนที่ผ่านมา มีการจัดเตรียมการเลือกตั้งหลายวันในท้องถิ่น (เดือนธันวาคม เดือนมกราคม เดือนมีนาคม) ซึ่งอบจ.เป็นหน่วยงานที่ต้องร่วมดำเนินการจัดเตรียมและจัดการเลือกตั้งด้วย จึงไม่สะดวกที่คณະนักวิจัยฯ จะเข้าไปทำการวิจัยในพื้นที่ระหว่างนั้น
2. นายก อบจ.เชียงรายจะหมดวาระการทำงานในวันที่ 13 มีนาคม 2551 ทำให้มีความล่าช้าในการทำบันทึกความตกลง(MOU) ร่วมกันระหว่างคณະนักวิจัยฯ กับอบจ.เชียงราย ซึ่งคณະนักวิจัยฯได้นำเสนอบันทึกความตกลงให้กับนายก อบจ. ไปตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2550 จนและนายกอบจ.เชียงรายลงนามในบันทึกความตกลง กับคณະนักวิจัยฯ เมื่อเดือนมีนาคม 2551 ทำให้การดำเนินการในบางเรื่อง เช่น การจัดฝึกอบรม การจัดประชุมสัมมนา หรือการคัดเลือกอปท.นำร่อง ที่จะมาร่วมโครงการวิจัย ยังไม่ได้รับการตัดสินใจจากผู้บริหาร แต่อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมา เจ้าหน้าที่ อบจ.เชียงรายได้ให้การต้อนรับ และสนับสนุนข้อมูลต่างๆ แก่คณະนักวิจัยฯ เป็นอย่างดี ทุกครั้งที่คณະนักวิจัยฯ เข้าไปดำเนินการในอบจ.เชียงราย
3. การไม่แน่ใจว่า การจัดประชุมสัมมนา การฝึกอบรม ต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ที่จะเข้าข่ายเป็นการหาเสียง และขัดต่อกฎหมายการเลือกตั้งหรือไม่ เนื่องจากมีกฎหมายกำหนดห้ามไม่ให้นายกอบจ. จัดกิจกรรมหาเสียงในช่วง 60 วันก่อนการเลือกตั้ง ส่งผลให้อบจ.ไม่ต้องการให้มีการจัดฝึกอบรมในช่วงเวลาดังกล่าวให้กับเจ้าหน้าที่อบจ. ตามที่คณະนักวิจัยฯ เสนอแนะ อีกทั้งอบจ. ยังไม่อาจตัดสินใจกำหนดกรอบและแผนการทำงานวิจัยร่วมกับคณະนักวิจัยฯ ได้อย่างชัดเจน คาดว่าจะสามารถตัดสินใจได้ประมาณปลายเดือนเมษายน 2551 หลังการเลือกตั้งนายก อบจ. เสร็จเรียบร้อยเพราะการจัดการเลือกตั้งนายกอบจ.เชียงราย ที่จะเกิดขึ้นในเดือนเมษายน 2551 นี้ ทำให้เจ้าหน้าที่อบจ.เชียงรายใน

ฐานะผู้สนับสนุนการจัดการเลือกตั้งมีงานเพิ่มขึ้นจากปกติจำนวนมากทำให้มีเวลาจำกัดในการเข้าร่วมอบรมกับคณะนักวิจัยฯ

ช่วง 6 เดือนที่ 2

1. การเมืองระดับชาติที่ไม่แน่นอน ทำให้การเมืองระดับท้องถิ่นไม่ชัดเจนกับทิศทางของนโยบายของรัฐบาล ประกอบกับจังหวัดเชียงรายมีข้อจำกัดหลายข้อ ทำให้การติดต่อประสานงาน การให้ความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ จึงไม่ราบรื่นเท่าที่ควร
2. นายก อบจ.เชียงรายมีภารกิจเฉพาะหน้าจำนวนมาก เช่น งานเร่งด่วนจากภัยธรรมชาติ (น้ำท่วม น้ำป่าไหลป่า) ทำให้มีความล่าช้าในการตัดสินใจเลือกอบท.นาร่อง 3 แห่ง (เทศบาล 1 แห่ง, อบต. 2 แห่ง) ซึ่งคณะผู้วิจัยฯร่วมกับเจ้าหน้าที่อบจ.เชียงรายได้สรุปและนำเสนอ อบท.ที่จะคัดเลือกมาร่วมในโครงการไปตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2551 ที่ผ่านมา
3. หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคบางหน่วยงานและอบจ.ยังมีการทำงานในลักษณะต่างคนต่างทำการร่วมงานของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคกับอบจ.เป็นในลักษณะที่หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคมาของบประมาณสนับสนุนจากอบจ.เพื่อดำเนินงานเองมากกว่าการร่วมคิด ร่วมกันทำ
4. อบจ.เชียงราย มีความคุ้นเคยและประสานงานกับอบต. มากกว่าประสานกับเทศบาลกับภาคราชการส่วนภูมิภาคและภาคเอกชน มีความเป็นเครือข่ายน้อยทำให้การทำงานในพื้นที่จังหวัดเชียงรายอาจไม่ครบวงจร

ช่วง 6 เดือนที่ 3

1. ความสงบเรียบร้อยของประเทศ การเมืองที่ไม่มีเสถียรภาพ การชุมนุมบ่อยครั้ง และการยึดสนามบินทำให้นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะชาวต่างชาติเกิดความไม่เชื่อมั่นในด้านความปลอดภัยที่จะเดินทางเข้ามายังประเทศไทย เป็นผลทำให้นักท่องเที่ยวต่างชาติลดจำนวนลงอย่างมาก
2. ด้านเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงความไม่แน่นอนทางการเมืองภายในประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย แต่รัฐบาลได้ช่วยบรรเทาส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น เป็นนโยบายที่ได้ผลทำให้ในปลายปี 2551 ที่ผ่านมามีจำนวนนักท่องเที่ยวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากจำนวนการเข้าพักในโรงแรมเพิ่มขึ้น
3. การประสานความร่วมมืออย่างจริงจังระหว่างภาครัฐ เอกชน และผู้เกี่ยวข้อง ที่ยังคำนึงถึงงบประมาณและผลประโยชน์ส่วนตนหรือผลประโยชน์ระยะสั้นๆ ที่จะได้มากกว่าความร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมในระยะยาวที่ยั่งยืน
4. การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายยังไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม พบว่าแต่ละพื้นที่นาร่องยังไม่มีการเก็บสถิติที่เป็นตัวเลขที่แน่นอนชัดเจน

เช่นงานเชียงรายดอกไม้งาม ปี 2552 อบจ.เชียงรายยังคงไม่สามารถระบุตัวเลขจำนวนนักท่องเที่ยวได้ เพียงประมาณการคร่าวๆ ได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวมากขึ้นกว่าปีที่แล้ว

5. ความต่อเนื่องของการลงพื้นที่ของคณะนักวิจัยฯ ตามกำหนดการเดินทางวันที่ 27 พฤศจิกายน 2551 ที่ต้องหยุดชะงักไประยะหนึ่ง เนื่องจากการปิดสนามบินดอนเมืองและสุวรรณภูมิของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ช่วง 6 เดือนที่ 4

1. ด้านเศรษฐกิจ ที่เกิดขึ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจในต่างประเทศส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในประเทศไทย ทำให้ชาวต่างประเทศลดการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวชาวไทยลดการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายสอย แม้จะมีการประชาสัมพันธ์และลดค่าบริการลงก็ตาม
2. ด้านโรคภัยไข้เจ็บ ซึ่งเกิดไข้หวัดใหญ่ 2009 ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศตื่นตระหนกกับการเดินทางในแต่ละแห่งที่มีการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 และความรู้สึกไม่ปลอดภัยในการเดินทางไปพื้นที่แต่ละแห่งที่ต้องป้องกันตัวเองอย่างมาก เช่น การใช้หน้ากากปิดปากและจมูก การล้างมือ จึงหลีกเลี่ยงการเดินทาง การท่องเที่ยว รวมถึงการแก้ไขปัญหาที่ล่าช้าของรัฐบาล ทำให้นักท่องเที่ยวลดลงมาก
3. การจัดสรรงบประมาณปี 2552 ที่ไม่ได้มีการจัดสรรไว้สำหรับโครงการที่เกิดขึ้นระหว่างปีงบประมาณทำให้แผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ยังไม่ถูกนำไปดำเนินการให้เป็นรูปธรรม แต่ในปีงบประมาณ 2553 อบจ.เชียงรายมีการนำเนื้อหาสาระของแผนฯ ข้างต้นบางส่วนไปบรรจุไว้ในแผนฯ อบจ.เชียงรายด้วยแล้ว
4. ด้านการเมืองและความสงบเรียบร้อยของประเทศ ปัญหาการแตกแยกของแต่ละพรรคการเมืองและปัญหาชุมนุมที่เกิดขึ้นเป็นระยะๆ ทำให้การท่องเที่ยวหยุดชะงัก

ส่วนที่ 2

รายงานแสดงการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย รอบระยะเวลา 24 เดือน

ส่วนที่ 2 รายงานเกี่ยวกับการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งร่วมโครงการกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย โดยช่วงแรกจะนำเสนอถึงการจัดทำและประสานแผนฯ ตามกฎระเบียบกำหนดก่อน ช่วงที่สองแสดงการจัดทำและประสานแผนฯ ของอบจ.เชียงราย ก่อนการร่วมโครงการวิจัย ช่วงที่สามแสดงการจัดทำและประสานแผนฯ ของอบจ.เชียงรายหลังการร่วมโครงการวิจัยแล้ว ช่วงที่สี่แสดงถึงการติดตามและประเมินผลการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอปท.จังหวัดเชียงราย และช่วงที่ห้าแสดงถึงปัญหาและแนวทางแก้ไขสำหรับการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์เฉพาะด้าน โดยการวิจัยใช้ประเด็นยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นประเด็นยึดโยงในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเฉพาะด้าน คือ ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย

2.1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของอบจ.เชียงราย ตามกฎระเบียบ

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นถูกกำหนดให้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ซึ่งกำหนดให้แผนพัฒนาท้องถิ่นต้องกำหนดทิศทางการพัฒนาของท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และวิธีการที่จะมุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ภายใต้การวิเคราะห์สภาพการณ์ปัจจุบันและแนวทางในการบรรลุสภาพการณ์ที่ต้องการจากการรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดของท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดสอดคล้องกับศักยภาพท้องถิ่น ตลอดจนปัญหาและความต้องการของประชาชน ซึ่งแผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวง มหาดไทยฯ ประกอบด้วย

1. **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา** เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ แสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่นอย่างกว้างๆ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน
2. **แผนพัฒนาสามปี** เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณ แต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผน

ก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยให้มีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี (ภายในเดือนมิถุนายน)

ดังนั้นการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และการประสานแผนจึงเป็นไปในลักษณะที่ให้ความสำคัญกับขั้นตอน รูปแบบตามที่กฎหมายกำหนดมากกว่าสาระเนื้อหา ให้ความสำคัญกับการร่วมคิดของประชาชนผ่านการทำประชาคม ทำแผนชุมชนเพื่อสะท้อนปัญหาและความต้องการของชุมชน ในลักษณะของล่างขึ้นบน แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความเข้าใจ ความร่วมมือในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประสานจากองค์กรและเครือข่ายต่างๆ กับอปท. ในลักษณะบนลงล่าง เพื่อให้แผนพัฒนาเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งจังหวัด ทั้งๆที่การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีองค์กรที่มีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและประสานแผนจำนวนมาก อีกทั้งมีการกำหนดขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

1. องค์กรที่มีบทบาทในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่ดังนี้

- (1) กำหนดแนวทางการพัฒนาของท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมาย อำนาจหน้าที่ของอปท. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ ผังเมือง นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น แผนชุมชน โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลังของอปท. และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการมาประกอบการพิจารณา
- (2) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนา โดยนำปัญหาความต้องการจากแผนชุมชนที่เกินศักยภาพมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพของ อปท. ให้เสนอปัญหา ความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่ หากเกินศักยภาพของ อบจ. สามารถนำเสนอจังหวัดต่อไป
- (3) พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนการดำเนินงาน
- (4) ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการจัดทำร่างแผนพัฒนา
- (5) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (6) แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

(7) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีที่มาจากการแต่งตั้งโดยผู้บริหารท้องถิ่น มีวาระในตำแหน่งคราวละ 2 ปี โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นเป็นประธานกรรมการ มีรองนายก อบท. ทุกคน สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก 3 คน ผู้แทนส่วนราชการและหรือรัฐวิสาหกิจไม่น้อยกว่า 3 คน ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมคัดเลือกไม่น้อยกว่า 3 คนแต่ไม่เกิน 6 คน เป็นกรรมการ มีปลัดอบจ. เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีหัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีหน้าที่ดังนี้

- (1) จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด
- (2) จัดทำร่างแผนการดำเนินงาน และจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกจัดทำหรือร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีที่มาจากการแต่งตั้งโดยผู้บริหารท้องถิ่น มีวาระในตำแหน่งคราวละ 2 ปี โดยมีปลัดอบจ. เป็นประธานกรรมการ มีหัวหน้าส่วนการบริหารของอบท. ผู้แทนประชาคมที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก 3 คน เป็นกรรมการ มีหัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผนเป็นกรรมการและเลขานุการ และมีเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมายเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

- 1) คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น¹ ทำหน้าที่กำหนดกรอบ ทิศทาง แนวทางและในจังหวัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาจังหวัด อำเภอ ในจังหวัดและให้ความเห็นชอบร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาหรือแผนพัฒนาสามปีของอบท. ในจังหวัด รวบรวมข้อมูลของอบท. เพื่อประโยชน์ในการประสานแผนฯ
- 2) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ทำหน้าที่กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนฯ ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนฯ รายงานผลและเสนอความจริงซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการ

¹ คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นอาจมอบอำนาจในการเห็นชอบร่างแผนพัฒนาให้คณะอนุกรรมการประสานแผนระดับอำเภอ เพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนได้ ภายใต้การกำหนดกรอบนโยบายแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการประสานแผนกำหนด

พัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนฯให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปีประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า 30 วัน

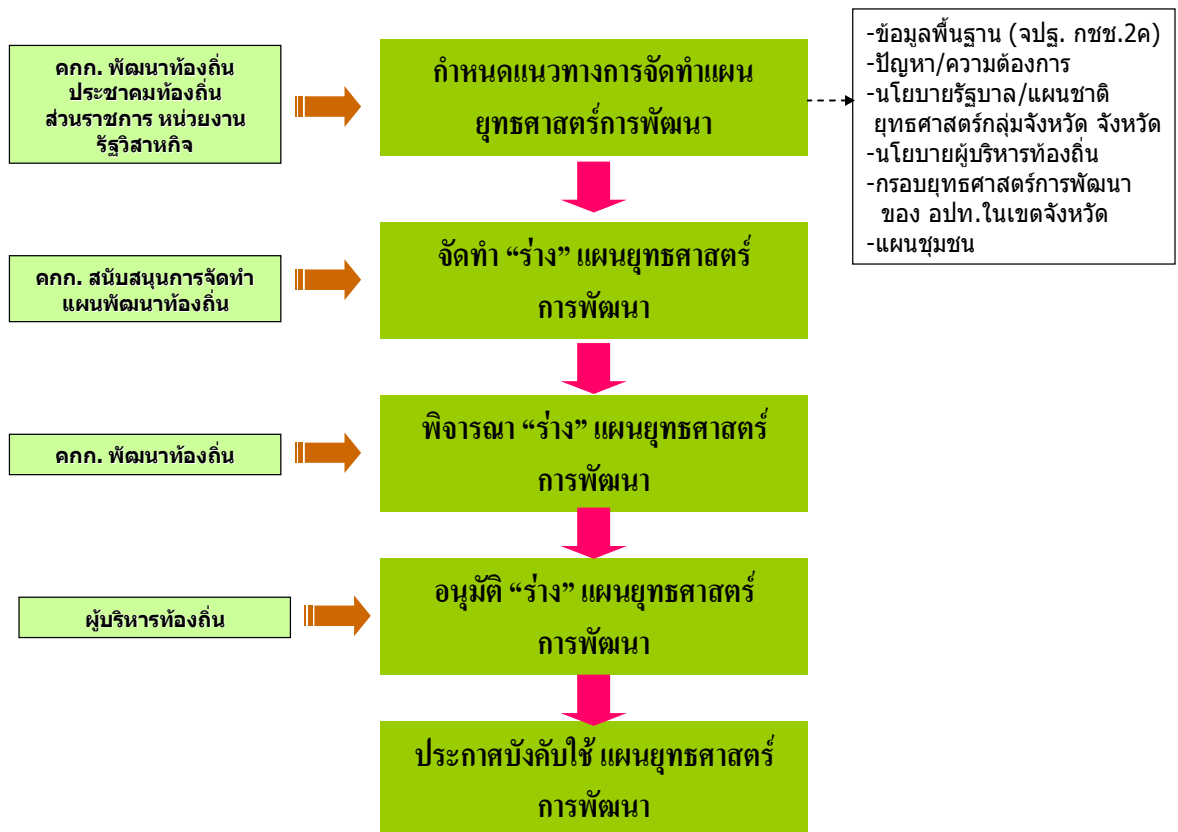
ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก 3 คน ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น ที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก 2 คน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก 2 คน หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเอง 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก 2 คน ทั้งนี้ อปท. อาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลฯ จัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดงานที่จะมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ

2. การจัดตั้งองค์กรจะมีลักษณะเป็นแบบไตรภาคี (ยกเว้นคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา) คือประกอบด้วยตัวแทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนของราชการบริหารส่วนภูมิภาคและรัฐวิสาหกิจ และตัวแทนจากประชาชนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน เพื่อประสานงานและบูรณาการและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นและเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นเพียงผู้เดียว นอกจากองค์กรเหล่านี้ กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด และให้นายอำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีดังนี้

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

- 1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกับประชาคมท้องถิ่น รวมถึงผู้แทนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกันเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยอาศัยข้อมูลที่เกี่ยวข้องต่างๆ เช่น ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน นโยบายของรัฐบาล และยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัดเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์
- 2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
- 3) เมื่อแผนฯ ดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว คณะกรรมการฯ จะนำเสนอแผนฯ ต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณาอนุมัติ ก่อนนำไปประกาศใช้เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป

ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

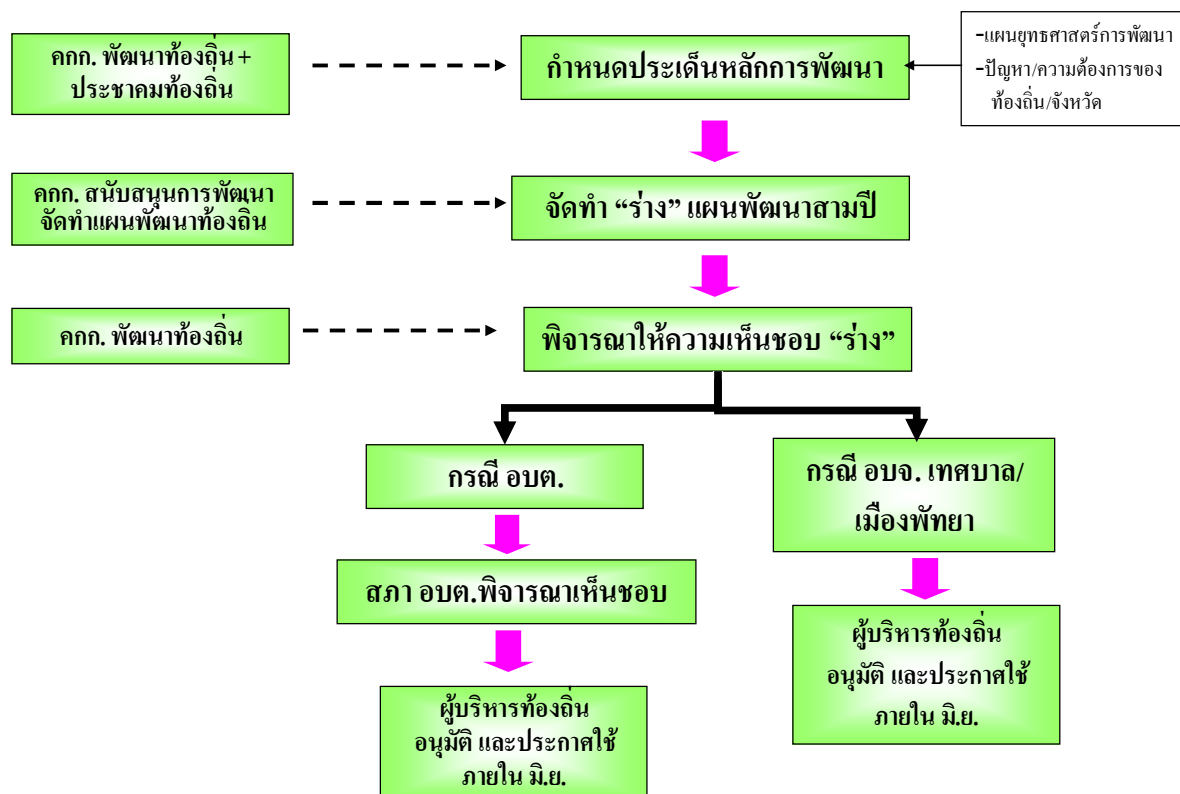

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

2 แผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ปี

- 1) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกับประชาคมท้องถิ่น รวมถึงผู้แทนจากภาครัฐที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกันเพื่อกำหนดประเด็นหลักสำหรับการพัฒนาในช่วงระยะเวลา 3 ปีข้างหน้า ซึ่งจะต้องสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
- 2) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างแผนพัฒนา 3 ปี เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
- 3) เมื่อแผนดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว คณะกรรมการฯ จะนำเสนอแผนต่อผู้บริหารท้องถิ่นในแต่ละระดับเพื่อพิจารณาอนุมัติ ก่อนนำไปประกาศใช้เป็นแผนพัฒนา 3 ปี ภายในเดือนมิถุนายน

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

3) การประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสามปีของอปท. มีการประสานและบูรณาการการจัดทำแผนพัฒนา ระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด กระทรวงมหาดไทยจึงได้ชักชวนแนวทางการจัดทำและประสาน แผนพัฒนาสามปีขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่ในการประสาน การจัดทำแผนพัฒนาสามปี ได้แก่คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดและคณะกรรมการ ประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ

จากกฎระเบียบข้างต้นทำให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของอบจ. เชียงรายจึงมีลักษณะคล้ายๆ กับเนื้อหาในคู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนดโดยกระทรวงมหาดไทยและมีลักษณะคล้ายๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบจ. ส่วนใหญ่ของประเทศ คือ แผนพัฒนาท้องถิ่นจะประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 7 ด้านตามคู่มือ ครอบคลุมภารกิจทุกด้านของอปท. และไม่มีการให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ใดยุทธ ศาสตร์หนึ่ง ส่วนใหญ่จะเฉลี่ยเท่าๆ กัน มากกว่าจะเป็นการจัดทำแผนพัฒนาที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลและ ปัญหาของจังหวัดนั้นๆ และเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง โดยสะท้อนถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของท้องถิ่นที่มีอยู่ในแต่ละช่วงเวลา หรือเป็นแผนที่มติดำเนินการ มีเป้าหมายที่ต้องการบรรลุ

ถึงอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เพราะคำว่า “แผนยุทธศาสตร์” เป็นคำที่ใช้ในวงการทหารมานานแล้ว ซึ่งทหารจะจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่มีการกำหนดทิศทาง สิ่งที่ต้องการบรรลุถึง ตลอดจนกำหนดวิธีการทรัพยากรที่ต้องใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหากต้องการให้เกิดขึ้นในลักษณะที่เป็นแผนยุทธศาสตร์จึงจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อเท็จจริง กำหนดเป้าหมาย คัดเลือกวิธีการดำเนินการที่ดีที่สุด และประมาณการค่าใช้จ่ายงบประมาณที่เป็นรูปธรรมชัดเจนและให้ความสำคัญกับสิ่งที่ต้องการบรรลุถึงมากกว่าภารกิจอื่นๆ ทั่วไป ที่อปท.จะต้องดำเนินการตามกฎหมายจำนวนมาก หากอบจ.สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในลักษณะดังกล่าวได้ แผนพัฒนาที่ได้ก็จะเป็นแผนที่เฉพาะเจาะจงที่สะท้อนถึงจังหวัดเชียงราย และเป็นแผนพัฒนาที่เมื่อทุกคนอ่านแล้วเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อให้ถึงสิ่งที่ต้องการบรรลุคือ การพัฒนาจังหวัดเชียงรายได้จริง

2.2 การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอบจ.เชียงราย ก่อนการร่วมโครงการวิจัย

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอบจ.เชียงราย เทียบกับตัวอย่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในคู่มือการจัดทำแผนของอปท. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอบจ.เชียงรายดำเนินการตามกฎหมายระเบียบวิธีการและขั้นตอน ที่กำหนด รวมทั้งเนื้อหาการจัดทำแผนฯ การกำหนดยุทธศาสตร์ของแผนฯ ที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับตัวอย่างที่กำหนดในคู่มือ จะมีส่วนแตกต่างบ้าง คือ ยุทธศาสตร์ที่กำหนดในคู่มือเป็นการยกตัวอย่างอปท. ที่เป็นเทศบาลนครเชียงใหม่ ดังนั้นการจัดทำแผนฯ ของอบจ. จึงมีการเลียนแบบตัวอย่างในคู่มือ โดยการปรับแต่งถ้อยคำยุทธศาสตร์บางยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ของอบจ.มากขึ้นเท่านั้น และเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนามากขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมภาระหน้าที่ของอบจ.ทั้งหมด โดยมีนำผลการวิเคราะห์ SWOT แบบกว้างๆ ใช้ข้อมูลที่เป็นสถิติพื้นฐานในเรื่องใหญ่ๆ ที่เป็นเรื่องมหภาค มาใช้ในการจัดทำแผนฯ มากกว่าที่จะเป็นการวิเคราะห์ SWOT ที่แท้จริงของอบจ.เชียงราย อีกทั้งเป้าหมายของอบจ. ไม่ชัดเจนว่าสิ่งที่ ต้องการบรรลุถึงคืออะไร ถึงแม้ว่าเป้าหมายดังกล่าวผู้บริหารอบจ.จะทราบชัดเจน แต่ก็มี การสื่อสารให้คนอื่นทราบและเข้าใจน้อยมาก เปรียบเสมือนการฉายภาพที่มัวๆ และตีความได้หลายหลาก ทำให้ภาพที่ทุกคนมองเห็นแม้จะเป็นภาพเดียวกันแต่การรับรู้และความเข้าใจในภาพแตกต่างกันขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน อาทิ การที่คู่มือกำหนดตัวอย่างของเทศบาลนครเชียงใหม่ มีวิสัยทัศน์ “เชียงใหม่เมืองน่าอยู่ เพื่อพัฒนาธรรม นำด้วยธรรมาภิบาล บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน” ในขณะที่แผนยุทธศาสตร์ของอบจ.เชียงราย (พ.ศ.2552-2554) ซึ่งดำเนินการจัดทำในช่วงปี 2550-2551 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจนำหน้า การศึกษาล้ำเลิศ ถิ่นกำเนิดวัฒนธรรมล้านนา” ลักษณะที่ใกล้เคียงทั้งในตัวอย่างและอบจ.เชียงราย คือ การที่ต้องการให้เป็นเมืองน่าอยู่ หรือ เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ภายใต้การกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา 7 ด้านที่เท่าๆ กัน และเป็นยุทธศาสตร์ที่คล้ายๆ กัน ดังตารางที่ 3 ยกตัวอย่างเช่น จากวิสัยทัศน์คำว่า “เมืองแห่งคุณภาพชีวิต” อะไรคือสิ่งที่จะบอกได้ว่าเชียงรายเป็นเมืองแห่งคุณภาพชีวิตแล้วเพราะทุกคนสามารถตีความได้หลากหลายเพราะคุณภาพชีวิตมีหลายด้าน ดังนั้นการฉายภาพที่ทำให้ทุกคนเข้าใจในเรื่องเดียวกันจึงมีความสำคัญต่อการจัดทำและประสานแผนฯ ของอปท.

ตารางที่ 3 : ตารางเปรียบเทียบยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของอบจ.เชียงรายกับตัวอย่างในคู่มือ

ยุทธศาสตร์ของอบจ.เชียงราย	ตัวอย่างยุทธศาสตร์ในคู่มือ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการความยากจน 1.1 พัฒนาส่งเสริมรายได้เฉลี่ยให้ครัวเรือนที่สูงขึ้นและมีมาตรฐาน 1.2 ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อยกระดับมาตรฐานให้เป็นสินค้า OTOP สู่อุตสาหกรรม 1.3 ส่งเสริมแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ 1.4 ส่งเสริมให้มีมาตรการทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพและผลผลิตทางการเกษตรที่มีอยู่ในจังหวัด 1.5 ส่งเสริมการจ้างแรงงานและการสร้างอาชีพ 1.6 ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาความยากจนตามนโยบายของรัฐ	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ 4.1 ส่งเสริมการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับประชาชน 4.2 ส่งเสริมด้านการค้า การบริการและการท่องเที่ยว
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ 2.1 พัฒนาระบบคมนาคมและสาธารณูปโภคและส่งเสริมให้จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองน่าอยู่ 2.2 พัฒนาด้านการคมนาคมให้มีความเชื่อมต่อทั่วทั้งจังหวัด	ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเมือง 1.1 พัฒนาระบบการวางผังเมืองและการใช้ที่ดินภายในเขต 1.2 พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้ได้มาตรฐาน 1.3 พัฒนาระบบการจราจรและการขนส่งภายในเขตเมืองให้มีประสิทธิภาพ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคมและการเมือง 3.1 ส่งเสริมด้านการศึกษา 3.2 ส่งเสริมการศาสนา 3.3 ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์ สังคม 3.1 สนับสนุนและส่งเสริมกระบวนการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาสวัสดิการสังคมแก่ชุมชน 3.2 ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการกีฬา ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ของอบจ.เชียงราย	ตัวอย่างยุทธศาสตร์ในคู่มือ
3.4 ส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม 3.5 ส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 3.6 ส่งเสริมด้านสาธารณสุข การกีฬาและนันทนาการ 3.7 ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด 3.8 ส่งเสริมการสังคมสงเคราะห์ 3.9 ส่งเสริมการแก้ไขปัญหาคดีและสตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม 3.10 พัฒนาคความเท่าเทียมกันของคุณภาพชีวิตในชุมชน เมืองและชนบท 3.11 ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้และมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน 5.1 ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในการป้องกัน และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม 5.2 พัฒนาระบบป้องกันภัยให้มีประสิทธิภาพ และทันสมัย ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ ศิลปะ และวัฒนธรรม 6.1 อนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรม 6.2 อนุรักษ์และปลูกฝังค่านิยมเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม ประเพณี จริยธรรม คุณธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาเศรษฐกิจ 4.1 ส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร 4.2 ส่งเสริมอุตสาหกรรมเพื่อการค้าชายแดน 4.3 ส่งเสริมการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจ 4.4 ส่งเสริมแหล่งงานและสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว 4.5 ส่งเสริมธุรกิจบริการให้มีมาตรฐานสู่ระดับสากล 4.6 พัฒนาจังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางพัฒนาการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ	ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ 4.1 ส่งเสริมการสร้างงาน สร้างอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับประชาชน 4.2 ส่งเสริมด้านการค้า การบริการและการท่องเที่ยว
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและ การพัฒนาสิ่งแวดล้อม 5.1 ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และใช้ชีวิตร่วมกับธรรมชาติอย่างอนุรักษ์ 5.2 พัฒนาแหล่งน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ	ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 2.1 ลดปริมาณและควบคุมมลพิษทางน้ำ 2.2 เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ของอบจ.เชียงราย	ตัวอย่างยุทธศาสตร์ในคู่มือ
5.3 ส่งเสริมการจัดการด้านขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูลและการบำบัดน้ำเสีย 5.4 กำหนดนโยบายและวางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ 5.5 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	
ยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี 6.1 ปรับปรุงระบบการให้บริการประชาชนให้ได้รับความสะดวก รวดเร็วและเป็นธรรม 6.2 พัฒนางานบริการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์(E-Service) 6.3 ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชน และเปิดช่องทางการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างกว้างขวาง รวมทั้งพัฒนางานประชาสัมพันธ์ 6.4 พัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ พร้อมที่จะบริการประชาชนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว 6.5 การพัฒนาคุณธรรม การป้องกันปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน 6.6 การพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และการบริหารจัดการองค์กร	ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาด้านการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ 7.1 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารเทศบาลอย่างเป็นระบบ 7.2 ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเทศบาล กับเมืองต่างๆในภูมิภาคอื่นของโลกฯลฯ
ยุทธศาสตร์ที่ 7 การส่งเสริมการรักษาความมั่นคงของรัฐ 7.1 ส่งเสริมการรักษาความมั่นคงชายแดน ให้มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกด้าน 7.2 ส่งเสริม ให้มีกระบวนการบริหารจัดการ ด้านแรงงานต่างด้าวให้มีประสิทธิภาพ การกำหนดสถานะบุคคล และการป้องกันการลักลอบเข้าเมือง 7.3 ส่งเสริมระบบเครือข่ายข่าวกรองระบบเตือนภัยและการบริหารภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ	

1. วิธีการจัดทำและประสานแผน

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารอบจ.เชียงราย มีการดำเนินการดังนี้

- 1) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และกำหนดเป้าหมายรอบจ.เชียงราย ผู้ที่ดำเนินการ คือ เจ้าหน้าที่กองแผนของรอบจ.เชียงรายที่อาศัยความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ความเชื่อของตัวบุคคลจากนโยบายที่แถลงในสภานายกอบจ.เชียงราย แล้วนำมาจัดทำเลียนแบบตามคู่มือ ตามรูปแบบ ตามขั้นตอนที่กำหนด เท่านั้น โดยไม่ได้ให้ความสำคัญหรือเข้าใจถึงเป้าหมายที่ต้องการบรรลุอย่างแท้จริง
- 2) การกำหนดเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ไม่ได้ถูกกำหนดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงานภายในรอบจ. แต่กำหนดมาโดยกองแผนของรอบจ.เชียงราย ดังนั้นหน่วยงานอื่นๆ ภายในองค์กรจึงไม่มีความรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของแผนร่วมกัน และไม่เข้าใจว่าแผนฯ มีความสำคัญอย่างไร ทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ภายในรอบจ. ไม่ให้ความสำคัญ ไม่ใส่ใจในการจัดทำแผนฯ เพราะไม่เห็นถึงประโยชน์ของการมีแผนฯ การจัดทำแผนฯ จึงเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำตามหน้าที่ และทำให้ครบตามรูปแบบเพื่อการจัดทำข้อบัญญัติมากกว่าที่จะเป็นแผนที่มีการมองเป้าหมาย หรือภาพรวมขององค์กรร่วมกัน และเป็นแผนที่ชัดเจนมีการนำไปสู่การปฏิบัติจริง ซึ่งสาเหตุสำคัญอาจเป็นเพราะผู้บริหารอาจมีเป้าหมายที่ชัดเจนแต่มีการสื่อสารทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานน้อยมาก การจัดทำแผนจะเกิดจากการสั่งการเป็นเรื่องราวของผู้บริหารในแต่ละช่วงเวลา ทำให้การจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงานไม่ปะติดปะต่อกัน เป็นแผนที่ไม่มีการรับลูกต่อกัน และมีการเปลี่ยนแปลงแผนบ่อยครั้ง อาทิ การสร้างสนามกีฬา อบจ.เชียงราย กองช่างทำหน้าที่สร้างสนามกีฬามีสนามกีฬาขึ้นมา 1 แห่งเมื่อมีสนามกีฬาขึ้นมาแล้วเป็นอย่างไรรื้อไปไม่มีการติดต่อหรือรับลูกในส่วนนี้ เพราะการใช้ประโยชน์เป็นหน้าที่ของหน่วยงานอื่น แต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านั้น ไม่มีส่วนในการรับรู้ ว่าเป้าหมายของการสร้างสนามกีฬาคืออะไร ทำให้ไม่มีการจัดทำแผนงาน/โครงการในการรองรับเพื่อใช้ประโยชน์ ตลอดจนการบริหารจัดการดูแลรักษา ในขณะที่ผู้บริหารอาจมีความคิดอยู่แล้วแต่ไม่ได้สื่อสารออกมาให้ทราบและเข้าใจร่วมกัน ทำให้การจัดทำแผนจึงเป็นไปในลักษณะรอการสั่งการทีละเรื่องจากผู้บริหาร ทำให้การจัดทำแผนฯ จึงเป็นแผนงาน/โครงการแบบกว้างๆ ไม่มีรายละเอียด และระหว่างปีมีการเปลี่ยนแปลงแผนงาน/โครงการตลอดเวลา เป็นต้น

2. วิธีการประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารอบจ.เชียงราย มีการดำเนินการดังนี้

- 1) อบจ.เชียงรายเป็นผู้จัดทำแผนฯ และเป้าหมาย ขึ้นมาเอง โดยที่ทุกฝ่ายไม่ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย อบจ.เชียงรายดำเนินการประสานในรูปแบบที่พยายามทำให้ครบ

ขั้นตอนตามที่กฎระเบียบกำหนดเท่านั้น เช่น จัดประชุมการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์ ก็เป็นการประชุมเพื่อบอกกล่าวให้ที่ประชุมรับทราบและยกมือสนับสนุน ให้ครบตามรูปแบบ

- 2) อบจ.เขียนรายประสานแผนฯ โดยการรวบรวมแผนฯ จากหน่วยงานต่างๆ มาจัดทำเป็นรูปเล่ม โดยเจ้าหน้าที่กองแผนของอบจ.เป็นผู้รวบรวม และจัดทำให้อยู่ในรูปแบบเพื่อนำไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณต่อไป

2.3 การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายร่วมกับโครงการวิจัย

การจัดทำและประสานแผนฯ ของอบจ.เชียงรายที่ดำเนินการร่วมกับโครงการวิจัย เพื่อเป็นการนำร่องและทดลองจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบใหม่ ที่แตกต่างไปจากเดิม ทำให้คณะนักวิจัยฯ เริ่มดำเนินการเฉพาะแผนยุทธศาสตร์เดียวก่อน เพื่อให้เกิดความรู้ และเข้าใจตรงกัน ก่อนที่จะขยายไปใช้กับยุทธศาสตร์ด้านอื่นๆ ของอบจ. โดยทางผู้บริหารอบจ. และคณะนักวิจัยฯ เลือกที่จะใช้แผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นประเด็นยึดโยงในการจัดทำและประสานแผนฯ

2.3.1. การเลือกหัวข้อยุทธศาสตร์เฉพาะด้านและเสนอแนวทางดำเนินงาน

คณะนักวิจัยฯ นำเสนอหลักการที่ว่า การวางแผนเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการของผู้บริหารเครื่องมือหนึ่ง ดังนั้น ถ้าผู้บริหารอปท.ให้ความใส่ใจ ให้ความสำคัญต่อแผนตั้งแต่เริ่มต้น การบริหารจัดการ การตัดสินใจของผู้บริหารจะชัดเจนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะแผนที่จัดทำขึ้นจะเป็นแผนที่มีความถูกต้องผ่านการศึกษาวเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านมาแล้ว และการจัดทำแผนที่ดีจะเกิดขึ้นได้ จำเป็นที่ทุกคนต้องทราบและเข้าใจตรงกันก่อนว่าเป้าหมายที่เราต้องการเห็นจังหวัดเชียงรายมีการพัฒนาเป็นไปแบบใดในอนาคต เพื่อที่ทุกคนจะได้ไปคิด และจัดทำแผนงาน โครงการที่สอดคล้องกัน นำไปสู่การกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้

คณะนักวิจัยฯ ได้นำเสนอหัวข้อยุทธศาสตร์ต่างๆ ให้ผู้บริหารอบจ.เชียงราย เพื่อคัดเลือกหัวข้อยุทธศาสตร์เฉพาะด้านในการยึดโยงแผนและประสานแผนระหว่างอปท.ในจังหวัดเพื่อดำเนินการการทดลองปฏิบัติเป็นการโครงการนำร่อง เช่น การอนุรักษ์ป่าไม้ เพราะเชียงรายมีพื้นที่ป่าและธรรมชาติจำนวนมาก ปัจจุบันถูกบุกรุกและทำลาย จนกลายเป็นปัญหาน้ำท่วม และน้ำแล้ง ตลอดจนโลกร้อน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดน เพราะเชียงรายมีพื้นที่ชายแดนติดกับประเทศพม่าและลาว และขณะนี้มีการทำถนนเชื่อมโขง R3A ที่จะเชื่อมต่อเนืองไปยังประเทศจีน จำเป็นที่จะต้องมีการเตรียมการทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นนี้ เป็นต้น ทั้งนี้ผู้บริหาร อบจ.เชียงรายเลือกที่จะใช้ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นโครงการนำร่องในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระหว่าง อปท. ที่จะเข้าร่วมโครงการ สาเหตุเพราะ เป็นยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดเชียงรายและกลุ่มล้านนาที่มีอยู่แล้ว และเป็นยุทธศาสตร์ที่ใช้ศักยภาพของจังหวัดเชียงรายที่เป็นจุดแข็ง ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ การดำเนินการด้านการท่องเที่ยวจึงมีโอกาสจะได้รับการตอบรับที่ดีจากทุกๆ ฝ่าย หากทุกๆ คนได้รับประโยชน์โครงการนำร่องก็จะเป็นตัวอย่าง

ที่ดีที่จะทำให้เกิดความสัมพันธ์และการประสานงานที่ดีกับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป การจัดทำและประสานแผนในยุทธศาสตร์ด้านอื่นๆ ก็จะทำให้ดีขึ้น นอกจากนี้คณะนักวิจัยฯ และอบจ. ยังเล็งเห็นความสำคัญของยุทธศาสตร์นี้ว่าน่าจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งมากนัก สามารถตอบสนองยุทธศาสตร์อื่นๆ ได้ เช่น วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การค้าระหว่างประเทศฯ อีกทั้งยังมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของหลายหน่วยงานน่าจะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สนับสนุนการจัดทำแผนและประสานแผนได้ดี

2.3.2. การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เป็นการจัดทำและประสานแผนในรูปแบบที่ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้ตรงกันก่อน เป็นการจัดทำและประสานแผนฯ ที่มุ่งให้ผู้เข้าร่วมมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ เพราะคณะนักวิจัยฯ เห็นว่าการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเรื่องของงานสาธารณะ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มคนจำนวนมาก ไม่ใช่เฉพาะเจ้าหน้าที่ในกองแผนฯ นอกเหนือไปจากอบจ.เพียงองค์กรเดียวด้วยซ้ำ ทำให้เจ้าหน้าที่กองแผนฯ ไม่สามารถเป็นหน่วยงานเดียวเบ็ดเสร็จที่จะจัดทำและประสานแผนพัฒนาได้ จำเป็นต้องปัจจัยด้านทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ที่ตรงกันนำมาซึ่งการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน สิ่งที่สำคัญที่จะต้องสร้างเสริมขึ้นมาก่อน คือ ความรู้และความเข้าใจในการจัดทำแผนให้ตรงกันก่อนระหว่างผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ภายในอบจ. แล้วค่อยขยายขอบเขตไปสู่หน่วยงานอื่นๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ใช้กระบวนการทำซ้ำๆ เพื่อจัดให้เป็นกระบวนการที่ชัดเจนและนำไปสู่การสร้างขบวนการ

1. วิธีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ดำเนินการดังนี้

1) ในระยะแรกของการเข้าสำรวจข้อมูลในพื้นที่ คณะวิจัยพบว่า โครงสร้างองค์กรของอบจ.เชียงราย มีความกระด้างตัวสูง มีลักษณะเป็นอาณาจักรในแต่ละกอง/สำนัก เพราะแต่ละหน่วยงานจะมีการกิจเฉพาะหน้าจำนวนมาก ทำให้บุคลากรภายในอบจ.องค์กรติดต่อสื่อสารกันจำกัดเฉพาะเรื่องงานเป็น ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีโอกาสนี้หรือมีเวลาในการพบปะสังสรรค์ สร้างความสัมพันธ์กันอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ต่างฝ่ายต่างไม่รู้งานของคนอื่น ทำให้ในระยะเริ่มแรก จึงเน้นไปเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ (Relationship) ความมีส่วนร่วม (Participation) และความรู้สึกเป็นเจ้าของ(Ownership) แผนพัฒนาฯ ทำอย่างไรจึงจะทำให้เจ้าหน้าที่อบจ. เกิดความรู้สึกเป็นเพื่อนของกันและกัน

2) คณะนักวิจัยฯ ดำเนินการผ่านกลไกหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำกิจกรรมสัมพันธ์ การเล่นเกมส์ ให้ผู้เข้าร่วมประชุมทำความรู้จักซึ่งกันและกัน การกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมนำเสนอ การสอดแทรกความรู้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวจากงานวิจัยต่างๆ การสัมภาษณ์ผู้บริหาร การประชุมร่วมกับผู้บริหารเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ภายในอบจ. เพื่อจุดประกายความคิดด้านการจัดทำแผนฯ หลายๆ ครั้ง เพื่อเป็นการสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่อปท. ในแต่ละกอง ทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นเพื่อนร่วมงานกัน

และเป็นทีมเดียวกันและเป็นตัวกลางในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บริหาร (นายกอบจ.เชียงราย) กับเจ้าหน้าที่ของอบจ.ให้ทราบและเข้าใจถึงสิ่งที่ผู้บริหารคาดหวังให้เกิดขึ้น

3) การจัดทำแผนฯ จำเป็นที่ทุกคนต้องมองเห็นภาพร่วมกันก่อนว่าสิ่งที่ต้องการบรรลุใน 3-5 ปี ข้างหน้าคืออะไร ดังนั้นจึงจัดให้มีการร่วมคิด ร่วมแสดงความเห็น และกำหนดเป้าหมายร่วมกัน เพื่อว่าทุกคนจะได้นำเป้าหมายไปดำเนินการจัดทำแผนตามศักยภาพที่ตนมีไปก่อนโดยไม่ต้องรอ

2. วิธีการประสานแผนยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ดำเนินการดังนี้

1) คณะผู้วิจัยฯ เสนอให้ออบจ. เปลี่ยนบทบาทตนเองให้เป็นหน่วยงานหลักในการผลักดันและส่งเสริมการท่องเที่ยวแทนผู้สนับสนุนเงิน เพื่อให้เกิดแนวคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวใหม่

2) คณะผู้วิจัยฯ ร่วมกับอบจ.เชียงรายดำเนินการให้มีการประสานแผน โดยผ่านกลไกหลากหลายประเภท เพื่อให้อปท.นำร่อง กลับไปจัดทำแผนฯของตนเองตามศักยภาพก่อน และวิเคราะห์ปัญหา เพื่อจัดทำแผนที่เกินศักยภาพของตนแต่เป็นเรื่องที่สำคัญที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยระบุในแผนให้ชัดเจนว่าตนจะร่วมอะไรได้บ้าง ในส่วนไหน เช่น ลงแรง ลงเงิน ลงทรัพยากร เป็นต้น และยังต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้าง จากใคร อย่างไร โดยการประสานงานทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ

3) เจ้าหน้าที่จัดทำแผนของอปท. นำร่องติดต่อประสานกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายการเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กันล่วงหน้าอย่างไม่เป็นทางการก่อน เพื่อให้การประสานแผนอย่างเป็นทางการมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

3. เนื้อหาร่างแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

การดำเนินการในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย รอบระยะเวลา 24 เดือนที่ผ่านมาของโครงการวิจัยฯ ร่วมกับอบจ.เชียงราย เครือข่าย และอปท.นำร่อง มีเนื้อหา ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4 : ผลการวิเคราะห์ SWOT อบจ.เชียงราย

จุดแข็ง 1. มีทรัพยากรมาก (คน เงิน อุปกรณ์) 2. มีความสามารถในการจัดงานระดับอินเตอร์ (เชียงรายคอกไม้งาม) 3. มีการมอบอำนาจในการปฏิบัติงานชัดเจน 4. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารที่ดี 5. มีกิจกรรมหลากหลาย โครงการ ผลงานตลอดปี 6. ส่งเสริมทรัพยากรบุคคลทุกๆ ด้าน	จุดอ่อน 1. การวางแผนยังไม่เป็นบูรณาการ 2. รอคอยขับเคลื่อนโดยผู้บริหารเป็นหลัก 3. การประสานงาน สื่อสาร ระหว่างหน่วยงานไม่ดี 4. ผู้บริหารไม่เปิดใจรับฟังความคิดเห็น ทำให้บุคลากรขาดการแสดงความคิดเห็น 5. บุคลากรคิดไม่เป็นระบบขาดบุคลากรทำงานเฉพาะทาง 6. ขาดการจัดการความรู้ (KM) ทำให้ไม่สามารถทำงานแทนกันได้
โอกาส 1. แหล่งท่องเที่ยว สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และ ทรัพยากรธรรมชาติเอื้อต่อการพัฒนา 2. ดิชาชายแดนหลายประเทศ (เขตเศรษฐกิจชายแดน) และนิคมอุตสาหกรรม 3. วัฒนธรรมที่หลากหลาย (ภาษา ชนเผ่า) 4. นโยบายกระจายอำนาจของรัฐ 5. นโยบายรัฐสนับสนุนการค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย 6. กรมฯส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่นตลอดปี	อุปสรรค 1. นักการเมืองแสวงหาผลประโยชน์ของคนเป็นสำคัญ 2. มีปัญหาเรื่องยาเสพติดมาก 3. ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและส่วนราชการอื่น 4. ความไม่แน่นอนทางการเมืองระดับชาติ 5. กฎ ระเบียบของส่วนกลางกำหนดกรอบการควบคุมมากเกินไปทำให้ไม่คล่องตัว 6. มีแรงงานต่างด้าวมาก

จากผลของการวิเคราะห์ SWOT นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ของยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย วิสัยทัศน์ คือ

“จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองที่ทุกคนต้องการไปสักครั้งในชีวิต”

จากวิสัยทัศน์ และจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ได้นำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์ 3 ด้าน และแนวทางการพัฒนา สรุปได้ดังนี้

2) ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประชาสัมพันธ์เชิงรุก

- (1) เอกสารแนะนำการท่องเที่ยวและมีแผนที่แบ่งเป็นโซนการท่องเที่ยว เช่น มีเวลาท่องเที่ยว 1 วัน ที่วัดร่องขุน แม่สาย คอยดู เชียงแสน
- (2) ป้ายบอกทางแหล่งท่องเที่ยว ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศจัดให้สวยงาม

- (3) เว็บไซต์การท่องเที่ยว เช่น ใช้ภาพอาจารย์เฉลิมชัยขึ้นปก, บ้านสีคำของอาจารย์ถวัลย์ ดัชนี
- (4) จุดบริการการท่องเที่ยว เช่น น้ำฟรี ลูกอม ชิมสาโทช่วงสงกรานต์ เป็นต้น
- (5) จัด Road Show ประจำปีทุกๆ งาน
- (6) มีมัคคุเทศก์ท่องเที่ยวทุกภาษา ทุกภาค
- (7) จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว ให้มีสาขาดังอยู่ทั่วทั้งจังหวัดเชียงราย และควรให้มีการบริการในวันหยุด
- (8) จัดงานแสดง (Event) ตามเทศกาลต่างๆ เพื่อช่วงชิงนักท่องเที่ยวจากแหล่งอื่น โดยสร้างความแตกต่างดึงดูดคนมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย เช่น เทศกาลสงกรานต์ (เทศกาลเที่ยวสงกรานต์ที่เชียงรายแตกต่างอย่างไรกับที่เชียงใหม่) นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบแพ็คเกจ ที่สร้างความแตกต่างให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาเที่ยว จังหวัดเชียงราย ในเวียงเชียงราย (อำเภอเมือง) ผู้เข้าร่วมประชุมบางคนเสนอให้ใช้ รถมอเตอร์ไซด์ (นักท่องเที่ยวจอร์เจียที่พัก) พาเที่ยว เล่นน้ำ ไหว้พระ 9 วัด และในทุกหัว อำเภอที่มีส่วนร่วมให้ออปท.อื่นๆ รับ-ส่งนักท่องเที่ยวต่อจากอำเภอเมือง

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยวและการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

- (1) เส้นทางถนนหนทางในจังหวัดเชียงรายยังไม่ค่อยสะดวก ควรปรับปรุงเส้นทางเก่าและจัดสร้างเพิ่มเติม สำรวจและก่อสร้างถนนเพื่อเชื่อมต่อสถานที่ท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- (2) จัดให้มียานพาหนะสาธารณะที่ใช้ในการท่องเที่ยว โดยกำหนดอัตราค่าบริการเท่ากันหมดทั้งจังหวัด หากมีข้อจำกัด อาจจัดให้มีเฉพาะในฤดูกาลท่องเที่ยวก็ได้
- (3) ให้มีจุดแวะพัก ระหว่างการเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งไปยังอีกแหล่งหนึ่ง เนื่องจากเส้นทางการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายจะอยู่ห่างไกลกันมาก ควรมีการจัดให้มีจุดแวะพักทานอาหาร ดื่มน้ำ และเข้าห้องน้ำได้เป็นระยะๆ
- (4) การพัฒนาด้านสาธารณูปโภค จัดหาที่พักให้เพียงพอ สะอาดและสะดวก มีมาตรฐาน โดยเฉพาะจำนวนสุขาควรถัดให้มีจำนวนพอเพียงและสวยงามพอสมควร (เพราะได้รับการสำรวจว่ามีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่ค่อยสะอาดและสวยงาม) การคมนาคมที่สะดวกและปลอดภัย มีหน่วยงานควบคุมคุณภาพราคาสินค้า เน้นความปลอดภัยในการท่องเที่ยวให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม อาจจัดให้มีบริการรถนำเที่ยวหรือที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถเข้ามาเรียนรู้วิถีชาวบ้านตามชนเผ่าต่างๆ

4) ยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

- (1) อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวให้เหมือนเดิมหรือคงสภาพเดิมมากที่สุด และปลูกจิตสำนึกประชาชนให้เห็นคุณค่าของสถานที่ท่องเที่ยวในสภาพสมัยโบราณ พัฒนาบุคลากรที่จะทำหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับและดูแลแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และสร้างวัฒนธรรมในการอนุรักษ์สิ่งของขึ้นใหม่ในหมู่เยาวชน
- (2) สร้างสัญลักษณ์การท่องเที่ยวที่โดดเด่น กลายเป็นสถานที่ที่น่าสนใจในของแต่ละพื้นที่ เช่น อ. นางแล ที่มีสับปะรดเป็นสินค้าเกษตรที่เป็นที่รู้จักกันดี อาจจัดรูปแบบห้องน้ำเป็นสับปะรด หรือผลิตภัณฑ์สปาที่เกี่ยวข้องกับสับปะรด เป็นต้น
- (3) สร้างความประทับใจ สร้างเครือข่ายในการบริหารจัดการท่องเที่ยวให้แตกต่างและหลากหลาย ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม สร้างระบบดูแลความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นอาสาสมัครดูแลความปลอดภัย ป้อมยาม ดัดไฟตามถนนหนทางไม่ให้มืด เปลี่ยว
- (4) พัฒนารูปแบบของที่ระลึกให้เกี่ยวพันกับสถานที่ท่องเที่ยว เช่น บริการภาพถ่ายเป็นโปสการ์ดในระหว่างการท่องเที่ยว ภายใน 30 นาที เพื่อให้นักท่องเที่ยวนำติดกลับได้ เพื่อเป็นที่ระลึกถึงสถานที่ท่องเที่ยว และทำให้เกิดความประทับใจ
- (5) การกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้ประชาชนทุกคนในพื้นที่มีส่วนได้รับผลประโยชน์ร่วม การมีส่วนร่วมในช่องทางการท่องเที่ยว ทุกคนได้รับประโยชน์ และทุกคนร่วมกันอนุรักษ์
- (6) ภาคการมีส่วนร่วมขององค์กรและประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว อาทิ อบจ. เทศบาล อบต. ททท. ดำรวจ โรงพยาบาล ควรมีส่วนร่วม และเตรียมตัวให้พร้อมที่จะรองรับกิจกรรมและเหตุการณ์ที่เกิดจากการท่องเที่ยว ประชาชนต้องรู้ว่าอปท. (เรา) จะพัฒนาหรือทำอะไร และเขาจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างไร สร้างเจตคติให้เห็นว่านักท่องเที่ยวคือเพื่อน คือแขกที่มาเยือน ประชาชนควรให้การต้อนรับอย่างไรเพื่อให้นักท่องเที่ยวเมื่อท่องเที่ยวแล้ว กลับไป อยากกลับมาเที่ยวอีก หรือให้เป็นผู้ประชาสัมพันธ์ที่ดีต่อไป เช่น อู๋คำเมือง แต่งกายล้านนา
- (7) เส้นทาง R3a R3b ที่แล้วเสร็จเร็วๆ นี้ จะทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาจากประเทศจีน มาประเทศไทยทางจังหวัดเชียงราย อปท. จึงควรเร่งเตรียมการด้านการท่องเที่ยวและด้านอื่นๆ เช่น ส่งเสริมการเรียนภาษาจีนแก่พ่อค้าแม่ค้า หรือมีหลักสูตรท้องถิ่นตลอดจนเจ้าของกิจการต่างๆ ควรจัดให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของคนจีนว่าเขากินอย่างไร ชอบกินอาหารแบบไหน มีลักษณะหรือสไตล์การเที่ยวอย่างไร เพื่อนำข้อมูลมาเตรียมการด้านท่องเที่ยวต่อไป

จากยุทธศาสตร์ 3 ด้าน อปท.นำร่อง มีการทบทวนและปรับปรุงเพิ่มเติมร่วมกับอปท.นำร่องและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย อาทิ อปท.อื่นๆ ในจังหวัดเชียงราย (เทศบาลนครเชียงราย อบต.บ้านดู่ ฯลฯ) ภาคราชการส่วนภูมิภาค (การท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงราย ฯ) สถาบันการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ฯ เป็นต้น) ภาคเอกชน (สมาคมการท่องเที่ยวเชียงราย สภาหอการค้าจังหวัดเชียงราย ชมรมร้านอาหารจังหวัดเชียงราย ฯ) และภาคประชาชนในพื้นที่ สรุปเป็นแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ดังนี้

วิสัยทัศน์ คือ “จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว เชิงธรรมชาติ วัฒนธรรมล้านนา แลบลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน” และประกอบด้วยกลยุทธ์ 8 ด้าน และ 6 เป้าประสงค์ ดังนี้

(1) **การให้บริการข้อมูลข่าวสาร** (ภาษาไทย และอังกฤษ หรือภาษาอื่นๆ เช่น จีน ญี่ปุ่น) ประกอบด้วย ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวอำนวยความสะดวกอย่างครบวงจร แผนที่ท่องเที่ยว และแผนพื้่นนำเที่ยวแบบพกพา ง่าย จัดทำป้ายบอกทาง ป้ายความรู้แสดงความเป็นมาและประวัติศาสตร์ที่ท่องเที่ยว จัดทำเว็บไซต์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว แหล่งที่ซื้อสินค้า ข้อมูลร้านอาหาร โรงแรมและที่พัก

(2) **การประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมและเทศกาลต่างๆ ในเชิงรุก** ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมและเทศกาลตลอดปีในพื้นที่ภายในจังหวัดเชียงรายและให้มีความโดดเด่น สร้างความประทับใจมากขึ้น โดยเฉพาะช่วงนอกฤดูการท่องเที่ยว (Low Season), การส่งเสริมให้มีการจัดประชุมนานาชาติและการท่องเที่ยวแบบให้บำเหน็จรางวัลที่จังหวัดเชียงราย

(3) **การพัฒนาสถานที่หรือแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และโปรแกรมการท่องเที่ยว** การนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ ประกอบด้วย พิชิตภณห์ วัฒนธรรมล้านนา, บ้านศิลปินเชียงราย, สถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ ทั้งนี้ควรมีการเชื่อมโยงระหว่างสถานที่ในแต่ละเส้นทางอย่างน้อย 2-3 แห่ง มีจุดแวะพักสำหรับทานอาหารหรือซื้อของที่ระลึก เชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต มีการจัดระเบียบและปรับปรุงภูมิทัศน์ ของสถานที่เที่ยวและจุดแวะพัก, เพิ่มโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยว เป็นโปรแกรมแบบ 1 วัน หรือ 2-3 วัน หรือ 3-5 วัน จัดให้มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นส่งเสริมให้ฝึกหัดภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว

(4) **การปรับปรุงเพิ่มเติมความสะดวกในการเดินทาง ระบบการขนส่งมวลชน** ประกอบด้วย จัดระเบียบและปรับปรุงท่าอากาศยาน สถานีขนส่ง ท่าเรือ ขยายให้มีพื้นที่กว้างขวาง สามารถเชื่อมโยงกันได้ และเชื่อมโยกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ มีจุดรับส่งผู้โดยสารชัดเจน มีที่นั่งพัก ที่อำนวยความสะดวก สว่าง และมีความปลอดภัย มีห้องน้ำสะอาดและเพียงพอ ปรับปรุงสภาพรถประจำทางให้ปลอดภัยได้มาตรฐานในเส้นทางไกลๆ ควรมีรถประจำทางปรับอากาศ นอกจากนี้ควรจัดระเบียบโครงสร้างความเป็นระเบียบแก่นักท่องเที่ยว และส่งเสริมอบรมกิริยา มารยาทการบริการ การพูดจาและการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เบื้องต้นแก่นักงานขับขีรถโดยสาร จัดระบบการขนส่ง กำหนดและประกาศเวลาการเดินทางที่แน่นอน

ชัดเจน การเดินทางต้องตรงเวลา กำหนดและประกาศราคาค่าบริการที่เปิดเผย และมีมาตรฐานการให้บริการ
เพิ่มความถี่ เพิ่มจำนวนรถขนส่งโดยสาร ในบางเส้นทางที่เป็นที่นิยม

(5) การปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคสนับสนุนการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
ปรับปรุงถนนให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย, ปรับปรุงห้องน้ำสาธารณะและคู่อุ้มน้ำสะอาด ณ สถานที่
ท่องเที่ยว จุดแวะพักต่างๆให้มีที่คิมน้ำ ที่จอดรถให้เพียงพอ โทรศัพท์ ไฟฟ้า, พัฒนาให้มีที่รับรอง
นักท่องเที่ยว ณ จุดต่างๆที่สำคัญ เป็นที่พักผ่อนสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะจุดผ่านแดน สถานีขนส่ง
สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยจัดระเบียบไม่ให้มีคนแออัด มีที่จอดรถเพียงพอ ทั้งนี้จะต้องมีความปลอดภัย
ไฟฟ้า ดำรงท่องเที่ยว มีการตรวจตราอย่างสม่ำเสมอ

(6) การเชื่อมโยงที่พัก โรงแรม และภัตตาคาร ร้านอาหารและยกระดับให้มีมาตรฐานคุณภาพ โดย
การนำเสนอข้อมูลที่มีรายละเอียดราคาและภาพที่พักในเอกสาร แนะนำการท่องเที่ยวและเว็บไซต์ การจอง
ที่พัก การเชื่อมโยงส่งต่อลูกค้าระหว่างผู้ประกอบการในด้านต่างๆ โดยที่พักจะต้องมีสุขอนามัย
สภาพแวดล้อมสะอาด แสงสว่างเพียงพอ จัดให้มีมาตรฐานราคาและคุณภาพการให้บริการ

(7) การพัฒนารูปแบบสินค้าของที่ระลึก และจุดจำหน่ายเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
พัฒนาศูนย์การจำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งผลิตสินค้า OTOP ให้
เป็นแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ และสามารถใช้ร่วมกันทั้งจังหวัดเชียงรายได้ เพื่อเป็นการ
ประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงรายไปในตัว โดยสินค้าควรพัฒนาให้มีชื่อ มีเอกลักษณ์ หรือตราประทับ
หรืออัตลักษณ์ของจังหวัด และมีคู่มือการใช้ แสดงที่ผลิต ผู้ผลิต ใบรับรอง ยืนยันแหล่งที่มา ใบเสร็จ
พัฒนาการขนส่งสินค้า และราคาที่มีมาตรฐาน ตรวจสอบและป้องกันการขายสินค้าปลอมหรือโกงราคา
ให้แก่นักท่องเที่ยว

(8) การปลูกจิตสำนึกการเป็นเจ้าบ้าน ประกอบด้วย การดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยวมีส่วนร่วมใน
การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การยิ้มแย้มแจ่มใสมีมิตรไมตรีต่อแขกเมือง การอนุรักษ์รักษาธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม ห่วงแค้นและภูมิใจในความคิดปวัฒนธรรมล้านนาอันยาวนาน ฝึกอบรมภาษาถิ่น
และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน)

เป้าประสงค์ 6 เป้าประสงค์ ได้แก่

1. จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น
2. จำนวนรายได้จากการท่องเที่ยวที่ตกแก่คนเชียงรายเพิ่มขึ้น
3. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเพิ่มขึ้น
4. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
5. จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวมาพักในจังหวัดเชียงรายยาวนานขึ้น
6. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายสูงขึ้น

ในการร่วมกันจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ อปท.นำร่องนั้น เนื่องจากแต่ละอปท.ล้วนจัดทำแผนงบประมาณ และแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเสร็จเรียบร้อยแล้ว การที่จะดำเนินงานตามกลยุทธ์หรือแผนงานที่คิดร่วมกันนั้นอาจจะต้องใช้ทรัพยากรจึงจำเป็นที่ตัวแทนอปท.ที่มาร่วมประชุมจะต้องกลับไปหารือกับผู้บริหารองค์กรก่อน เพื่อตัดสินใจว่าจะสามารถจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมใดได้บ้าง ให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ที่วางร่วมกันไว้ กำหนดให้ชัดเจนว่าจะต้องใช้ทรัพยากรเท่าใด เมื่อใดและโดยใครหรือหน่วยงานใดรับผิดชอบ

จากกลยุทธ์ 8 ด้าน นำมาจัดกลุ่มได้เป็น 3 กลยุทธ์หลัก (รายละเอียดตามตารางแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย คือ

1) **กลยุทธ์ด้านผลิตภัณฑ์** โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ท่องเที่ยวอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและมีศักยภาพสูง (จากมากไปหาน้อย) ได้แก่ คัดเลือกและกำหนดแหล่งท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์และวัฒนธรรม ผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยว อาทิ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) สินค้าของที่ระลึกประจำท้องถิ่น ฯลฯ โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวจากปัจจัยแวดล้อมในปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เช่น ความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น อีกทั้งเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณในการพัฒนามีความคุ้มค่า และสามารถดำเนินการได้รวดเร็ว อาจกำหนดสถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน เพื่อให้มีความสะดวกสบายในการเดินทางต่อเนื่องระหว่างสถานที่ท่องเที่ยว โดยจัดรายการท่องเที่ยวระยะสั้นประมาณ 1-2 วัน หรือ 2-3 วัน เพื่อนำเสนอต่อบริษัททัวร์ หรือนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวเองก็ได้

2) **กลยุทธ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก** โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน, ระบบสาธารณูปโภค ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ โดยพิจารณาจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังจากปัจจัยหลักและประเด็นปัญหาในเบื้องต้น ดังต่อไปนี้

2.1 โครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค

2.1.1 การให้บริการด้านคมนาคม ไม่ว่าจะเป็นที่ท่าอากาศยาน สถานีขนส่งสถานีรถไฟ รถเช่า รวมทั้งท่าเรือสำคัญๆ ตามแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด

2.1.2 เส้นทางคมนาคมระหว่างจังหวัดและอปท.ที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว

2.1.3 การโทรคมนาคม การสื่อสาร ทั้งปริมาณและคุณภาพ ของบริการโทรศัพท์ทางไกล (ระหว่างประเทศ) และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและไร้สาย เป็นต้น

2.1.4 ปริมาณและคุณภาพของห้องน้ำสาธารณะ

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวก

2.2.1 จำนวนและคุณภาพมัคคุเทศก์อาชีพที่มีคุณภาพทั้งภาษาไทยและภาษาต่างชาติ

2.2.2 ปริมาณและคุณภาพของรถโดยสารสาธารณะในท้องถิ่นและคนขับ

2.2.3 โรงแรมที่พักนักท่องเที่ยว

2.2.4 ป้ายแสดงเส้นทางและแหล่งท่องเที่ยวหลัก

2.2.5 ความหลากหลายและคุณภาพของอาหารสำหรับให้บริการนักท่องเที่ยว

2.2.6 คุณภาพการให้บริการของบุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้องและเป็น customer contact point หรือหน่วยงานที่ต้องให้บริการตรงแก่นักท่องเที่ยว

2.2.7 เพิ่มจุดให้บริการข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวเพื่อสามารถรองรับการให้บริการของนักท่องเที่ยวได้อย่างทั่วถึง

นอกจากนี้ควรพิจารณาปัจจัยในด้านจำนวนเงินงบประมาณ ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการและความคุ้มค่าในการลงทุน (ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว) เพื่อประกอบการจัดลำดับความสำคัญก่อน-หลังด้วย

3) กลยุทธ์การนำเสนอผลิตภัณฑ์ ต่อกลุ่มเป้าหมาย โดยการนำเสนอผลิตภัณฑ์ต่อกลุ่มเป้าหมายผ่านกระบวนการสื่อสารทางการตลาดแบบครบวงจร(Integrated Marketing Communications) ประกอบด้วยแนวทางหลักๆ สองแนวทางได้แก่

การเชื้อเชิญให้กลุ่มเป้าหมายเข้ามาทดลองใช้ผลิตภัณฑ์ ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์แบบดั้งเดิม (Conventional Channels) ได้แก่ การโฆษณาประชาสัมพันธ์ ผ่านสื่อ และคู่ค้าต่างๆ อาทิเช่น บริษัทท่องเที่ยว เป็นต้น ช่องทางในการโฆษณาประชาสัมพันธ์หลักในเบื้องต้นที่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายไม่มากนัก ได้แก่ เว็บไซต์ของทางจังหวัดหรือแหล่งท่องเที่ยวที่จะจัดทำขึ้นใหม่ เป็นต้น

การผลักดันให้สินค้าและผลิตภัณฑ์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยอาจพิจารณาใช้ยุทธวิธีในลักษณะของการจัดกิจกรรมต่างๆ เข้ามากระตุ้นความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งยังเป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยทางอ้อมได้อีกทางหนึ่ง อาทิ การจัดประชุม สัมมนาระดับชาติ การจัดเทศกาลด้านการท่องเที่ยวสลับเปลี่ยนกับวัฒนธรรมเป็นประจำตลอดปี

ตารางที่ 5: แผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

กลยุทธ์	กิจกรรมเป้าหมาย	ยุทธวิธี
1. ด้านผลิตภัณฑ์ (แหล่งและสินค้าท่องเที่ยว)	1.1 คัดเลือก กำหนด แหล่งท่องเที่ยวหลักในการจัดทำ โครงการนำร่อง 1.2 คัดเลือก กำหนด ผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว อาทิเช่น สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือสินค้าที่ ระลึกอื่นๆ	คัดเลือกจากแหล่งท่องเที่ยวและสินค้าที่มีศักยภาพทั้งหมด โดยพิจารณาความคุ้มค่าในการลงทุนและระยะเวลาการ ดำเนินงานตลอดจนงบประมาณประกอบ เพื่อประสิทธิภาพ และความรวดเร็ว
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก	2.1 โครงข่ายคมนาคมต่างๆ 2.2 บริการโทรคม ได้แก่ การเข้าถึงบริการโทรศัพท์ทางไกล (ระหว่างประเทศ) และบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง 2.3 โครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ ได้แก่ ระบบไฟฟ้าและน้ำประปา ที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะ	พิจารณาจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ จากปัจจัยในเรื่องความจำเป็นเร่งด่วน, ความคุ้มค่าในการ ลงทุน และความรวดเร็วในการดำเนินงาน
3. ด้านการนำเสนอผลิตภัณฑ์ต่อกลุ่มเป้าหมาย	2.4 การโฆษณาประชาสัมพันธ์ 2.5 การจัดกิจกรรมเพื่อดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย	- การจัดการประชุม สัมมนาระดับชาติ - การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบนอกฤดูกาล (low season) - การส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบให้บำเหน็จรางวัล (Incentive Tourism) - การจัดเทศกาลด้านวัฒนธรรม, การท่องเที่ยว อื่นๆ ต่อเนื่องตลอดปีเพื่อกระตุ้นความสนใจของ กลุ่มเป้าหมาย

2.4 การติดตามและประเมินผลการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอปท.จังหวัดเชียงราย

การติดตามประเมินผล การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอปท.จังหวัดเชียงราย โดยรูปแบบการประเมินเน้นการสร้างและพัฒนารูปแบบการติดต่อประสานงาน เพื่อก่อให้เกิด การร่วมคิด ร่วมทำ และความร่วมมือจากภายในอบจ. และหน่วยงานภายนอกอบจ. โดยมีการกำหนดให้การจัดทำและประสานแผนฯ มีตัวชี้วัดผล ดังนี้

1. มีบุคลากรและเครือข่ายที่เข้าร่วมการจัดทำและประสานแผนการพัฒนาเพิ่มขึ้นโดยวัดผลจากการที่เจ้าหน้าที่กองแผนฯ ของอบจ. มีการสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการเป็นแกนนำในการติดต่อประสานงานเพิ่มขึ้น โดยดูผลจากการเข้าร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่เข้าร่วมจัดทำและประสานแผนฯ เพราะจากเดิมเจ้าหน้าที่กองแผนทำหน้าที่รวบรวมแผนฯ เพียงอย่างเดียว โดยขาดการติดต่อประสานให้เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่าย

2. มีงบประมาณสำหรับยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยวัดผลจากการที่อบจ.เชียงรายมีการนำแผนที่ร่วมจัดทำกับโครงการไปบรรจุเป็นยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ปี 2553 -2556 อบจ.เชียงราย และจัดสรรงบประมาณสำหรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

จากการติดตามและประเมินผลการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอปท.จังหวัดเชียงราย ที่เดิมเป็นการจัดทำในลักษณะที่ให้ครบถ้วนตามรูปแบบที่กำหนดในกฎ ระเบียบ และลอกเลียนประเด็นยุทธศาสตร์จากคู่มือของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งแผนที่ได้จะเนื้อหาคล้ายๆ กันกับอบจ. ส่วนใหญ่ทั่วประเทศ ถ้าเปลี่ยนหัวหรือจังหวัด แผนดังกล่าวก็จะกลายเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอีกจังหวัดหนึ่งทันที ไม่อาจแยกแยะได้ว่าเป็นแผนของอปท.จังหวัดใด อบจ.เชียงรายเริ่มมีความเข้าใจหลักการที่ว่าถ้าเป็นการจัดทำแผนยุทธศาสตร์จำเป็นต้องมีความแตกต่างตามสภาพแวดล้อมของแต่ละจังหวัด และเป็นแผนที่มีความพิเศษที่ไม่ว่าใครอ่านหรือเห็นก็จะทราบทันทีว่าเป็นแผนของอบจ.ใด แต่อย่างไรก็ตามการจัดทำแผนในลักษณะดังกล่าวเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาและความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งจากการติดตามและประเมินผล พบว่าจากการที่อบจ.เชียงราย และอปท.นำร่อง ดำเนินการร่วมกับโครงการมาตลอดระยะเวลา 2 ปี นั้น เจ้าหน้าที่อบจ.เชียงราย และอปท.นำร่องมีการพัฒนาเนื้อหาและวิธีการจัดทำและประสานแผนฯ เพิ่มขึ้น อบจ.เชียงรายมีการนำความรู้ วิธีการ ที่ได้จากการวิจัยร่วมกับโครงการฯ ไปปรับใช้กับการจัดทำแผนและประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของอบจ.เชียงราย ปีงบประมาณ 2553 ที่เห็นได้ชัด การที่ อบจ.เชียงราย นำแนวคิด แนวทาง ความรู้ ทักษะและวิธีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ กระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ จากหน่วยงานต่างๆ ภายในอบจ. มาร่วมคิด ร่วมทำ และจัดทำยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ เพื่อจัดทำเป็นกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาของอบจ.เชียงราย และประชุมเชิงปฏิบัติการให้แต่ละอปท.นำกรอบดังกล่าวไปเป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปีของแต่ละอปท. ต่อไป และกรอบยุทธศาสตร์นี้อบจ.เชียงรายนำมาจัดทำเป็นแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายปี 2553-2556 โดย อบจ.เชียงรายนำมาดำเนินการดังนี้

1) มีการจัดตั้งคณะทำงาน ซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากทุกหน่วยงานภายในอบจ.เชียงราย มาจัดกลุ่ม และประชุมกลุ่มย่อยเพื่อระดมสมองร่วมกันซ้ำๆ อย่างต่อเนื่องหลังเลิกงานปกติ (หลัง 16.30 น.) ทุกวัน ประมาณ 1 เดือน เพื่อให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ ภายในอบจ.เกิดการร่วมคิด ร่วมทำ และเกิดความเข้าใจตรงกัน รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของแผนร่วมกัน ซึ่งต่างจากวิธีเดิมที่การจัดทำแผนจะจัดทำโดยเจ้าหน้าที่ของกองแผน อบจ.เชียงรายเท่านั้น โดยหน่วยงานอื่นๆ ไม่มีส่วนร่วม ไม่สนใจ และเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับตนและไม่เข้าใจว่าทำไมต้องมีการจัดทำแผน และมองว่าแผนเป็นเรื่องของหน่วยงานกองแผนเท่านั้น

2) ดำเนินการประสานแผนกับอปท.อื่นโดยการจัดแบ่งเจ้าหน้าที่ของอปท.ที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกันออกเป็นกลุ่มๆ เพื่อระดมสมอง ร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในแต่ละยุทธศาสตร์ก่อน โดยไม่เอาตัวงบประมาณมาเป็นข้อจำกัด แล้วนำมาจัดลำดับความสำคัญ เพื่อจะได้ดำเนินการประสานแผนต่อไป โดยโครงการใดที่อปท.สามารถนำไปดำเนินการได้เอง และโครงการใดที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย เป็นต้น

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น ปี 2553-2556 อบจ.เชียงราย มีวิสัยทัศน์ คือ **“ร่วมประสาน มุ่งบริการ ยึดหลักธรรมาภิบาล ทำงานแบบมีส่วนร่วม ประชาชนเป็นสุข”** อบจ.เชียงราย มีการพัฒนาบทบาทเพิ่มขึ้นในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงราย และเริ่มมีการประสานร่วมมือกับอปท. อื่นๆ เพิ่มมากขึ้น ในการกำหนดยุทธศาสตร์และสื่อสารประสานให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และมีการกำหนดทิศทางที่แตกต่างไปจากเดิมที่ระบุไว้กว้างๆ เป็นการระบุทิศทางที่ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ที่มีการนำผลจากการร่วมคิด ร่วมแสดงความคิดเห็นจากระดมสมองร่วมกันที่ได้จากการร่วมโครงการฯ มาปรับใช้และระบุไว้ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายในด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเกษตรและอุตสาหกรรมจากยุทธศาสตร์ และมีการให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากซึ่งสังเกตได้จากจำนวนงบประมาณที่เพิ่มขึ้นจากปี 2552 และปี 2553 จากจำนวน 10,500,000 บาท เป็นจำนวน 108,900,000 บาท ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากการกิจของอบจ.เชียงราย ยังคงมีครอบคลุมทุกภารกิจ และกรอบการจัดทำและประเมินผลจากส่วนกลางยังอยู่ภายใต้กฎ ระเบียบเดิม การจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น จึงยังคงกำหนดยุทธศาสตร์ 7 ด้านเท่าเดิม เพื่อป้องกันการหลุดกรอบการใช้งบประมาณและเพื่อให้ครอบคลุมการจัดทำข้อมูลบัญชีงบประมาณตามที่กฎ ระเบียบกำหนดไว้ต่อไปได้โดยไม่ต้องมีการท้วงติงจากผู้ตรวจสอบที่เป็นหน่วยงานภายนอก (สตง. ผู้ว่าราชการจังหวัด ฯลฯ) ในอนาคต

ตารางที่ 6 :รายละเอียดและแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 7 ด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ
1. ด้านการศึกษา	1. ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา	- กองการศึกษาฯ - โรงเรียน อบจ.ชร.
	2. ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ตามความสนใจและความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	- กองการศึกษาฯ - โรงเรียน อบจ.ชร.
	3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชนและประชาชนสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา	- กองการศึกษาฯ - โรงเรียน อบจ.ชร.
	4. ส่งเสริมความร่วมมือกับสถานศึกษาทั้งในและต่างประเทศในการพัฒนาการศึกษา	- กองการศึกษาฯ - โรงเรียน อบจ.
	5. ส่งเสริมให้บุคลากรด้านการศึกษาได้รับการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ	- กองการศึกษาฯ - โรงเรียน อบจ.
	6.สนับสนุนการเรียนรู้คู่คุณธรรม ร่วมกับสถาบันทางศาสนา	- กองการศึกษาฯ - สำนักปลัด
2. ด้านคุณภาพชีวิต	1. ส่งเสริมสนับสนุน คุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต - สำนักปลัด อบจ. - โรงเรียน อบจ.ชร.
	2. ส่งเสริมสนับสนุน การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ป้องกันปัญหาเสพติดและการบรรเทาสาธารณภัย สำหรับผู้ประสบภัยต่าง ๆ	- สำนักปลัด อบจ. - กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
	3. ส่งเสริมการพัฒนาและอนุรักษ์จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของจังหวัด	- กองการศึกษาฯ
	4. สนับสนุนการศึกษาอบรมและฝึกอบรมเพื่อเสริมความเข้มแข็งของชุมชน	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
	5. ส่งเสริมการทะนุบำรุงศาสนา และจริยธรรม	- กองการศึกษาฯ - สำนักปลัด อบจ.
	6. ส่งเสริมสนับสนุน ด้านการกีฬาและนันทนาการ	- กองการศึกษาฯ
	7. ส่งเสริมและสนับสนุนงานบริการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ
3. ด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ พาณิชย์ การเกษตรและอุตสาหกรรม	1. ส่งเสริมสนับสนุน การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมวิถีชีวิต วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต - กองการศึกษาฯ - สำนักปลัด อบจ.
	2. ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานด้านบริการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต - สำนักปลัด อบจ.
	3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวในชุมชน หมู่บ้าน อำเภอ และในภาพรวมทั้งจังหวัด	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต - กองแผนและงบประมาณ - สำนักปลัด อบจ. - อปท. หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
	4. สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ พาณิชย์ การเกษตรและอุตสาหกรรม	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต - กองแผนและงบประมาณ - สำนักปลัด อบจ.
	5. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ พาณิชย์ การเกษตรและอุตสาหกรรม	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต - กองแผนและงบประมาณ - สำนักปลัด อบจ. - อปท. หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
	6. ส่งเสริมการพัฒนาการค้าการลงทุน การสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตร และอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่า	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
	7. ส่งเสริมทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ และส่งเสริมระบบการเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์	- กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต - อปท.หรือหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ
		ที่เกี่ยวข้อง
4. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีระบบการกำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร	- กองช่าง อบจ. - กองบรรเทาสาธารณภัยและสิ่งแวดล้อม - อปท.หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
	2. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ	- กองช่าง อบจ. - กองบรรเทาสาธารณภัยและสิ่งแวดล้อม - อปท.หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
	3. ส่งเสริมสนับสนุนการดูแลรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กองช่าง อบจ. - กองบรรเทาสาธารณภัยและสิ่งแวดล้อม -อปท. หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
	4. ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กองช่าง อบจ. -กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต - กองบรรเทาสาธารณภัยและสิ่งแวดล้อม -อปท. หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
	5. ส่งเสริมสนับสนุน การสร้างสวนสาธารณะ สวนสุขภาพ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	- กองช่าง อบจ. -กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต -อปท. หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1. ส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ให้สอดคล้องกับความต้องการ และความต้องการ ของประชาชน	- กองช่าง อบจ. - สำนักปลัด อบจ. - อปท.หรือหน่วยงาน

ยุทธศาสตร์	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ
		อื่นที่เกี่ยวข้อง
	2. ส่งเสริมสนับสนุนการปรับปรุงและก่อสร้างถนน ทางระบายน้ำ สะพาน ท่าเทียบเรือและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น	- กองช่าง อบจ. - สำนักปลัด อบจ. - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	3. พัฒนาระบบขนส่งมวลชนและวิศวกรรมจราจร เพื่อรองรับการคมนาคมภายในจังหวัด	- กองช่าง อบจ. - สำนักปลัด อบจ. - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	4. ส่งเสริมการพัฒนา และดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อให้มีน้ำสะอาดเพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค	- กองช่าง อบจ. กอง ส่งเสริมฯ - สำนักปลัด อบจ. - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
6. ด้านการเมืองและการบริหาร	1. ส่งเสริมความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น	- สำนักปลัด อบจ. กองแผนฯ - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	2. สร้างความปองคองสมานฉันท์ บนพื้นฐานของความถูกต้อง ยุติธรรมและการยอมรับของทุกภาคส่วน	- สำนักปลัด อบจ. , กองแผนฯ - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	3. พัฒนาประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา และการบริการประชาชน	- สำนักปลัด อบจ. , กองแผนฯ - กองช่าง ,กอง บรรเทาสาธารณภัย และสิ่งแวดล้อม - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	4. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประชาธิปไตยและเสรีภาพของประชาชน	- สำนักปลัด อบจ. , กองแผนฯ

ยุทธศาสตร์	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานรับผิดชอบ
		- อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	5. พัฒนาศักยภาพขององค์กรการบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย	- สำนักปลัด อบจ. - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	6. ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ ปฏิบัติงาน	- ทุกกอง/สำนักใน สังกัด อบจ.
	7. ส่งเสริมการพัฒนารายได้ให้แก่องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เชียงราย	- สำนักปลัด , กอง คลัง , กองส่งเสริม คุณภาพชีวิต
	8. บริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนให้มีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิผล	-อปท. หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง - กองช่าง อบจ. - สำนักปลัด อบจ. - กองการศึกษาฯ - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
7. ด้าน เทคโนโลยี สารสนเทศ	1. ส่งเสริมสนับสนุน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ รักษาความปลอดภัย	- สำนักปลัด อบจ. - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	2. ส่งเสริมสนับสนุน ให้มีระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และ ระบบสารสนเทศภายในจังหวัด	- สำนักปลัด อบจ. - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	3. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและความรู้ด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศให้กับบุคลากรของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายและประชาชนในจังหวัด	- สำนัก ปลัด อบจ. - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง
	4. สนับสนุนให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ	- สำนักปลัด อบจ. - กองการศึกษาฯ - อปท.หรือหน่วยงาน อื่นที่เกี่ยวข้อง

2.5 ปัญหาและแนวทางแก้ไขสำหรับการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์เฉพาะด้าน

2.5.1 การดำเนินงานเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่างที่คณะผู้วิจัยฯ และคณะทำงานอบจ.เชียงรายไม่สามารถกำหนดหรือตัดสินใจเองได้ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความร่วมมือของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งนี้การจัดทำและประสานแผนพัฒนาเป็นเรื่องที่อบจ.และอปท. นำร่องจะต้องเกิดความสนใจ เล็งเห็นความสำคัญ และต้องการที่จะดำเนินงานเองเป็นหลัก คณะผู้วิจัยฯ เป็นได้เพียงแรงกระตุ้นและให้การสนับสนุน จึงจำเป็นที่จะต้องค่อยๆ ดำเนินการ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงความคิดอย่างค่อยเป็นค่อยไป และมีการทำซ้ำๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อทำให้เกิดความคุ้นเคย และกลายเป็นความเคยชินไปในที่สุด

2.5.2 การขาดข้อมูลของชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญๆ ที่มีศักยภาพ สภาพแวดล้อม อาทิลักษณะเศรษฐกิจ สังคม เป็นอย่างไร เป็นต้น ทำให้การจัดทำแผนและประสานแผนฯ ไม่สามารถบอกได้ว่าจะเกิดผลกระทบต่อการท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง มากน้อยเพียงใด การพัฒนาต้องพัฒนาอย่างไร ใช้งบประมาณเท่าไร ต้องประสานกับใคร และครอบคลุมแหล่งท่องเที่ยวจำนวนเท่าใด ใช้เวลาในการพัฒนานานเท่าไร เป็นต้น ดังนั้นอปท.ควรมีการจัดเก็บและจัดทำข้อมูลรายละเอียดเหล่านี้เพื่อสนับสนุนการจัดทำและประสานแผน

2.5.3 ข้าราชการฝ่ายการเมืองบางส่วนเป็นเจ้าของกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจึงมีการผูกขาดการแข่งขันและปัจจัยทางการเมืองที่มีการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย ทำให้การผลักดันให้เกิดการพัฒนาจึงค่อนข้างล่าช้า ควรมีเวทีและข้อมูลสนับสนุนในการติดต่อสื่อสารทั้งอย่างไม่เป็นทางการและเป็นทางการบ่อยๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสร้างความเป็นมิตร สร้างเครือข่ายให้เกิดเป็นพลังผลักดันที่ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ร่วมกัน โดยอาจเริ่มที่เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติเป็นเพื่อน เป็นเครือข่ายกันก่อน ค่อยๆ ผลักดันแนวคิดขึ้นสู่ผู้บริหารฝ่ายการเมืองต่อไป

2.5.4 ททท.พื้นที่ไม่มีการประสานความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนและอปท. จึงทำให้ไม่เกิดการพัฒนา เนื่องจากไม่มีผู้ชี้แนะแนวทางททท.มุ่งการทำงานเฉพาะด้านเกินไป เช่นการทำตลาด การประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่จะเน้นการสร้างความสัมพันธ์ด้านการค้าและการท่องเที่ยวกับประเทศจีน จนขาดการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวภายในจังหวัดเอง ทั้งกับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ เห็นได้จากการไม่มีการจัดงานเชิงรุก มีการทำแผนที่แต่ไม่วางตามจุดเพื่อแจก ไม่มีจุดบริการนักท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ และไม่มีการรวมกลุ่มของธุรกิจต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวภายในจังหวัด อบจ.เชียงรายควรเป็นผู้ติดต่อประสานสร้างความคุ้นเคยกับททท.ให้มากขึ้นและดึงททท.เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำงานเทศกาลต่างๆ มากขึ้น

2.5.5 เจ้าหน้าที่อบจ. มีภารกิจมาก ทำให้การดำเนินงานในส่วน of คณะทำงานเกิดขึ้นเป็นช่วงๆ ตามการกระตุ้นเตือน หรือการผลักดันของคณะผู้วิจัยฯ มากกว่าที่จะเป็นไปตามที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่อบจ. ต้องการดำเนินการเอง ปัญหานี้เป็นเรื่องภายในองค์กรของอบจ. ซึ่งคณะผู้วิจัยฯ ไม่สามารถเข้าไปสั่งการได้ และการผลักดันของคณะผู้วิจัยฯ เป็นเพียงข้อเสนอแนะและการร่วมคิดร่วมทำเท่านั้น ซึ่งหากอบจ.ไม่นำไป

ดำเนินการ ก็จะทำงานล่าช้า และไม่เกิดผล อย่างไรก็ตามจากการเข้าพื้นที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง พบว่าเจ้าหน้าที่อบจ.ให้ความร่วมมือมากขึ้น และมีความสนใจในการเข้าร่วมงานกับคณะผู้วิจัยมากขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการตามแผนอย่างเต็มที่เพราะภาระงานที่มากและบุคลากรไม่เพียงพอ

2.5.6 เจ้าหน้าที่อบจ. ยังไม่เข้าใจการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของอบจ. ที่ต้องเชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ อย่างแท้จริง การแก้ไขปัญหาต้องดำเนินการโดยการฝึกอบรม การทดลองปฏิบัติซ้ำๆ การเรียนดูเรียนผิดเองของเจ้าหน้าที่อบจ. สาเหตุของปัญหาไม่ใช่เกิดจากเจ้าหน้าที่อบจ. ไม่รู้ เพราะเจ้าหน้าที่หลายคนได้รับการฝึกอบรมจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมาหลายครั้งแล้ว แต่เกิดจากการจัดทำแผนฯ ไม่ได้ถูกนำไปทดลองใช้อย่างจริงจัง เป็นเพียงการเขียนในเอกสารเพื่อรองรับการของบประมาณ เจ้าหน้าที่จึงนิยมคัดลอกแบบคู่มือฯหรือแผนพัฒนาเก่าๆ ขาดการวิเคราะห์ข้อมูล จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคที่เป็นปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต อีกทั้งผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ได้เข้าร่วมคิด ร่วมทำ

2.5.7 งบประมาณของแต่ละอปท.มีจำกัด และได้กำหนดไว้แล้วในเอกสารงบประมาณล่วงหน้า เนื่องจากปฏิทินงบประมาณได้จัดทำไปไว้ก่อนหน้าแผนยุทธศาสตร์จะจัดทำขึ้น ทำให้การเสนอโครงการหรือแผนงานใหม่ๆ เป็นไปได้ยาก แนวทางการแก้ไขปัญหา อาจดำเนินการได้โดยการแก้ไขงบประมาณหรือการใช้งบกลาง ซึ่งขึ้นกับการตัดสินใจของผู้บริหารอบจ.ต่อไป

ส่วนที่ 3

รายงานแสดงการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย

สำหรับส่วนที่ 3 รายงานการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งดำเนินการจัดทำในลักษณะที่อปท.นำร่องที่เข้าร่วมโครงการเป็นผู้ร่วมคิดและร่วมจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ที่อปท.นำร่องจะมองเห็นเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะอบจ.เชียงรายที่มีกฎหมายกำหนดให้มีบทบาทเป็นผู้นำในการประสานแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างๆ ในจังหวัด เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดูแลท้องถิ่นในขอบเขตของพื้นที่ทั้งจังหวัด ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุดคือ อบจ. ควรพัฒนาตนเองให้สามารถแสดงบทบาทการนำ กำหนดทิศทางการพัฒนา สนับสนุนผู้ที่เกี่ยวข้องตามกำลังและความสามารถ กำหนดเป้าหมาย ที่มองภาพรวมของทั้งจังหวัดได้อย่างชัดเจน ในขณะที่อปท.อื่นๆ จะดำเนินการในส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ของตนตามกำลังและความสามารถ ให้เชื่อมโยงสอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าวเพื่อให้เกิดการร่วมกันคิด ร่วมลงมือกันทำ ตลอดจนก่อให้เกิดเป็นพลังในการผลักดันให้การดำเนินการตามแผนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และผลประโยชน์ตกแก่ประชาชนทุกคนในภาพรวม อาทิ มีสภาพเศรษฐกิจที่ดีขึ้น มีสภาพสังคมที่ดี เป็นต้น

3.1 สภาพปัญหา/ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการของอบจ. จังหวัดเชียงรายและ อปท.นำร่อง

จากการศึกษาสภาพปัญหา/ข้อเท็จจริงทั่วไปก่อนทำการจัดทำและประสานแผนด้านยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวนั้น ได้พบข้อเท็จจริงบางประการที่น่าจะส่งต่อการจัดทำและประสานแผนฯ ดังต่อไปนี้

- 3.1 อบจ.เชียงรายไม่ได้จัดตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยตรง แต่จะใช้วิธีการมอบหมายงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้แก่กองส่งเสริมคุณภาพชีวิตเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ เนื่องจากเห็นว่าเป็นหน่วยงานใหม่และมีปริมาณงานยังไม่มากนัก อีกทั้งยังมองว่างานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นงานของผู้ว่าราชการจังหวัดและทพท. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักด้านนี้ ในขณะที่ อบจ.เชียงรายเป็นเพียงหน่วยงานสนับสนุน ส่วนอปท.นำร่องอื่นๆ นั้นส่วนใหญ่จะพบว่าเจ้าหน้าที่ที่จะเข้ามารับผิดชอบงานด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวมีจำนวนน้อยมีหน้าซ้ำยังมีการกิจอื่นๆ จำนวนมาก
- 3.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการของแต่ละ อปท. รวมถึงการดำเนินการในเรื่องต่างๆ ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดทำในลักษณะจัดทำเอง โดยลำพังไม่ได้คำนึงถึงความเชื่อมโยงกับ อปท.อื่นๆ ตัวอย่างเช่นการจัดงานเชียงรายดอกไม้งามในปีก่อนๆ อบจ.เชียงรายจะเป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมดส่งผลให้การดำเนินการมีขอบเขตจำกัด ไม่เกิดการร่วมคิดร่วมทำระหว่างอปท.อื่นๆ ไม่ก่อให้เกิดเครือข่ายในการทำงานร่วมกันแต่ประการใด

- 3.3 เจ้าหน้าที่ของแต่ละ อบต. รู้จักกันเพียงผิวเผิน มีความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการมากกว่าไม่เป็นทางการ ส่วนใหญ่มีโอกาสพบปะกันในงานประชุมสัมมนาต่างๆ ไม่มีความสัมพันธ์แบบส่วนตัวนอกเหนือจากเรื่องงานทำให้เวลาที่จะต้องปฏิบัติงานในลักษณะประสานงานนั้นเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากการมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติงานจำนวนมากด้วย
- 3.4 ขาดการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการจัดทำแผนที่ดินนั้นจะต้องมีข้อมูลที่มีความชัดเจน น่าเชื่อถือและมีความทันสมัยของข้อมูลจึงจะสามารถจัดทำแผนที่รองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ แต่ในการจัดทำแผนของ อบจ. เชียงราย และ อบต. นาร่องกับพบว่าข้อมูลจำกัด ส่วนใหญ่เป็นการใช้ความรู้สึคนึกคิดและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ ยังขาดระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ดีและต่อเนื่องจึงส่งผลให้ขาดข้อมูลที่สำคัญในการจัดทำแผน ตัวอย่างเช่น ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว

3.2 แผนปฏิบัติการร่วมยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

จากการที่คณะนักวิจัยลงพื้นที่ร่วมกับอบจ. เชียงราย และแสดงบทบาทในการกระตุ้น ผลักดันผ่านกลไกและวิธีการหลากหลายรูปแบบ เช่น การประชุมสัมมนา การจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดให้มีกิจกรรมสัมพันธ์ การประชุมร่วมกับอบต. นาร่อง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั้งราชการ ส่วนภูมิภาค สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ประชาชน เพื่อร่วมกันจัดทำร่างแผนปฏิบัติการร่วมยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยจัดทำเป็นร่างแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2552 ดังนี้

3.2.1 โครงการพัฒนาแหล่งผลิตสินค้าโอท็อป (OTOP) เป็นสถานที่ท่องเที่ยว มีวิธีการคือ

(1) จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้และศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อป (OTOP) ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ผู้รับผิดชอบ: คุณมณี และคุณแวนแก้ว (กลุ่มแม่บ้านไท และผ้าทอศรีดอนชัย) โดยเริ่มต้นจากการรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสินค้าโอท็อป และศูนย์การเรียนรู้และการจำหน่ายสินค้าโอท็อป แสดงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวบ้านในชุมชน วิธีการผลิตสินค้าโอท็อป อาทิ ไก่ (สาหร่ายแม่น้ำโขง) และผ้าทอศรีดอนชัย ซึ่งเป็นสินค้าชั้นนำในอำเภอเชียงของ และขั้นตอนต่อไปสร้างกิจกรรมความมีส่วนร่วมแก่นักท่องเที่ยวในการสาธิตการผลิตไก่และการทอผ้าศรีดอนชัย มีการจัดเตรียมข้อมูลสำหรับการประชาสัมพันธ์ที่แสดงถึงรายละเอียดของสินค้าและรางวัลที่ได้รับจากการประกวดแข่งขันในรูปแบบผ้าไหม วิถีชีวิต วิถีดี บอร์ดประชาสัมพันธ์และเว็บไซต์ นอกจากนี้ในศูนย์การเรียนรู้และศูนย์จำหน่ายสินค้าฯ ควรจัดให้มีห้องน้ำ จุดพักผ่อน สาธิต/ชิม/ทดลองสินค้าและถ่ายรูป โดยเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ อบต. ศรีดอนชัย และอบต. ในแต่ละพื้นที่สามารถดำเนินการได้ทันทีในบางส่วนโดยไม่ต้องรอ

(2) พัฒนาหีบห่อบรรจุภัณฑ์สินค้าโอท็อป(OTOP) ให้เป็นสากลและมีเพิ่มมูลค่ามากขึ้น

ผู้รับผิดชอบ: ประธานกลุ่มสินค้าโอท็อปและสมาชิก โดยการประสานขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ในการพัฒนาให้มีฉลากสินค้าเป็นภาษาอังกฤษกำกับคู่กับภาษาไทย เพื่อเพิ่มฐานผู้บริโภคชาวต่างประเทศ ระบุแหล่งผลิตจากอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ขนาดหีบห่อควรทำให้มีขนาดเล็กลงเพื่อสะดวกต่อการพกพา และควรมีการโฆษณาสินค้าโอท็อปทางเว็บไซต์

(3) การวิจัยตลาดสินค้า จัดทำเอกลักษณ์/ยี่ห้อ/ตราสินค้า กำหนดลายผ้าทอ

ผู้รับผิดชอบ: อปท.ในพื้นที่สนับสนุนจางมหาวิทยาลัยฯ ในท้องถิ่นร่วมจัดทำกรวิจัยการตลาดของสินค้าโอท็อป การจัดทำเอกลักษณ์ พัฒนายี่ห้อหรือตราสินค้าโอท็อปขึ้นมาให้สัมพันธ์กับการท่องเที่ยวของอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงของ การพัฒนาลายผ้าทอให้สวยงามเป็นสากล

(4) จัดแสดงและจำหน่ายสินค้าไปตามสถานที่ต่างๆ

ผู้รับผิดชอบ: อำเภอเชียงของ/อบจ.เชียงราย ช่วยส่งเสริมการจัดแสดงหรือจำหน่ายสินค้าไก ซึ่งเป็นสินค้า โอท็อปของจังหวัดเชียงรายตามโรงแรมหรือร้านอาหารหรืองานเทศกาลของจังหวัดเชียงราย โดยการประสานกับสมาคมโรงแรมและร้านอาหารต่างๆ ในจังหวัด ใช้ไกเป็นอาหารว่างตามโรงแรมหรือร้านอาหารต่างๆ เพื่อให้ไกเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

(5) พัฒนามัคคุเทศก์ประจำศูนย์การเรียนรู้และจัดอบรมภาษาอังกฤษ-จีน ให้แก่คนในพื้นที่

ผู้รับผิดชอบ: สมาคมท่องเที่ยว หน่วยงานราชการ และอปท. โดยประสานกับอาจารย์มหาวิทยาลัยฯ

ในจังหวัดเชียงรายเพื่อฝึกอบรมให้ชาวชนอาสา มาทำหน้าที่เป็นมัคคุเทศก์อาสา สามารถอธิบายเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและสินค้า ประวัติความเป็นมาเพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว

3.2.2 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระดับตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลดับเต้าและบริเวณใกล้เคียงมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่งได้แก่ ภูชี้ฟ้า ผาตั้ง ผาได ภูชมดาว ศูนย์เกษตรพื้นที่สูงคอยผาหม่น และบ่อกึ่ง ซึ่งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวดับเต้าในด้านต่างๆ มีดังนี้

(1) การเรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า 14 หมู่บ้านและรณรงค์การแต่งกายของชนเผ่า ทุกวันศุกร์-อาทิตย์ เน้นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

(2) พัฒนาปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เช่นหลุมหลบภัยคอมมิวนิสต์ ภูชี้ฟ้าฯลฯ จัดให้มีห้องน้ำ จุดบริการน้ำดื่ม จุดพักผ่อน จุดถ่ายรูปและจัดทำป้ายอธิบายสถานที่/เส้นทางกร

เดินป่า โดยการสำรวจรวบรวมประวัติความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยว จัดทำป้ายชื่อสถานที่/ ต้นไม้ รวมทั้งสรรพคุณของต้นไม้จากปราชญ์ชาวบ้าน เจ้าหน้าที่ป่าไม้ องค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่

- (3) ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ผ่านเว็บไซต์ สื่อต่างๆ และจัดรูปเล่มเป็นเอกสารเผยแพร่
- (4) จัดระเบียบที่พักบนภูชี้ฟ้า ตลอดจนโรงแรม ร้านอาหารและการให้บริการขนส่งมวลชน

3.2.3 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงของ

อำเภอเชียงของมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง ได้แก่ วัดศรีดอนชัย วัดพระแก้ว วัดหลวงสวนสาธารณะดอยสะแล่ง หนองบัว บ้านใจไก่ น้ำตกห้วยเม็ง วัดหาดไคร้ พิพิธภัณฑ์ปลาบึก ไก่ บ้านม่วงชุม ป่าชุมชน น้ำตกห้วยตอง หมู่บ้านไทลื้อศรีดอนชัย จุดชมวิวห้วยทรายมาน หาดบ้านดอนมหาวัน น้ำตกตาดหมอก (เทศบาลศรีบุญเรือง) ซึ่งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรมีป้ายอธิบายความเป็นมา อธิบายตำนานที่เกี่ยวข้อง พร้อมแสดงรูปภาพ บริเวณจุดพักผ่อน/ชมวิว ควรจัดให้มีห้องน้ำ น้ำดื่ม ที่พัก ร้านอาหาร ร้านกาแฟ มัคคุเทศก์ และการส่งเสริมการจัดกิจกรรม เทศกาลในพื้นที่

3.2.4 โครงการส่งเสริมวิถีชีวิตริมน้ำโขง (ตำนานปลาบึก) จัดให้มีกิจกรรมท่องเที่ยวต่างๆ ดังนี้

- (1) ชมวิถีชีวิตชนเผ่าไทลื้อ ห้วยเม็ง ติดต่อประสานชมมรดกเก่า
- (2) ชมวิวห้วยทรายมาน หาดป่าย ร่องเรือชมเกาะแก่งน้ำโขง หาดแห่ กลุ่มหาปลาเมืองกาญจน์ ให้มีจุดแวะรับประทานอาหารและบริการห้องน้ำ
- (3) แวะบ้านหาดไคร้ ศึกษาวิถีชีวิตของชาวประมงจับปลาบึก ตำนานปลาบึก เป็นจุดแวะพัก บริการร้านอาหาร ห้องน้ำ ร้านขายของฝาก (ไก) จุดต่อรถเข้าเมือง
- (4) แวะบ้านดอน บ้านปากอิง สักการะพระธาตุย่าหม่อน

3.2.5 โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุ่งนาน้อย บ้านม่วงชุม เดินป่า จั๊กรยาน โดยอบจ.เชียงราย ร่วมกับเทศบาลและชุมชน

- (1) พัฒนาเว็บไซต์ www.chiangkhong.net พร้อมปรับปรุงข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ที่พัก ร้านอาหาร ให้ทันสมัย โดยคุณเสรี (ปลัดอำเภอเชียงของ) และคุณไชมอน (เว็บมาสเตอร์)
- (2) จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบริเวณท่าเรือ จัดให้มีแผนที่ มัคคุเทศก์ บริการน้ำดื่ม ห้องน้ำ ที่นั่งพัก และที่จอดรถ จัดทำโดย อบจ.เชียงราย อบต.ในอำเภอเชียงของ
- (3) ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวบริเวณท่าเรือ พร้อมจัดระเบียบรถ การจอดรถ และร้านอาหาร รับผิดชอบโดยเทศบาลเทศบาลเวียงเชียงของ
- (4) จัดอบรมบุคลากรในศูนย์บริการนักท่องเที่ยว รับผิดชอบโดยอบจ.เชียงราย (จัดฝึกอบรมในระดับจังหวัด) และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง (ระดับท้องถิ่น)

- (5) จัดทำแผนที่ แผ่นพับทั้งในระดับพื้นที่ อำเภอ และจังหวัด โดยอบจ.เชียงรายและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (นาร่อง)
- (6) รวบรวมข้อมูลประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเมืองเชียงของ เพื่อจัดทำข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวในอำเภอเชียงของ และปฏิทินการท่องเที่ยวเชียงของ อ.เชียงของ
- (7) ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ เช่น กรีนเวฟเรดิโอ เกเบิลทีวี รับผิดชอบโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (8) จัดทำป้ายบอกเส้นทาง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- (9) จัดให้มีกิจกรรมถนนคนเดินบริเวณถนนเส้นหลักในตัวเมือง เพื่อขายของและให้นักท่องเที่ยวมาเดินเล่นซื้อของต่างๆ วันศุกร์-เสาร์ จัดรูปแบบถนนให้สวยงาม มีถึงขะตั้งวางตามที่ต่างๆ เป็นระยะและเชิญชวนชาวบ้านมาตั้งร้านค้าในบริเวณเดียวกันให้มากขึ้น
- (10) ปรับปรุงภูมิทัศน์เส้นทางริมแม่น้ำโขงให้สวยงาม มีที่นั่ง เส้นทางจักรยานหรือวิ่งออกกำลังกาย และมีแสงไฟเป็นระยะๆ ที่เปิดไฟตลอดคืนเพื่อความปลอดภัย จัดให้ปลาบึกเป็นสัญลักษณ์ของอำเภอเชียงของ จัดจุดชมวิวพระอาทิตย์ขึ้นหรือจุดถ่ายภาพให้เป็นระเบียบเรียบร้อย โดยควรประสานให้โรงแรมที่ตั้งบริเวณริมฝั่งร่วมรับผิดชอบความสะอาดและต้นไม้ริมถนนตามเส้นทางริมแม่น้ำโขง

3.2.6 รายละเอียดแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของอบจ.เชียงรายและอปท.นาร่อง

อบจ.เชียงรายมีการจัดทำแผนปฏิบัติการของยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง และดำเนินการติดต่อกันมาเป็นปีที่ 5 แล้วคือ การจัดงานเชียงรายดอกไม้งาม ซึ่งระหว่างที่คณะกรรมการวิจัยประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ในกองและส่วนต่างๆภายในอบจ.เชียงรายเพื่อระดมความคิดเห็น อบจ.เชียงรายได้นำเสนอข้อมูลการจัดทำแผนด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้วในแผนปฏิบัติการประจำปีของอบจ. ให้ที่ประชุมรับทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาในการจัดงานเชียงรายดอกไม้งาม และคณะกรรมการวิจัยได้นำเสนอข้อมูลผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย มีปัญหาด้านข้อมูลแผนที่การท่องเที่ยว รวมทั้งคณะกรรมการวิจัยได้เสนอแนะแนวทางเพิ่มเติมในการปรับปรุงการจัดงานเชียงรายดอกไม้งาม ว่าควรจัดกิจกรรมเพิ่มเติมขึ้นในงานเชียงรายดอกไม้งามจากปีที่ผ่านมา ดังต่อไปนี้

1. ควรติดต่อประสานงานกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขต 2 เพื่อขอต้นแบบแผนที่จังหวัดเชียงรายและแผนที่แหล่งท่องเที่ยวเชียงรายเพื่อนำมาทำสำเนาและแจกให้นักท่องเที่ยวต่างๆ ที่มาจังหวัดเชียงราย ก่อนงานเชียงรายดอกไม้งามและอนาคตต่อไป (ส่วนที่จะจัดทำเป็นรูปเล่มสี่สีอาจให้ดำเนินการเป็นระยะต่อไป เพราะจะใช้เวลาและงบประมาณ) การทำแผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ควรใช้กระดาษขนาด A3 เป็นกระดาษสี ไม่ต้องหนามากนัก ฉีกแจกได้ เพื่อให้สะดวกต่อการพกพา โดยอาจใช้งบประมาณหรือ

ของงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานและองค์กรธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และในช่วงแรกที่ อบจ. เชียงรายยังจัดทำแผนที่ไม่แล้วเสร็จ คณะนักวิจัยเสนอว่าควรทำหนังสือติดต่อขอ สำเนาแผนที่จังหวัดเชียงรายจาก ททท. ประมาณ 500-1,000 เล่ม ที่มีอยู่แล้ว เพื่อใช้แจกในงานเชียงรายดอกไม้งามไปก่อน

2. ควรมีการจัดทำป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ประวัติสถานที่ท่องเที่ยวและความสำคัญของ แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง เป็นภาษาต่างๆ (ไทย อังกฤษ จีน) ตามเป้าหมายนักท่องเที่ยว ต่างประเทศที่คาดว่าจะมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย โดยขอประสานความร่วมมือกับ มหาวิทยาลัยในจังหวัดต่างๆ การพัฒนาการเส้นทางคมนาคมขนส่งในสถานีขนส่ง ตำบลแม่สาย แหล่งรับประทานอาหารอร่อย แหล่งจำหน่ายสินค้าโอท็อป (OTOP) ที่มี ราคาและคุณภาพมาตรฐาน การพัฒนาหีบห่อบรรจุภัณฑ์ให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด เชียงราย การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวบ้านศิลปินในจังหวัดเชียงรายและการพัฒนา หอวัฒนธรรมเชียงรายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว
3. ควรมีการเก็บค่าบริการผ่านประตู 10 บาท/คน/วัน สำหรับนักท่องเที่ยวทั่วไป ที่เข้าชมงาน เชียงรายดอกไม้งาม โดยราคาคงกล่าวถือว่ารวมค่าบริการห้องน้ำไปแล้ว ไม่ต้องมีการเก็บ ค่าใช้บริการห้องน้ำอีกวัตถุประสงค์เพื่อจัดเก็บข้อมูลสถิติคนที่มาเที่ยวชมงานและหารายได้ มาช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายจากงบประมาณอีกส่วนหนึ่ง เพราะจะมีค่าใช้จ่ายที่ไม่คาดคิด อีกหลายด้านจากการบริหารจัดการงานที่จำเป็นต้องใช้เงิน และค่าใช้จ่ายเหล่านี้อาจไม่ สามารถเบิกจ่ายตามระเบียบราชการได้ ดังนั้นหากอบจ.มีรายได้ในส่วนนี้เพิ่มขึ้นทำให้ สามารถบริหารจัดการได้เพิ่มขึ้นด้วย เช่น ให้บริการห้องน้ำฟรี โดยการจ้างบุคคลภายนอก มาทำความสะอาดห้องน้ำให้สะอาด หรือการจัดหาอาหาร เครื่องดื่ม การให้ค่าเสียเวลาแก่ อาสาสมัครที่มาช่วยอำนวยความสะดวกด้านการจราจร การจัดเก็บขยะมูลฝอย การดูแล สถานที่ เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากงานคือผู้เข้าชมงานโดยตรง จึงไม่ควร จะใช้งบประมาณซึ่งเป็นทรัพยากรส่วนรวมมาใช้เพื่อกลุ่มคนเฉพาะทั้งหมด แต่ควรเก็บค่า เข้าชมงาน การร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องยังส่งผลกระทบทางอ้อมคือการสร้าง เครือข่ายหรือพันธมิตรในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ส่วนหากผู้บริหารอบจ. ยังมีเห็นว่า งานดังกล่าวจัดขึ้นเพื่อคืนประโยชน์ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ จึงต้องการให้ประชาชนชาว เชียงรายเข้าชมโดยไม่เก็บค่าผ่านประตู เพราะเป็นงานที่จัดขึ้นจากภาษีของประชาชนชาว เชียงรายอยู่แล้ว ซึ่งคณะนักวิจัยได้แนะนำการให้เข้าชมฟรีในกรณีที่เป็นประชาชนคน เชียงรายก็สามารถดำเนินการได้ โดยให้แสดงบัตรประชาชนว่าเป็นคนจังหวัดเชียงราย เพื่อ รับบัตรเข้าชมงานฟรี หรือหากหมู่คณะใดต้องการเข้าชมงานโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ให้จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์มายังอบจ. เชียงราย ได้ อีกทั้งการดำเนินการดังกล่าวจะ เป็นการประชาสัมพันธ์ไปในตัวว่าผู้ที่จัดงานหรือเจ้าของงานคือ อบจ.เชียงราย และเป็นการ สร้างเครือข่ายได้อีกวิธีหนึ่ง

4. ภายในบริเวณของงานควรจัดให้มีมุมถ่ายรูป มุมกาแฟ ที่นั่งพักผ่อน การแสดงวัฒนธรรมชนเผ่า จุดขายของที่ระลึก จุดบริการอินเทอร์เน็ตห้องน้ำ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก
5. การแก้ปัญหาการจราจรที่แออัดจากการเข้าชมงาน ควรจัดให้มีทางเลือกในการเดินทางได้หลายรูปแบบ เช่น การใช้เส้นทางทางน้ำ โดยสารเรือเข้าถึงงาน ควรจัดให้มีลานจอดรถบริเวณนอกงานแล้วมีรถรับส่งสาธารณะ เช่น รถราง สวมล้อจากลานจอดรถมายังบริเวณงาน เป็นต้น
6. ควรมีการจัดทำปฏิทินการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายตามจุดต่างๆ และจัดประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปทราบ จัดให้มีเทศกาล/กิจกรรมตลอดทั้งปี และควรมีปฏิทินที่วางแผนร่วมกันและจัดให้มีแผนที่จังหวัดเชียงรายเป็นภาษาอังกฤษให้นักท่องเที่ยวทั่วไป
7. โครงการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมงานและพัฒนาส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว โครงการมัคคุเทศก์อาสาและอาสาสมัครด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดอบรมฯ เพื่อใช้ในงานเชียงรายดอกไม้งามเน้นภาษาอังกฤษและภาษาพื้นเมืองเป็นหลัก

อบจ.เชียงรายรับข้อเสนอแนะของคณะนักวิจัยเพื่อจะนำไปดำเนินการปรับปรุงการจัดงานประจำปี เชียงรายดอกไม้งาม ในปีงบประมาณ 2552 ซึ่งมีการจัดงานเชียงรายดอกไม้งาม ในวันเสาร์ที่ 27 ธันวาคม 2551 –วันจันทร์ที่ 5 มกราคม 2552

จากการติดตามการดำเนินการเกี่ยวกับงานเชียงรายดอกไม้งาม พบว่าอบจ.เชียงรายมีการนำแนวความคิด ข้อเสนอแนะจากการประชุมและทำงานร่วมกันกับคณะนักวิจัยฯ และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ไปดำเนินการ ดังนี้

1. อบจ.เชียงรายมีการร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เป็นลักษณะเครือข่ายมากขึ้น จากเดิมที่ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานเองระหว่างอบจ.กับเทศบาลเมืองเชียงราย แต่การจัดงานในครั้งนี้ มีการร่วมมือกับเครือข่ายที่กว้างขวางเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น อบท.ในท้องถิ่น (เทศบาลเมืองเชียงราย) ภาคเอกชน (ผู้ประกอบการเรือหางยาวรับส่งระหว่างท่าแม่ฟ้าหลวงกับหาดเชียงราย) สถาบันการศึกษา (ม.ราชภัฏ ม.แม่ฟ้าหลวง โรงเรียนหลายแห่งในจังหวัดเชียงราย) ราชการส่วนภูมิภาค (การท่องเที่ยวเชียงราย, ตำรวจจราจร) เป็นต้น
2. การจัดงานเชียงรายดอกไม้งาม มีโรงเรียนและหน่วยงานต่างๆ ให้ความสนใจและร่วมส่งขบวนรถบุปผชาติเข้าประกวด มีการแจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น
3. มีการจัดให้มีจุดถ่ายรูป จุดบริการห้องน้ำที่เป็นลักษณะมั่นคงขึ้น มีการจัดระบบการจราจร มีการเพิ่มช่องทางจราจรทางน้ำเพื่อลดความแออัด
4. มีการจัดให้มีป้ายตามจุดต่างๆ เพิ่มขึ้น มีการจัดประกวดการจัดทำช่อดอกไม้ดอกไม้สด การประกวดจัดทำบายศรี

5. มีการให้โรงเรียนต่างๆ ภายในจังหวัดเชียงรายร่วมจัดซุ้มเป็นจุดๆ ในงานเชียงรายดอกไม้งาม
6. มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้าชมงาน
7. มีมัลลเทศก์อาสาซึ่งเป็นนักศึกษาอาสาสมัคร สมักรมาเป็นผู้อธิบายเกี่ยวกับต้นไม้ ดอกไม้ในงานๆ

แต่อย่างไรก็ตามการจัดงานเชียงรายดอกไม้งามในครั้งนี้ อบจ.เชียงรายยังไม่เก็บค่าผ่านประตูเพื่อเป็นสถิติแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าชมงานและหารายได้สนับสนุนต้นทุนการจัดงานบางส่วน ซึ่งคณะนักวิจัยฯ ได้สุ่มสอบถามความคิดเห็นในการจัดเก็บค่าผ่านประตูจากนักท่องเที่ยวปรากฏว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยและเต็มใจที่จะให้มีการจัดเก็บค่าผ่านประตูในอัตรา 50-100 บาท นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังมีข้อเสนอแนะว่าทางอบจ.เชียงรายควรมีการประชาสัมพันธ์งานมากกว่านี้และประชาสัมพันธ์ในเวลาล่วงหน้าก่อนการเริ่มงานนานกว่านี้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีเวลาในการวางแผนการท่องเที่ยวได้ ปีนี้พอทราบข่าวค่อนข้างกระชั้นชิด ทำให้จองตั๋วเครื่องบินไม่ทันการณ์

อนึ่งการร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ อบท. นำร่องนั้น เนื่องจากแต่ละอบท.ล้วนจัดทำแผนงบประมาณ และแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเสร็จเรียบร้อยแล้ว การที่จะดำเนินงานตามกลยุทธ์หรือแผนงานที่คิดร่วมกันนั้นอาจจะต้องใช้ทรัพยากรร่วมกันด้วย จึงจำเป็นที่ตัวแทนอบท.ที่มาร่วมประชุมจะต้องกลับไปหารือกับผู้บริหารองค์กรก่อน เพื่อตัดสินใจว่าจะสามารถจัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมใดได้บ้างให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ที่วางร่วมกันไว้จะต้องใช้ทรัพยากรเท่าใด เมื่อใดและโดยใครหรือหน่วยงานใดรับผิดชอบ

นอกจากงานเชียงรายดอกไม้งามของอบจ.เชียงราย การจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นงานที่สามารถดึงนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวที่จังหวัดเชียงรายแล้ว จำเป็นต้องมีการส่งต่อนักท่องเที่ยวให้มีทางเลือกในการท่องเที่ยวในจุดอื่นๆ ภายในจังหวัดเชียงรายและมีทางเลือกหลายๆ ด้าน เชื่อมต่อกันระหว่างพื้นที่ เป็นการรับลูกต่ออย่างเป็นระบบที่สามารถเสริมแรงซึ่งกันและกัน ดังนั้นในวันที่ 7-8 มีนาคม 2552 ณ ห้องมรกต ชั้น 6 โรงแรมวังคำ คณะผู้วิจัยฯ ร่วมกับ อบจ. เชียงราย จึงจัดให้มีการประชุมระดมความคิดเห็นและร่วมกันกำหนดรายละเอียดแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของอบท.นำร่อง โดยแต่ละอบท.ควรนำกลับไปจัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมและนำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อตัดสินใจต่อไป ภายใต้วิสัยทัศน์ ด้านการท่องเที่ยวของ อบจ.เชียงราย คือ “จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ล้านนา อนุรักษ์ธรรมชาติ แอบลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน” แผนปฏิบัติการของอบท.นำร่องแต่ละแห่งที่ร่วมกันระดมสมองมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 : แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ความร่วมมือ/ทรัพยากร
1. โครงการปรับปรุงอาคารที่ทำการและท่าเทียบเรือ เชียงของให้เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดเชียงราย	อบจ.เชียงราย	มี.ค.- ต.ค.52	-อำเภอเชียงของ -กลุ่มเครือข่ายผลิตภัณฑ์ ชุมชน จังหวัดเชียงราย -อปท.อ.เชียงของ -ชมรมท่องเที่ยว อ.เชียงของ
2. ปรับปรุงถนนและสะพาน (ปรับปรุงการคมนาคม) -ถนนหมู่ 6 ต.สถานถึงหมู่14 ต.ศรีดอนชัย อ.เชียงของ -ถนนหมู่ 16 ต.ห้วยซ้อถึงหมู่ 2 ต.บุญเรือง อ.เชียงของ -ถนนหมู่ 9 ต.บุญเรืองถึงหมู่ 5 ต.ห้วยซ้อ อ.เชียงของ -ถนนและเขื่อนป้องกันตลิ่งหมู่ 11 ต.เวียง อ.เชียงของ -ถนนหมู่ 3 ต.ดงเต่าถึงหมู่ 18 ต.หางว อ.เทิง -สะพาน คสล.หมู่ 15 ต.ดงเต่า อ.เทิง	อบจ.เชียงราย	มี.ค. –ก.ค. 52	2,000,000 บาท 1,000,000 บาท 1,000,000 บาท 400,000 บาท 600,000 บาท 1,400,000 บาท
3. ก่อสร้างซุ้มประตูประชาสัมพันธ์และต้อนรับการ ท่องเที่ยวประตูสู่อินโดจีน ณ บริเวณท่าเทียบเรือ อ. เชียงของ	อบจ.เชียงราย	เม.ย.- ต.ค.52	-ศิลปินจ.เชียงราย -ด่านตรวจคนเข้าเมือง เชียงของ -อำเภอเชียงของ
4. การจัดทำแผนที่เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย	อบจ.เชียงราย	มี.ค.- ต.ค.52	- ททท. -สนง.ท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเชียงราย -โรงแรม -ร้านอาหาร/ภัตตาคาร -สถานค้า ปลีกล้าน้ำมัน -ร้านสรรพสินค้า
5.โครงการ Road Show เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท่องเที่ยวของ จังหวัดเชียงราย 4 ภาค	อบจ.เชียงราย ททท.	พ.ค.-ต.ค 52	-ททท. -อปท. -กลุ่มเครือข่ายผลิตภัณฑ์ ชุมชน -สมาคมโรงแรม -ชมรมร้านอาหาร

แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ

- กิจกรรมด้านการประชาสัมพันธ์

เทศบาลตำบลเวียงเชียงของอยู่ระหว่างดำเนินการดำเนินงานเพื่อจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว โดยกำหนดแนวทางการจัดทำประชาสัมพันธ์ คือ

1. เก็บข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือน มีนาคม 2552
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นพับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำเส้นทาง

ตารางที่ 8 : แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ

ช่องทางการประชาสัมพันธ์	ระยะเวลาการดำเนินงาน
วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	ตุลาคม 2551
เว็บไซต์ของเทศบาลเวียงเชียงของ	ตุลาคม 2551
ปฏิทินการท่องเที่ยว	ตุลาคม 2551
เคเบิลทีวีท้องถิ่น	มีนาคม 2552
กิจกรรมการท่องเที่ยว	ระยะเวลาการดำเนินงาน
ประเพณีสงกรานต์	13 -15 เมษายน 2552
การแข่งขันเรือพายในลำน้ำโขง	15-17 เมษายน 2552
พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก	18 เมษายน 2552
ประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ตามปฏิทินของทุกปี
ประเพณีลอยกระทง	พฤศจิกายน 2552

แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลเวียง

กิจกรรมประชาสัมพันธ์

1. เก็บข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ ดำเนินการเดือนค.ศ. 52
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นพับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำ
ดำเนินการเดือนก.พ. 53

สื่อประชาสัมพันธ์

1. วิทยุชุมชนและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการท่องเที่ยวผ่านดีเจ
คลื่นท้องถิ่น (ค.ศ. 2552)

2. เว็บไซต์ของเทศบาลเวียงเชียงของ ดำเนินการเดือน ตุลาคม 2551
3. ปฏิทินการท่องเที่ยว คาดการณ์ว่าจะดำเนินการเดือน ต.ค. 2552
4. เเบิ้ลทีวีท้องถิ่น มี.ค. 2552

กิจกรรมการท่องเที่ยว

1. การแข่งขันเรือพายในลำน้ำโขง ดำเนินการ 15-17 เม.ย. 2552
2. พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก ดำเนินการ 18 เม.ย. 2552
3. ประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา อำเภอเชียงของร่วมกับเทศบาลและอบต.ทุกแห่ง ดำเนินการตามปฏิทิน
4. ประเพณีลอยกระทง อำเภอเชียงของร่วมกับเทศบาลและอบต.ทุกแห่ง ดำเนินการในเทศกาล เดือน พฤศจิกายน 2552
5. พัฒน่าน้ำตกห้วยตอง น้ำตกห้วยเม็ง หนองบัวหลวง โดยการประสานงานกับชุมชนในพื้นที่ คาดว่าจะดำเนินการได้ในปีงบประมาณ 2553

ตารางที่ 9 : แผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของ องค์การบริหารส่วนตำบลต้า

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ความร่วมมือ/ทรัพยากร
1. รณรงค์แต่งกายของชนเผ่า - สร้างความเข้าใจให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมการแต่งกายของชนเผ่า - ให้ชาวเขาแต่งกายชนเผ่าของตนเองในวันศุกร์ – เสาร์ – อาทิตย์	จนท.ส่งเสริมการท่องเที่ยว, นักวิชาการศึกษานักศึกษาผู้นำหมู่บ้าน	พ.ย. – ก.พ. 52	ประชาชนในพื้นที่ชาวเขา 14 หมู่บ้าน
2. ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวเส้นทางเดินป่า(หลุมหลบภัย) - สำรวจข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลุมหลบภัย - สำรวจพื้นที่ที่จะทำสวนหย่อมและจุดพัก - จัดทำป้ายชื่อต้นไม้พร้อมบอกสรรพคุณขนาด 15 x 30 ซม. - ปรับปรุงเส้นทางเดินป่าเข้าหลุมหลบภัย - จัดทำป้ายบอกประวัติความเป็นมาของหลุมหลบภัยขนาด	แกนนำพรรคคอมมิวนิสต์ หน.ส่วนโยธา จนท.ส่งเสริมการท่องเที่ยว	มี.ค.-มิ.ย. 52	แกนนำพรรคฯ 1 คน จนท.ป่าไม้ 5 คน จนท.อบต. 3 คน เครือข่าย 30 คน

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ความร่วมมือ/ทรัพยากร
1x1.5 ม.จำนวน 2 ป้าย - รวบรวมข้อมูลที่สำคัญมาทั้งหมดทำเป็นรูปเล่ม			
3. จัดทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว - สำรวจจุดที่ยังขาดป้ายบอกทางหรือสถานที่ - จัดทำป้ายขนาด 80x200 ซม. - ติดตั้งป้ายตามทางต่างๆ หรือ 5 กม.ต่อ 1 ป้าย	หน.ส่วนโยธา	มี.ค. – มิ.ย. 52	3 คน 1 คน 5 คน
4. จัดทำการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น - สำรวจกลุ่มเป้าหมายหรืออาสาสมัครในพื้นที่ - จัดทำหลักสูตรการอบรม - ประสานวิทยากรและเข้าสู่ระบบ - ประเมินผล	จนท.ส่งเสริมการท่องเที่ยว , นักวิชาการศึกษา	พ.ย. – ธ.ค. 52	150 คน 1-2 คน 1 คน 1-3 คน
5. จัดทำเส้นทางชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้ง - สำรวจเส้นทางและข้อมูลของแต่ละหมู่บ้าน - จัดทำโปรแกรมเส้นทาง - ทดสอบโปรแกรมเส้นทางดังกล่าวว่าใช้ได้หรือไม่ - กรณีใช้ได้ให้ทำการประชาสัมพันธ์ - กรณีใช้ไม่ได้ให้ทำการปรับปรุงเส้นทาง	หน.ส่วนโยธา หน.ส่วนโยธา + จนท.ส่งเสริมการท่องเที่ยว	มี.ค.-พ.ย. 52	3 คน 3-4 คน 3-4 คน 1 คน 3 คน
6. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเดินขึ้นภูชี้ฟ้า - สำรวจจุดที่จะทำสวนหย่อมหรือจุดพัก	หน.ส่วนโยธา หน.ส่วนโยธา หน.ส่วนโยธา	มี.ค. – ต.ค. 52	3 คน 20 คน 20 คน

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	ความร่วมมือ/ทรัพยากร
- ทำสวนดอกไม้ประดับหรือดอกไม้เมืองหนาวตามข้างทาง - จัดทำสวนหย่อมสำหรับให้นักท่องเที่ยวพักผ่อนและถ่ายภาพร่วมกัน			
7. ทำจุลศึกษาความปลอดภัย - สำรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสถานที่พักและลานกางเต็นท์ - จัดทำป้ายเตือนขนาด 20x40 ซม. - จัด จนท.ประจำจุดคอยให้คำแนะนำ	ประธาน อปพร. ส่วนโยธา	ธ.ค.52 – ม.ค. 53	10 คน 1-2 คน 30-50 คน
8. ปรับปรุงห้องน้ำบริเวณลานกางเต็นท์+ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว - จัดเจ้าหน้าที่คอยดูแลรักษาความสะอาด - จัดให้บริการน้ำกรณีน้ำไม่เพียงพอ	สำนักปลัด	ธ.ค. 52– ก.พ. 53	1-3 คน 1-3 คน , รถน้ำ 1 คน

ทั้งนี้ในการประชุมแต่ละครั้งนั้นคณะผู้วิจัยฯ นอกจากเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่างๆ แล้ว ยังได้ร่วมส่งเสริมความรู้ในเรื่องที่จำเป็นต่อการจัดทำและประสานแผนฯ ให้แก่ อปท. นำร่อง เช่น แนวคิดในการปฏิรูประบบการคลังท้องถิ่น กรณีศึกษาการท่องเที่ยวอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

3.2.7 การประชาคมแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์กับประชาชนในพื้นที่อปท.นำร่อง (อบต.ดับเต่า)

เมื่ออปท.จัดทำร่างแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งในขั้นตอนนี้จะกระทบและมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมากขึ้น ดังนั้นสิ่งที่ดำเนินการเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกิดขึ้น คือการจัดทำประชาคมกับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ และในการนี้คณะผู้วิจัยฯ ร่วมกับอบจ. เชียงราย เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ และ อบต.ดับเต่า (วันที่ 29-30 พฤษภาคม 2552) จึงจัดประชาคมขึ้นในพื้นที่เพื่อให้ที่ประชุมรับทราบแผนยุทธศาสตร์และจัดทำร่างแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์กับประชาชนในพื้นที่อบต.ดับเต่า ณ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวภูชี้ฟ้า บ้านร่มฟ้าไทย ต.ดับเต่า อ.เทิง จังหวัดเชียงราย

ในการประชาคมครั้งนี้มีการให้ข้อมูล ความรู้เรื่องการท่องเที่ยว รวมถึงปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายในภาพรวม (การท่องเที่ยวที่ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีการส่ง-รับนักท่องเที่ยวจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง นักท่องเที่ยวไม่นิยมพักค้างคืนหลายๆคืน ฯลฯ) เพื่อให้เครือข่าย และประชาชนในพื้นที่ที่เข้าร่วม

รับทราบและแสดงความคิดเห็น โดยเปิดโอกาสและกระตุ้นให้เครือข่าย ประชาชนที่เข้าร่วมระดมสมองร่วมคิด จากการตั้งคำถามว่า จะทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายมากขึ้น พักนานขึ้น คิดว่าต้องมีอะไรให้นักท่องเที่ยวทำบ้าง? จากการสังเกตพบว่าการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างผู้เข้าร่วมประชุม แต่ยังไม่มีการนำเสนอความคิดของตนเองว่าคิดอย่างไรบ้างอย่างจริงจัง อีกทั้งอปท.นาร่องได้นำเสนอแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของตนให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบและแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

อบจ.เชียงรายนำเสนอแผนปฏิบัติเชิงกลยุทธ์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย มีเนื้อหาสรุป ดังต่อไปนี้

- 1) โครงการเชียงรายดอกไม้งามที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเป็นปีที่ 5 แล้ว ประมาณปลายเดือน ธันวาคม –ต้นเดือนมกราคมของทุกปี (ปี 2551 จัดในวันที่ 20 ธันวาคม 2551- วันที่ 5 มกราคม 2552 และในปี 2552 อยู่ระหว่างดำเนินการจัดให้มีขึ้นในวันที่ 26 ธันวาคม 2552 – 5 มกราคม 2553) ซึ่งที่ผ่านมาปัญหาของการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย คือ คนที่มาดูงานเชียงรายดอกไม้งามอย่างมากที่สุดเที่ยวชม 1 วันเท่านั้น วันถัดๆ ไปจะไปไหน ยังมีข้อมูลในการแนะนำนักท่องเที่ยวน้อยมาก คณะผู้วิจัยฯ เสนอว่าหากต้องการให้ไปเที่ยวที่ไหนต่อจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ต่อ โดยเฉพาะการประชาสัมพันธ์ในงานเชียงรายดอกไม้งามที่ประชุมต้องคุยกัน ต้องเขียนออกมาว่าจะให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยวที่ไหน มีกิจกรรมอะไรให้ทำบ้างแล้วส่งต่อให้ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายมีการประชาสัมพันธ์ต่อให้
- 2) โครงการอบรมยุวมัคคุเทศก์และอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ทั้งนี้ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายมีการไปศึกษาดูงานที่สิบสองปันนา ที่เขาใช้ ยุวมัคคุเทศก์ในการบรรยายนำเที่ยว ทั้งนี้ทาง อบจ. เชียงราย ได้มีการอบรมไปแล้ว รุ่นที่ 1 จำนวน 100 คน โดยใช้เด็กเหล่านี้มาช่วยอธิบายเรื่องต่างๆ ในงานลีนจีและงานสัปดาห์เชียงรายแล้ว คณะผู้วิจัยฯ เสนอแนะว่า อำเภอเมืองและตำบลต่างๆ ควรมียุวมัคคุเทศก์แนะนำและ อบจ. เชียงรายเองควรส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการให้บริการรถสาธารณะในช่วงฤดูการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความสะดวกในการท่องเที่ยว เป็นวิธีการส่งต่อนักท่องเที่ยวให้ไปเที่ยวในที่ต่างๆ ของจังหวัดเชียงราย
- 3) โครงการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย 8 จุด คณะผู้วิจัยฯ เสนอแนะว่าการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ควรจัดทำเป็นภาษาอังกฤษควบคู่กับภาษาไทยทั้งนี้เพราะมีนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศด้วย จากการสังเกตพบว่าส่วนใหญ่จะเป็นป้ายภาษาไทย
- 4) โครงการถนนสายดอกไม้

- 5) โครงการก่อสร้างสะพาน (สะพานอ้อมรัก) ซึ่งมีการก่อสร้างเรียบร้อยแล้ว
- 6) โครงการสำรวจและออกแบบการท่องเที่ยวในหมู่บ้านทุ่งนาน้อย ต. เวียง อ. เชียงของ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศน์ ซึ่งอยู่ในช่วงกำลังดำเนินการ
- 7) ทั้งนี้มีกิจกรรมสนับสนุนอีกทั้งหมด 13 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

อบต.ได้เตรียมนำเสนอแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ด้านส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบล ตำบล มีเนื้อหาโดยสรุปดังต่อไปนี้

การบริหารจัดการการท่องเที่ยว 7 ด้าน (ยังไม่ลงรายละเอียดแผนปฏิบัติการ)

- ด้านการจราจร/ความปลอดภัย ทั้งนี้เพราะในช่วงปลายปีจะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก
- การบริหารจัดการด้านสถานที่ทางเดินเท้า เนื่องจากพื้นที่ที่ไม่เพียงพอ ทำให้นักท่องเที่ยวต้องทางเดินเท้าโดยไม่ใช้พื้นที่ที่จัดให้ทางเดินเท้า
- ร้านอาหาร ที่พัก/รีสอร์ท
- การจัดการเรื่องอนามัยความสะอาด
- การจัดการเกี่ยวกับสาธารณสุขโรค
- การจัดการเกี่ยวกับร้านค้า 2 ข้างทาง
- การจัดการเกี่ยวกับไกด์

ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่าควรมีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยว เทศกาลต่างๆ ที่เป็นประเพณีภายในเพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวให้พักแรมอยู่หลายๆ วัน และต้องเพิ่มเรื่องน้ำดื่มเข้าไปด้วยเพราะน้ำดื่มจะขาดแคลนช่วงที่มีคนเข้ามาเที่ยวมากๆ ต้องมีการควบคุมเรื่องที่พักเดินเท้าไม่ให้ทางริมถนนเพราะอาจจะก่อให้เกิดอันตรายกับนักท่องเที่ยวได้ จากการสังเกตของคณะนักวิจัยพบว่าเมื่อที่ประชุมกล่าวถึงสภาพปัญหาต่างๆ ของพื้นที่ ผู้เข้าร่วมประชุมจะเริ่มแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะต่อที่ประชุมทำให้บรรยากาศในที่ประชุมเป็นบรรยากาศของการมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

การจัดทำประชาคมสิ่งที่สำคัญคือ การตั้งคำถาม ดังนั้นคณะผู้วิจัยฯ จึงตั้งคำถาม ว่า จะทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยวใช้จ่ายมากขึ้น พักนานขึ้น คิดว่าจะต้องมีเสนออะไรให้นักท่องเที่ยวเลือกทำบ้าง? เพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ช่วยกันคิดและผลที่เกิดขึ้นคือผู้เข้าร่วมประชุมได้ระดมสมองร่วมกันเพิ่มเติมจากแผนปฏิบัติการของอปท.แล้ว คือ การจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพักที่แหล่งท่องเที่ยวของตนให้นานขึ้น โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยร่วมกันคิด โปรแกรมการท่องเที่ยวในพื้นที่จำนวน 2 วัน 1 คืน หรือ 3 วัน 2 คืน หลากหลายโปรแกรม เพื่อเป็นทางเลือกให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม อาทิ นักท่องเที่ยวบางกลุ่มสนใจวัฒนธรรม วิถีชีวิตชนเผ่า บางกลุ่มสนใจที่จะเยี่ยมชมและซื้อสินค้า บางกลุ่มสนใจธรรมชาติ เป็นต้น (รายละเอียดโปรแกรม ภาคผนวก ก)

จากการจัดทำประชาคมในพื้นที่อปท.นาร่อง พบว่า การตั้งคำถามเป็นสิ่งสำคัญ หากตั้งคำถามจากความต้องการ ก็จะได้รับคำตอบที่เป็นจุดเล็กๆ และมีปัญหาเต็มไปหมด แต่หากเป็นคำถามที่เป็นการ

กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันคิด ร่วมกันเสนอแนะปัญหาพร้อมวิธีแก้ไข ก็จะได้คำตอบที่เป็นปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่นั้นๆ ได้ เพราะจากการคิดจะทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมรู้สึกถึงความเป็นเจ้าบ้าน และเกิดการถกคิด และเห็นว่าปัญหาบางอย่างของชุมชน สามารถแก้ไขกันเองได้โดยความร่วมมือของชุมชน ประชาชนในพื้นที่ได้ โดยไม่ต้องรอหน่วยงานหรือคนนอกมาช่วย และปัญหาบางอย่างไม่จำเป็นต้องใช้เงินจำนวนมากก็สามารถแก้ไข และส่งผลดีต่อชุมชนได้อีกหลายต่อ เพียงแต่ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำอย่างจริงจังโดยยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ หรือการดำเนินงานบางอย่างหากต้องการผลกระทบในวงกว้างก็ควรจะมีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมทรัพยากรกัน เพื่อให้เกิดเป็นแรงผลักดันที่มีพลังมากขึ้นกว่าการดำเนินการเพียงลำพังโดยอปท. จากงบประมาณตลอดจนทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและลงมือทำได้ในวงจำกัด

3.3 การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของอบจ.เชียงรายและอปท.น่าน

การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของอปท.น่าน ตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย คณะนักวิจัยพบว่า การดำเนินการตามแผนของอปท.น่านยังมีความคืบหน้าไม่มากนัก มีเพียงบางแผนงาน/โครงการเท่านั้นที่มีการนำไปลงมือทำให้เกิดขึ้นจริง ส่วนใหญ่แผนยังคงเป็นแผนที่วางไว้แต่ยังไม่ได้นำไปสู่การลงมือทำ สาเหตุสำคัญที่ทำให้การดำเนินการตามแผนที่วางไว้เป็นไปอย่างล่าช้า และบางแผนยังไม่สามารถนำไปสู่การดำเนินการได้ เพราะผู้ที่เข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาส่วนใหญ่ของอปท.น่านเป็นเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการที่ไม่มีความสนใจ ในขณะเดียวกันอปท.อื่นๆ ที่เข้าร่วม แม้จะมีผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจมาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนก็ตาม แต่ผู้บริหารอปท.ส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมกระบวนการมีความคิดต้องการรับความช่วยเหลือจาก อบจ.หรือหน่วยงานอื่นๆ มาเป็นผู้ลงมือพัฒนาในพื้นที่ของตน มากกว่าที่คิดจะลงมือพัฒนาพื้นที่ของตนเท่าที่จะทำได้ไปก่อนโดยไม่ต้องรอ และในขณะเดียวกันอบจ.เชียงรายเองยังไม่มีความร่วมมือในการนำหรือกระตุ้น ผลักดัน ให้เกิดการร่วมคิด ร่วมทำ และรู้สึกถึงความจำเป็นในการประสานแผนร่วมกัน เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาที่ยึดผลประโยชน์โดยรวมของประชาชนเป็นที่ตั้ง

ผลการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ของอบจ.เชียงรายและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน่าน (อบต.ดงเต่า อำเภอเทิง ทด.เวียง อำเภอเชียงของ และทด.เวียงเชียงของ อำเภอเชียงของ) สรุปได้ดังนี้

3.3.1 ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของ อบจ.เชียงราย

1. โครงการปรับปรุงอาคารที่ทำการและท่าเทียบเรือเชียงของให้เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดเชียงราย ซึ่งได้ผ่านการจัดทำข้อบัญญัติเรียบร้อยแล้วปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำแบบแปลน เพื่อจัดซื้อจัดจ้างต่อไป
2. ปรับปรุงถนนและสะพาน เชื่อมโยงไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดเชียงราย อยู่ระหว่างดำเนินการ ได้แก่

- ปรับปรุงถนนหินคลุก เชื่อมหมู่ 6 ต.สถาน ถึงหมู่ 14 ต.ศรีดอนชัย อ.เชียงของ อยู่ระหว่างการจัดทำแบบแปลน
 - ปรับปรุงถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่ 16 ต.ห้วยซอ ถึงหมู่ 2 ต.บุญเรือง อ.เชียงของ อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง
 - ปรับปรุงถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่ 9 ต.บุญเรือง ถึงหมู่ 5 ต.ห้วยซอ อ.เชียงของ อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง
 - ปรับปรุงถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่ 3 ต.ดักเต่า ถึงหมู่ 18 ต.หางว อ.เทิง อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง
 - ก่อสร้างสะพาน คสล. ข้ามลำน้ำหาง หมู่ 15 ต.ดักเต่า อ.เทิง อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง
3. ก่อสร้างชุมประตูประชาสัมพันธ์และต้อนรับการท่องเที่ยวประตูอินโดจีน ณ ท่าเทียบเรือ อำเภอเชียงของ ได้ผ่านการจัดทำข้อบัญญัติเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการจัดทำแบบแปลน เพื่อจัดซื้อจัดจ้างต่อไป
4. การจัดทำแผนที่เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ได้มีการจัดทำหนังสือขออนุมัติจัดทำแผนที่ฯ นำเสนอผ่านผู้บริหาร (ปลัดอบจ.เชียงราย) และขณะนี้อยู่ระหว่างรอการตัดสินใจลงนามอนุมัติจากผู้บริหารสูงสุด (นายกอบจ.เชียงราย) ซึ่งทางกองส่งเสริมฯ อบจ.เชียงรายจะเร่งติดตามเรื่องเพื่อดำเนินการให้ได้ตามแผนต่อไป
5. โครงการ Road Show เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย 4 ภาค ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในกองส่งเสริมคุณภาพชีวิต อบจ.เชียงราย ยังไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำโครงการในด้านนี้เพื่อนำเสนอผู้บริหาร ประกอบกับยังไม่มีข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยว การดำเนินการในปัจจุบันเป็นเพียงการประชุมและการสนับสนุนงบประมาณให้กับการท่องเที่ยวเชียงราย เท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้ นักวิจัยนำเสนอว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรดำเนินการรวบรวมข้อมูลและศึกษาขอเข้าร่วมกับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายในลักษณะการร่วมมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่อบจ.ได้เรียนรู้กระบวนการ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเป็นพี่เลี้ยง แนะนำวิธีการดำเนินการร่วมกันมากกว่าการที่อบจ.จะใช้งบประมาณสนับสนุนเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพื่ออนาคตเมื่ออบจ.มีความพร้อมจะได้เป็นผู้ดำเนินการเองต่อไป

นอกจากนี้อบจ.เชียงรายยังมีแผนงานโครงการที่ได้มีการจัดทำแผนตามงบประมาณปี 2552 ของ อบจ. เชียงราย ในด้านการท่องเที่ยวนอกเหนือจากแผนปฏิบัติการร่วมของอปท.นาร่อง สรุปดังนี้

ประมาณการรายจ่ายตามข้อบัญญัติงบประมาณปี 2552 อบจ.เชียงราย ด้านงานวิชาการวางแผน และการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 10,500,000 บาท ดังนี้

- ประมาณการรายจ่ายการจัดงานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม จำนวน 8,000,000 บาท
- ประมาณการรายจ่ายโครงการเกี่ยวกับกิจกรรมงานพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 2,000,000 บาท
- ประมาณการรายจ่ายโครงการยุวมัคคุเทศก์อาสาและอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว จำนวน 500,000 บาท

และมีรายจ่ายที่เกิดขึ้น จากการดำเนินการตามแผนงานโครงการตามข้อบัญญัติงบประมาณปี 2552 ด้านการท่องเที่ยว จำนวน 13,222,210.51 บาท ดังนี้

- ค่าใช้จ่ายในการจัดงานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม จำนวน 12,164,785.51 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการอบรมมััคคุเทศก์ท้องถิ่น จำนวน 545,600 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยว จำนวน 511,825 บาท ได้แก่ การจัดทำป้ายอบรมสามล้อ ค่าอาหาร ดอกไม้งามนั่งสามล้อพ่อเวียง จำนวน 99,225 บาท และส่วนที่สนับสนุนหน่วยงานอื่น จำนวน 412,600 บาท (อุดหนุนหน่วยงานอื่น สนง.ตำรวจจังหวัดเชียงราย จำนวน 112,600 บาท ชมรมกัศตาคารและร้านอาหาร จำนวน 100,000 บาท ที่ทำการปกครอง อ.เวียงป่าเป้า จำนวน 100,000 บาท ที่ทำการปกครอง อ.เทิง จำนวน 100,000 บาท)

ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ของอบจ.เชียงราย รายละเอียดตามตารางที่ 3.4 การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 10 : การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา		วิธีประสานความร่วมมือ	วิธีการดำเนินงาน/ ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ
		คาดการณ์	ตามจริง			
1.โครงการปรับปรุงอาคาร ที่ทำการและทำเทียบเรือ เชียงของให้เป็นศูนย์ ข้อมูลข่าวสารด้านการ ท่องเที่ยวศูนย์จำหน่าย ผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัด เชียงราย	กองคลัง คุณศศิธร ดวงใจ ประเสริฐ	แผนจัดหา 1 ต.ค. 51 - 1 มี.ค. 52 ขอขยาย แผนจัดหา 30 ก.ค. 52	อยู่ระหว่าง การจัดทำแบบ แปลน	1.ประชาคมอำเภอ 2.ส.อบจ.เขตพื้นที่ เสนอปัญหา ความ ต้องการเข้าสู่แผน พัฒนาของ อบจ.	1.บรรจุแผนพัฒนา 2.อนุมัติข้อบัญญัติฯ -ขออนุมัติแบบแปลน ** -ประกาศซื้อ/จ้าง 3.ทำสัญญา 4.ตรวจรับ 5.เบิกจ่าย	มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ของจังหวัดเชียงรายที่ได้มาตรฐานและ สามารถให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างครอบคลุม และทั่วถึง 1 แห่ง
2. ปรับปรุงถนนและ สะพาน -2.1 ปรับปรุงถนนหิน คลุกเชื่อมหมู่ 6 ต.สถาน ถึงหมู่ 14 ต.ศรีดอนชัย อ.เชียงของ	กองคลัง คุณศศิธร ดวงใจ ประเสริฐ	แผนจัดหา 1 ต.ค. 51 - 1 มี.ค. 52 ขอขยาย แผนจัดหา 30 ก.ค. 52	อยู่ระหว่าง การจัดทำแบบ แปลน	1.ประชาคมอำเภอ 2.ส.อบจ.เขตพื้นที่ เสนอปัญหา ความ ต้องการเข้าสู่แผน พัฒนาของ อบจ.	1.บรรจุแผนพัฒนา 2.อนุมัติข้อบัญญัติฯ -ขออนุมัติแบบแปลน -ประกาศซื้อ/จ้าง 3.ทำสัญญา 4.ตรวจรับ 5.เบิกจ่าย	ประชาชนมีเส้นทางคมนาคมที่ สะดวกถนนหินคลุก 1 สายทาง

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา		วิธีประสานความร่วมมือ	วิธีการดำเนินงาน/ ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ
		คาดการณ์	ตามจริง			
-2.2 ปรับปรุงถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่ 16 ต.ห้วยซอ ถึงหมู่ 2 ต.บุญ เรือง อ.เชียงของ	กองคลัง	แผนจัดหา 1 ต.ค. 51 - 1 มี.ค. 52 ขอขยาย แผนจัดหา 30 ก.ค. 52	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ ก่อสร้าง	1.ประชาคมอำเภอ 2.ส.อบจ.เขตพื้นที่ เสนอปัญหา ความ ต้องการเข้าสู่แผน พัฒนาของ อบจ.	1.บรรจุแผนพัฒนา 2.อนุมัติข้อบัญญัติฯ -ขออนุมัติแบบแปลน -ประกาศซื้อ/จ้าง 3.ทำสัญญา** 4.ตรวจรับ 5.เบิกจ่าย	ประชาชนมีเส้นทางคมนาคมที่ สะดวกถนนลูกรัง 1 สายทาง
-2.3 ปรับปรุงถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่ 9 ต.บุญเรือง ถึงหมู่ 5 ต.ห้วยซอ อ.เชียงของ	กองคลัง	แผนจัดหา 1 ต.ค. 51 - 1 มี.ค. 52 ขอขยาย แผนจัดหา 30 ก.ค. 52	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ ก่อสร้าง	1.ประชาคมอำเภอ 2.ส.อบจ.เขตพื้นที่ เสนอปัญหา ความ ต้องการเข้าสู่แผน พัฒนาของ อบจ.	1.บรรจุแผนพัฒนา 2.อนุมัติข้อบัญญัติฯ -ขออนุมัติแบบแปลน -ประกาศซื้อ/จ้าง 3.ทำสัญญา 4.ตรวจรับ 5.เบิกจ่าย	ประชาชนมีเส้นทางคมนาคมที่ สะดวกถนนลูกรัง 1 สายทาง

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา		วิธีประสานความร่วมมือ	วิธีการดำเนินงาน/ ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ
		คาดการณ์	ตามจริง			
-2.4 ปรับปรุงถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่ 3 ต.ดับเต่า ถึงหมู่ 18 ต.หวาง อ.เทิง	กองคลัง	แผนจัดหา 1 ต.ค. 51 - 1 มี.ค. 52 ขอขยาย แผนจัดหา 30 ก.ค. 52	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ ก่อสร้าง	1.ประชาคมอำเภอ 2.ส.อบจ.เขตพื้นที่ เสนอปัญหา ความ ต้องการเข้าสู่แผน พัฒนาของ อบจ.	1.บรรจุแผนพัฒนา 2.อนุมัติข้อบัญญัติฯ -ขออนุมัติแบบแปลน -ประกาศซื้อ/จ้าง 3.ทำสัญญา** 4.ตรวจรับ 5.เบิกจ่าย	ประชาชนมีเส้นทางคมนาคมที่ สะดวกถนนลูกรัง 1 สายทาง
-2.5 ก่อสร้างสะพาน คสล.ข้ามลำน้ำหวาง หมู่ 15 ต.ดับเต่า อ.เทิง	กองคลัง	แผนจัดหา 1 ต.ค. 51 - 1 มี.ค. 52 ขอขยาย แผนจัดหา 30 ก.ค. 52	อยู่ระหว่าง ดำเนินการ ก่อสร้าง	1.ประชาคมอำเภอ 2.ส.อบจ.เขตพื้นที่ เสนอปัญหา ความ ต้องการเข้าสู่แผน พัฒนาของ อบจ.	1.บรรจุแผนพัฒนา 2.อนุมัติข้อบัญญัติฯ -ขออนุมัติแบบแปลน -ประกาศซื้อ/จ้าง 3.ทำสัญญา** 4.ตรวจรับ 5.เบิกจ่าย	ประชาชนมีเส้นทางคมนาคมที่ สะดวก สะพาน คสล. 1 สายทาง สะพาน คสล. 1 สายทาง

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา		วิธีประสานความ ร่วมมือ	วิธีการดำเนินงาน/ ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ
		คาดการณ์	ตามจริง			
3. ก่อสร้างซุ้มประตู ประชาสัมพันธ์และ ต้อนรับการท่องเที่ยว ประตูสู่อินโดจีน ณ บริเวณท่าเทียบเรือ อ.เชียงของ	กองคลัง	แผนจัดหา 1 ต.ค. 51 - 1 มี.ค. 52 ขอขยาย แผนจัดหา 30 ก.ค. 52	อยู่ระหว่าง การจัดทำแบบ แปลน	1.ประชาคมอำเภอ 2.ส.อบจ.เขตพื้นที่ เสนอปัญหา ความ ต้องการเข้าสู่แผน พัฒนาของ อบจ.	1.บรรจุแผนพัฒนา 2.อนุมัติข้อบัญญัติฯ -ขออนุมัติแบบแปลน * -ประกาศซื้อ/จ้าง 3.ทำสัญญา 4.ตรวจรับ 5.เบิกจ่าย	มีศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ของจังหวัดเชียงรายที่ได้มาตรฐานและ สามารถให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ให้กับนักท่องเที่ยวได้อย่างครอบคลุม และทั่วถึงศูนย์ข้อมูลข่าวสาร จำนวน 1 แห่ง
4. การจัดทำแผนที่เพื่อ ประชาสัมพันธ์การ ท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย	กองส่งเสริม คุณภาพชีวิต	อยู่ระหว่างการอนุมัติลงนามของผู้บริหาร			-	-
5. โครงการ Road Show เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวกับ ผู้ประกอบการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย 4ภาค	กองส่งเสริม คุณภาพชีวิต	ยังไม่ดำเนินการ			-	-

จากการที่อบจ.เชียงรายเข้าร่วมโครงการตลอด 2 ปี ที่ผ่านมาอบจ.เชียงราย มีการนำสิ่งที่เรียนรู้ร่วมกันจากการจัดทำและประสานแผนฯกับคณะนักวิจัยฯ ไปปรับใช้ในแผนปฏิบัติการในปีงบประมาณ 2553 ด้วย และขยายผลต่อ ที่เห็นได้ชัดเจนคือ การที่อบจ.เชียงรายนำวิธีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ของอปท.ต่างๆร่วมคิด ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ควรทำในแต่ละยุทธศาสตร์ ตลอดจนผู้บริหารได้กำหนดนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวในชุมชน หมู่บ้าน อำเภอ โดยให้มีโครงการพัฒนา 1 อำเภอ 1 แหล่งท่องเที่ยว โดยในปี 2553 จะเริ่มดำเนินการ 2 แหล่งท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นต้นแบบต่อไป นอกจากนี้ยังมีแผนที่จะดำเนินการอบรมวิทยากรตัวคูณในการจัดทำประชาคม เพื่อจัดทำแผนชุมชนให้เป็นไปในทิศทางและเป้าหมายที่อบจ.กำหนดได้มากขึ้น อีกทั้งจากร่างข้อบัญญัติโครงการพัฒนาแผนพัฒนาสามปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.2553 - 2555) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเกษตร และอุตสาหกรรม อบจ.เชียงรายได้ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คือจากจำนวนงบประมาณ 10,500,000 บาท ในปี 2552 เป็นจำนวน 108,900,000 บาทในปีงบประมาณ 2553 โดยมีโครงการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย จำนวน 10 โครงการ ดังนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมวิถีชีวิต วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น 2 โครงการ จำนวน 1,200,000 บาท
 - โครงการอนุรักษ์อาชีพสามล้อถีบจังหวัดเชียงราย จำนวน 200,000 บาท
 - โครงการพัฒนาและส่งเสริมสถานที่ท่องเที่ยวในเขตจังหวัดเชียงราย จำนวน 1,000,000 บาท
2. ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานด้านบริการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สร้างความประทับใจให้แก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน 4 โครงการ จำนวน 90,700,000 บาท
 - โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำโขงพร้อมปรับปรุงท่าเรือบัค เพื่อรองรับสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 80,000,000 บาท
 - โครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำกก เพื่อรองรับเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ช่วงสะพานเฉลิมพระเกียรติมหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดเชียงรายระยะที่ 1 จำนวน 10,000,000 บาท
 - จัดทำคู่มือแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย จำนวน 200,000 บาท
 - โครงการอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว จำนวน 500,000 บาท
3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวในชุมชน หมู่บ้าน อำเภอและในภาพรวมทั้งจังหวัด 2 โครงการ จำนวน 3,000,000 บาท
 - สำรวจออกแบบและศึกษาวิจัยพัฒนาเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย จำนวน 1,000,000 บาท
 - หมู่บ้านพัฒนาต้นแบบเชิงอนุรักษ์เพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 2,000,000 บาท
4. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านท่องเที่ยว เศรษฐกิจ พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่า 2 โครงการ จำนวน 14,000,000 บาท

- งานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม จำนวน 12,000,000 บาท
- ส่งเสริมด้านการตลาดและผลผลิตทางการเกษตรและให้การสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 2,000,000 บาท

3.3.2 ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ ดังนี้

กิจกรรมประชาสัมพันธ์

1. เก็บข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ ดำเนินการแล้วจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นพับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำเส้นทาง มีป้ายประชาสัมพันธ์แล้ว แต่ไม่ครอบคลุม และแผ่นพับแนะนำเส้นทางมีน้อย
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นพับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำเส้นทาง คาดการณ์แล้วเสร็จ พ.ย. 2552

สื่อประชาสัมพันธ์

1. แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ขนาด A4 พิมพ์ 4 สี จำนวน 2,000 แผ่น คาดการณ์แล้วเสร็จ พ.ย. 2552
2. ป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำแหล่งท่องเที่ยว คาดการณ์แล้วเสร็จ พ.ย. 2552
3. ปฏิทินการท่องเที่ยว คาดการณ์แล้วเสร็จ ธ.ค. 2552

กิจกรรมการท่องเที่ยว

1. ประเพณีลอยกระทง ในเดือนพ.ย. 2552
2. งานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ครั้งที่ 2 ในวันที่ 31 ธ.ค. 2552
3. การแข่งขันเรือพายในลำน้ำอิง 15-17 เม.ย. 2553
4. พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก 18 เม.ย. 2553
5. แห่เทียนเข้าพรรษา ก.ค. 2553
6. ประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา ตามปฏิทิน
 - พิธีสงฆ์พระธาตุวัดพระแก้ว ธ.ค. 2552
 - พิธีสืบชะตาหลวงเมืองเชียงของ วัดสบสม ม.ค. 2553
 - งานสงฆ์หลวงพ่อบุญ วัดศรีดอนชัย (บ้านเวียงดอนชัย) ในวันมาฆบูชา ก.พ. 2553
 - งานพิธีสงฆ์พระธาตุวัดหลวงไชยสถาน (วันวิสาขบูชา) พ.ค. 2553
 - งานเทศน์มหาชาติ วัดหาดไคร้ ประเพณีลอยกระทง พ.ย. 2553

ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ของอบจ.เชียงราย รายละเอียดตามตารางที่ 11 การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ

ตารางที่ 11 : การติดผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	การประสานความ ร่วมมือ	วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
กิจกรรมประชาสัมพันธ์				
1.เก็บข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่	สำนักปลัด เทศบาล ตำบลเวียงเชียงของ	ดำเนินการ แล้ว	-	-
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่น พับ ป้ายบอกทาง ป้าย ประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำ เส้นทาง	สำนักปลัด เทศบาล ตำบลเวียงเชียงของ (งานท่องเที่ยวและ ประชาสัมพันธ์)	พ. ย. 52	- มีการประชุมระหว่าง ทางเทศบาลฯ กับ ผู้ประกอบการด้านการ ท่องเที่ยวและ ประชาชนทั่วไป	1. จัดประชุม (ต.ค. 52) 2.รวบรวมข้อมูล(ต.ค.52) 3.จัดทำงบประมาณ 4. จัดทำและเริ่มดำเนินการประชาสัมพันธ์ (พ.ย. 52)
สื่อประชาสัมพันธ์				
1.แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ขนาด A4 พิมพ์ 4 สี จำนวน 2,000 แผ่น	สำนักปลัด เทศบาล ตำบลเวียงเชียงของ (งานประชาสัมพันธ์)	พ. ย. 52	ติดต่อกับเอกชนและ ผู้ประกอบการที่สนใจ เสนอรูปแบบ	1.รวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการ ท่องเที่ยว(ต.ค. 2552) 2.ประชุมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง 3.จัดทำงบประมาณ 4.เริ่มดำเนินการและประชาสัมพันธ์
2. ป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำ แหล่งท่องเที่ยว	สำนักปลัด เทศบาล ตำบลเวียงเชียงของ (งานประชาสัมพันธ์)	พ. ย. 52	ติดต่อกับเอกชนและ ผู้ประกอบการที่สนใจ เสนอรูปแบบ	1. ประชุมกับทุกภาคส่วน(พ.ย.52) 2. รวบรวมข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ (พ.ย. 52)

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	การประสานความ ร่วมมือ	วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
	และกองช่าง			3. จัดหางบประมาณ(พ.ย. 52) 4. ดำเนินการจัดทำและติดตั้งป้ายประชาสัมพันธ์ (พ.ย 52)
3. ปฏิทินการท่องเที่ยว	สำนักปลัด เทศบาล ตำบลเวียงเชียงของ (งานประชาสัมพันธ์)	ธ.ค. 52	-ขอความร่วมมือ , ข้อมูลจากชมรม ท่องเที่ยวฯ -เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง	1. เตรียมข้อมูล ตุลาคม-พฤศจิกายน 2552 2. เตรียมแผนการดำเนินงานตามกิจกรรมเพื่อ ส่งเสริมการท่องเที่ยวของเทศบาลตลอดปี 2553 3. จัดเตรียมงบประมาณ 4. ดำเนินการจัดทำ 5.ประชาสัมพันธ์แจกจ่าย
กิจกรรมการท่องเที่ยว				
1. ประเพณีลอยกระทง	กองการศึกษาร่วมกับ สำนักปลัด (งาน ท่องเที่ยวและ ประชาสัมพันธ์) เทศบาลตำบลเวียงเชียง ของ	พ. ย. 52		1. ประชุมคณะกรรมการตุลาคม 2552 , ผู้รับผิดชอบ นำเสนอรูปแบบในการจัดกิจกรรม 2. เริ่มประชาสัมพันธ์ให้ทราบ
2. งานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ครั้งที่ 2	เทศบาลตำบลเวียงเชียง ของ ร่วมกับหน่วยงาน	31 ธ.ค. 52	-	1. เริ่มประชุมเตรียมการ ธันวาคม 2552 2. แต่งตั้งคณะกรรมการ นำเสนอรูปแบบการจัด

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	การประสานความ ร่วมมือ	วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
	อื่นและขอความร่วมมือ กับหน่วยงานอื่นและ ผู้ประกอบการฯ			กิจกรรม 3. จัดหางบประมาณ 4. เริ่มประชาสัมพันธ์ในสื่อรูปแบบต่างๆ
3.การแข่งขันเรือพายในลำน้ำโขง	เทศบาลตำบลเวียงเชียง ของ, กองการศึกษา และสำนักปลัด (งาน ท่องเที่ยวและ ประชาสัมพันธ์)	15-17 เม.ย. 53	จัดประชุมผู้นำชุมชน เพื่อทำความเข้าใจและ ขอความร่วมมือในการ จัดกิจกรรม	เดือนมีนาคม จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อ ดำเนินการ และภายในเดือนเมษายน เริ่ม ประชาสัมพันธ์
4. พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก	เทศบาลตำบลเวียงเชียง ของ , กองการศึกษา และสำนักปลัด (งาน ท่องเที่ยวและ ประชาสัมพันธ์)	18 เม.ย. 53	ประสานกับชมรมปลา บึกในการจัดกิจกรรม	1. จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อดำเนินการ มีนาคม 2553 2. เริ่มประชาสัมพันธ์ เมษายน 2553
5. แห่เทียนเข้าพรรษา	เทศบาลตำบลเวียงเชียง ของ , กองการศึกษา และสำนักปลัด	ก.ค. 53	-	1. มิถุนายน 2553 ประชุมคณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบ นำเสนอรูปแบบในการจัดกิจกรรม 2. เริ่มประชาสัมพันธ์ให้ทราบ

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	การประสานความ ร่วมมือ	วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
	(งานท่องเที่ยวและ ประชาสัมพันธ์)			
6.ประเพณีสำคัญทาง พระพุทธศาสนา	เทศบาลตำบลเวียงเชียง ของ กองการศึกษา รับผิดชอบในส่วนของ การจัดกิจกรรม สำนัก ปลัด รับผิดชอบในการ ประชาสัมพันธ์	ตามปฏิทิน	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง
6.1 พิธีสงฆ์นำพระธาตุวัดพระ แก้ว	วัดพระแก้ว ชุมชนบ้านเวียงแก้ว	ธ.ค.52	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง
6.2 พิธีสืบชะตาหลวงเมือง เชียงของ	วัดสบสม ชุมชนบ้านสบสม	ม.ค. 53	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง
6.3 งานสงฆ์นำหลวงพ่เพชร (วันมาฆบูชา)	วัดศรีดอนชัย (บ้านเวียงดอนชัย)	ก.พ. 53	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง
6.4 งานพิธีสงฆ์นำพระธาตุวัด หลวงไชยสถาน (วันวิสาขบูชา)	วัดหลวงไชยสถาน ชุมชนบ้านวัดหลวง	พ.ค. 53	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง
6.5 งานเทศน์มหาชาติ ลอย กระทง	วัดหาดไคร้บ้านหาด ไคร้	พ. ย. 53	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง

3.3.3 ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลเวียง

กิจกรรมประชาสัมพันธ์

1. เก็บข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ หน่วยงานมีข้อมูลอยู่แล้วระดับหนึ่ง ด้านความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ยังไม่ได้รับเท่าที่ควร และงบประมาณมีจำนวนน้อยจึงยังไม่ได้ทำแผ่นพับตามแบบและจำนวนที่ต้องการ
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นพับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำเส้นทาง มีป้ายประชาสัมพันธ์แล้วแต่ไม่ครอบคลุม และแผ่นพับแนะนำเส้นทางมีน้อย

สื่อประชาสัมพันธ์

1. วิทยุชุมชนและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการท่องเที่ยวผ่านดีเจ คลื่นท้องถิ่น (ต.ค. 2552)
2. เว็บไซต์ของเทศบาลเวียงเชียงของ ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว
3. ปฏิทินการท่องเที่ยว คาดการณ์ดำเนินการเสร็จสิ้นเดือน ต.ค. 2552
4. เกล็ดทีวีท้องถิ่น มี.ค. 2552

กิจกรรมการท่องเที่ยว

1. การแข่งขันเรือพายในลำน้ำโขง ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว 15-17 เม.ย. 2552
2. พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว 18 เม.ย. 2552
3. ประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา อำเภอเชียงของร่วมกับเทศบาลและอบต.ทุกแห่ง ดำเนินการตามปีปฏิทิน
4. ประเพณีลอยกระทง อำเภอเชียงของร่วมกับเทศบาลและอบต.ทุกแห่ง จัดดำเนินการในเทศกาลเดือน พฤศจิกายน 2552
5. พัฒน่าน้ำตกห้วยดอง น้ำตกห้วยเม็ง หนองบัวหลวง โดยการประสานงานกับชุมชนในพื้นที่ แต่ยังคงงบประมาณในการดำเนินการ คาดว่าจะดำเนินการได้ในปีงบประมาณ 2553

ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ ของอบจ.เชียงราย รายละเอียดตามตารางที่ 12 การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของเทศบาลตำบลเวียง

ตารางที่ 12 : การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	ความร่วมมือ/ทรัพยากร		วิธีการ ดำเนินงาน/ ขั้นตอน	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ปัญหา/ อุปสรรค
			การให้ความ ร่วมมือ	วิธีการประสานความร่วมมือ			
กิจกรรมประชาสัมพันธ์							
1.เก็บข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่	สำนักปลัด คุณกฤษฎาภรณ์ พุทธิวีวรรณ ร่วมกับ ชมรมการท่องเที่ยว เชียงของ	ต.ค. 52 ณ เวลานี้มี ข้อมูลระดับ หนึ่ง	หน่วยงานต่างๆ ไม่ให้ความร่วมมือ เท่าที่ควร งบประมาณมีน้อย ยังไม่ได้ทำแผนพับ ตามแบบและ จำนวนที่ต้องการ	โทร ไปสอบถามแต่ละ หน่วยงานและจัด ประชุมกลุ่มการ ท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง	รวบรวมจาก เอกสารเดิมที่ ปรากฏ ของ หน่วยงานต่างๆ จัดหา งบประมาณ	ได้เอกสารแผ่น พับที่มีข้อมูล สมบูรณ์มาก ที่สุด ไม่ต่ำกว่า 1,000 ชุดต่อ ไตรมาส	ขาดการ ร่วมมือ ระหว่าง หน่วยงาน ขาด งบประมาณ
2. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เช่น แผ่น พับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำ เส้นทาง	สำนักปลัด คุณกฤษฎาภรณ์ พุทธิวีวรรณ ร่วมกับ ชมรมการท่องเที่ยว เชียงของ	ก.พ.53 มีป้ายประชา สัมพันธ์ แต่ไม่ ครอบคลุม และ แผ่นพับแนะนำ เส้นทางมีน้อย	ใช้เอกสารของ บริษัทการ ท่องเที่ยว ชมรม การท่องเที่ยว	ประสานข้อมูลกับ หน่วยงานท่องเที่ยว ห้าง ร้านต่างๆ	ประสานและ รวบรวมข้อมูล จากหน่วยงาน การท่องเที่ยว ห้างร้านต่างๆ	มีเอกสารและป้าย ประชาสัมพันธ์ที่ เหมาะสมและ เพียงพอสำหรับ นักท่องเที่ยว	ขาดงบ ประมาณ และความ ร่วมมือ ระหว่าง หน่วยงาน

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	ความร่วมมือ/ทรัพยากร		วิธีการ ดำเนินงาน/ ขั้นตอน	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ปัญหา/ อุปสรรค	
			การให้ความ ร่วมมือ	วิธีการประสานความร่วมมือ				
สื่อประชาสัมพันธ์								
1. วิทยุชุมชน และหนังสือ พิมพ์ท้องถิ่น	คุณเมธวิน โนวิชัย นัก จัดรายการ วิทยุชุมชน ร่วมกับ เทศบาล ตำบลเวียง	ค.ค. 52	มีการประชาสัมพันธ์ ข่าวสารการ ท่องเที่ยวผ่าน ดีเจ คลื่น ท้องถิ่น	มีการประชาสัมพันธ์ต่อเนื่อง แต่ข้อมูลความ พร้อมของสถานที่ ท่องเที่ยวยังไม่ พร้อม	ประสานข้อมูลกับ หน่วยงานท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวเตรียม ความพร้อมด้านต่างๆ	-	-	-
2. เว็บไซต์ของ เทศบาลเวียง เชียงของ	สำนักปลัด คุณกฤษฎา กรณ์ พุทธ วีวรรณ	ค .ค . 51	เสร็จสิ้นแล้ว	-	-	มีการเพิ่มเติมข้อมูลการท่องเที่ยวที่ ใส่รายละเอียดการท่องเที่ยวมาก ยิ่งขึ้น	-	-
3. ปฏิทินการ ท่องเที่ยว	-	ค.ค. 52	-	-	-	-	-	-
4. เเคเบิลทีวี ท้องถิ่น	อำเภอเชียงของร่วมกับ เทศบาลและอบต.ทุกแห่ง	มี.ค. 52	-	-	-	-	-	-

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ		ระยะเวลา คาดการณ์	ความร่วมมือ/ทรัพยากร		วิธีการ ดำเนินงาน/ ขั้นตอน	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ปัญหา/ อุปสรรค
				การให้ความ ร่วมมือ	วิธีการประสานความร่วมมือ			
กิจกรรมการท่องเที่ยว								
1.การแข่งขันเรือพายในลำน้ำโขง	เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ	15-17 เม.ย. 52	-	-	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง		
2.พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาน้ำจืด	เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ	18 เม.ย. 52	-	-	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง		
3.ประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา	อำเภอเชียงของร่วมกับเทศบาลและอบต.ทุกแห่ง	ตามปฏิทิน	-	-	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง		
4.ประเพณีลอยกระทง	อำเภอเชียงของร่วมกับเทศบาลและอบต.ทุกแห่ง	พ.ย. 52	-	ทุกเทศบาลและอบต.เข้าร่วมจัดกิจกรรมจำนวน 8 แห่ง	อำเภอเชียงของเป็นผู้ประสานงาน	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง		

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ		ระยะเวลา คาดการณ์	ความร่วมมือ/ทรัพยากร		วิธีการ ดำเนินงาน/ ขั้นตอน	ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ	ปัญหา/ อุปสรรค
				การให้ความ ร่วมมือ	วิธีการประสานความร่วมมือ			
5.พัฒนาน้ำตก ห้วยตอง	กองช่าง เทศบาล ตำบลเวียง	ปี 2553	ยังไม่ได้ ดำเนินการ	ร่วมกับชุมชน	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง		ขาดงบประมาณ
6.พัฒนาน้ำตก ห้วยเม็ง	กองช่าง เทศบาล ตำบลเวียง	ปี 2553	ยังไม่ได้ ดำเนินการ	ร่วมกับชุมชน	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง		ขาดงบประมาณ
7.พัฒนาหนอง บัวหลวง	กองช่าง เทศบาล ตำบลเวียง	ปี 2553	ยังไม่ได้ ดำเนินการ	ร่วมกับชุมชน	-	***ยังไม่มีแผนพัฒนาหรือปรับปรุง		ขาดงบประมาณ

3.3.4 ผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้า

1. ธรรมนูญแห่งร่างของชนเผ่า สร้างความเข้าใจให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมการแต่งกายของชนเผ่าแต่ละของตนเองในวันศุกร์- เสาร์-อาทิตย์ คาดการณ์แล้วเสร็จ พ.ย.- ก.พ. 2552 ยังไม่ได้ดำเนินการ
2. ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวเส้นทางเดินป่า (หลุมหลบภัย) คาดการณ์แล้วเสร็จ มี.ค.-มิ.ย. 2552 แต่มีปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อนกันระหว่าง อำเภอเวียงแก่น กับอำเภอเทิง จึงทำให้ยังดำเนินการไม่ได้
3. จัดทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว คาดการณ์แล้วเสร็จ มี.ค.-มิ.ย. 2552 อยู่ระหว่างประสานไปยังแต่ละหมู่บ้าน สำรวจหากลุ่มเป้าหมาย (พ.ย.52)
4. จัดทำการศึกษาภูมิทัศน์ทางเดินขึ้นภูชี้ฟ้า คาดการณ์แล้วเสร็จ พ.ย.- ธ.ค. 2552 ยังไม่ได้ดำเนินการ
5. จัดทำเส้นทางชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้ง คาดการณ์แล้วเสร็จ มี.ค.-พ.ย. 2552 ยังไม่ได้ดำเนินการ
6. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเดินขึ้นภูชี้ฟ้า คาดการณ์แล้วเสร็จ มี.ค.- ต.ค. 2552 ยังไม่ได้ดำเนินการ
7. ทำจตุรศึกษาความปลอดภัย ดำเนินการเป็นประจำทุกปี ธ.ค.52- ม.ค. 2553
8. ปรับปรุงห้องน้ำบริเวณลานกางเต็นท์+ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ดำเนินการเป็นประจำทุกปี ธ.ค.52- ม.ค.2553

ตารางที่ 13 : การติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบลต้า

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
1. อนุรักษ์ร่างกายของชนเผ่า			
-สร้างการเข้าใจให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมการแต่งกายของชนเผ่า	-จนท.ส่งเสริมการท่องเที่ยว -นักวิชาการศึกษา -ผู้นำหมู่บ้าน	พ.ย.- ก.พ.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	- จัดประชุม และอาจมีการทำประชาคม ร่วมกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ทราบว่ามีความสนใจหรือไม่ ถ้าประชาชนไม่ร่วมทำด้วยก็ไม่สามารถดำเนินการได้ แต่ถ้าประชาชนมีความสนใจก็จะดำเนินการในเดือน ธ.ค.52
-ให้ชาวเขาแต่งกายชนเผ่าของตนเองในวันศุกร์ – เสาร์ – อาทิตย์	-จนท.ส่งเสริมการท่องเที่ยว -นักวิชาการศึกษา -ผู้นำหมู่บ้าน	พ.ย.- ก.พ.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	จัดหางบประมาณและดำเนินการ ธ.ค.52
2. ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวเส้นทางเดินป่า(หลุมหลบภัย)			
- สำรวจข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลุมหลบภัย	หน.ส่วนโยธา	มี.ค.-มิ.ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	ดำเนินการโดยใช้เจ้าหน้าที่.ป่าไม้ 5 คน อบต. 3 คน ในการสำรวจ
- สำรวจพื้นที่ที่จะทำสวนหย่อมและจุดพัก	หน.ส่วนโยธา	มี.ค.-มิ.ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	ใช้ผู้สำรวจ 1 คน

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
- จัดทำป้ายชื่อต้นไม้-สรรพคุณ ขนาด 15 x 30 ซม.	หน.ส่วนโยธา	มี..ค.-มิ.ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	ดำเนินการโดยใช้จำนวน 30 คน ในการจัดทำป้าย
- ปรับปรุงเส้นทางเดินป่าเข้า หลุมหลบภัย	หน.ส่วนโยธา	มี..ค.-มิ.ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	ดำเนินการโดยใช้จำนวน 30 คน ในการปรับปรุงเส้นทาง
3. จัดทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว (ยังไม่ได้ดำเนินการ)			
- สำรวจจุดที่ยังขาดป้ายบอกทาง หรือสถานที่	หน.ส่วนโยธา	มี.ค.-มิ..ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	1. จัดให้มีการประชุมระหว่างหัวหน้าส่วนราชการที่อยู่ในพื้นที่เพื่อ ร่วมกันสำรวจ 2. จัดหางบประมาณ
- จัดทำป้ายขนาด 80x200 ซม.	หน.ส่วนโยธา	มี.ค.-มิ..ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	1. จัดหางบประมาณ 2. หาผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำป้าย 1 คน
- ติดตั้งป้ายตามทางต่างๆ หรือ 5 กม.ต่อ 1 ป้าย	หน.ส่วนโยธา	มี.ค.-มิ..ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	1. ดำเนินการติดป้ายในจุดที่ได้ทำการสำรวจไว้โดยใช้คน จำนวน 5 คน
4. จัดทำการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น			
- สำรวจกลุ่มเป้าหมายหรืออาสา สมัครในพื้นที่	- จนท.ส่งเสริมการ ท่องเที่ยว	พ.ย.- ธ.ค.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	1. ประสานไปยังแต่ละหมู่บ้าน สำรวจหากกลุ่มเป้าหมาย (พ.ย.52) คาดว่าจะมีอาสาสมัคร 150 คน

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
	- นักวิชาการศึกษา		
- จัดทำหลักสูตรการอบรม	- জন.ส่งเสริมการ ท่องเที่ยว - นักวิชาการศึกษา	พ.ย.- ธ.ค.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	1. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นมัคคุเทศก์น้อย 2. ขอข้อมูลจากวิทยากรเพื่อประกอบด้วย (พ.ย.52)
- ประสานวิทยากรและเข้าสู่ระบบ	জন.ส่งเสริมการ ท่องเที่ยว นักวิชาการศึกษา	พ.ย.- ธ.ค.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	ประสานกับหน่วยงานที่มีความรู้ทางด้านนี้โดยเฉพาะเพื่อหา วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ
- ประเมินผล	জন.ส่งเสริมการ ท่องเที่ยว นักวิชาการศึกษา	พ.ย.- ธ.ค.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	1. ประสานกับวิทยากรเพื่อร่วมกันทำแบบประเมิน 2. จัดทำการประเมินหลังจากดำเนินการฝึกอบรมแล้ว
5. จัดทำเส้นทางชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้ง (ยังไม่ได้ดำเนินการ)			
- สำรวจเส้นทางและข้อมูลของแต่ละหมู่บ้าน	หน.ส่วนโยธา + জন. ส่งเสริมการท่องเที่ยว	มี.ค.-พ.ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	จัดให้มีการลงพื้นที่สำรวจ
- จัดทำโปรแกรมเส้นทาง	หน.ส่วนโยธา + জন. ส่งเสริมการท่องเที่ยว	มี.ค.-พ.ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	1. จัดหางบประมาณ 2. รวบรวมข้อมูลที่ได้แล้วจัดทำเป็นเส้นทางการท่องเที่ยว

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
- ทดสอบโปรแกรมเส้นทาง ดังกล่าวว่าใช้ได้หรือไม่	-	มี.ค.-พ.ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	-
- กรณีใช้ได้ให้ทำการ ประชาสัมพันธ์	จนท.ส่งเสริมการ ท่องเที่ยว	มี.ค.-พ.ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	-
- กรณีใช้ไม่ได้ให้ทำการปรับปรุง เส้นทาง	ส่วนโยธา	มี.ค.-พ.ย.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	-
6. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเดินขึ้นภูชี้ฟ้า (ยังไม่ได้ดำเนินการ)			
- สำรวจจุดที่จะทำสวนหย่อม หรือจุดพัก	หน.ส่วนโยธา	มี.ค.- ต.ค.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	-
- ทำสวนดอกไม้ประดับหรือ ดอกไม้เมืองหนาวตามข้างทาง	หน.ส่วนโยธา	มี.ค.- ต.ค.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	-
- จัดทำสวนหย่อมสำหรับให้ นักท่องเที่ยวพักผ่อนน้อยและ ถ่ายภาพ	หน.ส่วนโยธา	มี.ค.- ต.ค.52 ยังไม่ได้ดำเนินการ	-

กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา คาดการณ์	วิธีการดำเนินงาน/ขั้นตอน
7. ทำจุดรักษาความปลอดภัย ดำเนินการเป็นประจำทุกปี ธ.ค.52- ม.ค.52			
- สำรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยง สถานที่พักและลานกางเต็นท์	ประธาน อปพร.	ธ.ค.52 - ม.ค.53	-
- จัดทำป้ายเตือนขนาด 20x40 ชม.	ส่วนโยธา	ธ.ค.52 - ม.ค.53	-
- จัดเจ้าหน้าที่ประจำจุดคอยให้ คำแนะนำ	ประธาน อปพร	ธ.ค.52 - ม.ค.53	-
8. ปรับปรุงห้องน้ำบริเวณลานกางเต็นท์+ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ดำเนินการเป็นประจำทุกปี ธ.ค.52- ม.ค.52			
- จัดเจ้าหน้าที่คอยดูแลรักษาความ สะอาด	สำนักปลัด	ธ.ค.52 - ก.พ.53	ดำเนินการเป็นประจำทุกปี ธ.ค.52- ม.ค.52 1. มีการจัดเจ้าหน้าที่เพื่อประจำที่จุดกางเต็นท์ทุกวัน ในเดือน ธ.ค.- ม.ค.52
- จัดให้บริการน้ำกรณีน้ำไม่ เพียงพอ	สำนักปลัด	ธ.ค.52 - ก.พ.53	ดำเนินการเป็นประจำทุกปี ธ.ค.52- ม.ค.52 1. ให้เจ้าหน้าที่ประจำรถน้ำของอบต. จัดหาน้ำเพื่อรองรับ นักท่องเที่ยวอยู่ตลอด 24 ชม.
***สาเหตุที่กิจกรรมส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการไปตามแผนที่วางไว้มีสาเหตุมาจาก ขาดแคลนบุคลากรและงบประมาณดำเนินงาน			

3.4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำและประสานแผนปฏิบัติการร่วมยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว

การดำเนินงานเป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป ไม่สามารถเร่งได้ เนื่องจากมีปัจจัยหลายอย่างที่ คณะผู้วิจัยฯ คณะทำงานอบจ. เชียงราย และเจ้าหน้าที่ของอปท. นำร่อง ไม่สามารถกำหนดหรือตัดสินใจเองได้ ไม่ว่าจะเป็นการให้ความสำคัญ การตัดสินใจของผู้บริหารที่จะดำเนินการตามแผนฯ การร่วมมือของ หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งนี้การจัดทำและประสานแผนพัฒนาเป็นเรื่องที่ผู้บริหารและ เจ้าหน้าที่ของอบจ. และอปท. นำร่องจะต้องเกิดความสนใจ เล็งเห็นความสำคัญ และต้องการที่จะดำเนินงาน เองเป็นหลัก คณะนักวิจัยฯ เป็นได้เพียงแรงกระตุ้นและให้การสนับสนุน จึงจำเป็นที่จะต้องค่อยๆ ดำเนินการ เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงความคิดอย่างค่อยเป็นค่อยไป และใช้เวลานานกว่าที่คาดไว้

- (1) การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ นำร่องยังไม่มีกระบวนการวัดชีวิตของผลผลิตที่ชัดเจนและยังไม่มี การกำหนดตัวชี้วัดหลักที่จะมารับผิดชอบร่วมกัน ไม่สามารถตอบได้ว่าแผนปฏิบัติการที่ ดำเนินการไปแล้วจะส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายร่วมในแผนยุทธศาสตร์ได้อย่างไร ทั้งนี้ส่วน หนึ่งเกิดจากการประชุมแผนปฏิบัติการนำร่องที่ผ่านมาเป็นการเข้าร่วมของเจ้าหน้าที่ระดับ ปฏิบัติงานด้านวางแผนและงบประมาณเป็นส่วนใหญ่ ไม่ค่อยมีผู้บริหารซึ่งมีอำนาจในการ ตัดสินใจเข้าร่วม หรือกรณีที่ผู้บริหารเข้าร่วมประชุม แต่จะสามารถอยู่ร่วมประชุมได้เพียงใน ระยะเวลาสั้นๆ ไม่ได้ให้เวลารับฟังและทำความเข้าใจกับหลักคิดใหม่นี้ เจ้าหน้าที่จึงยังไม่ สามารถกำหนดและตกลงเป้าหมายร่วมได้แนวทางแก้จะต้องมีการทำเป้าหมายและตัวชี้วัด ร่วมกันในแผนยุทธศาสตร์และถ่วงน้ำหนักกระจายสู่แผนปฏิบัติการของแต่ละอปท. เพื่อว่า สุดท้ายจะก่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายร่วมได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม และผู้บริหารของอปท. ที่นำร่องควรพิจารณาว่าสามารถตกลงเป้าหมายร่วมดังกล่าวด้วยกันได้หรือไม่ อย่างไร
- (2) ผู้เข้าร่วมสัมมนามีจำนวนจำกัด การเข้าร่วมการประชุมสัมมนาในแต่ละครั้งจะมีข้อจำกัดด้าน เวลาและระยะทาง ความห่างไกลของพื้นที่ ดังนั้นการเดินทางจำเป็นต้องใช้เวลามาก ทำให้ ผู้เข้าร่วมประชุมบางส่วนจะเข้าร่วมประชุมเฉพาะในตอนเช้า และตอนบ่ายในวันที่จะต้อง เดินทางกลับ หรือมาเข้าร่วมประชุมเฉพาะในวันแรก และวันที่ 2 ก็จะไม่มาประชุม กรณีต่างๆ ข้างต้น ไม่อาจบังคับได้ เป็นไปตามความสมัครใจ สิ่งที่สามารถทำได้คือ การเชิญชวนให้เข้า ร่วมประชุมต่อไป และแสดงความตั้งใจและจริงใจที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดผล ประจักษ์ เพื่อสร้างเครือข่ายและผู้ร่วมขบวนการเพิ่มขึ้น ซึ่งที่ผ่านมาผู้เข้าร่วมประชุมให้ความ ร่วมมือเป็นอย่างดี แต่เมื่อมีการประเมินความต้องการของผู้เข้าร่วมประชุม พบว่า เจ้าหน้าที่ อปท. ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดประชุมในวันทำการ มากกว่าวันหยุดราชการ ในขณะที่ ผู้บรรยายและเครือข่ายภาคเอกชนส่วนใหญ่จะสะดวกเข้าร่วมประชุมในวันหยุดราชการ มากกว่าวันทำการ
- (3) เจ้าหน้าที่อบจ. และอปท. นำร่องมีภารกิจเฉพาะหน้ามาก ทำให้การดำเนินงานในส่วนของการ ร่วมโครงการฯ และคณะนักวิจัยฯ เกิดขึ้นเป็นช่วงๆ ตามการกระตุ้นเตือน หรือการผลักดัน

ของคณะผู้วิจัยฯ มากกว่าที่จะเป็นไปตามที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่อบจ.หรืออปท.นำร่อง
ต้องการดำเนินการเอง ปัญหานี้เป็นเรื่องภายในองค์กรของอบจ. และอปท.นำร่อง ซึ่ง
คณะผู้วิจัยฯไม่สามารถเข้าไปสั่งการได้และการผลักดันของคณะผู้วิจัยฯ เป็นเพียง
ข้อเสนอแนะและการร่วมคิดร่วมทำเท่านั้น ซึ่งหากอบจ.หรืออปท.นำร่อง ไม่นำไปดำเนินการ
ก็จะทำให้งานล่าช้า และไม่เกิดผล อย่างไรก็ตามจากการเข้าพื้นที่ดำเนินการเป็นระยะเวลา
หนึ่ง พบว่า เจ้าหน้าที่อบจ.และอปท.นำร่องให้ความร่วมมือมากขึ้น และมีความสนใจในการ
เข้าร่วมงานกับคณะผู้วิจัยฯมากขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการตามแผนอย่างเต็มที่เพราะ
ภาระงานที่มากและไม่มีอำนาจตัดสินใจ

- (4) เจ้าหน้าที่อบจ. และอปท.นำร่อง ส่วนใหญ่เข้าใจการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของอบจ.ที่ต้อง
เชื่อมโยงระหว่างวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ แต่ขาดทักษะในการ
ดำเนินการให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง การแก้ไขปัญหาต้องดำเนินการโดยการฝึกอบรม การ
ทดลองปฏิบัติซ้ำๆ การเรียนดูเรียนคิดเองของเจ้าหน้าที่ สาเหตุของปัญหาไม่ใช่เกิดจาก
เจ้าหน้าที่อบจ.ไม่รู้ เพราะเจ้าหน้าที่หลายคนได้รับการฝึกอบรมจากกรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่นมาหลายครั้งแล้ว แต่เกิดจากการจัดทำแผนฯ ไม่ได้ถูกสั่งการให้ใช้หรือไม่ได้นำไป
ทดลองใช้อย่างจริงจัง เป็นเพียงการเขียนในเอกสารเพื่อรองรับการของบประมาณ ซึ่ง
เจ้าหน้าที่อาจคัดลอกแบบคู่มือฯหรือแผนพัฒนาเก่าๆ ขาดการวิเคราะห์ข้อมูล จุดอ่อน
จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคที่เป็นไปตามปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต อีกทั้งผู้มีส่วนได้
ส่วนเสียไม่ได้เข้าร่วมคิด ร่วมทำในการจัดทำแผนฯ
- (5) งบประมาณของแต่ละอปท.มีจำกัด และได้กำหนดไว้แล้วในเอกสารงบประมาณล่วงหน้า
เนื่องจากปฏิทินงบประมาณได้จัดทำไปไว้ก่อนหน้าแผนยุทธศาสตร์จะจัดทำขึ้น ทำให้การ
เสนอโครงการหรือแผนงานใหม่ๆ เป็นไปได้ยาก แนวทางการแก้ไขปัญหา อาจดำเนินการ
ได้โดยการแก้ไขงบประมาณ หรือการใช้งบกลาง ซึ่งขึ้นกับการตัดสินใจของผู้บริหารอบจ.
และอปท.นำร่องต่อไป
- (6) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการทำได้น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้ อัน
เนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น งบประมาณไม่เพียงพอ ภาระงานที่มีมากจนเกินไปของ
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ บุคลากรไม่เพียงพอ ประกอบกับเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจตัดสินใจ
ผู้บริหารมีภารกิจเฉพาะหน้าในการพบปะประชาชนมาก การทำความเข้าใจกับแผนที่
เจ้าหน้าที่นำเสนอจึงต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการตัดสินใจ อีกทั้งความร่วมมือจาก
หน่วยงาน/องค์กรอื่นๆ ตามที่วางแผนไว้ยังมีค่อนข้างน้อย แนวทางแก้ไขอาจต้องมีการ
ประชุมกลุ่มย่อย การจัดทำกิจกรรมร่วมกัน การเล่นเกมสัปดาห์กันทั้งอย่างเป็นทางการและไม่
เป็นทางการ เพื่อพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้จักกันในระดับที่เป็นเพื่อน ซึ่งจะทำให้การติดต่อ
ประสานงาน การร่วมมือเพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 4

รายงานแสดงปัจจัยสำคัญในการจัดทำและประสานแผนของอปท. และการบูรณาการในการทำงานและประสานแผน

ส่วนที่ 4 นำเสนอเกี่ยวกับวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยประมวลข้อมูลและประสบการณ์ต่างๆ ที่คณะนักวิจัยได้จากการทำงานวิจัยร่วมกับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (อบจ.เชียงราย) ในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา (15 กันยายน 2550 – 14 กันยายน 2552) เกี่ยวกับการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นส่วนหนึ่งผลการแลกเปลี่ยนรู้ข้ามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Benchmarking) โดยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันระหว่างอปท. ที่เข้าร่วมชุดโครงการ เพื่อสะท้อนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่อปท. ว่าปัจจัยสำคัญในการจัดทำและประสานแผนมีอะไรบ้าง การบูรณาการ (Synchronize) ในการทำงานและประสานแผน และนำไปใช้ประโยชน์จากการวิจัย ผ่านการเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดทำและประสานแผนของอปท. เพื่อให้เกิดการจัดทำและประสานแผนฯ ที่มีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ มากขึ้น

การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นของ อบจ.เชียงรายมีการเลือกประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นประเด็นยึดโยงด้านการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น และคัดเลือกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อปท.) ระดับล่างอีก 3 แห่ง เพื่อเข้าร่วมโครงการนำร่อง ได้แก่ เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ตำบล เพื่อวางแผนพัฒนาเพิ่มสถานที่และเส้นทางท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างพื้นที่ในจังหวัด นอกเหนือจากสถานที่และเส้นทางท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมอยู่แล้ว เช่น แม่สาย ดอยตุง สามเหลี่ยมทองคำ เชียงแสน เป็นต้น

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา คณะนักวิจัยประเมินว่า ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อปท. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น เกิดการร่วมคิดและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน อบจ. ได้พัฒนาบทบาทในฐานะผู้นำการพัฒนาท้องถิ่นผ่านการจัดทำและประสานแผนมากขึ้นจากสมัยก่อน อย่างไรก็ตาม การร่วมจัดทำและประสานแผนระหว่างอปท. ดังกล่าวยังอยู่ในระดับเบื้องต้น (เจ้าหน้าที่อบจ.เชียงรายประเมินตนเองว่าพัฒนาได้ระดับ 2 จากทั้งหมด 5 ระดับ) มีขอบเขตจำกัดเพียงอปท. ที่เข้าร่วมโครงการนำร่อง และเป็นไปเพื่อการขอสนับสนุนงบประมาณจากอบจ.เชียงรายเป็นหลัก แม้ว่าจะมีการจัดประชุมและกิจกรรมร่วมกันหลายครั้ง ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ของแต่ละ อปท. นำร่องมากขึ้น อปท. ต่างมองเห็นปัญหาในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกัน และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกัน แต่เมื่อจะก้าวไปสู่การจัดทำแผนพัฒนา ตลอดจนกำหนดงบประมาณในข้อบัญญัติของแต่ละ อปท. ให้สอดคล้องกัน เป็นการประสานแผนพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว พบว่าประสบปัญหาความล่าช้ามาก อันเนื่องมาจาก การเข้าร่วม

ประชุมและกิจกรรมต่างๆ ที่อบจ.จัดขึ้นร่วมกับคณะนักวิจัย เจ้าหน้าที่อบจ.และอปท.นำร่อง ในระดับผู้บริหารที่มีอำนาจการตัดสินใจไม่ได้เข้าร่วมรับรู้ ไม่ได้ร่วมดำเนินการ และไม่ได้รับการสร้างความสัมพันธ์ด้วย การนำเสนอแผนพัฒนาที่ร่วมกันคิดอย่างเป็นระบบระหว่างอปท. ผู้บริหารอปท.จึงพิจารณาให้ความสำคัญน้อย บางโครงการไม่ได้ถูกหยิบยกมา มาพิจารณาโดยผู้บริหารอปท. แต่บางโครงการก็ได้รับการพิจารณา นำไปปรับใช้และบรรจุลงในข้อบัญญัติงบประมาณของอปท. ที่เห็นได้ชัดว่ามีการเปลี่ยนแปลงในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ อบจ.เชียงราย และเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ กล่าวคือมีการปรับให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด และนำโครงการที่เคยหารือกับที่ประชุมเชิงปฏิบัติการใส่ไว้ในแผนฯ

เจ้าหน้าที่อปท. ที่ร่วมโครงการส่วนใหญ่เชื่อว่า ผู้ที่มีบทบาทอย่างแท้จริงแล้วในการพัฒนาท้องถิ่นคือ ผู้บริหารอปท. หรือนายก อบท. นั้นๆ เอง หากผู้บริหารระดับสูงยังไม่เข้าร่วมการประชุม สัมมนาและร่วมรับรู้กับเจ้าหน้าที่แล้วก็ยากที่จะผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดทำและประสานแผนอย่างไรก็ตามการจัดประชุม การประชุมและจัดกิจกรรมร่วมกันต่างๆ คณะนักวิจัยเชื่อว่า การร่วมวิจัยกับโครงการได้ส่งผลต่อการปรับทัศนคติ เพิ่มวิธีคิด และแนวคิดใหม่ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ อปท. พบว่ามีข้อเสนอหลายอย่างที่มีการเสนอกันในกิจกรรมที่จัดถูกนำไปสอดแทรกในบางแผนและบางโครงการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของอปท.ต่างๆ ด้วย อาทิ ข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2553 ของอบจ.เชียงราย มีการบรรจุแผนและโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวมากขึ้น ข้อเสนอบางอย่างของคณะนักวิจัยในการจัดระบบการคมนาคม จุดนั่งพัก จุดถ่ายรูป ถูกนำไปใช้ในการปรับรูปแบบการจัดเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม เป็นต้น

การพัฒนาให้อบจ. และอปท. อื่นๆ สามารถจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นให้ก้าวหน้ามากขึ้น จำเป็นที่ต้องวิเคราะห์และประมวลผลการวิจัยเพื่อค้นหา ปัจจัยสำคัญในการจัดทำและประสานแผนฯ ที่เป็นเกณฑ์มาตรฐานกลาง สามารถใช้กับทุกๆ อบจ.และอปท. ซึ่งผลเป็นดังที่จะได้กล่าวต่อไป

4.1 ปัจจัยที่สำคัญในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น

ปัจจัยที่สำคัญในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น แบ่งออกเป็นปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยนอกองค์กร ดังนี้

ปัจจัยภายใน

- 4.1.1 ผู้นำอปท. ²มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ กล้าตัดสินใจ เป็นที่เชื่อถือและศรัทธา ซึ่งอาจแตกต่างกันไปตามเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ผู้นำอปท. ควรสร้างและ

² คุณสมบัติผู้นำที่เจ้าหน้าที่อปท. ต้องการ คือ พัฒนาท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น มีความรู้ความสามารถเป็นที่ศรัทธา มีความเป็นธรรม ไม่เล่นพรรคเล่นพวก ใช้คนเป็น ให้แรงจูงใจตามผลงาน มีจริยธรรม เป็นที่พึ่งของลูกน้อง รู้กฎหมาย รู้จักที่จะมอบอำนาจ ดัดต่อประสานงานกับทุกฝ่าย สร้างทีมงาน ผู้บริหารควรวางตัวเป็นเพื่อนเพื่อเข้าถึงทุกๆ คนแม้แต่ลูกน้อง เพราะทุกๆ คนเป็นเพื่อนกัน มีศักดิ์ศรีเท่าๆ กัน เป็นคนเหมือนกัน อย่างสร้างกำแพง ต้องทำลายกำแพงเพื่อเปิดทางให้ทุกๆ คนพูดคุยหรือกันได้ ทำได้ทุกอย่าง

พัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมขององค์กร (Shared Vision) ผ่านการสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรเข้าใจ และเห็นภาพของวิสัยทัศน์ร่วมกัน เกิดเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ร่วมกัน ผู้บริหารอปท. ควรเล็งเห็นความสำคัญในการจัดทำและประสานแผน และใช้แผนฯ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาและบริหารจัดการท้องถิ่น และควรลงมือผลักดันให้เกิดการจัดแผนและประสานแผนพัฒนาระหว่างอปท. ในจังหวัดให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้นำอปท. มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการจัดทำและประสานแผนฯ หากผู้นำอปท. ไม่ให้ความสำคัญหรือความสำคัญในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้ว ปลดปล่อยให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กองแผนและงบประมาณ จะทำให้แผนหนึ่ง คือ แผนอยู่ส่วนแผน และการพัฒนาท้องถิ่นขึ้นกับความรู้สึกรักถิ่นหรืออารมณ์ความรู้สึกของผู้นำอปท. แทน ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาท้องถิ่นขาดทิศทาง ขาดกรอบการกำหนดงบประมาณ ผลทำให้เกิดการตกลงจัดทำโครงการต่างๆ หรือการปรับเปลี่ยนแผนงานและงบประมาณระหว่างปี จำนวนมาก ผ่านกลุ่มคนที่สามารถขอพบสื่อสารกับผู้นำอปท. หรือเข้าถึงผู้นำอปท. ได้ การพัฒนาท้องถิ่นของอปท. จึงไม่เป็นไปในเชิงยุทธศาสตร์ ตามข้อมูลและสภาพข้อเท็จจริง แต่กำหนดโครงการ แผนงานตามการร้องขอและการเข้าถึงผู้นำอปท. ตลอดจนถึงการการเจรจาต่อรองแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ นอกจากนี้การที่ผู้นำอปท. ไม่ใช้แผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการยังส่งผลให้ เจ้าหน้าที่อบจ. ซึ่งต้องจัดทำและประสานแผนฯ ไม่ให้ความสำคัญและอาจไม่ใส่ใจกับการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร การจัดทำและประสานแผนฯ จะเพียงแต่ดำเนินการจัดทำแผนและประสานแผนเพราะกฎระเบียบกำหนดเท่านั้น เพราะแผนพัฒนาที่จัดทำไม่ได้ถูกนำไปปฏิบัติจริง แต่ระหว่างปีจะต้องทำแผนฯ ตามการสั่งการของผู้บริหารอปท. แทน ซึ่งการสั่งการของผู้นำอาจเกิดขึ้นตามปัญหาและความต้องการเฉพาะหน้าของท้องถิ่นในขณะนั้นๆ โดยไม่ได้มีการวิเคราะห์ใคร่ครวญปัญหาและความต้องการอย่างเป็นระบบตามกระบวนการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์

การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์แท้จริงแล้วเป็นเครื่องมือการบริหารจัดการของผู้บริหารองค์กร เป็นจุดเชื่อมโยงทรัพยากรต่างๆ ในองค์กรเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ เป็นการคิดและเข้าใจเชิงระบบการบริหารจัดการ และใช้การวางแผนเป็นสื่อกลางในการสื่อสารกับทุกๆ คนไม่ว่าเจ้าหน้าที่ภายในองค์กรหรือผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอกองค์กร แผนพัฒนาสื่อให้ทราบว่าอปท. มีเป้าหมายอะไร จะดำเนินการอะไร อย่างไร เพื่ออะไร มีข้อจำกัด และดำเนินการภายใต้ข้อจำกัดอย่างไรต่อไปเพื่อบรรลุเป้าหมาย เพื่อเป็นการสร้างและพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วม การจัดทำและประสานแผนฯ จึงเป็นภารกิจของผู้นำอปท. เป็นหลักเจ้าหน้าที่กองแผนและงบประมาณเป็นหน่วยงานสนับสนุน

เนื่องจากทรัพยากรมีจำกัด และอปท.รับผิดชอบพื้นที่ที่ทับซ้อนและต่อเนื่องติดกันของทุกๆ อปท. รวมกันเป็นจังหวัด การพัฒนาท้องถิ่นจึงไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพังอบจ. หรือแต่ละอปท. จำเป็นที่ต้องประสานและเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้นำอบจ. ในฐานะผู้บริหารในระดับจังหวัดจึงต้องรับภาระหนักในการสื่อสาร ประสาน และเชื่อมโยงแผนพัฒนาของอปท. ต่างๆ ในจังหวัดให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด จึงจำเป็นอย่างยิ่งด้วยที่ผู้บริหารอปท. ต่างๆ จะมาร่วมกันสร้างและพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมกับอบจ. ดังนั้นทิศทางของแผนพัฒนาท้องถิ่นของอบจ. จึงต้องชัดเจนเสียก่อนในระดับหนึ่งแล้วสามารถไปสื่อสาร และประสานสร้างและพัฒนาวิสัยทัศน์ ตลอดจนการจัดทำแผนร่วมกับอปท. อื่นๆ ได้ โดยผู้นำอบจ. จะต้องเริ่มก้าวเข้าไปหาหรือยื่นมือแสดงน้ำใจเข้าหา และประสานงานกับผู้นำอปท. อื่นๆ ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการก่อน แล้วค่อยให้เจ้าหน้าที่อบจ. ประสานกับเจ้าหน้าที่ อปท. อื่นๆ ต่อไป

- 4.1.2 เจ้าหน้าที่ อปท. มีความรู้ความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาฯ ต้องใฝ่ที่จะรอบรู้ ทั้งกฎหมาย กฎระเบียบ ความรู้รอบตัวอื่นๆ และที่สำคัญมีความตั้งใจ ใส่ใจต่อการปฏิบัติงาน พัฒนาตนเองมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Personal Mastery) เพื่อการพัฒนาตนเองและท้องถิ่น ไม่ทำงานแบบเช้าชามเย็นชาม ในด้านการจัดทำแผนพัฒนาฯ ปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดให้มีการฝึกอบรม อีกทั้งจัดทำคู่มือการจัดทำแผนพัฒนาฯ ให้อปท. ปฏิบัติตาม อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่อปท. ส่วนใหญ่ แม้ว่าจะมีความรู้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แต่ไม่เข้าใจลึกซึ้ง และไม่เคยลงมือปฏิบัติวางแผนจริงๆ ที่สำคัญอปท. ไม่มีข้อมูลของสภาพข้อเท็จจริง จึงไม่สามารถวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (SWOT Analysis) ของท้องถิ่นได้อย่างถูกต้อง ได้แต่คาดเดาปัญหาตามประสบการณ์และความต้องการ นำมาซึ่งการกำหนดยุทธศาสตร์คล้ายๆ กันตามคู่มือ และไม่ได้เป็นยุทธศาสตร์ที่ใช้แก้ปัญหาเฉพาะกรณีของท้องถิ่นนั้นๆ อีกทั้งไม่สามารถจัดลำดับความสำคัญของปัญหา นำมาซึ่งการที่ท้องถิ่นไม่สามารถกำหนดความสำคัญของยุทธศาสตร์ได้ ทั้งๆ ที่มีทรัพยากรจำกัด ผู้บริหารอปท. จึงควรสร้างและพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วม ผ่านการสื่อสารและกำหนดทิศทางการพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ด้านวางแผนและงบประมาณ โดยให้เจ้าหน้าที่ทดลองปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาในรูปแบบง่ายๆ และเป็นรูปธรรม จัดทำแผนพัฒนาซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เปลี่ยนรูปแบบวิธีคิดและมุมมองที่คิดเฉพาะในกรอบของอบจ. ภายในองค์กรหนึ่งๆ กลายเป็นมุมมองที่เปิดกว้างในลักษณะของบทบาทและผลประโยชน์จากการดำเนินงานของอบจ. ต่อการพัฒนาท้องถิ่นทั้งจังหวัด และต้องผลักดันให้เกิดการนำแผนฯ ไปใช้ในการบริหารจัดการจริงๆ โดยการจัดทำแผนพัฒนาของอปท. ทุกหน่วยงานในอปท. ควรร่วมรับรู้ปัญหาของท้องถิ่น และร่วมกันคิด ร่วมกันจัดทำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ การปฏิบัติงานวางแผนร่วมกันตั้งแต่เริ่มแรกทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเกิดเป็นทีมงานเดียวกัน ทีมอบจ. (Team Learning)

นอกจากนี้ อบจ. ควรเชิญผู้อื่นๆ ที่เชี่ยวชาญและมีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นในเรื่องนั้นๆ มาร่วมกันจัดทำแผนฯ เช่น สภาหอการค้า สมาคมอุตสาหกรรม ราชการส่วนภูมิภาค ภาคเอกชน ประชาชนชาวบ้านฯ เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นครบถ้วนและถูกพิจารณาอย่างรอบด้าน ไม่ใช่เพียงการให้แต่ละหน่วยงานต่างจัดทำแผนงานหรือโครงการขึ้นเอง และส่งให้กองแผนและงบประมาณรวบรวมเท่านั้น

ในด้านการประสานแผนฯ เจ้าหน้าที่อบจ. ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดทำและประสานแผนฯ ควรฝึกฝนให้มีทักษะในการจัดประชุม จัดกิจกรรมต่างๆ สามารถติดต่อประสานงาน สร้างสัมพันธ์กับผู้นำและเจ้าหน้าที่ของ อปท. อื่นๆ หน่วยงานอื่นๆ ในจังหวัด อีกทั้งสามารถเป็นผู้นำการประชุม การเล่นเกม กิจกรรม การกระตุ้นให้เกิดการร่วมคิดสรุปประเด็นการประชุม การกำกับทิศทางการประชุม การสัมมนาและประชาคมไปในทิศทางที่อบจ. กำหนดได้ การประสานงานที่ดีระหว่างอปท. ควรเป็นการสร้างสัมพันธ์ทั้งที่ไม่เป็นทางการและที่เป็นทางการ โดยอาจจัดให้มีกิจกรรมร่วมระหว่างผู้นำและเจ้าหน้าที่ของอปท. ต่างๆ ในจังหวัด เช่น การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การแข่งกีฬา การจัด Walk Rally เป็นต้น หรือจัดให้มีชมรมของเจ้าหน้าที่อปท. ต่างๆ เช่น ชมรมนักวิเคราะห์วางแผนและงบประมาณ ชมรมนายช่าง เป็นต้น

สำหรับความตั้งใจใส่ใจในการพัฒนาตนเองและพัฒนาท้องถิ่นถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของเจ้าหน้าที่อปท. เพราะเจ้าหน้าที่อปท. ส่วนใหญ่จะเป็นคนในท้องถิ่น และบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอปท. คือการพัฒนาท้องถิ่นและการบริการสาธารณะ หากเจ้าหน้าที่อปท. มีความตั้งใจใส่ใจ ในการพัฒนาท้องถิ่น จะทำให้เกิดพฤติกรรมหรือบุคลิกของการพยายามทำงาน การค้นคว้า ใฝ่รู้เพื่อการทำงานในหน้าที่ของตนอย่างดีที่สุด และแม้ว่าจะมีปัญหาอุปสรรคต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดด้านงบประมาณ คน เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือถึงกระทั่งความไม่สนใจ การไม่ให้ความสำคัญของผู้บริหาร ก็ไม่ทำให้เกิดความท้อแท้ อีกทั้งหากเป้าหมายในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตั้งไว้ไกลจากผลประโยชน์ส่วนตัว แต่เป็นการทำงานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ก็จะทำให้เขามีกำลังใจ มีความตั้งใจ และพยายามจะผลักดันให้เกิดสิ่งที่ดีต่อประชาชนในท้องถิ่นได้

- 4.1.3 ระบบการบริหารจัดการ ต้องมีการวางแผนพัฒนาฯ ที่ชัดเจนและเชื่อมโยงกับข้อบัญญัติงบประมาณ โดยแผนพัฒนาฯ ต้องจัดทำเป็นแผนกลยุทธ์ที่กำหนดเป้าหมาย จัดลำดับความสำคัญ กำหนดผู้รับผิดชอบ จัดแบ่งงานรายละเอียดที่ชัดเจน ระยะเวลาดำเนินการ การมอบอำนาจ การทำงานเป็นเครือข่ายและภาค และบริหารแผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือ

ในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างเป็นระบบและให้คุ้มค่ามากที่สุด ที่สำคัญคือต้องมีการวิเคราะห์ต้นทุนของแต่ละกิจกรรม โครงการ และแผนงาน เพื่อนำมาประมวลกันเป็นแผนงบประมาณ ปัญหาที่พบคือ ในปัจจุบันอปท. แม้ว่าเริ่มมีการจัดทำบัญชีเกณฑ์งบค่าง แต่ยังไม่มีการวิเคราะห์ต้นทุนของแต่ละกิจกรรม/โครงการ/แผนงานซึ่งข้อมูลต้นทุนเหล่านี้จำเป็นอย่างมากสำหรับการลงทุน อีกทั้งหากไม่ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาฯ ที่ลงรายละเอียดและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ จะทำให้แผนพัฒนาฯ ยังคงมีลักษณะแผนๆอยู่ส่วนแผนๆ และแผนงบประมาณเป็นแผนของการใช้จ่ายเงินและเป็นเพียงแผนๆภายใต้กรอบของแผนพัฒนาฯ เท่านั้น การจัดทำแผนพัฒนาแต่เพียงรูปแบบเช่นนี้เป็นเพียงเพื่อให้มีแผนๆ ตามกฎระเบียบกำหนดเท่านั้น ไม่มีการวิเคราะห์ต้นทุน ความคุ้มค่า และประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงิน ไม่มีการคัดเลือกโครงการที่เหมาะสมนอกจากนี้อปท. ส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดทำแผนงบประมาณระยะยาว (มากกว่า 1 ปี) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือการลงทุน มีแต่การเขียนแผนพัฒนาท้องถิ่นระยะ 3 ปี แต่แผนๆดังกล่าวมีการปรับเปลี่ยนทุกๆ ปี ตามแผนพัฒนาประจำปี โดยไม่ได้มีการวางแผนลงทุนระยะยาวจริงๆ สาเหตุส่วนหนึ่งอาจเกิดจากที่แหล่งรายได้ของอปท. ส่วนใหญ่มาจากภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บให้หรือแบ่งให้หรือเงินอุดหนุน ทำให้อปท. ไม่สามารถประมาณการรายได้ที่ชัดเจนแน่นอนได้

- 4.1.4 การสื่อสารสองทาง ระหว่าง อปท. และผู้ที่เกี่ยวข้อง การสื่อสารสามารถทำผ่านสื่อต่างๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นการติดประกาศ การจัดเอกสารตามห้องสมุด การลงข่าวหนังสือพิมพ์ การแจกเอกสาร การจัดประชุม/สัมมนา การลงพื้นที่ทำประชาคม³ การออกเสียงตามสาย หรือวิทยุ/โทรทัศน์ชุมชน การคัดเลือกตัวแทนกลุ่มประชาชนมาแสดงความคิดเห็น การแต่งตั้งเป็นคณะทำงาน เป็นต้น แต่อปท. จะต้องหมั่นสื่อสารกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการสะท้อนความเห็นกลับ (Feed Back) ไม่ใช่เพียงแค่ได้ชื่อว่าการสื่อสารแล้วเพียงทางเดียวก็จบไป แต่ต้องสื่อสารเพื่อให้เกิดการสื่อสารสองทางให้ได้ และสื่อสารอย่างเป็นประจำจนกลายเป็นความคุ้นเคยและเรื่องปกติ จึงจะสร้างความมีส่วนร่วมหรือสายสัมพันธ์ที่ยั่งยืนจากประชาชนในท้องถิ่นได้ ประชาชนและอปท. เกิดการสร้างและพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมกันในการพัฒนาท้องถิ่นบ้านเกิดตนเอง การจัดทำบันทึกข้อตกลงระหว่างกัน (MOU) การแต่งตั้งเป็นคณะทำงานร่วมกับกลุ่มเฉพาะด้าน จัดเป็นอีกรูปแบบของการทำงานร่วมกัน ซึ่งหลายๆ อปท. นำไปใช้ แต่การจัดให้มีข้อตกลงหรือการแต่งตั้งคณะทำงานเพียงอย่างเดียว

³ การมีส่วนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินการในช่วงเวลาที่ผู้ที่เกี่ยวข้องสะดวกด้วย ส่วนใหญ่แล้ว เจ้าหน้าที่อปท. จะมีเวลาทำงานตามเวลาราชการคือ จันทร์ถึงศุกร์ 8.30 -16.30 น. แต่ชาวบ้าน นักธุรกิจ ภาคเอกชน อาจไม่ว่างในเวลาดังกล่าวเพราะต้องทำงาน จะสะดวกมาร่วมกิจกรรมในวันเสาร์อาทิตย์ ซึ่งเจ้าหน้าที่อปท. ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยเต็มใจใช้เวลาส่วนตัวดังกล่าว หากต้องการได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ จำเป็นต้องใช้เวลาส่วนตัว โดยอปท. อาจขอเป็นค่าล่วงเวลาให้เจ้าหน้าที่ที่ทดแทน

ไม่เพียงพอจะสร้างการสื่อสารสองทางหรือความสัมพันธ์ที่ดีได้ จะต้องมีการประชุม การทำกิจกรรมร่วมกันเป็นประจำและต่อเนื่อง ความสัมพันธ์จึงก่อร่างขึ้นทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และนำไปสู่การสร้างบทบาทการพัฒนาที่เป็นที่รู้จัก

เนื้อหาของสารที่อปท.ควรสื่อให้ประชาชนรับรู้ ที่เกี่ยวกับการจัดทำและประสานแผนฯ คือปัญหาในท้องถิ่นหรือในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดการรับรู้ปัญหาร่วมกัน และเปิดช่องทางรับรู้ปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น และเปิดเวทีการสื่อสาร เช่น กล้องรับฟังความคิดเห็น แบบสอบถาม การสัมภาษณ์กลุ่มตัว รับสมัครอาสาสมัครตัวแทนประชาชนเพื่อให้ประชาชนเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ แก่อปท. สร้างความตระหนักให้ประชาชนได้รับทราบว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาของทุกๆ คนในท้องถิ่น และร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหา และเมื่ออปท. คัดเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นฯ จะต้องสื่อสารให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจตรงกันถึง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และแผนต่างๆ ที่อปท.จะดำเนินการต่อไป เปิดช่องทางให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น การปรับปรุงแผนพัฒนาฯ ให้ดียิ่งขึ้น แจ้งให้ประชาชนรับทราบถึงเหตุผลและความจำเป็น การจัดทำแผน/โครงการ/กิจกรรมต่างๆ ตลอดจนงบประมาณที่ใช้มาจากแหล่งใด จำนวนเท่าใด จะมีการใช้จ่ายเมื่อใด โดยหน่วยงานใด และเมื่อมีการใช้จ่ายเงินดังกล่าว ผลลัพธ์เป็นเช่นใด ประชาชนจะได้สื่อสารสะท้อนกลับมาได้ วงจรการวางแผนพัฒนาและการใช้จ่ายเงินดังกล่าวจึงเกิดเป็นการจัดทำแผนและประสานแผนฯ แบบมีส่วนร่วมกัน ทั้งภาคอปท. ประชาชน และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- 4.1.5 การสร้างความมีส่วนร่วม การสร้างทีม และการสร้างเครือข่าย (Networking) ร่วมขบวนการพัฒนาท้องถิ่น เช่น ชมรมนักวิเคราะห์แผนและงบประมาณ (อบจ.ระยอง) ชมรมช่าง (อบจ.ขอนแก่น) คณะทำงาน/คณะกรรมการ สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการเป็นเครือข่ายในลักษณะเพื่อนหรือพี่เลี้ยง การรับรู้และพิจารณาปัญหาร่วมกัน และร่วมกันปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน สิ่งที่อปท. สามารถเริ่มดำเนินการสร้างขึ้นได้ คือการปรับกระบวนการทำงานอปท.ใหม่ โดยหันมาเชิญหรือดึงเอาหน่วยงาน/ผู้คนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มาร่วมคิด ร่วมทำงานมากขึ้น แทนที่จะคิดเองและทำเองเสียหมด แบบคุณพ่อรู้ดี คุณพ่ารู้ทุกเรื่อง แต่เปิดโอกาสให้ผู้อื่นร่วมคิด ร่วมทำโดยให้เขาเป็นเจ้าของปัญหาร่วม และอบจ.เป็นผู้ประสานและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือขึ้น ทั้งนี้การมีงบประมาณหรือไม่ และใครมีงบประมาณมากน้อยเท่าไร ไม่ควรนำมาเป็นประเด็นพิจารณาหลัก แต่ควรเริ่มจากการตั้งปัญหา และความสำคัญของปัญหาเป็นหลัก ทางแก้ไข และใครเป็นผู้แก้ไข เป็นเรื่องรองต่อไป เพราะหากไม่มีงบประมาณก็อาจจำเป็นต้องแก้ไข ปัญหา หรือเป็นเรื่องเร่งด่วน จึงอาจจะต้องหาแหล่งเงินจากที่อื่นต่อไป กระบวนการทำงาน

ที่มีส่วนร่วมแบบนี้ หากอบจ.และอปท. ดำเนินการหลายๆ ครั้งในหลายๆ เวที ด้วยความ
จริงใจ ไม่เลือกที่รักมักชัง จะทำให้มีผู้มาเข้าร่วมกระบวนการมากขึ้น เนื่องจากการพัฒนา
ท้องถิ่นเป็นเรื่องความเป็นอยู่ประจำวันของประชาชน ประชาชนได้รับผลโดยตรงจากการ
พัฒนาท้องถิ่นของอปท. อีกทั้งจะแก้ไขความเข้าใจผิดๆ ของประชาชน ว่าอปท.มีหน้าที่
ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ประชาชนมีแต่หน้าที่รับรู้ และรับผลประโยชน์ แต่ไม่ได้
มีส่วนร่วม ไม่รู้สึกเป็นเจ้าของ ทั้งนี้เงินงบประมาณต่างๆ ที่อปท.ใช้ในการให้บริการ
สาธารณะก็เป็นเงินของประชาชนนั่นเอง ถ้าประชาชนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ การใช้จ่ายเงิน
งบประมาณจะมีประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการของประชาชนมากขึ้น ประชาชน
เองจะเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์โดยตรง

กระบวนการการทำงานของอปท. แบบมีส่วนร่วมกับทุกฝ่าย นำมาซึ่งการปรับ
เปลี่ยนวิธีคิด วิธีทำงาน และสุดท้ายจะสร้างเป็นขบวนการที่ร่วมทำงานสาธารณะเพื่อการ
พัฒนาท้องถิ่นขึ้น

- 4.1.6 การติดตามประเมินผล การกำหนดให้มีตัวชี้วัดที่สะท้อนผลการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็น
กระบวนการ กิจกรรม ผลผลิต ผลลัพธ์ เกิดความคิดเข้าใจการพัฒนาในเชิงระบบ (System
Thinking) เพื่อให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เปรียบเทียบกับ
เป้าหมาย ว่ามีการดำเนินงานตามแผนฯ ที่วางไว้หรือไม่ มีความถี่หนา และคิดขัดข้อง
จะก่อให้เกิดผลตามเป้าหมายหรือไม่ และหากมีอุปสรรคจะได้อำนาจสามารถปรับปรุง
แผนพัฒนาฯ ให้ตรงกับปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยประมวลผล
การติดตามประเมินผลจึงควรดำเนินการเป็นประจำ และต่อเนื่อง เป็นส่วนหนึ่งของการ
บริหารจัดการที่ใช้แผนฯ เป็นเครื่องมือ ในทางปฏิบัติพบว่า การติดตามประเมินผลการ
ดำเนินงานของอปท. จะเป็นการติดตามว่ามีการจ่ายเงินงบประมาณตามข้อบัญญัติหรือไม่
และดัชนีตัวชี้วัดจะเป็นการวัดว่ามีกระบวนการ หรือผลผลิตตามแผนฯ หรือไม่ เช่น มีการ
ฝึกอบรม มีการสร้างถนน มีการให้ความช่วยเหลือด้านส่งเสริมอาชีพ การจ่ายเบี้ยยังชีพ
คนชรา เป็นต้น แต่ยังไม่มีการวัดว่ามีผลลัพธ์ตามเป้าหมายหรือไม่เช่นเดียวกับหน่วยงาน
ราชการทั่วไป เช่น บุคลากรเมื่อได้รับการฝึกอบรมแล้วมีความรู้ความสามารถทำงาน
หรือไม่ ประสิทธิภาพการทำงานเร็วขึ้นหรือไม่ เมื่อสร้างถนนแล้ว มีรถสัญจรบนถนนมาก
น้อยเพียงใด ประชาชนยังยากจนหรือไม่ และมีรายได้เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด เป็นต้น
เมื่อผลการประเมินไม่ชัดเจน ไม่แสดงว่าเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ ทำให้เกิดการ
วางแผนโดยใช้กิจกรรม/โครงการ/แผนงาน แบบเดิมๆ ตอบโจทย์ปัญหาเดิมๆ ซึ่งเท่ากับว่า
วิธีการเดิมใช้แก้ไขปัญหาเดิมๆ ไม่ได้ผลเท่าที่ควรจะเป็นจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีใหม่

ปัจจัยภายนอกองค์กร

4.1.7 กฎหมาย กฎ ระเบียบ เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดกระบวนการจัดทำและประสานแผนฯ เพราะไม่ทำไม่ได้ อาจถูกตรวจสอบ และแทรกแซงได้จากหน่วยงานอื่นๆ ที่มีอำนาจกำกับดูแล การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นมีรูปแบบและขั้นตอนที่กำหนดโดยกฎระเบียบของกระทรวงมหาดไทย มีการกำหนดคู่มือการจัดทำแผนฯ ไว้ค่อนข้างชัดเจนและในระหว่างปีงบประมาณมักจะมีมติคณะรัฐมนตรี การสั่งการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือผู้ว่าราชการจังหวัด หรือหน่วยงานราชการของรัฐบาลอื่นๆ ออกมาเพื่อกำหนดให้อปท. ดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ ผลทำให้ อปท. ไม่มีอิสระในการจัดทำและประสานแผนฯ เท่าที่ควรจะเป็น โดยเฉพาะกฎระเบียบ คำสั่งดังกล่าวกำหนดใช้กับทุก อปท. เหมือนๆ กัน แต่สภาพการณ์ของแต่ละอปท. แตกต่างกันไป ผลทำให้อปท. ส่วนใหญ่ดำเนินการตามกฎ ระเบียบ คำสั่งต่างๆ โดยไม่ใส่ใจในเนื้อหาสาระที่แท้จริงและผู้ตรวจสอบ กำกับดูแลอปท. ก็ไม่ได้ตรวจสอบการดำเนินการของอปท. ในเนื้อหาสาระ แต่ตรวจสอบขั้นตอนตามกฎระเบียบกำหนด ตัวอย่างที่พบ คือ การกำหนดให้แผนงบประมาณที่เสนอเป็นข้อบัญญัติของอปท. จะต้องทำตามปฏิทินงบประมาณ ต้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่นของอปท. ระดับล่าง โดยโครงการที่เกินศักยภาพของอปท. ระดับล่างให้เสนอของงบประมาณของอปท. ระดับบนหรือผู้ว่าราชการจังหวัดได้ และที่สำคัญแผนงบประมาณจะต้องอยู่ในกรอบของยุทธศาสตร์แผนพัฒนาท้องถิ่น ผลในทางปฏิบัติคือทุกอปท. จะกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ให้กว้าง ครอบคลุมในทุกๆ เรื่องไว้ก่อน เพื่อเมื่อถึงกำหนดเวลาที่จะทำข้อบัญญัติงบประมาณ จะได้เสนอแผนของงบประมาณได้ในทุกๆ เรื่อง เพราะเขียนแผนพัฒนาฯ ไว้ครอบคลุมแล้ว ไม่ต้องปรับปรุงแผนพัฒนาฯ อีก และทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นขาดทิศทางที่ชัดเจน แต่มีลักษณะกว้างๆ และครอบคลุม สามารถนำไปปรับใช้ได้กับทุกๆ อปท. จึงไม่ใช่ลักษณะที่ดีของแผนยุทธศาสตร์ และทำให้แผนฯ อยู่ส่วนแผนฯ และงบประมาณอยู่ส่วนงบประมาณ คณะนักวิจัยฯ ประเมินปัญหานี้ พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ขาดหายไปในการวางแผนและประสานแผนฯ ที่กฎระเบียบกำหนดคือการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ของอปท. ร่วมกัน ไม่ได้อยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ปัญหาจากข้อมูลและข้อเท็จจริงร่วมกัน ทำให้มองเห็นจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส อุปสรรคที่แตกต่างกัน และนำมาซึ่งการกำหนดเป้าหมาย วิธีการกันไปคนละทิศคนละทาง ตามแต่ผู้บริหารหรือการเมืองจะกำหนด และทำให้การทำแผนของแต่ละอปท. ต่างคนต่างทำ ไม่เชื่อมโยงกัน ไม่ประสานกัน เกิดโครงการแบบเบียดหัวแตก และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเป็นหลัก หากเป็นไปได้ กฎระเบียบในการจัดทำและประสานแผนฯ ยังคงต้องมี แต่เป็นการกำหนดในกรอบกว้างๆ ขั้นตอนหลักๆ ที่ให้อปท. จะต้องดำเนินการ และมีจุดตรวจสอบผลความสำเร็จในช่วงเวลาต่างๆ (Milestone) โดยขั้นตอนที่คณะนักวิจัยเล็งเห็นว่าควรกำหนด

ในกฎระเบียบในการจัดทำและประสานแผนฯ คือ การร่วมประชุมสัมมนาผู้นำของอปท. และผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ในจังหวัดจัดโดยอบจ. เพื่อวิเคราะห์ปัญหา จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค และกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน ซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาร่วมคิด ร่วมทำกันหลายครั้งหลายหน (ไม่ใช่เพียงครั้งวันหรือหนึ่งวัน) หากเป็นไปได้ ควรร่วมกันคิดถึงวิธีการแก้ไขปัญหามาในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์หลักๆ ด้วย ในกรณีที่ผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก อาจจะต้องจัดประชุมย่อยในแต่ละกลุ่ม และแต่ละประเด็น เมื่อกำหนดปัญหา วิธีการแก้ไข และเป้าหมายได้แล้ว ควรใช้แผนฯ ดังกล่าว ร่วมกันเป็นกรอบการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี และแผนงบประมาณประจำปี แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นแผนที่ใช้ในระยะเวลาอย่างน้อย 3-4 ปี มิใช่เปลี่ยนใหม่ทุกปีแบบที่เป็นอยู่ และทุกๆ อปท. รับผิดชอบในหลักการเพื่อจะจัดทำแผนงบประมาณฯ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเชื่อมโยงกันหากทำได้ โครงการใหญ่ที่มีการร่วมมือระหว่างอปท. จะเกิดขึ้นได้หากมีการประชุมหารือร่วมกันตั้งแต่แรก ไม่ใช่เพียงเพราะไม่มีงบประมาณจึงขอเงินสนับสนุนเพิ่มเติม

- 4.1.8 การเมืองที่มีเสถียรภาพ ไม่แทรกแซงการบริหารงาน ไม่เล่นพรรคเล่นพวกในทางทฤษฎี การแบ่งพรรคการเมืองค่อนข้างชัดเจนในช่วงของการเลือกตั้ง เพื่อแข่งขันให้ประชาชนเลือกผู้แทนของพรรคตนเข้ามาทำงานจะเป็นฐานะฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติ (สภา) ก็ตาม แต่เมื่อได้รับการเลือกตั้งแล้ว การทำงานจะต้องเพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม ไม่มีการทำงานเพื่อประโยชน์ของพรรคตนหรือพวกตน นอกจากนี้ ฝ่ายบริหารทำหน้าที่ในการบริหารงาน และฝ่ายนิติบัญญัติทำหน้าที่ออกกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับ และตรวจสอบการบริหารงานของฝ่ายบริหารว่าถูกต้อง เป็นไปตามเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ หรือไม่ แต่ในทางปฏิบัติ พบว่า การเล่นการเมือง การแบ่งพรรคแบ่งพวกเกิดขึ้นตลอดเวลา การเมืองได้เข้าไปมีผลแทรกแซงต่อการทำงานของอปท. อย่างมาก ทั้งการเมืองในระดับท้องถิ่นด้วยตนเอง หรือการเมืองระดับชาติลงไปแทรกแซงการทำงานระดับท้องถิ่น ยิ่งในช่วงปี 2550-2552 ที่ผ่านมา การเมืองระดับชาติมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ไม่นิ่ง และไม่แน่นอน ทำให้การเมืองระดับท้องถิ่นก็ไม่นิ่งเช่นกัน มีการร้องเรียน มีการประกาศให้การเลือกตั้งเป็นโมฆะ(ให้ใบแดง ใบเหลือง) และเลือกตั้งใหม่กันหลายพื้นที่ นักการเมืองจึงต้องพยายามทำงานเพื่อรักษาสถานะเสียงของตนเป็นสำคัญ
- ฝ่ายสภาอาจแทรกแซงการทำงานของฝ่ายบริหาร และฝ่ายบริหารอาจแทรกแซงการทำงานของฝ่ายสภาได้ รูปแบบที่พบ เช่น การจัดสรรงบประมาณของอปท. ลงพื้นที่ของสมาชิกสภาเสมือนแต่ละสมาชิกสภามีงบประมาณส่วนตัวในแต่ละปี เพื่อใช้จ่าย

เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนที่เป็นฐานเสียงของตน แลกเปลี่ยนกับฝ่ายสภา เห็นชอบกับข้อบัญญัติที่เสนอ เป็นต้น

- การแทรกแซงของการเมือง อาจเกิดขึ้นกับการทำงานภายในองค์กร เช่น การบรรจุแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งเจ้าหน้าที่อปท. การแบ่งพรรคแบ่งพวกในองค์กร การจัดทำโครงการ/แผนงานฯ
- การแทรกแซงของการเมืองต่อการทำงานระหว่างอปท. ทำให้การประสานงาน การสร้างความร่วมมือระหว่างอปท. ที่อยู่คนละพรรคการเมืองเกิดขึ้นได้ยาก
- การแทรกแซงของการเมืองระดับชาติ ผ่านราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคที่กำกับดูแลอปท. หรือผ่านฝ่ายสภาท้องถิ่น หรือตรงสู่ฝ่ายบริหารท้องถิ่น ทำให้การทำงานของอปท. ไม่ชัดเจนและแน่นอน

การแทรกแซงของการเมืองจากทุกทิศทุกทาง และจากหลายๆ ฝ่ายมีผลทำให้อปท. ต้องปรับเปลี่ยนไปแผนพัฒนาท้องถิ่น และงบประมาณบ่อยครั้ง เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด วิธีแก้ไขปัญหานี้ คงจะไม่สามารถแก้ไขการเมืองนิ่งได้ แต่สามารถแก้ไขให้การเมืองแทรกแซงการทำงานของอปท. ได้ลดลง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนงบประมาณ การบรรจุแต่งตั้ง/เลื่อนตำแหน่ง โดยการปรับปรุงระบบในกระบวนการทำงานเรื่องเหล่านี้ให้มีหลักเกณฑ์ชัดเจน เป็นระบบ และตรวจสอบได้ ในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรกำหนดให้มีการรวบรวมปัญหา กิจกรรม โครงการ แผนงาน จากที่ต่างๆ รวมทั้งจากนักการเมืองตามปฏิทินงบประมาณ และไม่ควรมีการปรับเปลี่ยนระหว่างปี ไม่ว่าจะเป็นด้วยเหตุใดๆ ยกเว้นบางกรณี ซึ่งจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนว่ากรณีใดบ้างเป็นข้อยกเว้น ควรจัดสรรงบประมาณบางส่วนเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะ เช่น กรณีฉุกเฉินเกิดอุทกภัย หรืออุบัติเหตุบางอย่างที่ไม่สามารถคาดคิดได้ก่อน หากคิดว่าการแทรกแซงของการเมืองอย่างไรเสียก็คงจะมีแน่ๆ อาจจัดสรรงบประมาณบางส่วนให้ยืดหยุ่นและเพื่อการนี้ได้ แต่ต้องกำหนดวงเงินงบประมาณส่วนยืดหยุ่นนี้ให้ชัดเจน และไม่สามารถมาใช้กับงบประมาณส่วนอื่นๆ ได้ เพื่อที่อปท.จะได้มีแผนพัฒนาฯ และแผนงบประมาณที่มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และระบุแผนงาน/โครงการที่ชัดเจนจำนวนหนึ่งๆ ทุกปี การเปิดเผยแผนพัฒนาฯ และแผนงบประมาณต่อสาธารณชนเป็นอีกสิ่งที่จะช่วยให้การปรับเปลี่ยนแผนฯ โดยไม่มีเหตุผลและความจำเป็นจะทำได้ยากขึ้น ผู้บริหารอปท.จะต้องชี้แจงการปรับเปลี่ยนแผนฯ

- 4.1.9 งบประมาณที่เพียงพอปัญหางบประมาณไม่เพียงพอ เกิดขึ้นกับทุกๆ พื้นที่ ทุกอปท. แม้แต่รัฐบาลเองก็มีงบประมาณไม่เพียงพอเพราะประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาประชาชนส่วนใหญ่คงมีรายได้ในระดับต่ำ งบประมาณอาจถูกมองว่าเป็นปัจจัยภายในองค์กรที่อปท.

บริหารเองได้ แต่เนื่องจากรายได้ของอปท. ในปัจจุบันส่วนใหญ่มาจากการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล รายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้และเงินอุดหนุน จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าการได้รับงบประมาณจัดสรรที่ไม่เพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น เพราะเงินเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญในการผลักดันการดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ การวางแผนโดยไม่มียกงบประมาณสนับสนุนทำให้แผนนิ่ง

การที่อปท. มียกงบประมาณไม่เพียงพอทำให้ยากที่จะดำเนินการพัฒนาตามแผนงานและโครงการต่างๆ แต่อปท. ก็ไม่ควรอยู่เฉยๆ แต่ควรหาวิธีการใหม่ๆ มาปรับใช้เพื่อเพิ่มโอกาสในการพัฒนาพื้นที่ของตน เช่น การหาหุ้นส่วนร่วมมือ ร่วมลงทุน การหาแหล่งรายได้ใหม่ๆ ตลอดจนการจัดทำและประสานแผนฯ ร่วมกับอปท. อื่นๆ หรือหน่วยงานอื่นๆ ก็ได้ เพื่อให้เกิดการใช้งบประมาณที่ต่างก็มีจำนวนจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

หลังจากดำเนินการวิจัยและพัฒนามาเป็นระยะเวลา 24 เดือน คณะนักวิจัยฯ พบว่า การเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นของอบจ. มีปัจจัยสำเร็จที่ใกล้เคียงกับการพัฒนาองค์กร ตามแนวคิดเรื่ององค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization:LO) ของ Peter M. Senge ที่ประกอบไปด้วย 5 ปัจจัยหลัก คือ การใส่ใจพัฒนาคน มุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Personal Mastery) รูปแบบวิธีการคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model) การสร้างและพัฒนาวิสัยทัศน์ (Shared Vision) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) และการคิดเข้าใจเชิงระบบ (System Thinking) แต่มีขอบเขตในเรื่องของการพัฒนาท้องถิ่นในขอบเขตพื้นที่ทั้งจังหวัด ไม่ใช่เป็นแค่การพัฒนาอบจ. หรือองค์กรหนึ่งๆ แต่เป็นการเรียนรู้หลายๆ องค์กรร่วมกัน โดยเป็นการเชื่อมโยงอปท. อื่นๆ หน่วยงานอื่น และประชาชนที่ไม่ใช่เป็นบุคลากรของ อบจ. ด้วย ทั้งนี้ทุกฝ่ายมีส่วนได้ส่วนเสียกับการพัฒนาท้องถิ่น

4.2 การบูรณาการ (Synchronize) ในการทำงานและประสานแผน

การบูรณาการในการทำงานและประสานแผนพัฒนาของท้องถิ่น เพื่อให้เกิดพลังในการผลักดันและสร้างการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนา จำเป็นที่ต้องสร้างประเด็นยึดโยง หรือ ประเด็นที่ทุกคนเห็นว่าเป็นปัญหาร่วมกัน และต้องการแก้ไขปัญหาดังกล่าว นำไปสู่การเกิดเป้าหมายร่วมกัน และช่วยกันหาทางแก้ไขปัญหานั้น โดยอบจ. เป็นองค์กรแกนหลักผลักดันและสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการการทำงานและประสานแผนฯ บทบาทดังกล่าวสอดคล้องกับกฎหมายที่กำหนดบทบาทให้อบจ. เป็นผู้นำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ได้ทดลองนำร่องการบูรณาการในการทำงานและประสานแผนพัฒนาของอปท. ในจังหวัดเชียงรายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีองค์กรเข้าร่วมในการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาคือ อบต. 1 แห่ง และเทศบาล 2 แห่ง รวม 3 แห่ง ผ่านการประสานให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับ

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของพื้นที่มาร่วมกันคิด ร่วมกันทำแผนฯ ซึ่งการจะทำให้ทุกฝ่ายมองปัญหาและทางแก้ไขในทิศทางเดียวกัน

คณะนักวิจัยฯ ร่วมกับอบจ. ใช้วิธีการจัดเวทีการประชุมขนาดเล็ก มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 30-40 คน สร้างบรรยากาศการประชุมที่ทุกคนรู้จักกัน ผ่านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ จนกระทั่งผู้เข้าร่วมประชุมเริ่มมีความคุ้นเคยกันพอสมควร จึงเข้าสู่กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถพูดแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ การตั้งประเด็นให้หารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นช่วงๆ แล้วจึงทำการสรุปผลเป็นช่วงๆ การร่วมกันคิด ร่วมกันทำจากหลายฝ่ายนำไปสู่การร่วมแรงร่วมใจเกิดการบูรณาการการทำงานของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ผ่านการกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาในภาพรวมทั้งจังหวัดและแผนพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละองค์กร ตลอดจนการดำเนินการตามแผนดังกล่าว

ตัวอย่างที่คณะนักวิจัยฯ ใช้หยิบยกเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นภาพความสำคัญของการจัดทำและประสานแผนอย่างมีบูรณาการชัดเจนยิ่งขึ้น คือ การเล่นฟุตบอล ซึ่งในทีมหนึ่งๆ มีผู้เล่น 11 คน ทุกคนจะต้องเข้าใจก่อนว่า เป้าหมายการเล่นเพื่อเตะลูกเข้าโกลด์ด้านไหน จะมีการส่งลูกรับลูกอย่างไร ใครเป็นกองหน้าหรือกองหลังใครเป็นเซ็นเตอร์ (อบจ.) หรือคนส่งลูกตรงกลางหลักและจ่ายลูกไปให้คนอื่นๆ ในปีกด้านไหนซ้ายหรือขวา ถ้าส่งลูกไปแล้วเขาไม่รับลูก หรือรับลูกแล้วไม่ส่งต่อ ก็จะทำให้การเล่นฟุตบอลส่งกันไม่ถึงโกลด์ ยิ่งถ้าผู้เล่นมีการวางแผน และเล่นเข้าหากัน ส่งลูกรับลูกกันคล่อง จะส่งผลให้การเล่นมีโอกาสส่งลูกเข้าโกลด์ได้มาก เช่นเดียวกับ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทุกคนต้องเข้าใจก่อนว่า ที่จะส่งเสริมนี้คือการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวแบบใด (เช่น ทัวกรู๊ป แบ็คแพ็ค ท่องเที่ยวเองเป็นกลุ่ม เป็นต้น) ทำไมอปท. จึงต้องส่งเสริมการท่องเที่ยว แล้วจะได้อะไรจากการส่งเสริมการท่องเที่ยว ถ้าอบจ. ประชาสัมพันธ์ดึงดูดนักท่องเที่ยวมาเที่ยวจังหวัดเชียงรายแล้ว เช่น การจัดเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม นักท่องเที่ยวได้เดินทางมาจังหวัดเชียงรายแล้ว ต้องการให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยวต่อที่ใดบ้าง ส่งต่อนักท่องเที่ยวกันอย่างไร มีระบบขนส่งรองรับหรือไม่ อยากให้นักท่องเที่ยวพักแรมกี่วัน ทานอาหารที่ไหน อย่างไร ทำกิจกรรมใดบ้างเกิดความประทับใจอย่างไร การส่งต่อเชื่อมโยงกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายจึงมีความสำคัญอย่างมาก และต้องการการบูรณาการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และกระจายผลประโยชน์ดังกล่าวไปสู่ภาคส่วนต่างๆ ซึ่งจะทำอย่างนั้นได้ จำเป็นที่จะต้องมีการบูรณาการจัดทำและประสานแผนในการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกันก่อนนั่นเอง

4.3 การถอดบทเรียนจากการวิจัย

กฎหมายกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้แก่อปท.เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ การพัฒนาท้องถิ่น การดูแลทุกข์สุข ความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ ภารกิจของอปท. จึงครอบคลุมแทบทุกเรื่องที่เป็นเรื่อง"การบ้าน"ในขอบเขตพื้นที่นั้นๆ ทำให้การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นของอปท. มีแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่อปท. ต้องดำเนินการหลายด้าน หลายยุทธศาสตร์ หากอปท. ต้องการ

ปรับปรุงระบบวิธีการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมมากขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ ด้วยความเต็มใจไม่ใช่ด้วยการสั่งการ จำเป็นต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง

ผลจากการวิจัยทดลองปฏิบัติจัดทำและประสานแผนฯ ของอบจ.เชียงราย ครั้งนี้สามารถถอดบทเรียนออกมาเป็นแบบจำลอง (Model) เพื่อสนับสนุนให้ อบจ. ที่มีลักษณะคล้ายคลึงและมีขนาดงบประมาณปานกลาง คือประมาณ 300- 400 ล้านบาท เช่น อบจ.เชียงราย ซึ่งมีพื้นที่จังหวัดค่อนข้างกว้าง และมีระดับการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจไม่สูงและซับซ้อนมากนัก การมีส่วนร่วมของประชาชนยังไม่มีมากนัก การเมืองมีการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายกันค่อนข้างชัดเจน แต่มีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เข้มแข็ง หากจะทำให้เกิดการจัดทำและประสานแผนท้องถิ่นจากภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ได้อย่างไร

1. ในเบื้องต้นต้องศึกษาข้อมูลและลักษณะพื้นฐานของพื้นที่ที่อปท. รับผิดชอบก่อน เช่น ขนาดพื้นที่จังหวัด จำนวนประชากร ลักษณะภูมิประเทศ ระดับการศึกษา ความหนาแน่นของประชากร โครงสร้างประชากร โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคมฯ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละอปท. อยู่แล้ว นอกจากนี้ ต้องศึกษาระบบงานการจัดทำและประสานแผนฯ ภายในองค์กรของอปท. นั้นๆ ผ่านการสัมภาษณ์ผู้บริหาร (นายก อบจ. รองนายกอบจ. ปลัด และรองปลัด) ผู้อำนวยการกอง และเจ้าหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้ทราบว่า ใครทำอะไร อย่างไร เมื่อไหร่ ทำไม ความต้องการ เป้าหมายของงาน การประสานงานในแต่ละลำดับขั้น จนได้ภาพรวมของการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น และความเชื่อมโยงกับข้อบัญญัติงบประมาณ เพื่อทำความเข้าใจในเชิงระบบของการจัดทำและประสานแผนฯ ของอปท. นั้นๆ ในทางปฏิบัติ
2. สิ่งที่คณะนักวิจัยฯ พบจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากข้อ 1 และ 2 คือ การเชื่อมโยงและการสื่อสารภายในอบจ.ยังมีค่อนข้างน้อย ผู้บริหารจะไม่ค่อยมีเวลาให้กับเจ้าหน้าที่ แม้แต่ในระดับรองปลัดฯ และผู้อำนวยการกอง แม้ว่าจะมีความตั้งใจและกำหนดว่าจะมีการประชุมผู้บริหารอย่างน้อยทุกเดือน แต่ในทางปฏิบัติผู้บริหารไม่มีเวลา และไม่ได้จัดประชุม การสื่อสารจึงเป็นไปในลักษณะการสั่งการจากบนลงล่าง ตามเวลาที่ผู้บริหารว่าง แต่ไม่มีการสื่อสารจากข้างล่างขึ้นข้างบน และระหว่างกอง ส่วนหนึ่งเพราะลักษณะของสำนักงานที่จัดตั้งแยกกองกันเป็นส่วนๆ เจ้าหน้าที่แม้ว่าจะรู้จักกัน แต่ไม่มีความสัมพันธ์กันมากนัก การสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่มีน้อย แต่ละกองจะจัดทำแผนตามคำสั่งของผู้บริหารโดยตรง กองแผนงานทำหน้าที่รวบรวมแผนจากกองต่างๆ และจากอปท. อื่นๆ ไม่มีการทำความเข้าใจให้ตรงกันและเชื่อมโยงกัน การวางแผนไม่ได้มีการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และจัดลำดับความสำคัญ

สำหรับความรู้เรื่องการจัดทำแผนฯ พบว่า เจ้าหน้าที่กองแผนฯ ส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องนี้ดีพอสมควร มีการได้รับการฝึกอบรมเข้าร่วมประชุมและจัดประชุมเกี่ยวกับการจัดทำแผนฯ มาโดยตลอด เจ้าหน้าที่อบจ. ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงสายงาน แต่เจ้าหน้าที่กองอื่นๆ ไม่ได้รับ

การฝึกอบรมเช่นแบบเจ้าหน้าที่กองแผนฯ แต่ต้องมีหน้าที่จัดทำแผนของกองตนเองเช่นกัน
คณะนักวิจัยฯ พบว่า แม้ว่าเจ้าหน้าที่กองแผนฯ จะมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนฯ แต่ไม่ได้มี
ทักษะในการจัดทำแผนฯ ตามหลักวิชาและคู่มือกำหนดอย่างแท้จริงเพราะในทางปฏิบัติการ
วางแผนที่เกิดขึ้นเป็นเพียงการคัดลอก และรวบรวมแผนฯ จากแหล่งต่างๆ เท่านั้น เพื่อให้เกิด
แผนงานตามรูปแบบที่กฎระเบียบกำหนด

3. นำข้อมูลจากข้อ 1-2 มาวิเคราะห์ หาจุดเชื่อมโยง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ปัจจัยที่สำคัญ
ในการจัดทำและประสานแผนฯ ซึ่งในบางส่วนปัจจัยดังกล่าวอาจเป็นปัจจัยภายในหรือปัจจัย
ภายนอกก็ได้ เพื่อปรับปรุงระบบภายในองค์กรด้านการจัดทำและวางแผนให้เชื่อมโยงกัน
เสียก่อนและเตรียมเนื้อหา ความรู้ ข้อมูล เพื่อนำเสนอให้ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่อบจ. ทราบ
ทำความเข้าใจ และเรียนรู้ต่อไป

สิ่งที่คณะนักวิจัยฯ นำมาเสริมเติมให้กับอบจ. เชียงราย ได้แก่ ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับ
การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ตัวอย่างการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่อื่นๆ การเป็นสื่อกลางสร้าง
สัมพันธภาพที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่และผู้บริหาร ทักษะและวิธีการในการจัดทำและประสาน
แผนฯ โดยการทดลองปฏิบัติซ้ำๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่อบจ. เกิดทักษะขึ้น การเรียนรู้โดยการ
ฝึกอบรมอย่างเดียวไม่เพียงพอ จะต้องให้เจ้าหน้าที่ลองดำเนินการ ลองผิดๆ ลองถูก โดยคณะ
นักวิจัยฯ ดำเนินการให้ดูเป็นตัวอย่าง และคอยเป็นที่ปรึกษาอยู่ข้างๆ ในครั้งต่อไป เช่น การจัดการ
ประชุมจะต้องประสานงาน ทำทะเบียนผู้เข้าร่วมประชุม การติดต่อทางโทรศัพท์ อีเมล โทรสาร
การสร้างสัมพันธภาพกับผู้เข้าร่วมประชุม เพื่อให้เป็นเครือข่ายร่วมกันทำงานต่อไป การนำการ
ประชุม การนำกิจกรรมสัมพันธภาพ ทำกิจกรรมร่วมกันระยะยาวกว่า 1-2 ชั่วโมง เพื่อสร้าง
สัมพันธภาพที่ลึกซึ้งมากกว่าการมานั่งฟังแล้วต่างคนต่างกลับไปทำงานของตน จะต้องมีการแนะนำ
ชื่อจริง ชื่อเล่น แนะนำเรื่องส่วนตัวที่ต้องการให้คนอื่นจดจำ การตั้งสมญานามของตนเอง การจำ
รายละเอียดบางอย่างของเพื่อนๆ ร่วมประชุม การสร้างเวทีการพูดจาที่เป็นกันเอง การสื่อสารได้
ทุกทิศทาง การจัดการประชุม หากผู้เข้าร่วมประชุมเป็นข้าราชการ จะชอบให้การประชุมจัดใน
วันทำการ แต่ถ้าผู้เข้าร่วมประชุมเป็นนักธุรกิจ ตัวแทนภาคเอกชน หรือประชาชนจะชอบให้การ
ประชุมจัดวันหยุด การจัดการประชุมควรจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมให้ไม่มากจนเกินไป และ
เชิญเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจริงๆ ไม่ควรมีจำนวนเกินครึ่งละ 40-50 คน โดยเฉพาะผู้มีอำนาจ
ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ ควรเชิญเข้าร่วมประชุม เพราะยังคนมี
จำนวนมากเท่าไร ผู้นำการประชุมจะต้องออกแรงดึงให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีส่วนร่วมมากขึ้น และ
อาจทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมบางคนไม่มีส่วนร่วมได้ การแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมต่างๆ (ส่วนใหญ่เป็น
กิจกรรมสร้างทีมงาน สร้างความเข้าใจในเนื้อหาการประชุม เช่น การสื่อสาร การวางแผนฯ)
กลุ่มหนึ่งๆ ไม่ควรเกิน 8 คน ถ้าจำนวนมากเกินไปจะทำให้คนไม่มีส่วนร่วมทั่วถึง การเล่น

กิจกรรมควรมีรางวัลเพื่อให้เกิดการแข่งขันและความสนุกสนานเพิ่มขึ้น เจ้าหน้าที่อบจ. ซึ่งจะต้องเป็นผู้นำการประชุม จะต้องมียกยะในการพูด การฟัง การสรุปผลการประชุม สามารถ สอดแทรกเนื้อหาความรู้ แนวคิดที่ต้องการให้ที่ประชุมรับรู้ และเข้าใจไปในการจัดประชุมได้ การประชุมแต่ละครั้งจึงต้องมีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการดำเนินการที่แยบยลสอดแทรก เข้าไป ไม่ใช่เป็นการประชุมตั้งโต๊ะ ที่แต่ละคนเข้าไปรับฟังเป็นส่วนใหญ่และกลับไป แต่จะต้องมีการมอบหมาย ติดตาม กำหนดระยะเวลาเพื่อที่จะก่อให้เกิดผลตามเป้าหมายการประชุมฯ

การประชุมที่คณะนักวิจัยฯ จัดให้ออปท. จึงเริ่มตั้งแต่ วิสัยทัศน์คืออะไร กำหนดจากอะไร การวิเคราะห์ SWOT การกำหนดพันธกิจ เป้าหมาย ดัชนีตัวชี้วัดที่ดีทำอย่างไร การกำหนด มาตรการเพื่อบรรลุเป้าหมาย พันธกิจ วิสัยทัศน์ ความเชื่อมโยงของตัวแปรเหล่านี้ โดยทดลอง การกำหนดวิสัยทัศน์ของการพัฒนาท้องถิ่นของอบจ.ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่อบจ. ต้องการคืออะไร เริ่มต้นจากผู้บริหารสูงสุดเป็นผู้กำหนดนโยบาย และอาจปรับแต่งให้เหมาะสม ยิ่งขึ้นผ่านการประชุมระดมสมองภายในองค์กร ทุกคนในองค์กรเข้าใจตรงกันหรือไม่เพื่อสร้างความ เข้าใจร่วมกันเกิดเป็นวิสัยทัศน์ร่วมอีกด้วย การกำหนดเป้าหมายเมื่อใดจึงทราบว่าบรรลุ เป้าหมาย จะวัดผลจากสิ่งใด ปัจจัยการผลิต ผลผลิต หรือผลลัพธ์ หรือหลายๆ ดัชนีวัดผล และ ขยายผลการจัดทำแผนฯ และประสานแผนจากอบจ. ไปสู่ออปท.อื่นๆ ที่ร่วมนำร่อง ในลักษณะ และวิธีการคล้ายๆ กัน แต่ปรับให้เจ้าหน้าที่อบจ.เป็นผู้ดำเนินการหลักแทนคณะนักวิจัยฯ คณะนักวิจัยฯ ยังคงเป็นผู้นำการบรรยายหลัก เนื่องจากเจ้าหน้าที่อบจ. ยังไม่พร้อม

4. การเปลี่ยนแปลงที่พบ ได้แก่ เจ้าหน้าที่อบจ.มีความเข้าใจ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำและ ประสานแผนฯ มากขึ้น หลายคนนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการศึกษาปริญญาโท และการสอบ เลื่อนขั้น เจ้าหน้าที่อบจ. ยังมีทักษะ และความกล้าแสดงออกในการพูด นำเสนอในที่ประชุม และนำการทำกิจกรรมมากขึ้น โดยเฉพาะคุณเฉลิมศรี ปูเรือน คุณพัชชา สามัคคีนิษฐ์และ คุณพรสวรรค์ เฟื่องฟู ซึ่งมีส่วนร่วมกับการทำกิจกรรมต่างๆ ของคณะนักวิจัยฯ มาโดยตลอด การประสานงาน การสร้างความเข้าใจร่วมกันในการจัดทำแผนฯ ของแต่ละอปท. กอง และ เจ้าหน้าที่ที่มีเพิ่มมากขึ้น มีการให้ความร่วมมือมากขึ้น แต่ยังคงจำกัดเฉพาะระดับเจ้าหน้าที่ที่เข้า ร่วมดำเนินการกับโครงการ ผู้บริหารอปท. ยังคงไม่ได้ให้ความร่วมมือมากเท่าที่ควรจะเป็น เพราะไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือ มาร่วม เพียงการเปิดการประชุม ร่วมฟังการประชุมระยะสั้นๆ หรือเข้าประชุมโดยคณะนักวิจัยฯ เข้าไป รายงานความคืบหน้าของโครงการเท่านั้น เจ้าหน้าที่อปท. บางคนมีความรู้สึกสนใจใฝ่รู้ มากขึ้น ตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของตนในการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น มีการสนใจ ที่จะเรียนต่อ และค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับจัดทำแผนฯ มากขึ้นและสอบถามกับคณะนักวิจัยฯ

การมองภาพปัญหาและการแก้ไขปัญหากว้างและเป็นระบบมากขึ้นกว่าเดิม ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ภายในอบจ. และระหว่างอปท. ดีขึ้น สืบเนื่องจากมีการโทรศัพท์พูดคุยกันในเรื่องส่วนตัว การมีของฝากที่ระลึกถึงกันเวลาพบปะกัน อีกทั้ง การสร้างทีมงานระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม มีเจ้าหน้าที่อบจ. อื่นๆ ที่ไม่ใช่ทีมงานวิจัยขอเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มขึ้นในระยะหลัง เพราะให้ความสนใจมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม คณะนักวิจัยฯ ยังคิดว่า ความสัมพันธ์และทีมงานที่สร้างขึ้นนี้ยังไม่ยั่งยืน จำเป็นต้องคอยย้ำซ้ำๆ อีกหลายครั้งอย่างต่อเนื่องและควรมีผู้บริหารอปท. มาเข้าร่วมด้วย คณะนักวิจัยฯ จึงเสนอให้อบจ. จัดกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ภายในและภายนอกองค์กรเกี่ยวกับการจัดทำและประสานแผนฯ เพิ่มเติมอีก เช่น การจัดสภากาแฟ การจัดกิจกรรม Walk Rally แต่อบจ. มีข้อจำกัดด้านเวลาและงบประมาณจึงยังไม่ได้ทำ

5. สิ่งที่ยังคงขาดแคลนในการจัดทำแผนฯ คือ ข้อมูลพื้นฐาน ที่จะใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาและจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแก้ไขปัญหาและวัดผลการดำเนินงาน ซึ่งคณะนักวิจัยฯ ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ทราบถึงความสำคัญของข้อมูล แต่เจ้าหน้าที่ยังคงไม่มีข้อมูลเพิ่มเติมจนกระทั่งจบโครงการ คณะนักวิจัยฯ ได้หาข้อมูลการท่องเที่ยวบางส่วนจากงานวิจัยอื่นๆ มาเป็นข้อมูลพื้นฐานแทนไปพลางก่อนระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการที่ผ่านมา ข้อมูลที่ต้องการคือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของผู้เข้าร่วมประชุม เช่น รายได้ จำนวนลูกค้า นักท่องเที่ยวเพราะเขาจะสนใจว่า เขาได้เสียประโยชน์หรือเสียโอกาสอย่างไร เท้าใดจากการเกิดปัญหาดังกล่าว และถ้าแก้ไขปัญหาก็เกิดการพัฒนาตามโครงการแล้วเขาได้ประโยชน์อะไร เท้าใด ข้อมูลที่ต้องการจึงต้องเป็นข้อมูลที่เป็นรูปธรรม ใกล้ชิดกับชีวิตความเป็นอยู่ ไม่ใช่แค่ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) แต่ต้องเป็นข้อมูลที่เชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับประชาชน การหาหรือกับปัญหาที่มีข้อมูลใกล้ตัว จะทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมเข้าใจได้ง่าย เกิดความรู้สึกและความเข้าใจร่วม และจงใจให้เกิดการร่วมกันคิด ร่วมกันประสาน จนในที่สุดเป็นแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันได้ นอกจากนี้ ส่วนที่ยังขาดในการทำการวิจัยครั้งนี้ คือ การมีส่วนร่วมของผู้บริหารฝ่ายการเมืองของอปท. ที่มีอำนาจตัดสินใจในการอนุมัติงบประมาณดำเนินการตามแผนต่างๆ แม้ว่าผู้บริหารอปท. จะลงนามในข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) แต่การตกลงใจจะดำเนินการแผนงานโครงการใดๆ ผู้บริหารอปท. ยังคงสงวนท่าที เพราะไม่ได้เข้าร่วมในการประชุมเชิงปฏิบัติการหรือการประชุมตลอด จึงไม่เข้าใจความเป็นมา ความสำคัญ และความเชื่อมโยงของโครงการของแต่ละ อปท. มีเพียงผู้แทนหรือเจ้าหน้าที่อปท. เข้าร่วม และกลับไปนำเสนอผู้บริหารอปท.

4.4 การนำไปใช้ประโยชน์

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ที่จะทำให้เกิดการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นของอปท. ให้ประสบความสำเร็จนี้ ซึ่งปัจจัยบางอย่างเป็นปัจจัยภายนอก ซึ่งอปท. ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น กฎหมาย การเมืองฯ ปัจจัยบางอย่างเป็นปัจจัยภายใน ซึ่งอปท. สามารถควบคุมได้ เช่น เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม เป็นต้น อีกทั้ง ผลจากการถอดบทเรียนจากการดำเนินการ วิจัยและพัฒนาในระยะ 2 ปีที่ผ่านมา พบว่า การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ยังคงต้องดำเนินการต่อไป ไม่ว่าจะเป็นข้อจำกัดอย่างไรก็ตาม อปท. ไม่สามารถเลือกไม่ทำได้ ดังนั้น ทำอย่างไรจึงจะเกิดผลที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้จึงเป็นวิธีที่อปท. ควรดำเนินการต่อไป และควรพยายามผลักดันให้เกิดการจัดทำแผนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดภายใต้ข้อจำกัดในหลายๆ ด้านนั้นด้วย เราไม่อาจนั่งรอให้เกิดการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือการเมืองมีเสถียรภาพ หรือมีเงินงบประมาณเพียงพอ แล้วค่อยพัฒนาท้องถิ่น แต่จำเป็นจะต้องพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่จะทำได้ที่ดีที่สุด ซึ่งผลจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ผ่านมามีคณณักวิจัยฯ มีความเห็นว่า หากจะทำให้การจัดทำและประสานแผนของอบจ. เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง อบจ. ควรดำเนินการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยกระบวนการดังต่อไปนี้

1. การจัดให้มีการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ที่เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่ สภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ข้อมูลจากการทำประชาคมของอปท. ระดับล่าง ข้อมูลจากการจัดประชุมต่างๆ ที่มีคนเสนอปัญหาฯ ถ้าวอปท. ไม่มีเวลาหรือทรัพยากรที่จะดำเนินการเอง ให้จัดจ้างมหาวิทยาลัยท้องถิ่นดำเนินการแทน เช่น จำนวนประชากร โครงสร้างประชากร จำนวนนักท่องเที่ยว รายได้ต่อบุคคล รายได้/หนี้สินต่อครัวเรือน ค่าใช้จ่าย อาชีพ อัตราความยากจน มูลค่าทางเศรษฐกิจของภาคเศรษฐกิจต่างๆ จำนวนโรงแรม จำนวนห้องพัก จำนวนรถขนส่ง อัตราการอ่านออกเขียนได้ เป็นต้น นอกจากนี้ยังต้องจัดเก็บข้อมูลเชิงลึกในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาด้วย เพราะข้อมูลพื้นฐานเหล่านี้บางครั้งไม่เพียงพอจะนำไปวิเคราะห์หาวิธีการแก้ไขปัญหาได้ เช่น ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำเป็นต้องรู้จำนวนนักท่องเที่ยว (คนไทย คนต่างประเทศ ประเทศไหนบ้าง) ประเภทนักท่องเที่ยว (ท่องเที่ยวเป็นทัวร์กรุ๊ป หรือมาเที่ยวเอง เที่ยวเป็นครอบครัว รายได้และอาชีพนักท่องเที่ยว) ระยะเวลาพักแรมท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่อหัวต่อวัน ความต้องการ ความพึงพอใจ รูปแบบการท่องเที่ยว ฯลฯ

การจัดเก็บข้อมูลควรดำเนินการอย่างเป็นประจำ โดยอาจดำเนินการผ่านการประชุมหารือ การประชาคม การลงพื้นที่ การรับฟังความคิดเห็นต่างๆ ได้ด้วยหรือการจัดจ้างมหาวิทยาลัยในท้องถิ่น เพื่อให้อปท. ได้รับข้อมูลลงลึกและชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การนำข้อมูลที่มีมาวิเคราะห์หาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค โดยวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปัญหา ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหา ไม่ใช่เพื่อตอบสนองความต้องการเป็นหลักและต้องอยู่

ภายใต้ขอบเขตระดับจังหวัด ไม่ใช่หมู่บ้าน กลุ่มบุคคล ตำบล หรืออำเภอ⁴ และจัดลำดับตามข้อมูลที่มี หากมีข้อมูลไม่เพียงพอให้เสาะหาข้อมูลเพิ่มเติม การดำเนินการส่วนนี้ควรดำเนินการโดยกองแผนฯ เป็นหลัก หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบในการกิจต่างๆ ควรเสาะหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในส่วนของตนด้วย เช่น กองช่าง ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทางถนนหนทาง การเชื่อมโยงของถนนหนทาง ระยะเวลาก่อสร้าง และการซ่อมบำรุง ปริมาณการใช้ประโยชน์ของถนน เป็นต้น กองการศึกษา ควรมีข้อมูลจำนวนนักเรียนจำนวนเด็กที่อยู่ในระบบการศึกษา อัตราการอ่านออกเขียนได้ อัตราการสอบเข้ามหาวิทยาลัย จำนวนนักเรียนต่อครู คุณภาพการศึกษาฯ

3. กองแผนฯ นำเสนอข้อมูลผ่านการวิเคราะห์ SWOT แก่ผู้บริหารอบจ. ผู้บริหารทำหน้าที่กำหนดแนวนโยบาย และวิสัยทัศน์องค์กร โดยอาจกำหนดเองในเบื้องต้น แล้วระดมความคิดเห็นกับผู้อื่นๆ หรือระดมความคิดเห็นภายในองค์กรก่อนก็ได้ ในกรณีที่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่อบจ. ยังไม่มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ควรจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ตรงกันเสียก่อน แล้วจึงระดมความคิดเห็น เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนา เป้าหมายของตัวชี้วัด กรอบการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
4. กองแผนฯ นำวิสัยทัศน์ของอบจ. ผ่านการระดมสมองภายในองค์กร มาจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด และของอบจ. และนำร่างแผนยุทธศาสตร์ที่กองแผนฯ จัดทำมาประชุมระดมสมองอีกครั้งในองค์กร เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน จัดลำดับความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์ กำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และทดสอบย้อนกลับว่า แผนฯ ดังกล่าวสามารถตอบสนองวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่กำหนดขึ้นหรือไม่ และปรับปรุงให้สอดคล้องกันอีกครั้ง การดำเนินการส่วนนี้จะทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ที่ตรงกัน เป็นการสร้างและพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมกับทุกหน่วยในอบจ. และเป็นการเชื่อมโยงแผนงาน โครงการ

⁴ ผู้เขียนพบว่า อบจ.จะลงพื้นที่เพื่อทำประชาคมตามตำบลและหมู่บ้านเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เช่นเดียวกับ อบต. และเทศบาล ประชาชนกลุ่มเดียวกันจึงต้องเข้าประชุมประชาคมหลายครั้ง ซึ่งกำหนดตามกฎระเบียบ แต่ไม่ได้ระบุชัดเจนว่าจะต้องลงพื้นที่บ่อยมากแค่ไหน ซึ่งนักการเมืองมักนิยมการเข้าถึงประชาชนเพื่อรักษาสถานะเสียอยู่แล้ว แต่การลงประชาคมในคนกลุ่มย่อยมากเท่าใด จะทำให้ได้รับฟังปัญหาที่เป็นปัญหาย่อยๆ ของกลุ่มคนนั้นๆ เป็นการเฉพาะ เช่นปัญหาของแต่ละครอบครัว ปัญหาของแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งเป็นปัญหาเล็กๆ (Micro) เป็นการง่ายที่อบจ.จะแก้ปัญหาดังกล่าว แต่ออบจ. ไม่สามารถทำได้ทั่วถึงกับทุกๆ หมู่บ้านได้ นำไปสู่การปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกัน และแท้จริงแล้วหน้าที่ของอบจ. คือการพัฒนาท้องถิ่นในระดับจังหวัด (Macro) ไม่ใช่ตำบลหนึ่งๆ จึงควรนำปัญหาย่อยๆ ของแต่ละหมู่บ้าน ตำบล มาสังเคราะห์และหาวิธีแก้ไขในระดับจังหวัดที่สามารถส่งผลแก้ปัญหาเล็กๆ เหล่านั้นได้มากกว่า เช่นเดียวกับ อบต. ควรพัฒนาท้องถิ่นในระดับตำบล ไม่ใช่หมู่บ้านหนึ่งๆ อบต. ควรสังเคราะห์ปัญหาและหาวิธีการที่แบบขลระดับตำบลที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาในแต่ละหมู่บ้าน มิฉะนั้นก็จะเกิดการจัดทำโครงการย่อยๆ ของอบต. ในแต่ละหมู่บ้าน และของอบจ. ในแต่ละตำบล เช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ของแต่ละหน่วยงาน มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อใช้แผนงาน โครงการที่ดีที่สุด คຸ້ມคຳ
เกิดแผนที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5. นำร่างกรอบแผนยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด ที่อบจ. จัดทำเอง เป็นตัวกำหนดหรือประเด็นหาหรือ
เบื้องต้นในการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับหลายๆ ฝ่าย โดยเฉพาะระหว่างผู้บริหารอปท.
เพื่อขยายขอบเขตและคຸ້ນหากลยุทธ์ ที่จะตอบสนองแผนยุทธศาสตร์แต่ละยุทธศาสตร์และ
เป้าหมายการพัฒนา อบจ. ควรจัดประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก
(Key Stakeholders) ในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ต่างๆ เพื่อเจาะลึก รับรู้ และวิเคราะห์ปัญหา
เสาะหามาตรการแก้ไขและพัฒนาาร่วมกัน การประชุมไม่ควรเป็นการจัดประชุมคຸ້ມบ้าน
เพื่อรับฟังปัญหาในระดับย่อยของคຸ້ມบ้าน แต่ควรเป็นการรับรู้ และวิเคราะห์ปัญหาของ
จังหวัดที่กระทบต่อคຸ້ມบ้าน และคຸ້ນหาวิธีการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อเป็นเจ้าของปัญหาร่วมกัน
ไม่ใช่แค่เสนอปัญหา อบจ. ควรนำปัญหาที่ได้รับรู้ ตลอดจนวิธีการแก้ไขปัญหามี
การเสนอจากเวทีต่างๆ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อเสนอเป็นแผนงาน โครงการพัฒนา
ต่อไป อบจ. ควรจัดประชุมเช่นนี้หลายครั้งกับหลายๆ กลุ่มเพื่อรับทราบปัญหา และวิธีการ
แก้ไขปัญหารอบด้าน ตลอดจนเกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ทั้งอปท.อื่นๆ ในจังหวัด
ภาคเอกชน ภาคประชาชน หน่วยงานราชการต่างๆ ในระยะแรก อบจ. อาจจำเป็นต้องใช้
เวลาดำเนินการประชุม และทำความเข้าใจร่วมกันกับผู้ที่เกี่ยวข้องซ้ำๆ จัดทำเป็นกระบวนการ
ที่เป็นระบบจนเกิดเป็นเครือข่ายและขบวนการพัฒนาท้องถิ่น เช่น ประเด็นยุทธศาสตร์ด้าน
การส่งเสริมการท่องเที่ยวควรจัดประชุมร่วมกับอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีความเชี่ยวชาญด้าน
การท่องเที่ยว ททท. การท่องเที่ยวและกีฬาฯ หอการค้าจังหวัด สมาคมโรงแรมและร้านอาหาร
สมาคมรถขนส่ง อปท. อื่นๆ ที่มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญๆ ในจังหวัด เป็นต้น
6. อบจ. อาจเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเต็มใจในการ
พัฒนาจังหวัด ได้แก่ นักธุรกิจ อาจารย์ ผู้นำชุมชน ผู้แทนอปท. อื่นๆ มาเป็นคณะที่ปรึกษาการ
พัฒนาท้องถิ่น และคณะทำงานพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นตัวช่วยองแผนฯ ถิดวิเคราะห์และ
สังเคราะห์ปัญหาและวิธีการที่รับรู้จากการประชุมในพื้นที่ต่างๆ ในจังหวัดมาจัดทำแผนงาน
โครงการพัฒนาจังหวัดที่เป็นรูปธรรม และส่งผลกระทบที่เป็นประโยชน์ในวงกว้าง ตลอดจน
ช่วยทำ กำกับ ติดตาม และผลักดันให้เกิดการดำเนินการในแต่ละยุทธศาสตร์ต่างๆ จัดประชุม
โดยอบจ. เป็นฝ่ายเลขานุการ เป็นประจำทุกเดือน
7. เมื่อได้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นของจังหวัดที่ถือเสมือนเป็นแผนแม่บท (Master
Plan) ที่ชัดเจนแล้ว อบจ.ควรประชุมร่วมกับอปท.อื่นๆ ในจังหวัด เพื่อร่วมคิดและรับรู้ทิศ
ทางการพัฒนาของจังหวัดร่วมกัน และเพื่อต่างคนต่างกลับไปจัดทำกลยุทธ์ แผนงาน โครงการ
บรรจุในข้อบัญญัติงบประมาณของแต่ละองค์กร แผนงาน/โครงการไหนที่อปท.หลายอปท.

จำเป็นต้องดำเนินการร่วมกันก็สามารถจัดเวทีประสานงานร่วมกันได้ และร่วมกันกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด จัดนำหน้าตามความสำคัญในการคำนวณตัวชี้วัด โดยอบจ. มีหน้าที่นำประสานงาน ส่งเสริม เติบโตเต็ม เชื่อมโยง สนับสนุน อบต.ระดับล่างและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าร่วมดำเนินการในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดที่ร่วมกันกำหนด เสมือนการต่อภาพร่วมกัน จากภาพเล็กๆ เป็นภาพใหญ่ อบจ. ในฐานะผู้นำการพัฒนาท้องถิ่นสามารถชี้นำการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรอื่นๆ ตลอดจนการสร้างความร่วมมือระหว่างอบต. ผ่านการให้การสนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ตามลำดับความสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดที่อบจ. จัดทำร่วมกับทุกฝ่าย เช่น ถ้าแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว อบจ. ก็จะให้เงินสนับสนุน โครงการขององค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวในทิศทางที่อบจ. ต้องการ การประสานงานระหว่างอบต. หรือองค์กรอื่นๆ อาจมีการทำข้อตกลง (MOU) การร่วมลงทุน การตั้งคณะทำงานร่วมกัน แผนงานหรือโครงการที่อบต. ต่างๆ ตลอดจนดำเนินการร่วมกันควรเป็น โครงการลงทุนและพัฒนา ไม่ใช่เป็นงานประจำ และควรเป็นงานที่มีผลกระทบในระดับขอบเขตพื้นที่ที่เชื่อมโยงมากกว่าอบต. หนึ่งๆ เท่านั้น

8. การสื่อสารสองทางระหว่างอบจ. กับหน่วยงานอื่นๆ จำเป็นต้องพยายามสร้างสัมพันธ์ในระดับที่ลึกซึ้งไปกว่า ความสัมพันธ์แบบที่เป็นทางการที่เป็นอยู่ (การประชุม การรับ-ส่งหนังสือ) เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การทำกิจกรรมร่วมกันระยะยาวกว่า 1-2 ชั่วโมง โดยอบจ. แสดงความเป็นผู้นำ ผ่านการจัดการประชุม การนำการประชุม การนำหรือเป็นที่พึ่งแห่งความรู้ ความเข้าใจด้านการจัดทำและประสานแผน การช่วยเหลือด้านงบประมาณควรเป็นไปตามกรอบแผนยุทธศาสตร์ แบบมีส่วนร่วม คือเป็นเจ้าของโครงการร่วมกัน มากกว่าการของงบประมาณสนับสนุนเท่านั้น และควรเป็น โครงการที่มีผลกระทบระดับจังหวัด ไม่ใช่เพียงหมู่บ้าน หรืออบต. หนึ่งๆ เท่านั้น

สิ่งที่คณะนักวิจัยฯ นำเสนอนี้เป็นเพียงการดำเนินการเสริมเติมจากกฎระเบียบกำหนด เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกันมากขึ้น ซึ่งจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับจังหวัดจากทุกๆ อบต. โดยมีอบจ. เป็นผู้นำและประสานงานระหว่างอบต. และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งจังหวัด การพัฒนาตอบสนองความต้องการของประชาชนที่มีไม่จำกัด แต่ทรัพยากรมีจำนวนจำกัด จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนร่วมกัน มีการตัดสินใจและการกำหนดทิศทางการพัฒนาในเชิงยุทธศาสตร์ร่วมกัน จึงจะเกิดการระดมทรัพยากรไปพัฒนาในจุดยุทธศาสตร์ที่เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นมากที่สุดแน่นอน แต่ละอบต. ย่อมมีภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ภารกิจเฉพาะหน้า ภารกิจประจำ ภารกิจตามนโยบายที่ให้กับประชาชนและที่กฎหมายกำหนดที่จะต้องดำเนินการ แต่จะอย่างไรที่จะทำให้ทุกๆ อบต. ร่วมกันกำหนดสัดส่วนงบประมาณจำนวนหนึ่งๆ ร้อยละ 30 ของงบประมาณประจำปีเป็นอย่างน้อย เพื่อการพัฒนา

การลงทุน ที่เชื่อมโยงกันทั้งจังหวัด นำไปสู่การพัฒนาจังหวัดอย่างมีเป้าหมายชัดเจน เช่น การทำถนนจะทำเพียงอบต.หรือเทศบาลหนึ่งๆ ไม่เกิดประโยชน์มากเท่ากับ การทำถนนในแต่ละอปท.ที่อยู่ติดกันและเชื่อมโยงกัน เป็นถนนสายหลัก หรืออาจต้องการอบจ.มาประสานและสนับสนุนให้สามารถจัดทำถนนเส้นหลักที่มีขนาดใหญ่ขึ้นก็ได้ และมีการกระจายการใช้ประโยชน์จากถนนเส้นดังกล่าวอย่างไรบ้าง การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในแต่ละอบต.หรือเทศบาลย่อมไม่เพียงพอจะดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวเฉพาะจุดหนึ่งๆ ได้ แต่หากมีการร่วมมือกันทั้งจังหวัด ร่วมกับอบจ. การจัดประชาสัมพันธ์ก็จะมิงงบประมาณมากพอที่จัดให้ยิ่งใหญ่และเป็นระบบส่งต่อการท่องเที่ยวระหว่างอปท.ได้ เป็นต้น การอยู่พักแรมของนักท่องเที่ยวในจังหวัดก็จะยาวนานยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายงานการประชุมในการลงพื้นที่ และการประชุมเชิงปฏิบัติการ

- ช่วง 6 เดือนที่ 1

การลงพื้นที่ครั้งที่ 1

สรุปประเด็นการประชุม

โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด

ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ณ ห้องประชุมสภา ชั้น 2 อบจ.เชียงราย

วันพฤหัสบดีที่ 4 ตุลาคม 2550

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม

1. คุณเฉลิมศรี ปูเรือน	รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
2. คุณบรรเจิด ภูสมศรี	ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ
3. คุณจิตรา กาวี	หัวหน้าฝ่ายการประชุมสภา อบจ.
4. คุณสายสมร ชื่นใจ	หัวหน้าฝ่ายกิจการสภา อบจ.
5. คุณอนงค์ เขียวธานี	หัวหน้าฝ่ายพัสดุและทรัพย์สิน
6. คุณเกียรติคุณ จันแก่น	หัวหน้าฝ่ายกีฬานันทนาการและกิจการพิเศษ
7. ดร.ชลธาร วสุตวงศ์	หัวหน้าโครงการจปผ. อบจ.เชียงราย
8. คุณพนิตธิดา เพชรพุด	นักวิจัยที่ 1
9. คุณธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์	นักวิจัยที่ 2
10. คุณนาถอนงค์ จงอยู่สุข	นักวิจัยที่ 3

สรุปสาระการประชุมดังนี้

- หัวหน้าโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (โครงการฯ) กล่าวแนะนำตัวเองและคณณนักวิจัยต่อผู้เข้าร่วมประชุม และอธิบายถึงรายละเอียดโครงการฯ ว่าจะใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 2 ปี เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และปรับพฤติกรรม ตลอดจนการปรับแนวคิดการทำงานเพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทของทางองค์การบริหารส่วนจังหวัด(อบจ.)

- นักวิจัยที่ 1 กล่าวเสริมเรื่องหลักการทำงานของโครงการฯนี้ ว่าเป็นการทำงานในลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยคณณนักวิจัยจะลงพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประมาณเดือนละ 1 ครั้ง และจะนำความรู้

ที่ได้มาบูรณาการความคิด ซึ่งอาจจะมีการจัดการฝึกอบรมเพื่อปรับความรู้พื้นฐานให้ใกล้เคียงกันโดยการ
ทำซ้ำในกระบวนการเหล่านี้เป็นระยะเวลา 2 ปี และจะมีการจัดประชุมใหญ่เพื่อแลกเปลี่ยนระหว่าง อบจ.อื่น
ที่เข้าร่วมโครงการฯ ปีละ 1 ครั้ง

- หัวหน้าโครงการฯกล่าวเสริมถึงขอบเขตของโครงการฯว่าเป็นลักษณะการเข้ามาแลกเปลี่ยน
เรียนรู้และค่อยๆปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมเพื่อที่จะให้เกิดการประสานแผนร่วมกับองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น(อปท.)อื่นๆและอาจจะมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างองค์กรในบางส่วนเพื่อให้เบนราบขึ้น และ
ขอบข่ายของงานจะกว้างกว่าโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น (พขบ.) ซึ่งเป็นโครงการวิจัยและพัฒนาที่ทาง อบจ.เข้าร่วมกับทางสถาบันพัฒนาสยามเมื่อ 2 ปีที่แล้ว
เพราะโครงการฯนี้เป็นการขยายไปสู่อปท.อื่น

- คุณเกียรติคุณ จันแก่น จากกองการศึกษาฯสอบถามถึงประเด็นวิจัยในครั้งนี้ว่ามีหัวข้อวิจัยอยู่แล้ว
ใช่หรือไม่ โดยมี อบจ.เป็นกลุ่มเป้าหมายการวิจัย

- หัวหน้าโครงการฯกล่าวว่าการวิจัยครั้งนี้มีหัวข้อการวิจัยอยู่แล้ว โดยเมื่อช่วงต้นปี ดร.สมชัย
ฤชุพันธุ์ ได้ลงพื้นที่เพื่อร่วมประชุมกับตัวแทนจากผู้นำท้องถิ่นของเชียงรายเพื่อรับทราบปัญหา และนำ
ปัญหานั้นมาตกผลึกเป็นหัวข้อการวิจัย ซึ่งได้ออกมาคือ การประสานแผนของจังหวัดและพัฒนานักวิจัยของ
ท้องถิ่นเอง โดยจะมี 2 มิติ คือ มิติแรก ตัวอบจ.ต้องมีความชัดเจนก่อนว่าต้องการอะไร และมิติที่สองอบจ.จะ
ทำอะไรได้บ้าง ซึ่งคำถามจากโยทวิชัย คือ เรามีการทำอะไรแล้วหรือยังและเราจะประสานความร่วมมือได้
อย่างไร

- คุณเกียรติคุณ สอบถามว่าโครงการฯนี้มีทุก อบจ.เข้าร่วมโครงการฯหรือไม่ ซึ่งได้คำตอบจาก
หัวหน้าโครงการฯว่าทางคณะนักวิจัยคัดเลือก อบจ.เชียงรายและอีก 3 อบจ.เป็นอบจ.นำร่อง

- คุณเกียรติคุณ ขอแลกเปลี่ยนกับทีมวิจัยว่าคณะนักวิจัยต้องการให้ อบจ.เป็นศูนย์กลางในการ
พัฒนาใช่หรือไม่

- หัวหน้าโครงการฯ กล่าวว่าค่อนข้างเป็นในทางเดียวกัน ในส่วนของงานวิจัยก็จะทำอย่างไรให้
กระจายอำนาจอย่างยั่งยืนที่สุด

- คุณเกียรติคุณ เสนอความคิดเห็นว่าหากท้องถิ่นสามารถมองตัวเองและวิเคราะห์ตัวเองได้ก็จะเกิด
การพัฒนาอย่างยั่งยืน

- หัวหน้าโครงการฯ กล่าวว่าหากท่านใดมีความสนใจเข้าร่วมโครงการก็สามารถเสนอชื่อได้
การวิจัยนี้เราจะเน้นทักษะการฟังเป็นสำคัญ หมายถึงเราต้องรับฟัง อปท.อื่นๆเพื่อให้เกิดแนวคิดใหม่ขึ้น

- ผอ.บรรเจิด คิดว่า อบจ.เองโชคดีที่ได้รับเลือกให้เข้าร่วมโครงการฯเพื่อเป็นจังหวัดนำร่อง ขณะนี้
อบจ.ทำโครงการ คลินิก เซ็นเตอร์ แต่ขณะนี้ยังไม่สามารถขับเคลื่อนได้ ซึ่งเราเองกำลังพยายามทำความเข้าใจทั้งภายในและภายนอก และคิดว่าแนวคิดนี้จะสอดคล้องกับโครงการนี้ด้วย ถือเป็นสิ่งที่ดีมากที่คณะ

นักวิจัยเข้าร่วมกับทาง อบจ. เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพื่อประชาชนจะได้รับประโยชน์มากที่สุด และอยากจะได้คำตอบกลับไปยังคณะนักวิจัยว่านักการเมืองไม่ชอบการวางแผนจริงหรือไม่

- หัวหน้าโครงการอาจจะเพราะนักการเมืองมีนโยบายของตนเองและมีปัญหาเฉพาะหน้าที่รับมามากจึงไม่สามารถทำตามแผนที่วางไว้ได้

การลงพื้นที่ครั้งที่ 2

สรุปประเด็นการประชุมครั้งที่ 2/2550

โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด

ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ณ ห้องประชุมกองแผน ชั้น 1 อบจ. เชียงราย

วันศุกร์ที่ 2 พฤศจิกายน 2550

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม

1	นายวิชัย	บุญอุดมพร	ปลัด อบจ. เชียงราย
2	น.ส.เฉลิมศรี	ปุเรือน	รองปลัด อบจ. เชียงราย
3	นายสุภัทร	อักษรแก้ว	หัวหน้าสำนักปลัด อบจ.
4	นายบรรเจิด	กุศลศรี	ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ
5	นายประพนธ์	ตั้งใจมั่น	ผู้อำนวยการกองช่าง
6	นายสมศักดิ์	มาลาวิลาส	ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
7	นายวิวัฒน์	กณะบุตร	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
8	นางจิตรา	กาวิ	นักบริหารงานทั่วไป
9	นายบุญสม	ฤกษ์อุดม	นักบริหารงานช่าง
10	นายครุณพัฒน์	อินดี	นักบริหารงานทั่วไป
11	นางสมัย	พูลเหลือ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
12	นางทชชา	สามัคคีนิษฐ์	นักบริหารงานนโยบายและแผน
13	น.ส.พัชรี	นามเมือง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
14	ดร.ชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าโครงการจปผ. อบจ. เชียงราย
15	น.ส.พนิตธิดา	เพชรพูล	นักวิจัยที่ 1
16	น.ส.ธิติมา	เก่งถนอมศักดิ์	นักวิจัยที่ 2
17	น.ส.นาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัยที่ 3

สรุปการประชุมครั้งที่ 1 (กองแผน)

- หัวหน้าโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (โครงการฯ) กล่าวเปิดการประชุมและเสนอประเด็นการทำวิจัยเพื่อสร้างการประสานแผน 2 เรื่อง คือ (1) การพัฒนาการท่องเที่ยวโดยเสนอว่าทาง อบจ.เชียงรายน่าจะมีโครงการเพื่อให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวในรูปแบบของเคาน์เตอร์ เซอร์วิสในบริเวณสนามบินและบริเวณสถานีรถโดยสาร โดยเป็นลักษณะของการรวบรวมข้อมูลทั้งด้านที่พักและสถานที่ท่องเที่ยวเป็นโซนว่าแต่ละโซนมีลักษณะพื้นที่อย่างไร และสามารถแสวงหาความร่วมมือจาก อปท.อื่นได้ แต่ละอปท.จะมีช่องทางดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มายังพื้นที่ของตนเองตรงนี้ส่งผลให้เศรษฐกิจชุมชนกระตือรือร้นด้วยเชื่อมโยง โครงการคลินิก เช่นเตอร์ได้ด้วย (2) การเชื่อมโยงข้อมูลแผนฯระหว่าง อปท.ในจังหวัดเป็นศูนย์เรียนรู้ของจังหวัดจะได้ประโยชน์ในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาและควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ด้วย

ทั้งนี้ได้สอบถามการจัดทำแผนของ อบจ.เพื่อทราบถึงขั้นตอนและนำไปปรับปรุง

- ผู้อำนวยการกองแผน กล่าวว่า การจัดทำแผนของ อบจ. โดยเฉพาะแผนพัฒนา 3 ปีมีการปรับปรุงปีเพื่อทบทวนที่มาของแผนฯและแสวงหาสภาพปัญหาให้ตรงตามความต้องการโดยการทำแผนมี 2 ขั้นตอน ได้แก่ (1) มีการทำประชาคมทั้งจังหวัดจำนวน 1 ครั้ง (2) จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาและประสานแผนโดยมีนายก อบจ.เป็นประธานและตัวแทนจากภาคประชาชนเข้าร่วม และจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อสนับสนุนและแสวงหาความต้องการเชิงพื้นที่โดยมีปลัดอบจ.เป็นประธาน การกำหนดวิสัยทัศน์เกิดก่อนทางทำแผนจากการระดมความคิดของคณะกรรมการประสานแผนซึ่ง อบจ.จะกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อให้ อปท.อื่นใช้เป็นกรอบความคิด ส่วนโครงการ/กิจกรรมที่ปรากฏอยู่ในแผนทาง อปท.เป็นผู้เสนอโครงการมาเอง และทางกองแผนรวบรวมจัดหมวดหมู่ของโครงการเพื่อนำมาพิจารณาประกอบการจัดสรรงบประมาณ ถ้ายอดค่าใช้จ่ายเกินกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ อบจ.จะของบฯ เพิ่มเติมจากทางจังหวัด

- หัวหน้าโครงการฯ สอบถาม สภา อบจ.มีตัวแทนจากภาคประชาชนหรือไม่ ตัวแทนจากกองช่างกล่าวว่า เมื่อประชาชนเดือดร้อนจะร้องขอความช่วยเหลือมาที่ อบจ.และทางอบจ.เองจะออกไปสำรวจตามข้อมูลที่ร้องขอมาประกอบการพิจารณาเพื่อช่วยเหลือ

- หัวหน้าโครงการฯ สอบถามว่า ก่อนที่จะทำประชาคม ทางอบจ.เองยังไม่ได้ออกสำรวจพื้นที่แต่จะออกสำรวจพื้นที่หลังจากที่มีการร้องขอแล้วใช่หรือไม่ ตัวแทนจากกองช่าง อบจ.จะออกสำรวจหลังจากที่มีการนำโครงการระบุไว้ในแผนฯ แล้ว การสำรวจไม่สามารถทำได้ทุกโครงการ แต่จะสำรวจก็ต่อเมื่อมีการร้องขอ

- หัวหน้าโครงการฯ สอบถามว่า ทางอบจ.เองมีแผนอยู่ในใจหรือไม่ว่า อบจ.ต้องการที่จะทำอะไรบ้างนอกเหนือจากที่ อปท.อื่นร้องขอมา และอบจ.เคยมีการกันงบประมาณไว้สำหรับโครงการที่อบจ.ต้องการที่จะทำเองหรือไม่

- ผู้อำนวยการกองแผน อบจ.เองส่วนใหญ่ไม่มีการกันงบประมาณสำหรับโครงการที่อบจ. อยากจะทำ แต่มีการกันงบประมาณไว้สำหรับการจัดงานประจำปี

- หัวหน้าโครงการฯ สอบถามว่าหากไม่มีการกันงบประมาณไว้แสดงว่าเงินที่เหลือเพื่อจัดทำประชาคมอย่างเดียวมีจำนวนไม่มาก

- ผู้อำนวยการกองแผน เรามีงบประมาณสำหรับการจัดทำประชาคมประมาณ 40 ล้าน คุณทศชา เสริมว่าแผนของทางอบจ.เองมีความยืดหยุ่นอยู่แล้ว

- หัวหน้าโครงการฯ สอบถามถึงที่มาของแผนและมีการประชุมร่วมกับองค์กร ภาคเอกชนหรือภาคประชาชนเพื่อกำหนดทิศทางของจังหวัดหรือไม่ ซึ่งหากไม่มีจะทำให้กระบวนการทำแผนยังไม่สมบูรณ์ เพราะขาดการกำหนดทิศทางทำให้ไม่เป็นลักษณะของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategy Plan) และไม่มีการบริหารจัดการโดยใช้แผนฯ เป็นเครื่องมือการดำเนินงานของอบจ.ก็อาจไม่สามารถจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ตอบสนองความต้องการของทั้งจังหวัดได้

- คุณทศชา กล่าวว่าแผนยุทธศาสตร์ของ อบจ.เกิดก่อนที่จะมีการเลือกตั้งนายก อบจ.(3 ปีก่อน) ทำให้ทางอบจ. ต้องปรับแผนเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของฝ่ายการเมืองโดยเน้นการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นหลัก

- ผู้อำนวยการกองแผนกล่าวว่า แผนของเราจัดทำขึ้นหลังจากที่กำหนดยุทธศาสตร์จังหวัดและทำประชาคมแล้ว ซึ่งที่มาจาก 2 ช่องทางนี้ ส่วนของแผนพัฒนา 3 ปี มีการจัดทำประชาคมทุกครั้ง และยุทธศาสตร์ 5 ปีจะมีการทำ SWOT

- หัวหน้าโครงการฯ ณ ตอนนี้อย่างไรที่ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าคุณภาพชีวิตหมายถึงด้านใดบ้าง โดยน่าจะศึกษาจากภาพรวมของทั้งจังหวัดว่าจังหวัดต้องการคุณภาพชีวิตในด้านใด เพื่อจะได้ดำเนินการให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนมากที่สุด

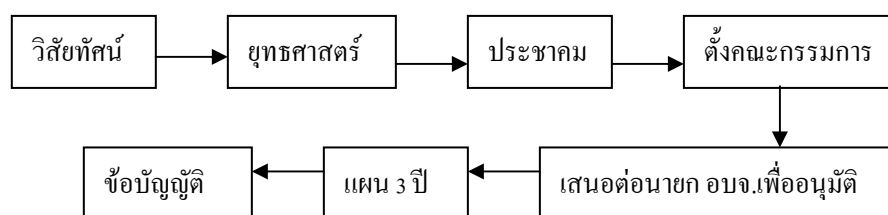
- ปลัด อบจ. เสนอให้ทางสถาบันพัฒนาสยามหรือนักวิจัย ช่วยวางกรอบการศึกษาวิจัยร่วมกับทางอบจ.และเสนอให้มีเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน หัวหน้าโครงการฯชี้แจงว่าคณะนักวิจัยคาดการณ์ไว้ว่าจะลงพื้นที่ในสัปดาห์ที่ 3 ของแต่ละเดือนและขอความร่วมมือให้ อบจ.เป็นศูนย์กลางในการประสานงานเพื่อให้ อปท.อื่นเข้าร่วมประชุมด้วย ในขณะนี้คณะนักวิจัยมีความเห็นว่าประเด็น (1)การท่องเที่ยวและ (2)การเชื่อมโยงข้อมูลของทั้งจังหวัดจะใช้งบประมาณน้อยมากหรือไม่ต้องใช้งบประมาณเลย และน่าจะเกิดประโยชน์ต่อจังหวัดมาก จึงควรใช้เป็นประเด็นในการร่วมทำแผนพัฒนาด้วยกันได้ หาก อบจ.เองสามารถให้การสนับสนุนด้านความรู้ในการจัดเก็บข้อมูลของแต่ละพื้นที่ได้ และอยากทราบว่าทาง อบจ.เองมีความสนใจในประเด็นใดบ้าง ปลัดอบจ.กล่าวว่าในขณะนี้ตัวปลัดฯ เองมีความสนใจในประเด็นที่หัวหน้าโครงการฯเสนอมาทั้ง 2 ประเด็น และอยากเสนอให้วางกรอบให้ชัดเจนและกระชับเพื่อให้เกิดผลสำเร็จของกระบวนการทำวิจัยในครั้งนี้ ณ ขณะนี้อปท.อื่นๆ ที่น่าจะตรงตามกรอบวิจัยได้แก่ เทศบาลแม่สาย และอยาก

ให้อบจ.และอปท.อื่นร่วมกันคิดเพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาอย่างไรให้เป็นรูปธรรมและจะเริ่มดำเนินการในลักษณะใด หากเกิดความชัดเจนในรูปแบบของคณะกรรมการจะได้เชิญประชุมในส่วนของผู้ร่วมโครงการโดยตรง

- คุณครูพัฒน สิ่งสำคัญมากที่ต้องคำนึงถึงคือ อำนาจหน้าที่ของ อบจ.เองประกอบกับนโยบายของผู้บริหารตลอดจนความร่วมมือจาก อปท.อื่นด้วย หัวหน้าโครงการฯกล่าวว่า ณ ขณะนี้คณะนักวิจัยปรารถนาที่จะร่วมประชุมเพื่อสร้างความชัดเจนให้เกิดขึ้นภายใน อบจ.ก่อนแล้วจึงแสวงหาความร่วมมือจากอปท.อื่น โดยเราจะกำหนดกรอบการทำงานให้ชัดเจน ซึ่งเมื่อเกิดความชัดเจนแล้วน่าจะใช้โครงการคลินิกเซ็นเตอร์ เป็นแหล่งคลังความรู้ของอบจ.เชิงรายเพื่อให้เกิดกระบวนการจัดการความรู้ขึ้นประกอบกันไปได้ จึงอยากขอความร่วมมือให้ทางอบจ.ศึกษาข้อมูลว่าในแต่ละท่านหรือแต่ละกองต้องการจะทำอะไรบ้างหรือมีความชำนาญด้านใดเป็นพิเศษ

- คุณทชชฯ เสนอประเด็นในเรื่องของการพัฒนาการศึกษาเพราะเป็นหนึ่งในกรอบของคุณภาพชีวิต ซึ่งน่าจะเริ่มต้นได้ง่ายกว่าด้านการท่องเที่ยวเพราะขณะนี้เรายังไม่มีกองที่รับผิดชอบเรื่องท่องเที่ยวโดยตรง

- ในขั้นตอนของการทำขออนุญาตจะมีขั้นตอนดังนี้

- หัวหน้าโครงการฯ สอบถามถึงการติดตามแผนว่าในแต่ละปี อบจ.เองสามารถทำได้ตามโครงการที่ตั้งไว้หรือไม่ และโครงการที่ทาง อบจ.ได้ทำไปแล้วเช่น สนามกีฬา หรือเรื่องอื่นๆ มีการประสานความร่วมมือหรือประชาสัมพันธ์ไปยังอปท.อื่นหรือไม่ว่าขณะนี้อบจ.ได้ทำอะไรไปแล้วบ้าง

- ผู้อำนวยการกองแผน ทาง อบจ.มีฝ่ายติดตามและประเมินผลในการทำแผน ส่วนของการประสานงานอย่างเป็นรูปธรรมขณะนี้ยังไม่มี แต่จะเป็นลักษณะการประชาสัมพันธ์ผ่านผู้นำชุมชน

- หัวหน้าโครงการฯ เสนอประเด็นการนำหลักการเชิงการตลาดเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study) เข้ามาเสริมเช่น การสำรวจความต้องการของประชาชนด้วยว่าต้องการโครงการหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เพื่อให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด และหากประชาชนมีความต้องการ โครงการที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นสนามกีฬาหรือท้องฟ้าจำลองก็จะมีผลในจำนวนผู้ให้บริการซึ่งสามารถประเมินผลสำเร็จของโครงการได้ด้วย หากคาดการณ์ในอนาคตจะสามารถแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในลักษณะเม็ดเงินเพื่อบำรุงรักษา ซึ่งตรงนี้ทาง อบจ.เองสามารถสร้างภูมิคุ้มกันโครงการที่เกิดขึ้นให้เกิดความยั่งยืนโดยระบุในแผนเป็นงบประมาณประจำปีเช่น การบำรุงรักษา เป็นต้น อีกประเด็นหนึ่งที่จะทำให้โครงการเกิด

ผลสำเร็จคือกระบวนการทำซ้ำ หมายถึง การผลักดันเพื่อทำซ้ำโครงการเดียวกันจากทุกภาคส่วนในจังหวัดก็จะสามารถนำไปสู่ผลสำเร็จได้และการแสวงหาความร่วมมือกับทางสมาชิกสภาจังหวัดเพื่อให้เกิดความสอดคล้องในการดำเนินกิจกรรม

- คุณครูณพัฒน์ สิ่งหนึ่งที่เรารู้สึบดีก็คือ สถาบันพัฒนาสยามมีความปรารถนาที่จะเพิ่มศักยภาพให้แก่ คน อบจ.ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีมาก และอยากให้ อบท.อื่นๆเข้าร่วมโครงการด้วย

- หัวหน้าโครงการ ฯ ขณะนี้คณะนักวิจัยกำลังศึกษาทิศทางของ นายก อบจ. ว่าท่านอยากที่จะเห็นคณะนักวิจัยเดินไปทิศทางใดโดยยึด อบจ.เป็นแกนหลัก เป็นที่พึ่งในกระบวนการเชื่อมโยง หากเราสามารถร่วมกันกำหนดทิศทางอย่างชัดเจนก็จะเป็นรูปธรรมได้เร็วขึ้น

สรุปประเด็นช่วงที่ 1

- (1) มีการขอความร่วมมือประชาชนในการเสาะหาปัญหาของจังหวัด แต่ขาดการขอความร่วมมือจากประชาชนในช่วงการทำแผนฯ และดำเนินการแก้ไขปัญหา ทำให้มีแต่รับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นหลัก
- (2) โครงการ/กิจกรรมหลายอย่างอาจไม่ต้องใช้งบประมาณ
- (3) ขาดความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานภายในอบจ.

สรุปการประชุมช่วงที่ 2 (กองคลัง)

- หัวหน้าโครงการฯ สอบถามถึงงบประมาณในการจัดทำโครงการประกอบแผน ผู้อำนวยการกองคลัง ในส่วนของตัวเลขนั้นไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงเท่าไรโดยพิจารณาจากแผนเดิมเป็นหลัก นอกจากงบของการขาดออกคล่องและการซ่อมหรือสร้างถนนตรงนี้จะอยู่ในหมวดโครงสร้างพื้นฐานโดยกองช่างจะประสานเรื่องงบประมาณกับกองคลัง

- ผู้อำนวยการกองคลังเสนอประเด็นเรื่องของการมอบอำนาจให้ผู้ประกอบการทุกกองเป็นหัวหน้าพัสดุเองและมีอำนาจในการจัดซื้อจัดจ้างในปัจจุบันของ อบจ.เชียงราย ซึ่งการมอบอำนาจหรือกระจายอำนาจเป็นเรื่องที่ดี แต่อาจเกิดปัญหาตามมาได้ เวลามีการตรวจสอบจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ประเด็นสำคัญคือเรื่องของราคาที่ต่างกันของพัสดุที่สั่งซื้อในแต่ละกอง ซึ่งแต่ละกองจะทำรายงานสรุปการจัดซื้อมายังกองคลังเพื่อรวบรวมเก็บข้อมูล ทางกองคลังอยากจะให้มีพัสดุกกลางเป็นผู้ดูแลและประสานงาน เพราะหากมีการสำรวจความต้องการของแต่ละกองแล้วสั่งซื้อที่เดียวในปริมาณมากๆ จะได้ราคาที่ถูกลง

อีกสองประเด็นที่กองคลังอยากทำ คือ ประเด็นแรก โครงการจัดทำแผนที่ภาษีของ อบจ.เพื่อความสะดวกและแม่นยำในการจัดเก็บภาษี และประเด็นที่สอง โครงการระบบบัญชีคอมพิวเตอร์

- หัวหน้าโครงการฯ สอบถามถึงความคาดหวังต่อ อบจ.เชียงราย ว่าต้องการเห็นภาพ อบจ.เชียงราย ในด้านใดบ้าง

- ผู้อำนวยการกองคลัง มี 4 ประเด็น ได้แก่ (1) ศูนย์การค้าชายแดนเช่นเดียวกับทางหนองคาย เพราะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากและจังหวัดเองก็มีศักยภาพที่จะทำได้เพราะอยู่ติดกับแหล่งการค้าหรือท่าเรือ (2) ต้องการเห็นการเกิดการประสานแผนให้เป็นไปในทางเดียวกันเพื่อการพัฒนาทั้งจังหวัด (3) อยากให้เชียงรายมีการวางผังเมืองเพื่อป้องกันความเสื่อมโทรมเข้ามาสู่แหล่งวัฒนธรรม และ (4) เรื่องของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง เพราะขณะนี้เรายังไม่มีทางรถไฟและท่าเรือเพื่อขนส่งสินค้า (Logistic)

สรุปประเด็นการประชุมครั้งที่ 3 (กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต)

- ผอ.กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต กล่าวอธิบายการจัดทำแผนและงบประมาณในส่วนของส่งเสริมคุณภาพชีวิต (กองส่งเสริมฯ) ว่าที่มามี 2 ส่วนคือจาก อปท.อื่นๆ หรือจังหวัดเสนอมาและจากการทำประชาคมซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ใช้ในการสนับสนุนกิจการอาชีพ เพราะหน้าที่หลักของกองส่งเสริมฯ คือการส่งเสริมทางด้านอาชีพ ฝึกอบรม สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เช่นการแปรรูปอาหารหรือปุ๋ยอินทรีย์ โดยจะมีการกันงบประมาณไว้ส่วนหนึ่งสำหรับกรณีฉุกเฉินประจำปี เช่นกรณีเกิดโรคระบาด

ในส่วนการติดตามประเมินผลของโครงการที่ดำเนินการไปแล้ว ทางกองส่งเสริมจะมีการประเมินและติดตามผลโดยใช้วิธีการสุ่มตรวจ

ด้านการท่องเที่ยวกองส่งเสริมให้การสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับการทำการประชาสัมพันธ์ออกร้าน เช่นงานเทศกาลสัปดาห์คนางแล งานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม วัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำโขง เป็นต้น

สำหรับประเด็นที่สนใจอยากคือ (1) เรื่องของการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับฐานรากและการริเริ่มโครงการหมู่บ้านต้นแบบด้านการรักษาลิงแวดล้อม (2) การมีส่วนร่วมด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่าง อปท.อื่นๆและภาคเอกชน และประชาชน ซึ่งสามารถดึงให้มหาวิทยาลัย และโรงเรียนเข้าร่วมโครงการได้โดยไม่ต้องใช้งบประมาณมากนัก

การลงพื้นที่ครั้งที่ 3

สรุปประเด็นการประชุมครั้งที่ 3/2550

โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด

ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

วันพฤหัสบดีที่ 22 พฤศจิกายน 2550

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายบุญถิ่น	นวลใหม่	รองนายก อบจ.เชียงราย
2. น.ส.เฉลิมศรี	ปุเรือน	รองปลัด อบจ.เชียงราย

3. นางพัทธยา	ฉัตรบุรณะพานิช	รองปลัด อบจ. เชียงราย
4. นายสุภัทร	อักษรแก้ว	หัวหน้าสำนักปลัด อบจ.
5. นายครุณพัฒน์	อินดี	นักบริหารงานทั่วไป
6. น.ส.สายสมร	ชื่นใจ	หัวหน้าฝ่ายกิจการสภา อบจ.
7. นางจิตรา	กาวิ	หัวหน้าฝ่ายการประชุมสภา อบจ.
7. ดร.ชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าโครงการฯ
8. น.ส.พนิตธิดา	เพชรพลู	นักวิจัยที่ 1
9. น.ส.ธิดิมา	เก่งถนอมศักดิ์	นักวิจัยที่ 2
10. น.ส.นาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัยที่ 3

สรุปประเด็นการประชุมครั้งที่ 1 ณ ห้องรองปลัด อบจ.เชียงราย (คณะนักวิจัยประชุมร่วมกับรองปลัด อบจ. เชียงราย (คุณพัทธยา ฉัตรบุรณะพานิชและคุณเฉลิมศรี ปูเรือน)

- คณะนักวิจัยและรองปลัด อบจ.หารือร่วมกันถึงแนวทางการทำงานวิจัยร่วมกันเพื่อสร้างกรอบแนวคิด สรุปได้ดังนี้

(1) ขณะนี้กระบวนการทำแผนฯยังไม่ได้เป็นไปตามกระบวนการทำแผนฯที่แท้จริง ทำให้แผนฯไม่มีทิศทางที่ชัดเจน ควรมีการทำประชาคมอย่างเต็มรูปแบบเพื่อได้รับทราบปัญหาที่แท้จริงและครอบคลุมทุกอปท.และเกิดการบูรณาการทางความคิดนำไปสู่การกำหนดทิศทางของแผนฯ

(2) ขาดการร่วมมือและประสานงานกันในทุกระดับทั้งภายในและภายนอก

(3) ขาดการสร้าง ความเข้าใจกับอปท.อื่นๆเรื่องโครงการที่เกี่วข้องภาพซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดที่ต้องเร่งสร้างความเข้าใจกับ อปท.อื่นๆให้เกิดขึ้นโดยเร็ว

(4) ขณะนี้เป็นการทำงานเชิงรับมากกว่าเชิงรุก

(5) การตั้งงบประมาณยังไม่มี ความชัดเจนในโครงการ/กิจกรรมที่จะนำมาใช้

(6) อยากเห็นจังหวัดเชียงรายมีการพัฒนาด้านการศึกษาและด้านการท่องเที่ยว

(7) ควรมีการทำแผนฯเฉพาะเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาคุณภาพชีวิต

(8) ควรมีการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้เรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน

สรุปประเด็นการประชุมครั้งที่ 2 ณ สำนักงานปลัด อบจ.เชียงราย (คณะนักวิจัยประชุมร่วมกับรองปลัด อบจ.เชียงราย (คุณเฉลิมศรี ปูเรือน) หัวหน้าสำนักปลัด อบจ.เชียงราย (คุณสุภัทร อักษรแก้ว) เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (คุณครุณพัฒน์ อินดีและนางสาวไพรวรรณ อารีย์)

- คณะนักวิจัยและหัวหน้าสำนักงานปลัด อบจ.หารือร่วมกันถึงแนวทางการทำงานวิจัยร่วมกันเพื่อสร้างกรอบแนวคิด สรุปได้ดังนี้

- (1) สำนักปลัดทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก อบจ.
- (2) งบประมาณของสำนักปลัดฯเป็นงบฯที่ตั้งจากตัวเลขในปีที่ผ่านมา แต่สามารถปรับงบฯได้ตามโครงการเร่งด่วนในจังหวัดหรือเพื่อสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ส่วนการโอนงบฯเป็นเรื่องปกติที่ทุกกองสามารถทำได้
- (3) ยังไม่มีการกำหนดเกณฑ์การเข้ารับอบรมในแต่ละปีของบุคลากรอบจ.เชียงราย
- (4) ตอนนี้ อบจ.เชียงรายยังไม่มีกำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ซึ่งนำไปสู่การทำแผนที่ไม่ชัดเจน
- (5) ต้องการให้องค์กรมีกระบวนการทำงานที่มุ่งไปในทิศทางเดียวกันและเกิดการยอมรับถึงขีดความสามารถและศักยภาพของแต่ละกอง
- (6) ต้องการให้กำหนดทิศทางที่ชัดเจนในเรื่องการให้บริการแก่ประชาชน เพราะตอนนี้บทบาทของ อบจ.ยังไม่มีกำหนดขอบเขตที่ชัดเจน
- (7) ต้องการให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบเพราะตอนนี้บุคลากรทำงานในลักษณะ ผู้ปฏิบัติยังขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบ

สรุปประเด็นการประชุมช่วงที่ 3 ณ กองกิจการสภาอบจ.เชียงราย (คณะกรรมการวิจัยประชุมร่วมกับ รองปลัด อบจ.เชียงราย (คุณเฉลิมศรี ปูเรือน) หัวหน้าฝ่ายการประชุมสภา อบจ. (คุณจิตรา กาวี) และหัวหน้าฝ่ายกิจการสภา อบจ.(คุณสายสมร ชื่นใจ))

- คณะนักวิจัยและหัวหน้าสำนักงานปลัด อบจ.หารือร่วมกันถึงแนวทางการทำงานวิจัยร่วมกันเพื่อสร้างกรอบแนวคิด สรุปได้ดังนี้

- (1) กองกิจการสภาทำหน้าที่หลักในการจัดการประชุมสภา ส่วนใหญ่จะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณางบประมาณซึ่งจะจัดประชุมประมาณต้นเดือนสิงหาคมของทุกปี และจะมีการประชุมนอกวาระเมื่อมีภัยธรรมชาติ
- (2) งบประมาณที่ตั้งไว้จะเป็นงบฯ เพื่อจัดการประชุมและศึกษาดูงานเป็นหลัก
- (3) สภาฯทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารและให้ความเห็นชอบข้อบัญญัติงบประมาณ แต่มีบทบาทด้านนี้น้อยมาก มักชอบที่จะดำเนินการด้านบริหาร
- (4) การเสนอโครงการเพื่อของบประมาณส่วนใหญ่จะไม่ได้รับอนุมัติ เช่น โครงการอบรมด้านกฎหมาย ระเบียบ แก่สมาชิกสภาฯ เพื่อให้สามารถทำหน้าที่สภาฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- (5) ต้องการให้ อบจ.เชียงรายมีกระบวนการทำงานที่ไปในทิศทางเดียวกัน แต่ละกองควรมีบทบาทที่ชัดเจน

(6) ขณะนี้ยังไม่มีมีการระดมความคิดเห็นของสมาชิกสภาฯ เพราะจะเน้นการประชุมและประสานงานนอกสภาเป็นส่วนใหญ่ ทำให้สภายังไม่สามารถทำหน้าที่ของตนอย่างชัดเจน

(7) ควรประชาสัมพันธ์เพื่อประชาชนรู้จักอบจ.มากขึ้น เพราะขณะนี้ประชาชนยังเข้าใจว่าอบจ. ที่นำไปทำโครงการหรือพัฒนาพื้นที่เป็นงบฯจากสจ.หรืออบต. แต่ที่สำคัญต้องสร้างความเข้าใจว่า อบจ. มีขีดความสามารถและศักยภาพภายใต้ขอบเขตใดบ้าง เพราะขณะนี้ อบจ.รับภาระหนักเกินไป

(8) ขณะนี้ยังมีปัญหาเรื่องโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานอื่นและอบจ.เชียงราย เพราะหน่วยงานที่เสนอโครงการมาไม่ยอมใช้เงินของตัวเอง แต่จะให้ อบจ.เป็นผู้รับผิดชอบหรือให้การอุดหนุน

(9) อยากเห็นทิศทางการพัฒนาด้านท่องเที่ยว เพราะเชียงรายมีแหล่งท่องเที่ยวที่สมบูรณ์มาก และเร่งสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนในพื้นที่ให้มีความภาคภูมิใจในพื้นที่ของตนเอง

(10) ต้องการเห็นหารพัฒนาองค์กรในลักษณะการเร่งสร้างจิตสำนึกของบุคลากรให้มีความรู้สึก รักองค์กร สามัคคี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างแท้จริง

(11) คณะนักวิจัยฯได้เสนอประเด็นการจัดประชุมของฝ่ายสภาฯเพื่อเสนอปัญหาร่วมกันของแต่ละพื้นที่ โดยให้สจ.ร่วมทำประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาและนำมาเสนอต่อสภาฯและให้มีการจัดเก็บเป็นข้อมูลเชิงสถิติเพื่อนำมาพิจารณาการเสนอโครงการเพื่อของบฯ และน่าจะมีการจัดการศึกษาดูงานการประชุมสภาฯของกรุงเทพมหานคร หรือที่อื่นบ้าง

สรุปประเด็นการประชุมครั้งที่ 4 ณ ห้องทำงานรองนายก อบจ.เชียงราย (คณะนักวิจัยประชุมร่วมกับรองนายก อบจ.เชียงราย (คุณบุญถิ่น นวลใหม่))

- คณะนักวิจัยฯรายงานความก้าวหน้าการประชุมเพื่อนำไปกำหนดกรอบการวิจัยต่อรองนายก อบจ. เชียงราย

การลงพื้นที่ครั้งที่ 4

รายงานผลการร่วมสังเกตการณ์งานเชียงรายดอกไม้งามประชุมหารือ

ร่วมกับผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ของ อบจ. เชียงราย

วันที่ 4-8 มกราคม 2551

รายนามผู้เข้าร่วมประชุม

1. ดร.ชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าโครงการฯ
2. น.ส.พนิตธิดา	เพชรพลู	นักวิจัยที่ 1
3. น.ส.ธิดิมา	เก่งถนอมศักดิ์	นักวิจัยที่ 2
4. น.ส.นาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัยที่ 3

เมื่อวันที่ 4-8 มกราคม 2551 นักวิจัยได้เข้าร่วมสังเกตการณ์งานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม ครั้งที่ 4 และประชุมร่วมกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ดังนี้

(1) รูปแบบการจัดงานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม ครั้งที่ 4 มีการจัดทำได้สวยงามเป็นที่น่าชื่นชม เพราะเป็นการจัดของอบจ.เชียงรายซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่มีความสวยงามเทียบเท่างานที่จัดระดับชาติ และมีคนมาท่องเที่ยวจำนวนมาก ทั้งจากต่างจังหวัด และต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด คณะวิจัยได้เสนอแนะอบจ.เชียงรายว่า ควรทำประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อเข้าถึงนักท่องเที่ยวต่างพื้นที่มากขึ้น และในระยะเวลาก่อนหน้าวันงานช่วงหนึ่ง อีกทั้งควรปรับปรุงด้านการจัดภูมิทัศน์เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินชมงานและถ่ายรูปได้ครอบคลุมทุกพื้นที่ หากเป็นไปได้ ควรเก็บค่าธรรมเนียมเข้าชม ในอัตราไม่สูงมากนัก เช่น 20 บาท – 50 บาท เพื่อครอบคลุมค่าใช้จ่ายบางส่วน และเพื่อเป็นการนับจำนวนผู้เข้าร่วมงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

(2) วางแผนการจัดอบรมการทำ SWOT ให้กับเจ้าหน้าที่กองแผนและงบประมาณในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2551 โดยนักวิจัยรับหน้าที่เป็นวิทยากรในการอบรม

(3) ทำการสำรวจข้อมูลระบบงานการจัดทำแผนพัฒนา การประสานแผนพัฒนาและสำรวจขีดความสามารถบุคลากร อีกทั้งและเปลี่ยนแปลงและรับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะผ่านการสัมภาษณ์ และประชุมหารือกับเจ้าหน้าที่ในกองช่างและกองการศึกษา

การลงพื้นที่ครั้งที่ 5

รายงานการประชุมสัมมนาโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด

ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ณ โรงแรมริมกก จังหวัดเชียงราย

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2551

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา

1	นายปรียะ ศิริกุล	อบจ.เชียงราย
2	นายเสกขิม แสนพิช	อบจ.เชียงราย
3	นายวิชัย บุญอุดมพร	อบจ.เชียงราย
4	นางพัทธยา จัตรบุรณะพานิช	อบจ.เชียงราย
5	นางอัมพวรรณ ศรีวรรณยศ	อบจ.เชียงราย
6	นายสุภัทร อักษรแก้ว	สำนักปลัดฯ
7	นายบรรเจิด ภูสมศรี	กองแผนและงบประมาณ
8	นางจันทร์เพ็ญ สิทธิสมบัติ	กองกิจการสภาฯ

9	นายสุวิทย์ กวินวิวัฒน์	กองการศึกษา ฯ
10	นางสายสมร ชื่นใจ	กองกิจการสภาฯ
11	นางบุญสิตา สุวรรณาลัย	กองกิจการสภาฯ
12	นายครุณพัฒน์ อินดี	สำนักปลัดฯ
13	นางรัชณี ชูบุบผา	สำนักปลัดฯ
14	นางสาวรัชณีพรรณ กันธิยะ	สำนักปลัดฯ
15	นางนันทยภรณ์ เจียงเพ็ชร	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
16	นายจันทร์ทอน คำแสน	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
17	นางรัชณี กันทะสิทธิ์	กองคลัง
18	นางสุวิมล หินใหญ่	กองคลัง
19	นางนัฏฐาภรณ์ ศรีสุคนธ์	กองคลัง
20	นายบุญสม ฤกษ์อุดม	กองช่าง
21	นายอุดม ไช้แก้ว	กองช่าง
22	นายวิโรจน์ จงตระกูล	กองช่าง
23	นางนภาพัณท์ อินทรทิพย์	กองแผนและงบประมาณ
24	นางทัชชา สามีคณินชัย	กองแผนและงบประมาณ
25	นายโรจนินทร์ เพื่องวัฒนพนิช	กองแผนและงบประมาณ
26	นางสมัย พูลเหลือ	กองแผนและงบประมาณ
27	นางกรกนก โจ้ดัดสาร์ทกุล	กองแผนและงบประมาณ
28	นางสาวพัชณี นามเมือง	กองแผนและงบประมาณ
29	นางมาลัย ธิบุญย์	กองแผนและงบประมาณ
30	นายอมรินทร์ ฝ้าเจริญ	กองแผนและงบประมาณ
31	นางวันนิกา คีตาวงศ์	กองแผนและงบประมาณ
32	นายสหกมล ชมภูเมืองขึ้น	กองแผนและงบประมาณ
33	นางอรรพรรณ บัวระวงศ์	เทศบาลนครเชียงราย
34	นายจักรพงษ์ แสงบุญ	เทศบาลนครเชียงราย
35	นางสาววรินดี อินคำ	เทศบาลนครเชียงราย
36	ร้อยโทกิตติชัย เจริญยิ่ง	เทศบาลตำบลเวียงพางคำ
37	นายส่อง วีระวงศ์	เทศบาลตำบลพญาเม็งราย
38	นายสมบัติ สันทราย	เทศบาลตำบลพญาเม็งราย

39	นายเสถียร สายสูง	เทศบาลตำบลบุญเรือง
40	นายสิงห์ทอง หนูนนำสิริสวัสดิ์	เทศบาลตำบลเวียงเทิง
41	นายสมบุญ กัณธิยะ	เทศบาลตำบลเวียงชัย
42	นายคำดี ทาสีเพชร	เทศบาลตำบลเวียงชัย
43	นายองอาจ ม่วงโกสัย	เทศบาลตำบลบ้านดู่
44	นายจิระวัฒน์ ยะแสง	เทศบาลตำบลบ้านดู่
45	นายประธาน เทพสาร	เทศบาลตำบลแม่จัน
46	พ.จ.อ.สัมพันธ์ ทวีกสิกรรม	เทศบาลตำบลแม่จัน
47	นายชูชาติ สมฤทธิ์	เทศบาลตำบลบ้านปล้อง
48	จ.ส.อ.สมพร หวลระลึก	เทศบาลตำบลบ้านปล้อง
49	นางสุภาพิษฐ์ แสนคำวงศ์	เทศบาลตำบลจันจว้า
50	นายวินัย ทานศิลา	เทศบาลตำบลแม่จะจาน
51	นางวิสุทธิ์ ประภาเจริญยิ่ง	เทศบาลตำบลแม่สาย
52	นางสาวรสริน บุญเรือง	เทศบาลตำบลแม่สาย
53	นางพรชนันท์ คณินคุณานนต์	เทศบาลตำบลเมืองพาน
54	นางสุภาพร มุ่งการ	อบต.แม่ลอย
55	นายพลากร พะกาคำแหลง	อบต.แม่ลอย
56	นายประเวช ราชขมภู	อบต.เวียงชัย
57	นายวิศรุต ราชขมภู	อบต.เวียงชัย
58	นายสมพงษ์ เทพไหว	อบต.ห้วยงาว
59	นายวิรุจน์ สุวรรณทา	อบต.ห้วยงาว
60	นายเกียรติศักดิ์ เสนาป่า	อบต.สันมะค่า
61	นายจิระศักดิ์ เสนาป่า	อบต.สันมะค่า
62	ร้อยเอกประจัญ สาคร	อบต.แม่ยาว
63	จ.ส.อ.จิตติพงษ์ ไชยสา	อบต.ดอยฮาง
64	นายสมศักดิ์ วงศ์วาด	อบต.ริมกก
65	นายกฤษฎา โลมากุล	อบต.ริมกก
66	นางสาวสุริพร สุรินทร์งษ์	อบต.โป่งงาม
67	จ.ส.ต.หญิงกฐิน มงคลเวชวิไล	อบต.สันทราย
68	นายเปียว ใจมั่น	อบต.สถาน

69	นายสงการณ์ โสภามา	อบต.ดงมหาวัน
70	นายภัทรภณ อุดใจ	อบต.ดงมหาวัน
71	นายวิทยา ถุงแก้ว	อบต.ศรีดอนมูล
72	นายมงคล ใหม่หล้า	อบต.ศรีดอนมูล
73	นายมงคล สิทธิหล่อ	สำนักงานวัฒนธรรมเชียงราย
74	นายศิริ สุขทรงศิลป์	ททท. สำนักงานภาคเหนือเขต 2
75	นายวิมล รักสกุล	สมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนเชียงราย
76	นายปานิก เข้มราช	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 1
77	นางจุไรรัตน์ วรรณศิริ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
78	นางสาวอุดมพร มณีรัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
79	นายทินกร คุณแสงคำ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
80	นายชูกลิ่น อุนวิจิตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
81	อาจารย์ ดร.เลห์ล่า ศรีเอกานุกูล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
82	นายวรศฤงษ์ ปิงเมือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
83	นายธันวา เอี่ยมงาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
84	อาจารย์ อัญชลี หาญฤทธิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
85	รศ.ดร.มาณะ ชิตตะสังคะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
86	ตัวแทน	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
87	ตัวแทน	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
88	ตัวแทน	อบต.วาปี
89	ตัวแทน	อบต.วาปี
90	ศ.ดร.สมชัย ฤชุพันธุ์	สปวท.
91	นายเดช พุ่มกษา	สปวท.
92	ดร.กนต์ธีร์ นุชสุวรรณ	สปวท.
93	ดร.ชลธาร วิสโรตวงศ์	หัวหน้าโครงการฯ
94	น.ส.พนิตธิดา เพชรพูล	นักวิจัยที่ 1
95	น.ส.ธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์	นักวิจัยที่ 2
96	น.ส.นาถอนงค์ จงอยู่สุข	นักวิจัยที่ 3

นักวิจัยจัดประชุมสัมมนาร่วมกับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสถานศึกษา และ หน่วยงานราชการภายในจังหวัดเชียงราย เพื่อนำเสนอโครงการวิจัยฯและแสวงหาแนวร่วมในการทำงาน โครงการฯ การจัดสัมมนาครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก ศ.ดร.สมชัย ฤชุพันธุ์ และคุณเดช พุ่มคชา โดยศูนย์ส่งเสริม และประสานงานการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมสังเกตการณ์ในครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

- (1) นำกิจกรรมสัมพันธภาพโดย คุณเดช พุ่มคชา เพื่อแสวงหาความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสถานศึกษา หน่วยงานราชการภายในจังหวัดเชียงราย ผลการจัดกิจกรรม เกิดแนวร่วมเพื่อให้กระบวนการทำงานของโครงการฯ
- (2) ปาฐกถาพิเศษโดย ศ.ดร.สมชัย ฤชุพันธุ์ เรื่อง รัฐธรรมนูญ 2550 กับการปกครองตนเองของท้องถิ่น
- (3) ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นว่าการประชุมสัมมนาแบบนี้ดี มีประโยชน์ และอยากให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างหลายๆ หน่วยงาน มากกว่านี้ โดยควรเชิญผู้นำชุมชนมาร่วมด้วยเพื่อแสดง ข้อคิดเห็นต่างๆ ในวงกว้าง หากมีการจัดงานประชุมเช่นนี้อีกอยากมาร่วมอีก และถ้ามีการจัด โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย อยากให้อนุรักษ์ไว้ซึ่งวัฒนธรรมล้านนาต่อไป

ในเดือนมีนาคม 2551 นี้ กำหนดการคือวันที่ 27 -29 มีนาคม 2551 เป็นการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการประเมินสถานะภาพของอบจ. ในรูปแบบ SWOT ANALYSIS ที่คณะวิจัยฯ เคยเสนอกับอบจ. พิจารณาไปแล้ว ในเดือนกุมภาพันธ์ 2551 และเลื่อนมาดำเนินการในเดือนมีนาคม 2551 นี้แทน

- ช่วง 6 เดือนที่ 2

การลงพื้นที่ครั้งที่ 1

สรุปรายงานการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) หลักสูตร “การวิเคราะห์สำรวจสภาพภายในองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร” (SWOT Analysis)

ณ โรงแรมเวียงอินทร์ จังหวัดเชียงราย

วันที่ 28-29 มีนาคม 2551

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1. นางสาวเฉลิมศรี ปูเรือน	รองปลัดอบจ.เชียงราย
2. นางอัมพวัน ศรีวรรณยศ	รองปลัดอบจ.เชียงราย
3. นายบรรเจิด ภูสมศรี	กองแผนและงบประมาณ
4. นายวิวัฒน์ กณะบุตร	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
5. นางนภาพัฒน์ อินทรทิพย์	กองแผนและงบประมาณ
6. นางทัชชา สามีกลิ่นิชย์	กองแผนและงบประมาณ

7. นายโรจนินทร์ เฟื่องวัฒนพนิช	กองแผนและงบประมาณ
8. นางสาวสมัย พูลเหลือ	กองแผนและงบประมาณ
9. นางกรรณก โจ้ตศาห์กุล	กองแผนและงบประมาณ
10. นางสาวพัชนี นามเมือง	กองแผนและงบประมาณ
11. นางวันนิดา คีลาวังค์	กองแผนและงบประมาณ
12. นายวรวิทย์ กิตติวงศ์	กองการศึกษาฯ
13. นางสาวศิริพร สุขสวัสดิ์	กองการศึกษาฯ
14. นางสาวจุฬารัตน์ สุทธนกุล	โรงเรียนอบจ.เชียงราย
15. นางสาวสมร ชื่นใจ	กองกิจการสภาฯ
16. นางบุญลิตา สุวรรณาลัย	กองกิจการสภาฯ
17. นางสาววรรณพัชร จินดาชัด	สำนักปลัดฯ
18. นายวัฒนา ทั่นเรือน	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
19. นางสุวิมล หินใหญ่	กองคลัง
20. นางนัฐราภรณ์ ศรีสุคนธ์	กองคลัง
21. นายบุญสม ฤกษ์อุดม	กองคลัง
22. นายอุดม ไช้แก้ว	กองช่าง
23. นางศรียา กันทาสุวรรณ	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
24. น้าทิพย์ วนวงษ์ศรี	กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
25. นายเจริญ สวขงาม	กองช่าง
26. นางปัทมา สมประสงค์	กองการศึกษา
27. นายวิเชียร สูงโคตร	กองการศึกษา
28. นางจิตรา กาวิ	กองกิจการสภา
29. นางสาวพรสวรรค์ เฟื่องฟู	กองแผนและงบประมาณ
30. นางสาวเรณู เหมมัน	อบจ.เชียงราย
31. นางวารภรณ์ เพียรฝึกเสน	อบจ.เชียงราย
32. นายณรงค์ ชันทะ	อบจ.เชียงราย
33. ดร.ชลธาร วิสฺรตวงค์	หัวหน้าชุดโครงการ จปผ.อบจ.เชียงราย
34. นางสาวศรีวราภร ศรีรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย
35. นางสาวนาถอนงค์ จงอยู่สุข	นักวิจัย

เปิดการประชุมวันที่ 28 มีนาคม 2551

1. ดร.ชลธาร วิสฺรตวงค์ (หัวหน้าโครงการฯ) เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมในครั้งนี้ โดยมีนักวิจัย 2 คนเป็นผู้ช่วยวิทยากร คือ นางสาวศรีวราภร ศรีรุ่งเรืองอมร และนางสาวนาถอนงค์ จงอยู่สุข ทั้งนี้

วิทยากรได้นำสรุปความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมนี้ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมทราบและเข้าใจตรงกัน

วัตถุประสงค์ของโครงการฯ

- (1) เพื่อปรับฐานความรู้และทักษะการจัดทำ SWOT Analysis ของเจ้าหน้าที่ภายในอบจ. ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- (2) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดทำ SWOT Analysis และสามารถนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับการจัดทำแผนพัฒนาฯ
- (3) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างผู้รับการฝึกอบรมด้วยกัน เกี่ยวกับการวิเคราะห์สำรวจสภาพภายในองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร
- (4) เพื่อให้สามารถนำผลการวิเคราะห์สำรวจสภาพภายในองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ที่มีการจัดเรียงลำดับความสำคัญแล้ว ไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับการจัดทำแผนของหน่วยงานได้

2. การฝึกอบรมเริ่มด้วยวิทยากรสร้างบรรยากาศการฝึกอบรมในลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และละลายพฤติกรรม

วิธีการและกิจกรรม

ในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้แบ่งออกเป็น การฝึกอบรม หนึ่งวันครึ่ง โดยในวันแรก (28 มีนาคม 2551) ของการฝึกอบรมแบ่งออกเป็นช่วงเช้า (09.00-12.00น.) เป็นเรื่องเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร และช่วงบ่าย (13.00-17.00 น.) เป็นการลงมือปฏิบัติการระดมสมองจัดทำจุดอ่อน จุดแข็งของอบจ.เชียงราย และจัดลำดับความสำคัญของจุดอ่อน จุดแข็งที่ได้ วันที่สอง (29 มีนาคม 2551) ของการฝึกอบรม (09.00 - 02.00 น.) โดยเริ่มด้วยวิทยากรมีการสรุปบทบทวนบทเรียนที่ได้ร่วมกับผู้เข้าฝึกอบรมและนำเสนอผลการจัดลำดับจุดอ่อน จุดแข็งขององค์กร และลงมือปฏิบัติการระดมสมองจัดทำ โอกาส และภัยคุกคามที่มีต่อ อบจ.เชียงราย พร้อมจัดลำดับความสำคัญ แล้วนำผลที่ได้มาทดลองจัดทำยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว โดยเครื่องมือ Mine Map

วิธีการฝึกอบรม โดยใช้กิจกรรมการแนะนำตัวเองพร้อมระบุฉายา และข้อตกลงที่จะใช้เป็นกฎ กติกาตลอดช่วงเวลาการฝึกอบรมครั้งนี้ ในช่วงเช้าเป็นการฝึกอบรมในเรื่องทักษะการสื่อสาร ซึ่งคณะนักวิจัยฯ เห็นว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการต่างๆของอบจ.ราบรื่น โดยวิธีการทำงานของนักวิจัยประจำโครงการฯ นั้น เน้นที่การเคลื่อนไหวทางความคิดผ่านการกระตุ้นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยนำเสนอในลักษณะให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และการทำกิจกรรมร่วมกันของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร ความรู้ความเข้าใจในวิสัยทัศน์ของอบจ.เชียงราย การจัดทำ SWOT Analysis ของอบจ.เชียงรายในมุมมองของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ที่มีการระดมสมองและ

จัดลำดับความสำคัญ เพื่อที่อบจ.เชียงรายจะได้นำไปสื่อสารและปรับปรุงให้ทุกคนในอบจ.เชียงรายเข้าใจได้ตรงกัน โดยเฉพาะกิจกรรมเพื่อมุ่งเน้นการระดมสมองเพื่อจัดทำจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT) และทดลองปฏิบัติการวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวที่ใช้เครื่องมือ Mine Map เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้ความเข้าใจและสิ่งที่ได้จากการฝึกปฏิบัติไปสู่การใช้ประโยชน์ในการทบทวนกรอบยุทธศาสตร์ของจังหวัดเชียงรายและวางแผนยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวของอปท.ในจังหวัดเชียงรายได้ต่อไป

ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ของกองแผนงานจะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการสื่อสารปรับปรุงสิ่งที่ได้จากการฝึกอบรมฯ ให้เจ้าหน้าที่ของอบจ.เชียงรายนอกเหนือจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอบจ.เชียงรายอย่างเป็นระบบต่อไป

คณะนักวิจัยฯ ได้ดำเนินการจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) หลักสูตร “การวิเคราะห์สภาพภายในองค์กร และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (SWOT ANALYSIS)” โดยหัวหน้าโครงการจป.อบจ.เชียงราย เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม และคณะนักวิจัยฯ เป็นผู้ช่วยวิทยากร การฝึกอบรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อปรับฐานความรู้ ความเข้าใจและทักษะการจัดทำ SWOT Analysis ของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ภายในอบจ.เชียงราย ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยกัน ทำให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการนำไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับการจัดแผนพัฒนาฯ ของหน่วยงานได้

การลงพื้นที่ครั้งที่ 2

การประชุมครั้งที่ 4/2551

โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ร่วมกับ คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด
ณ โรงแรมอินคำ
วันจันทร์ที่ 28 เมษายน 2551

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1. นายเอกชัย แยมพินิจ	ท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย
2. นายอดิสร พิทยายน	หัวหน้าสำนักงานจังหวัด
3. นายพิชัย บุญอุดมพร	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
4. นางสาวเฉลิมศรี ปู่เรือน	รองปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
5. นายณรงค์ เชื้อจันทิก	แทนผู้อำนวยการกองช่าง
6. นางนัยนา นุกูล	ผู้อำนวยการกองคลัง

7. นายวิวัฒน์ กนะบุตร	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
8. นางจันทร์เพ็ญ สิทธิสมบัติ	ผู้อำนวยการกองกิจการสภา
9. นางจิตรา กาวี	นักบริหารงานทั่วไป
10. นายสุวิทย์ กวินวิวัฒน์	นักบริหารการศึกษา
11. นายสมบูรณ์ กับจิตู	ผู้แทนเทศบาลตำบลเวียงชัย
12. นายประเวช พวงชมพู	ผู้แทน อบต.เวียงชัย
13. นายจิตติพงษ์ จริยจินันท์	ผู้แทน อบต.เวียงเหนือ
14. นายสมพิน ไชยราช	ผู้แทน อบต.ดอนศีล
15. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลเมืองพาน	
16. ผู้แทนจาก อบต.เมืองพาน	
17. ผู้แทนจาก อบต.คอยงาม	
18. ผู้แทนจาก อบต.สันมะเค็ด	
19. ผู้แทนจาก อบต.แม่ฮ่อ	
20. ผู้แทนจาก อบต.ทรายขาว	
21. ผู้แทนจาก อบต.สันกลาง	
22. ผู้แทนจาก อบต.ม่วงคำ	
23. ผู้แทนจาก อบต.ธารทอง	
24. ผู้แทนจาก อบต.สันติสุข	
25. ผู้แทนจาก อบต.ทานตะวัน	
26. ผู้แทนจาก อบต.เวียงห้าว	
27. ผู้แทนจากท้องถิ่นอำเภอ	
28. ผู้แทนจาก อบต.ป่าสัก	
29. ผู้แทนจาก อบต.ศรีดอนมูล	
30. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลบ้านเหล่า	
31. ผู้แทนจาก อบต.ทุ่งก่อ	
32. ผู้แทนจาก อบต.คองม้าว	
33. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลป่าก่อคำ	
34. ผู้แทนจาก อบต.จอมหมอกแก้ว	
35. ผู้แทนจาก อบต.ดงมะคะ	
36. ผู้แทนจาก อบต.บัวสลี	
37. ผู้แทนจาก อบต.ป่าก่อคำ	
38. ผู้แทนจาก อบต.โป่งแพร่	

39. ผู้แทนจาก เทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า
40. ผู้แทนจาก อบต.แม่ชะจาน
41. ผู้แทนจาก อบต.เวียง
42. ผู้แทนจาก อบต.บ้านโป่ง
43. ผู้แทนจาก อบต.ป่าจั่ว
44. ผู้แทนจาก อบต.แม่เจดีย์
45. ผู้แทนจาก อบต.เวียงกาหลง
46. ผู้แทนจาก อบต.สันสลี
47. ผู้แทนจาก เทศบาลตำบลแม่สรวย
48. ผู้แทนจาก เทศบาลตำบลเจดีย์หลวง
49. ผู้แทนจาก อบต.แม่พริก
50. ผู้แทนจาก อบต.ป่าแดด
51. ผู้แทนจาก อบต.แม่สรวย
52. ผู้แทนจาก อบต.วาปี
53. ผู้แทนจาก อบต.ศรีถ้อย
54. ผู้แทนจาก อบต.เจดีย์หลวง
55. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลแม่จัน
56. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลจันจว้า
57. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลสันทราย
58. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลแม่คำ
59. ผู้แทนจาก อบต.ป่าซาง
60. ผู้แทนจาก อบต.ป่าตึง
61. ผู้แทนจาก อบต.ป่าตึง
62. ผู้แทนจาก อบต.แม่จัน
63. ผู้แทนจาก อบต.ท่าข้าวเปลือก
64. ผู้แทนจาก อบต.แม่คำ
65. ผู้แทนจาก อบต.สันทราย
66. ผู้แทนจาก อบต.ศรีคำ
67. ผู้แทนจาก อบต.เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ
68. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลเวียงเรือง
69. ผู้แทนจาก อบต.ห้วยซ้อ
70. ผู้แทนจาก อบต.ริมโขง

71. ผู้แทนจากเทศบาลนครเชียงราย
72. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลบ้านคู่
73. ผู้แทนจาก อบต.รอบเวียง
74. ผู้แทนจาก อบต.ป่าอ้อคอนชัย
75. ผู้แทนจาก อบต.นางแล
76. ผู้แทนจาก อบต.ห้วยสัก
77. ผู้แทนจาก อบต.ท่าสาย
78. ผู้แทนจาก อบต.แม่กรณ์
79. ผู้แทนจาก อบต.ดอยลาน
80. ผู้แทนจาก อบต.แม่ยาว
81. ผู้แทนจาก อบต.ท่าสุค
82. ผู้แทนจาก อบต.ยางฮอม
83. ผู้แทนจาก อบต.ต้า
84. ผู้แทนจาก อบต.หนองป่าก่อ
85. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลพญาเม็งราย
86. ผู้แทนจาก อบต.แม่เปา
87. ผู้แทนจาก อบต.แม่ยา
88. ผู้แทนจาก อบต.เม็งราย
89. ผู้แทนจาก อบต.แม่ต้า
90. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลเวียงเทิง
91. ผู้แทนจาก อบต.เวียง
92. ผู้แทนจาก อบต.งิ้ว
93. ผู้แทนผู้แทนจาก อบต.เชียงเคี่ยน
94. ผู้แทนจาก อบต.ดัมเต่า
95. ผู้แทนจาก อบต.ปล้อง
96. ผู้แทนจาก อบต.แม่ลอย
97. ผู้แทนจาก อบต.หวาง
98. ผู้แทนจาก อบต.สันทรายงาม
99. ผู้แทนจาก อบต.ศรีดอนไชย
100. ผู้แทนจาก อบต.หนองแรด
101. ผู้แทนจาก อบต.ป่าแดด
102. ผู้แทนจาก อบต.ป่าแจะ

103. ผู้แทนจาก อบต.สันมะค่า
104. ผู้แทนจาก อบต.เทอดไทย
105. ผู้แทนจาก อบต.แม่สลองใน
106. ผู้แทนจาก อบต.แม่สลองนอก
107. ผู้แทนจาก อบต.แม่ฟ้าหลวง
108. ผู้แทนจาก อบต.ป่อ
109. ผู้แทนจาก อบต.ม่วงยาย
110. ผู้แทนจาก อบต.หล่ายงาว
111. ผู้แทนจาก อบต.ท่าข้าม
112. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลแม่สาย
113. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลห้วยไคร้
114. ผู้แทนจากเทศบาลตำบลเวียงพางคำ
115. ผู้แทนจาก อบต.เกาะช้าง
116. ผู้แทนจาก อบต.แม่สาย
117. ผู้แทนจาก อบต.โป่งผา
118. ผู้แทนจาก อบต.ห้วยไคร้
119. ผู้แทนจาก อบต.บ้านด้าย
120. ผู้แทนจาก อบต.โป่งงาม
121. นายโรจนินทร์ เฟื่องรัตนพานิช องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
122. นายพุดผล เชาวยุทธ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
123. นางสมัย พูลเหลือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
124. นางสาวสายสมร ชื่นใจ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
125. นางจิตรลดา โนสุ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
126. นางสาวพร รักษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
127. นางสาวเรณู เหมมัน องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
128. นางภัทรวดี ยอดเรือน องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
129. นางสาวสมร ทิพย์โพธิ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
130. นางมาลัย ธินุลย์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
131. นางสาวพราวศรี เฟื่องฟู องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
132. นางสาวแจ่มจันทร์ แก้วสาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
133. นายอมรินทร์ ฟ้าเจริญ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
134. ดร.ชลธาร วิศรุตวงศ์ หัวหน้าชุดโครงการจป.อบจ.เชียงราย

135. นางสาวศรียราภร ศิริรุ่งเรืองอมร นักวิจัย
 136. นางสาวธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์ นักวิจัย
 137. นางสาวนาถอนงค์ จงอยู่สุข นักวิจัย

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

คณะวิจัยฯ ได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ผู้บริหารท้องถิ่นและภาคีการพัฒนาในเขตจังหวัดเชียงราย เพื่อทบทวน “กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากองกรปกครองท้องถิ่นในเขตจังหวัด” และ “ขอบเขตประเภทโครงการที่เกนศักยภาพของ อปท.” โดยเป็นการประชุมครั้งที่ 1/2551 สรุปสาระการประชุมได้ดังนี้

วาระที่ 1 นำปาฐกถาพิเศษโดย ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย นายวิชัย บุญอุดมพร

ปลัดวิชัย บุญอุดมพร กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม และชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุมซึ่งเป็นการประชุมตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย โดยที่ผ่านมาท้องถิ่นยังไม่ให้ความสำคัญเรื่องการทำแผนและดำเนินงานตามแผน จึงจำเป็นต้องมีการประชุมเพื่อทบทวนกรอบยุทธศาสตร์และพิจารณาโครงการที่เกนศักยภาพ การเขียนแผนควรกำหนดกรอบจากจุดเล็กๆ เพื่อความชัดเจนของโครงการที่ปรากฏในแผน ซึ่งหมายถึงควรให้ความสำคัญกับแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) เพราะหาก อบต.มีความเข้มแข็งแล้วยากที่จะถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ในการนี้หาก อบต.มีความเข้มแข็งและชัดเจนจะนำไปสู่ความเข้มแข็งระดับจังหวัดต่อไป เพราะถือเป็นข้อมูลที่สำคัญในเชิงพื้นที่ การประสานแผนในปัจจุบันขาดการประสานแผนและความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนถึงบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำให้เกิดโครงการที่เกนศักยภาพมีจำนวนมาก จากปัญหาดังกล่าวจึงนำมาซึ่งการประชุมในวันนี้

วาระที่ 2 เรื่อง การประเมินผลการประสานแผนในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อเป็นข้อมูลในการทบทวน “กรอบยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด” และ “ขอบเขตประเภทโครงการที่เกนศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

ผู้แทนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายนำเสนอผลการประเมินโครงการที่เกนศักยภาพและหารือที่ประชุมเรื่องการทบทวนกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดเพื่อความสอดคล้องการทำแผน

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพาน หารือ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว เสนอให้มีการกระจายตัวของการพัฒนาไปสู่รอบนอกให้มากขึ้น และควรจัดเพิ่มงบประมาณด้านการท่องเที่ยวด้านพื้นที่ที่เชื่อมต่อกับประเทศลาว รวมถึงควรจัดทำชุ่มประตูดอนรับสู่จังหวัดเชียงรายด้านจังหวัดพะเยาและจังหวัดเชียงใหม่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ ปัจจุบันมีสินค้าจากประเทศเพื่อนบ้านเข้ามาสู่จังหวัดเชียงรายจำนวนมาก จุดนี้ทางจังหวัดได้มีการเตรียมการเพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างไรบ้างเพื่อแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้าน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าควรมีการขุดลอกคลอง ด้านอำเภอเวียงป่าเป้าและแม่สรวยเพื่อรองรับการขนส่ง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต และสร้างความเข้มแข็งกระบวนการประชาสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 จึงควรเน้นด้านการศึกษาโดยเฉพาะสายอาชีพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ควรเร่งจัดบริหารจัดการเรื่องสถานที่กำจัดและทิ้งขยะ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันมะค่า หารือเรื่องการจัดสรรงบประมาณโดยเสนอให้เน้นด้านแรงงานและการขนถ่ายสินค้าการเกษตรมากกว่าด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

วาระที่ 3 เรื่องอื่นๆ

ดร.ชลธาร วิสฺรตวงศ์ ในฐานะหัวหน้าชุดโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัดเชียงราย กล่าวแนะนำคณะนักวิจัยฯ และนำเสนอวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ร่วมกันระหว่างสำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย (สกว.) และสถาบันพัฒนาสยาม เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถด้านการประสานแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลภายใต้แนวคิดการกระจายอำนาจ ผ่านการบริหารจัดการเชิงพื้นที่เป็นความร่วมมือกันของ อปท. ในจังหวัดลักษณะบูรณาการ จึงนำไปสู่ความสำคัญของการประสานแผนฯ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดับเต่า กล่าวยินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยฯ โดยเฉพาะการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และเสนอให้จัดเวทีเพื่อสะท้อนความคิดเห็นระหว่าง อปท. ภายในจังหวัดโดยผ่านโครงการวิจัยฯ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพาน หารือให้แต่ละตำบลทบทวนแผนของตนและจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นโดยเชิญนักวิจัยฯ เข้าร่วม

ดร.ชลธาร ฯ ตอบรับหากมีการประชุมในครั้งต่อไปจะเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมประชุม

การประชุมทบทวน “กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวในเขตจังหวัด” และ “ขอบเขตประเภทโครงการที่เกื้อหนุนภาพของ อปท.” เป็นการประชุมร่วมกับคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ผู้บริหารท้องถิ่นและภาคีการพัฒนาในเขตจังหวัดเชียงราย เป็นการทบทวนกรอบยุทธศาสตร์ที่ครอบคลุมภารกิจทุกด้านของอปท. และโครงการที่เกื้อหนุนภาพของอปท. โดยการประชุมยังคงยึดภายใต้กรอบยุทธศาสตร์เดิม โดยมีวาระการประชุม 3 วาระ ดังนี้

วาระที่ 1 ปาฐกถาพิเศษโดย ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (นายวิชัย บุญอุดมพร)

ปลัดอบจ.เชียงราย กล่าวเปิดการประชุม และชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุม ซึ่งเป็นการประชุมตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย แต่ในทางปฏิบัติ อบท.ยังไม่ให้ความสำคัญเรื่องการทำแผนและการดำเนินการตามแผนเท่าที่ควร และในทางปฏิบัติการประสานแผนก็ยังมีน้อยทำให้เกิดโครงการเกินศักยภาพจำนวนมาก และปลัดอบจ.เชียงรายได้กล่าวแนะนำคณะนักวิจัยฯ และโครงการจปผ.อบจ.เชียงรายให้ที่ประชุมทราบ

วาระที่ 2 การประเมินการประสานแผนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลในการทบทวน

“กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากองกรปกครองท้องถิ่นในเขตจังหวัด” และ “ขอบเขตประเภทโครงการที่เกินศักยภาพของ อบท.”

เจ้าหน้าที่อบจ.เชียงรายนำเสนอผลการประเมินการประสานแผนในรอบปีที่ผ่านมาเพื่อเป็นข้อมูลให้ที่ประชุมในการหารือเกี่ยวกับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนากองกรปกครองท้องถิ่นเพื่อความสะดวกคล่องในการทำแผนของ อบท. ซึ่งที่ประชุมยังคงยึดตามกรอบยุทธศาสตร์เดิม ที่ครอบคลุมภารกิจของอบท.ในทุกๆ ด้าน มีการให้ความเห็นในรายละเอียดบ้างในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์เท่านั้น

วาระที่ 3 อื่นๆ

หัวหน้าโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (จปผ.อบจ.เชียงราย) (ดร.ชลธาร วิศรุตวงศ์) กล่าวแนะนำคณะนักวิจัยฯและนำเสนอความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของโครงการ และหลักการ กระบวนการตามหลักวิชา หรือสิ่งที่ควรจะเป็นในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัดเชียงราย และได้นำเสนอประเด็นยึดโยงการส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่โครงการจปผ.อบจ.เชียงรายจะหยิบยกขึ้นมานำร่องให้ที่ประชุมรับทราบ ซึ่งอบท.หลายแห่งในที่ประชุมมีความยินดีในการที่จะเป็นเครือข่ายในอนาคต

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

การลงพื้นที่ครั้งที่ 3

การประชุมครั้งที่ 5/2551

โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด

ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ณ ห้องประชุมกองแผน

วันศุกร์ที่ 6 – เสาร์ที่ 7 มิถุนายน 2551

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1. นางรัตนา จงสุทธานามณี	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
2. นายปรียะ ศิริกุล	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
3. นายบุญถิ่น นวลใหม่	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
4. นายเสงี่ยม แสนพิช	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
5. นางพัทยา นัตรบุรณะพานิช	รองปลัด อบจ.เชียงราย
6. นางอัมพวัน ศรีวรรณยศ	รองปลัด อบจ.เชียงราย
7. นางสาวเฉลิมศรี ปู่เรือน	รองปลัด อบจ.เชียงราย
8. นางบุญลิตา สุวรรณาลัย	นักบริหารงานทั่วไป
9. นางสาวกรกนก โจลัดสาห์กุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ
10. นางสาวพราวศรี เพื่องฟู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ
11. นางวราภรณ์ เพียรผัดแว่น	เจ้าพนักงานธุรการ
12. นางวันนิดา คีลาวงศ์	เจ้าหน้าที่ธุรการ
13. นางสาวแจ่มจันทร์ แก้วสาย	เจ้าหน้าที่ธุรการ
14. นางมาลัย ชินุลย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ
15. นายเจริญ สวงาม	กองช่าง
16. นางสาวสมร ชื่นใจ	กองกิจการสภา
17. นายเกียรติคุณ จันแก่น	กองการศึกษา
18. นายโรจน์นทร์ เพื่องรัตนพานิช	นักบริหารนโยบายและแผน
19. นายสุภัทร อักษรแก้ว	สำนักปลัดฯ
20. นายสมศักดิ์ มาลาวิลาส	กองการศึกษา
21. นายบรรเจ็ด ภูสมศรี	กองแผนฯ
22. นายวิวัฒน์ กณะบุตร	กองส่งเสริมฯ
23. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอแม่ลาว	

24. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอเวียงชัย
25. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอเวียงแก่น
26. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอเทิง
27. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอป่าแดด
28. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอแม่สรวย
29. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอแม่ฟ้าหลวง
30. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอขุนตาล
31. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอเมือง
32. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอแม่จัน
33. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอพาน
34. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอเชียงของ
35. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอเชียงรุ้ง
36. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอพญาเม็งราย
37. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอแม่สาย
38. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอดอยหลวง
39. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอเชียงแสน
40. ผู้แทนจากประชาคม อำเภอเวียงป่าเป้า
41. ดร.ชลธาร วิศรุตวงศ์ หัวหน้าคณะนักวิจัยฯ
42. นางสาวศรียรากร ศิริรุ่งเรืองอมร นักวิจัย
43. นางสาวธิดิมา เก่งถนอมศักดิ์ นักวิจัย
44. นางสาวนาถอนงค์ จงอยู่สุข นักวิจัย

วันศุกร์ที่ 6 มิถุนายน 2551

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

คณะวิจัยฯได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด สรุปสาระการประชุมได้ดังนี้

วาระที่ 1 เรื่องเพื่อทราบ

1.1 ดร.ชลธาร แจกเอกสารรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1 ให้กับคณะกรรมการฯ

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ 2 เรื่องเพื่อพิจารณา

2.1 การกำหนดกรอบการทำงานร่วมกัน

- 2.1.1 การร่วมกันกำหนดกรอบยุทธศาสตร์จำเป็นต้องมีความพร้อมด้านข้อมูล ดร.ชลธาร เสนอให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ 1 ครั้ง โดยเชิญผู้บริหารเข้าร่วมเพื่อรับข้อเสนอของที่ประชุม
- 2.1.2 ผอ.กองแผนเสนอให้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์โดยนำนโยบายของนายก อบจ.เป็นแนวทางการทำงาน
- 2.1.3 ควรร่วมกำหนดกรอบยุทธศาสตร์เพียงด้านเดียว เช่น ด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงกระบวนการเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงกับ อปท.อื่นๆ โดยใช้ยุทธศาสตร์นำร่อง
- 2.1.4 การประชุมยุทธศาสตร์จังหวัด ผอ.กองแผนรับดำเนินการ โดยเชิญ อบจ.และอปท.อีก 3 แห่งที่เข้าร่วมโครงการมาร่วมประชุมเพื่อกำหนดกรอบยุทธศาสตร์
- 2.1.5 ให้เจ้าหน้าที่ อบจ.ร่วมกันเสนอแนวทางการทำกรอบยุทธศาสตร์และเสนอชื่อ อปท.ที่เข้าร่วมโครงการ
- 2.1.6 ตรวจสอบตารางเวลาเพื่อกำหนดสัมมนาทุก อปท.
- 2.1.7 ตรวจสอบตารางเวลาเพื่อจัดอบรมภายใน อบจ.และตัวแทนจาก อปท.อื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 1 ครั้ง เรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยเชิญทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

วันเสาร์ที่ 7 มิถุนายน 2551

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

คณะวิจัยฯ ได้ประชุมร่วมกับนายกเทศบาลตำบลบ้านคูและเทศบาลตำบลแม่สาย สรุปสาระการประชุมได้ดังนี้

ดร.ชลธารกล่าวแนะนำโครงการวิจัยฯ กับนายกเทศบาลตำบลบ้านคูและสอบถามความสนใจการเข้าร่วมโครงการซึ่งได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีทั้ง 2 แห่ง โดยคณะนักวิจัยฯจะนำไปเสนอนายก อบจ. เชียงรายต่อไป

คณะนักวิจัยฯ ได้ประชุมร่วมกับคณะกรรมการในการปฏิบัติงานตามโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ที่อบจ. เชียงรายมีคำสั่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายที่ 700/2551 ลงวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 แต่งตั้งขึ้น เพื่อกำหนดกรอบการทำงานร่วมกัน ทั้งนี้การทำงานจำเป็นต้องมีความพร้อมด้านข้อมูล และเวลา ที่ประชุมตกลงกรอบการทำงานร่วมกัน ดังนี้

1. ดำเนินการให้มีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยเชิญผู้บริหารเข้าร่วมเพื่อรับทราบข้อเสนอของที่ประชุม
2. กำหนดกรอบยุทธศาสตร์เป็นแนวทางการทำงาน เป็นยุทธศาสตร์เดียวก่อน เช่น ด้านการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการทดลองและแสดงให้เห็นถึงกระบวนการเชื่อมโยงกับ อปท.อื่นๆ โดยใช้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์นำร่อง
3. การประชุมยุทธศาสตร์ร่วมกันของหน่วยงานภายในอบจ.หรือกับอปท.นำร่อง (อปท.อีก 3 แห่งที่จะเข้าร่วมโครงการฯ) หรืออปท.อื่นๆ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทั้งภาคราชการส่วนท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ทางอบจ.จะเป็นผู้เชิญ โดยประสานงานร่วมกับคณะนักวิจัยฯ
4. นำเสนอชื่อ อปท.ที่จะคัดเลือกเข้าร่วมโครงการให้ผู้บริหารอบจ.ตัดสินใจ และลงนามในข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับอปท.นำร่องที่คัดเลือก
5. ตรวจสอบตารางเวลาเพื่อกำหนดวัน เวลา เพื่อการจัดประชุม สัมมนา ตารางเวลาเพื่อจัดอบรมภายใน อบจ.และตัวแทนจาก อปท.อื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการจำนวน 1 ครั้ง ในเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยเชิญทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมด้วย

นอกจากนี้ในวันที่ 6 มิถุนายน 2551 (เวลา 17.00-18.30น.) คณะนักวิจัยฯ ได้เข้าแสดงความยินดีกับนายกอบจ.เชียงราย (นางรัตนา จงสุทธานามณี) ที่ได้รับความไว้วางใจจากชาวจังหวัดเชียงรายให้กลับมาเป็นนายกอบจ.เชียงรายเป็นสมัยที่สอง (เลือกตั้งเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2551 รับรองผลการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2551) โดยการเข้าพบนายกอบจ.ในครั้งนี้ คณะนักวิจัยฯ ได้นำเรียนข้อมูลความคืบหน้าของผลการปฏิบัติงานโครงการจป.อบจ.เชียงรายตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาให้นายกอบจ. ทราบ รวมทั้งแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่ตรงกันระหว่างคณะนักวิจัยฯกับนายกอบจ.เชียงรายที่จะใช้ประเด็นส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเป็นประเด็นยึดโยงในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เฉพาะด้านของอบจ.เชียงราย แต่ทั้งนี้ยังไม่สามารถเลือกอปท.นำร่อง ที่จะเข้าร่วมโครงการได้ คณะนักวิจัยฯจึงขอความเห็นในการเลือก อปท. นำร่องจากนายก และนายกได้แนะนำให้ไปทำการสำรวจ อปท. ที่มีแหล่งท่องเที่ยวและมีศักยภาพ ดังต่อไปนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อ.เวียงป่าเป้า
2. เทศบาลตำบลแม่ชะจาน อ.เวียงป่าเป้า
3. องค์การบริหารส่วนตำบลลาวี อ.แม่สรวย
4. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อ.เทิง
5. องค์การบริหารส่วนตำบลหงาว อ.เทิง
6. องค์การบริหารส่วนตำบลดงเต่า อ.เทิง
7. องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อ.เชียงของ

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

การลงพื้นที่ครั้งที่ 4

สรุปประเด็นการประชุม

โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (จปผ.อบจ.เชียงราย) ร่วมกับ คณะกรรมการที่ปรึกษาในการ
ปฏิบัติงานตามโครงการ จปผ.อบจ.เชียงรายและเจ้าหน้าที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
วันที่ 12 – 14 มิถุนายน 2551

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1.นางสาวเฉลิมศรี	ปุเรือน	รองปลัด อบจ.เชียงราย
2.นางสมัย	พุลเหลือ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6ว
3.นายณรงค์	รัตนสุวรรณ	หัวหน้าส่วนโยธา อบต.แม่เจดีย์ใหม่
4.นางเบญจวรรณ	สกุลกวีพร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน อบต.แม่เจดีย์ใหม่
5.สืบตำรวจโทจักรพันธ์	ศักดิ์สีทธานุภาพ	ปลัดเทศบาลตำบลแม่ชะจาน
6.นายสุกกร	พรหมธิ	รองนายกเทศมนตรี กองสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและการศึกษา
7.นายอนุวัตร	หงส์ทอง	รองนายกเทศมนตรี กองช่าง เทศบาลตำบลแม่ชะจาน
8.นายขจรพงษ์	ศิริมงคล	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อ.เชียงของ
9.นายบันเทิง	เครือวงศ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงเต่า
10.นางสาวพนอจิตต์	ธรรมโก	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว ตำบลดงเต่า
11.นางสาคร	พุทธโกมล	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหางว
12.นายทวน	ช่างปัด	เลขานายกองค์การบริหารส่วนตำบลหางว
13.นางนันทิกา	หอวิมลย์	หัวหน้าส่วนการคลัง อบต.หางว
14.นางทองเพียร	วันร้อง	เจ้าหน้าที่ประสานงานชนบท อบต.หางว
15.นายนพดล	อำน้อย	ประธานสภา อบต.เวียง อ.เทิง
16.นายสุพจน์	หาทรัพย์	รองประธานสภา อบต.เวียง อ.เทิง
17.นายปรานชัย	ชัยวงศ์	รองประธานสภา อบต.เวียง อ.เทิง
18.นายพนนต์	โนราช	ผู้นิเทศงาน รพช.
19.นางสาวอมรรัตน์	สีสด	เจ้าหน้าที่พัฒนาการท่องเที่ยว อบต.วาปี
20.ดร.ชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าชุดโครงการ จปผ.อบจ.เชียงราย
21.นางสาวศรีวรากร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย
22.นางสาวนาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัย

การลงพื้นที่ อปท. ในจังหวัดเชียงราย ในวันที่ 12 –14 มิถุนายน 2551

หัวหน้าโครงการวิจัย จปผ.อบจ.เชียงรายและคณะฯ กล่าวแนะนำโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย กับเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ถึงการเชื่อมโยงประสานแผนพัฒนาตามกรอบยุทธศาสตร์ในด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด และวัตถุประสงค์ของโครงการฯ เพื่อคัดเลือก อปท.นำร่องที่มีความพร้อมและเต็มใจที่จะเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 3 แห่ง คือ 1 เทศบาล และ 2 อบต. โดยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ทำการคัดเลือก และ อปท.ที่ได้รับการคัดเลือกต้องลงนามทำข้อตกลง (MOU) กับ อบจ.

วันศุกร์ที่ 12 มิถุนายน 2551

องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ใหม่ อ.เวียงป่าเป้า มีพื้นที่ 290 ตารางกิโลเมตร ประชากรในพื้นที่ จำนวน 9,760 คน ดกเส้นความยากจน (จปถ) 13,000 บาท/คน/ปี จำนวน 70 คน แต่การกรอกข้อมูลอาจไม่ตรงกับความเป็นจริง พนักงานเจ้าหน้าที่ จำนวน 38 คน ได้รับงบประมาณ ปี 2551 จำนวน 30 ล้านบาท นำไปสร้างโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 2.4 ล้านบาท ได้แก่ ถนน สะพาน ทางระบายน้ำ ถมดินลูกรัง และมีรายได้จากการเก็บภาษีโรงเรือน ที่ดิน ภาษีป้าย ในการบริหารจัดการผู้บริหรเป็นผู้นำกำหนดทิศทางนโยบายและกำหนดการใช้งบประมาณ ปัญหาการจัดเก็บภาษีโรงเรือนของโป่งน้ำร้อนคือการที่ประชาชนไม่ยอมเสียภาษีให้กับ อบต. ในอัตรา 300-600 บาทต่อปี

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ น้ำตกแม่โถ, ดอยลังกา (พื้นที่ติดต่อจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง) , โป่งน้ำร้อนซึ่งเป็นของเอกชน, อุทยานขุนแจ , ห้วยน้ำริน , โครงการหลวงวิถีชาวบ้าน (Home Stay) , วัดมัจฉาเป็นของกรมป่าไม้ วัดพระธาตุแม่เจดีย์ รวมถึงอ่างเก็บน้ำ ที่อยู่ในความดูแลของพระครูไพบูลย์พัฒนารักษ์ ซึ่งประชาชนจะเข้ามาท่องเที่ยวในช่วงงานบุญ วันหยุดทางศาสนาเพื่อทำบุญปล่อยปลา

ปัญหาด้านการท่องเที่ยว ไม่มีการจัดส่งรายได้ค่าธรรมเนียมอุทยานให้กับอบต. และส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะผ่านไปที่อื่น จึงเป็นเพียงจุดแวะพักและเข้าห้องน้ำเท่านั้น

เทศบาลตำบลแม่ชะจาน อ.เวียงป่าเป้า มีพื้นที่ 3.6 ตารางกิโลเมตร พนักงาน อบต. จำนวน 46 คน งบประมาณปี 2551 จำนวน 30 ล้านบาท งบประมาณที่จัดเก็บเอง จำนวน 1 ล้าน มีค่าใช้จ่ายในส่วนเงินเดือน 4 ล้านบาท จัดทำโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก จำนวน 10 ล้านบาท และกำลังก่อสร้างตึกทำงานใหม่ จำนวน 14.89 ล้านบาท บนเนื้อที่ 12 ไร่

สถานที่ท่องเที่ยว อ่างเก็บน้ำดอยมุง โครงการของพระครูไพบูลย์พัฒนารักษ์พื้นที่คาบเกี่ยวกับ อบต.แม่เจดีย์ใหม่ เส้นทางผ่านไปยังจังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง และแพร่ OTOP มีสินค้ากระดุมกะลา เข็มขัดกะลาของชุมชนบ้านสันติสุข , แหวนเงินสัม , กระเทียมดอง, ชาอัสสัม , กาแฟอาราบิก้า ,

จึง, เสาวรส วิสัยทัศน์ของผู้บริหารให้แม่จะงานเป็นจุดแวะพักผ่อนและให้ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว และการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อเชื่อมกับบ้านห่มเมืองเย็น แต่ยังขาดงบประมาณในการก่อสร้าง

ปัญหาด้านการท่องเที่ยว ขาดงบประมาณในการสร้างศูนย์ให้ข้อมูลและจุดแวะพักและไม่มี แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในพื้นที่

องค์การบริหารส่วนตำบลลาวี อ.แม่สรวย งบประมาณ ปี 51 จำนวน 45 ล้านบาท ใช้ใน โครงสร้างพื้นฐาน ปีละประมาณ 30-40 ล้านบาท โดยเฉพาะถนนที่ต้องหารแบ่งกันปีละ 100-200 เมตร เท่านั้นเพราะงบประมาณจำกัด ประชากร 40 หลังคาเรือน จำนวน 24,000 คน ส่วนใหญ่เป็นชาวเขาเผ่า อาข่า ใช้แสงโซล่าเซลล์บ้างหลัง ถนนไม่ลาดยางจึงต้องใช้การเดินทางด้วยรถกระบะหรือรถขับเคลื่อน 4 ล้อ

แหล่งท่องเที่ยว คอยช้าง ซึ่งพัฒนาปัจจัยการผลิตด้านพืช กาแฟอาราบิก้า พญาเสือโคร่ง (ชากระ) โฮมสเตย์บ้านห้วยน้ำกั้นเกษตรอินทรีย์ ชาและกาแฟคั่วลาวี เป็นเส้นทางเชื่อมต่อไปยังแม่สลัก แม่อาข่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเดินทางมาในช่วงหน้าหนาว หรือมีกิจกรรมโล้ชิงช้า ปลูกข้าว เกี่ยวข้าว ของชาวเขาในบ้านใหม่พัฒนา หมู่ 25 และโฮมสเตย์ชาวเขาเผ่าอาข่าดั้งเดิม ห้วยจี่เหล็ก หมู่ 9 ซึ่งกระทรวง การท่องเที่ยวฯ คัดเลือกเป็นชุมชนนาร่องจัดการท่องเที่ยวในชุมชน (สำนักพัฒนาการท่องเที่ยวทำวิจัย) มีการทำโฮมสเตย์เรียนรู้วัฒนธรรมชนเผ่า หลังละ 2 คน 15 หลัง โดยจัดคิวหมุนเวียนกันไปร่วมกับ PDA Tour ทำการประชาสัมพันธ์และควบคุมนักท่องเที่ยวรับเฉพาะช่วงที่หมู่บ้านมีกิจกรรม มีการประสานงาน กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา นันทนาการเชียงราย (กระทรวงการท่องเที่ยวฯ) ใช้เป็นกลุ่ม เส้นทางท่องเที่ยว วาวี ภูชี้ฟ้า ผาตั้ง หรือแม่ยาว คอยช้าง วาวี หรือวาวี แม่สลัก แม่จัน แม่อาข่า แม่สลอง และแม่สาย

ปัญหาด้านการท่องเที่ยว ในด้านความสะดวก วัฒนธรรมการเลี้ยงหมูปล่อยไม่เลี้ยงในคอกของ โฮมสเตย์ชาวเขาเผ่าอาข่าดั้งเดิม และความเชื่อของชาวบ้านในเรื่องปัญหาการปลูกต้นไม้คลุมหน้าดินว่าป่า มากไม่ดีจะแย่งน้ำไปหมด

วันเสาร์ที่ 13 มิถุนายน 2551

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อ.เทิง มีเนื้อที่ 89.7 ตารางกิโลเมตร ประชากร 25 หมู่บ้าน จำนวน 14,000 คน งบประมาณ ปี 51 จำนวน 40 ล้านบาท

สถานที่ท่องเที่ยว วัดพระธาตุจอมจ้อ พระธาตุเกศแก้วจุฬามณี วัดเทิงเสาหิน บ่อน้ำทิพย์ แหล่งเลี้ยงกิ้งก่ามกราม วัดใหญ่ร่องปลาขาว ทุ่งโฮ้ง โครงการขนาดใหญ่คือฝายน้ำอิง 300 ล้านบาท อ่างเก็บน้ำ ป่าชุมชน ป่าสมุนไพรโดยการริเริ่มของหมอแก้วและหมออุ่น ปราชญ์ชาวบ้านให้ความรู้ด้าน สมุนไพร

ปัญหาด้านการท่องเที่ยว คือนักท่องเที่ยวมักมาแล้วผ่านไปพักที่ภูชี้ฟ้าและเชียงราย

องค์การบริหารส่วนตำบลหางว อ.เทิง มีเนื้อที่ 88.4 ตารางกิโลเมตร ประชากร 20 หมู่บ้าน
งบประมาณ ปี 51 จำนวน 20 ล้านบาท

สถานที่ท่องเที่ยว วัดพระเจ้าสองสี วัดบุญนาค วัดม่วงแก้ว สินค้า OTOP กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า
กลุ่มตีเหล็ก ผลิตภัณฑ์เครื่องหอย

ปัญหาด้านการท่องเที่ยว เป็นเส้นทางผ่านไปยังภูชี้ฟ้า ไม่มีการขาดการประชาสัมพันธ์สินค้า
OTOP ขาดความต่อเนื่องจากการท่องเที่ยวเพราะนักท่องเที่ยวจะมาช่วงหน้าหนาว และแวะพักทานอาหาร
เข้าห้องน้ำเมื่อลงมาจากภูชี้ฟ้าเท่านั้น

วิสัยทัศน์ผู้บริหารด้านการท่องเที่ยว ต้องการให้นักท่องเที่ยวมาแวะพักค้างคืน ซื้อสินค้า
OTOP เพื่อให้คนในพื้นที่มีรายได้จากการท่องเที่ยวและขายสินค้าได้มากขึ้นและตลอดปี

องค์การบริหารส่วนตำบลดงเต่า อ.เทิง มีเนื้อที่ 99.4 ตารางกิโลเมตร ประชากรในพื้นที่ 25
หมู่บ้าน จำนวน 12,454 คน งบประมาณ ปี 2551 จำนวน 34.57 ล้านบาท วิสัยทัศน์ผู้บริหารส่งเสริมการ
ท่องเที่ยวและโดยเป็นประธานเครือข่ายการท่องเที่ยวประสานงานกับประธานหอการค้า ประธานธุรกิจ
ท่องเที่ยวกีฬาจังหวัด มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จัดตั้งสมาคมอาชา
สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชน ชนชนเข้มแข็ง หมู่บ้านปางคา

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่ ภูชี้ฟ้า ผาตั้ง ดอยผาตั้ง ผาหม่น น้ำตกภูษา น้ำตกตาดไค้
น้ำตกตาดหมอก ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาภูชี้ฟ้ามาช่วงหน้าหนาวเดือน ต.ค. –ก.พ. ต้องการให้มี
การเพิ่มการท่องเที่ยวชุมชน โดยให้ช่วยเหลือตัวเอง พักโฮมสเตย์กับชาวเขาเผ่าม้ง วิถีชาวบ้าน 25 หมู่บ้าน
(14 หมู่บ้านเป็นชนเผ่า 11 หมู่บ้านเป็นคนพื้นราบ)

ปัญหาด้านการท่องเที่ยว ในด้านการจัดการขยะที่นักท่องเที่ยวนำไปภูชี้ฟ้า การประชาสัมพันธ์
และการเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในอบต.ดับเต่ากับภูชี้ฟ้า การเก็บภาษีจากการท่องเที่ยวยังไม่ถึง
ร้อยละ 10

วันอาทิตย์ที่ 14 มิถุนายน 2551

องค์การบริหารส่วนตำบลเวียง อ.เชียงของ มีพื้นที่ 120 ตารางกิโลเมตร ประชากรในพื้นที่
11 หมู่บ้าน งบประมาณ ปี 51 จำนวน 21 ล้านบาท วิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการพัฒนาการท่องเที่ยวของ
พื้นที่ให้เป็นที่ยอมรับ

สถานที่ท่องเที่ยว บ้านทุ่งน่าน้อย น้ำตกห้วยเม่น วัดพระแก้ว บ้านศรีดอนชัย (Home Stay)
เทศกาลบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก วัดหลวง บ้านน่าน้อยเป็นชาวเขาเผ่าม้ง ทำเรือบักเดินทางไปยังสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว คูเวียง กำแพงเมืองเก่า สินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์ไท(สาหร่ายน้ำโจง) ผ้าทอมือ

ปัญหาด้านการท่องเที่ยว อบต.เวียงเป็นทางผ่านเพื่อเดินทางท่องเที่ยวไปยังลาว เขมร จีน เวียดนาม สถานที่ท่องเที่ยวไม่ได้รับความสนใจมากนัก เพราะไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดและไม่มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

การลงพื้นที่ครั้งที่ 5

สรุปการประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย วันจันทร์ที่ 21 กรกฎาคม 2551

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1. นางรัตนา	จตุรนามณี	นายก อบจ.เชียงราย
2. นายเสงี่ยม	แสนพิช	รองนายก อบจ.เชียงราย
3. นางพัทยา	ฉัตรบุรณะพานิช	รองปลัด อบจ.เชียงราย
4. นางสาวเฉลิมศรี	ปุเรือน	รองปลัด อบจ.เชียงราย
5. นายบรรเจิด	ภูสมศรี	ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ
6. นายสมเกียรติ	ชื่นธีระวงศ์	นายกสมาคมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
7. นางสาวปทุมพร	แก้วคำ	อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
8. นางสาวพัชรี	ชวัชโสภา	อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
9. นายดุสิต	ประภาเลิศ	ปลัด อบต.วาวี อ.แม่สรวย
10. ว่าที่ รต.ต่อตระกูล	วรรณสอน	ปลัด อบต.หางาว อ.เทิง
11. นายบัณฑิต	เครือวงศ์	นายก อบต.ตับเต่า อ.เทิง
12. นางเบญจวรรณ	สกุลกวีพร	จนท.วิเคราะห์นโยบายฯ อบต.แม่เจดีย์ใหม่
13. นายพงษ์สันต์	กันธิยะ	นายก อบต.แม่เจดีย์ใหม่ อ.เวียงป่าเป้า
14. นายกิตติกร	แอลงนิตย์	จนท.วิเคราะห์นโยบายฯ อบต.เวียงเชียงของ
15. นายณัฐพร	รัตนเอกวาที	จนท.วิเคราะห์นโยบายและแผน ทต.บ้านดู่
16. นายสมศักดิ์	ไชยชมพู่	นักบริหารงานทั่วไป 7
17. นางนภกัณฑ์	อินทรทิพย์	นักบริหารงานนโยบายและแผน 7
18. นางทัชชา	สามัคคีนิษฐ์	นักบริหารงานนโยบายและแผน 7
19. นางจิตรา	กาวิ	นักบริหารงานทั่วไป 7
20. นางสาวสมร	ชื่นใจ	นักบริหารงานทั่วไป 7
21. นายบุญสม	ฤกษ์อุดม	นักบริหารงานช่าง 7

22. นายสุวิทย์	กวินวิวัฒน์	นักบริหารงานการศึกษา 7
23. นายประจวบ	สายเมื่อนาย	นักบริหารงานการศึกษา 7
24. นางสาวสุพิน	สมบุญชัย	นักบริหารงานคลัง 6
25. นางอัมไพวรรณ	มณี	นักบริหารงานคลัง 6
26. นางสาวสุลลย์	เมืองเจริญ	จนท.วิเคราะห์ฯ สนง.การท่องเที่ยวฯจังหวัด
27. นางศรียา	กันทาสุวรรณ	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว อบจ.
28. นางสาวพัชนี	นามเมือง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ 5
29. นางสาวปราศรี	เฟื่องฟู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ 5
30. นางพิสมัย	พลูเหลือ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ 6
31. นางกรกนก	โจลัดสาห์กุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ฯ 5
32. นายสถาพร	พลนรัตน์	เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์
33. ดร.ชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าชุดโครงการ จปผ.อบจ.เชียงราย
34. นางสาวศรีวรากร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย
35. นางสาวธิดิมา	เก่งธนอมศักดิ์	นักวิจัย
36. นางสาวนาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัย

คณะนักวิจัยฯร่วมกับอบจ.เชียงรายได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) “การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย” โดยหัวหน้าโครงการจปผ.อบจ.เชียงราย เป็นวิทยากรในการประชุมเชิงปฏิบัติการ และคณะนักวิจัยฯเป็นผู้ช่วยวิทยากร ในการประชุมครั้งนี้ได้เชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการท่องเที่ยว หลายๆ ภาคส่วนมาร่วมประชุม เพื่อระดมสมองในลักษณะการร่วมคิดร่วมทำ มุ่งหวังให้เกิดการผลักดันและส่งเสริมผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเกิด “กระบวนการทำงาน” ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันที่นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ทุกภาคส่วนร่วมกันเป็นผู้กำหนดทิศทางและเป้าหมายให้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายทั้งจังหวัดมาตั้งแต่ต้น

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเป็นประธานกล่าวเปิดการประชุมและกล่าวต้อนรับคณะนักวิจัยฯ และให้นโยบายในการประชุมในครั้งนี้ว่าเป็นการประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีประสิทธิภาพและมีความทันสมัยเพื่อรองรับพันธกิจของ องค์การบริหารส่วนจังหวัด และระดมสมองเพื่อให้เห็นทิศทางและอนาคตของจังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะการเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้าน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งเชียงรายเองเป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่นและเอกลักษณ์เฉพาะตัวของจังหวัด ดังนั้นเราต้องร่วมมือกันในการร่วมคิดร่วมกำหนดทิศทางในอนาคต โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเป็นแกนกลางในการประสาน

แผนพัฒนาท้องถิ่นในการกำหนดทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย
อย่างเป็นรูปธรรม

คณะนักวิจัย¹ได้นำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายให้ที่ประชุมทราบและฝึกปฏิบัติในการกำหนดเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว ดังนี้ (ข้อมูลจากงานวิจัย ปี 2550¹) พบว่า

1. จังหวัดเชียงรายมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจังหวัดเชียงรายประมาณ 1 ล้านคนนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นคนไทยมากกว่าชาวต่างชาติ
2. จังหวัดเชียงรายมีรายได้จากการท่องเที่ยว 1 ใน 3 ของรายได้ของจังหวัดเชียงราย
3. สิ่งที่สำคัญมากต่อการท่องเที่ยว คือ การคมนาคมและภาษา

ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งที่น่าลงทุนและมีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด แต่ต้องไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและไม่ทำลายวัฒนธรรมพื้นเมือง จึงจำเป็นต้องร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน เพื่อให้ไปสู่จุดหมายเดียวกัน และเป็นการส่งเสริมรายได้ของชาวบ้านหรือของชุมชน ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นของแหล่งท่องเที่ยวสามารถส่งเสริมแหล่งวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนได้

แต่อย่างไรก็ตามความพร้อมด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายยังมีหลายประการที่ยังเป็นอุปสรรค อาทิ

1. จังหวัดเชียงรายยังไม่มีแหล่งสำหรับค้าขายที่เป็นศูนย์กลาง เช่น ศูนย์กลางขายสินค้า OTOP
2. การประชาสัมพันธ์ยังเป็นจุดอ่อนสำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย อาทิ ปัจจุบันเชียงรายยังไม่มีจัดทำแผนที่ท่องเที่ยวเส้นทางเดียว เป็นแผนที่ลักษณะแบบต่างคนต่างทำในแต่ละพื้นที่ โดยขาดการประสานระหว่างพื้นที่ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว โปรแกรมการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ในสื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อเปิดช่องทางการประชาสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อเสนอขายโปรแกรมกับบริษัททัวร์ภายในจังหวัดเชียงราย
3. นักท่องเที่ยวยังไม่รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติ ทั้งที่จังหวัดเชียงรายมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพมาก

ดังนั้น ในที่ประชุมได้ดำเนินการระดมสมองจัดทำวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และตัวชี้วัด ของการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ที่เกิดขึ้นจากการริเริ่มของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งได้แก่หน่วยงานราชการภายในจังหวัดเชียงราย ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และอปท. ซึ่งสิ่งที่ได้จากการระดมสมองคือ จังหวัดเชียงรายต้องการ “เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรมล้านนาแถบลุ่มแม่น้ำโขงอย่าง

¹ งานวิจัย “ชุดโครงการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวเชิงพื้นที่อย่างยั่งยืน กลุ่มจังหวัดล้านนา” ที่สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ยั่งยืน” การที่จะบอกได้ว่าสิ่งที่ต้องการจะเป็นนั้นสามารถเป็นไปได้จริงหรือไม่ หรือบรรลุตามเป้าประสงค์ได้จริงหรือไม่ จำเป็นต้องมีวิธีการวัดที่เป็นรูปธรรม เป็นเชิงปริมาณ นั่นคือ ต้องกำหนดตัวชี้วัด ออกมาเป็นตัวเลข เช่น จำนวนนักท่องเที่ยว จำนวนเงินที่ใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวพักอยู่ในจังหวัดเชียงราย ร้อยละความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และจำนวนครั้งของการกลับมาท่องเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยว

การที่จะทำให้เป้าประสงค์และตัวชี้วัดเป็นไปได้จริง ต้องอาศัยการสร้างกลยุทธ์คือวิธีที่จะทำอย่างไรให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวจังหวัดเชียงรายเพิ่มขึ้น มีการพักนานขึ้น มีการกลับมาเที่ยวซ้ำ มีการใช้จ่ายในจังหวัดเชียงรายเพิ่มขึ้น เช่น การสร้างโปรแกรมการท่องเที่ยวขึ้นอย่างเป็นระบบ มีจุดเด่นของแต่ละโปรแกรม และทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน การประชาสัมพันธ์ผ่านอินเทอร์เน็ตโดยเชื่อมโยงข้อมูลกับเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เป็นต้น

การลงพื้นที่ครั้งที่ 6

รายงานการวางกลยุทธ์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย

ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

วันที่ 1 กันยายน 2551

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1.นายปรียะ	ศิริกุล	รองนายก อบจ.เชียงราย
2.นายบุญถิ่น	นวลใหม่	รองนายก อบจ.เชียงราย
3.นายเสถียร	แสนพิศ	รองนายก อบจ.เชียงราย
4.นางเฉลิมศรี	ปุเรือน	รองปลัดอบจ.เชียงราย
5.นายบรรเจิด	ภูสมศรี	ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ
6.นายวิวัฒน์	กณะบุตร	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
7.นายวิเชียร	เรือนศรี	ตัวแทนขนส่งจังหวัดเชียงราย
8.นางสาวศุติตา	สามสินเพียร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
9.ดร.บุษบา	สิทธิดำรง	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
10.นายศิริ	สุขทรงศิลป์	ตัวแทน ททท. ภาคเหนือ เขต 2
11.นางสาวโสธดา	หะวัน	ตัวแทนนายกสมาคมท่องเที่ยวเชียงราย
12.นายพรสิด	พันธุ์จินดา	นายกสมาคมมัคคุเทศก์เชียงราย
13.นางลีนจง	ขันติวรยศ	ประธารชมรมภัตตาคารและร้านอาหาร
14.นายสระ	เทพมณี	ประธานชมรมสามล้อถีบ

15.นายอำนาจ	ปัญญา	ชมรมสามล้อถีบ
16.นายพัฒนา	สิทธิสมบัติ	ประธานหอการค้าจังหวัดเชียงราย
17.นางนภกัณฑ์	อินทรทิพย์	หัวหน้าฝ่ายงบประมาณ
18.นางสาวอรรณา	พิรุณภา	เลขาชมรมร้านอาหาร
19.นางสาวพราวศรี	เฟื่องฟู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6
20.นางสาวชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าโครงการงานวิจัย
21.นางสาวศรีวรากร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย
22.นางสาวนาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัย

คณะนักวิจัยฯ ร่วมกับอบจ.เชียงรายได้จัดให้มีการประชุมวางแผนกลยุทธ์เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยเชิญหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในด้านต่างๆ เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1. ด้านบริการข้อมูลข่าวสาร (ภาษาไทยและอังกฤษหรืออื่นๆ ที่สำคัญ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น) จากศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวอำนาจความสะดวกอย่างครบวงจร แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ (i) จุดบริการนักท่องเที่ยว จัดบุคลากรประชาสัมพันธ์ แผนที่สมบูรณ์ แผนที่แนะนำเที่ยวแบบพกพาได้ง่าย โบรชัวร์ ไกด์บุ๊ก แสดงที่ตั้งแหล่งท่องเที่ยว ประวัติย่อและความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ป้ายติดแผนที่ในตัวเมือง (Directory) ป้ายความรู้แสดงประวัติความเป็นมาและความสำคัญของสถานที่ท่องเที่ยว และเว็บไซต์ สื่ออินเทอร์เน็ตแหล่งท่องเที่ยว แนะนำเส้นทางท่องเที่ยว แหล่งที่ซื้อสินค้า ร้านอาหาร โรงแรมและที่พัก

2. ด้านการประชาสัมพันธ์ กิจกรรม เทศกาล โดยการจัดเทศกาล กิจกรรม ตลอดปี และให้โดดเด่นประทับใจ ส่งเสริมให้มีการจัดการประชุมนานาชาติและการท่องเที่ยวแบบให้บำเหน็จรางวัล (Incentive Tour)

3. ด้านสถานที่ท่องเที่ยว และโปรแกรมการท่องเที่ยว การนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ จัดพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมล้านนา ทิวบ้านศิลปินเชียงราย สถานที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ พื้นที่ติดแม่น้ำโขง แหล่งท่องเที่ยวตามยอดดอย และการอยู่ใกล้กับประเทศเพื่อนบ้าน 3 ประเทศ (พม่า ลาว จีน) การเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางหนึ่งๆ ควรมีแหล่งท่องเที่ยวอย่างน้อย 2-3 จุด และมีจุดพักทานอาหาร หรือแวะพักได้ หากไม่มีควรพัฒนาให้มีขึ้น การจัดระเบียบและปรับปรุงภูมิทัศน์สถานที่ท่องเที่ยว การเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวกับวัฒนธรรมประเพณี การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้เลือกได้หลากหลายแบบ 1 วัน 2-3 วัน 3-5 วัน และมากกว่านั้น มัคคุเทศก์ควรดึงให้นักศึกษาและคนในชุมชนมีส่วนร่วม และส่งเสริมฝึกหัดภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว

4. ด้านการขนส่งมวลชน ความสะดวกในการเดินทาง จัดระเบียบและปรับปรุงท่าอากาศยาน สถานีขนส่ง ท่าเรือ (ท่าเรือริมกก ท่าเรือเชียงของ ด้านสุลกากรแม่สาย ขยายให้มีพื้นที่กว้างขวาง ไม่แออัด และเชื่อมโยงกันและกันได้ และเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ มีจุดรับส่งผู้โดยสารที่ชัดเจน มีที่นั่งพัก ที่อำนวยความสะดวก สว่างและมีความปลอดภัย มีห้องน้ำสะอาดและเพียงพอ ปรับปรุงสภาพรถประจำทาง ให้ปลอดภัย (เบาะขาด ไม่มีพดลม เครื่องยนต์ดีดขัด) และได้มาตรฐาน ในเส้นทางไกลๆ ควรมีรถประจำทางปรับอากาศ จัดคิวไม่ให้เกิดการรุมตื้อสร้างความรำคาญแก่นักท่องเที่ยว และส่งเสริมอบรมกิริยา มารยาท การบริการ (พุดจาไม่สุภาพ สูบบุหรี่ในรถ) การพุดจาและการสื่อสารภาษาต่างประเทศแบบเบื้องต้นแก่ พนักงานขับขีรถโดยสาร รถตุ๊กตุ๊ก รถตู้ รถแท็กซี่ รถสามล้อ รถสองแถว จัดระบบการขนส่งมวลชน เป็นเส้นทางระยะสั้นและระยะยาว ระยะสั้นในตัวเมือง ได้แก่ รถตุ๊กตุ๊ก รถสองแถว รถแท็กซี่ รถสามล้อ ระยะยาวระหว่างเมืองเชียงราย-เชียงแสน เชียงราย-แม่สาย เชียงราย-เชียงใหม่ เชียงราย-ภูชี้ฟ้า คอยแม่สลอง คอยตุง ฯลฯ ได้แก่ รถโดยสาร รถตู้ รถปรับอากาศ (หากเป็นไปได้ควรส่งเสริมให้ปรับใช้ NGV เพื่อรักษา สิ่งแวดล้อม) กำหนดและประกาศเวลาการเดินทางที่แน่นอน ชัดเจน การเดินทางต้องตรงเวลา กำหนดและ ประกาศราคาค่าบริการที่เปิดเผย และมีมาตรฐานการให้บริการ (ไม่ฉวยโอกาสขึ้นราคาช่วงน้ำท่วมขึ้น) เพิ่มความถี่ เพิ่มจำนวนรถขนส่งโดยสาร โดยเฉพาะเวลาเช้าและเย็น (หลัง 19.00 น. ในเขตตัวเมือง) ช่วงวัน เสาร์-อาทิตย์ และเทศกาลท่องเที่ยว และขยายเวลาการขนส่งในบางเส้นทางที่เป็นที่นิยม เช่น ระหว่างสาม เมืองหลัก คือ อำเภอเมือง อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน (ลดการผูกขาด และเพิ่มผู้ประกอบการรายย่อย SMEs เข้าร่วมจัดรถขนส่งโดยสารสาธารณะ)

5. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ปรับปรุงถนนให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย (ถนน ขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อ) ห้องน้ำสาธารณะและผู้ดูแลรักษาความสะอาด ณ สถานที่ท่องเที่ยว (ไม่ค่อยมีที่ สกปรกและไม่เพียงพอ) ที่ดื่ม น้ำ ที่จอดรถให้เพียงพอ โทรศัพท์ ไฟฟ้า ที่พักผ่อนรับรองนักท่องเที่ยว ณ จุด ต่างๆ ที่สำคัญ โดยเฉพาะจุดผ่านแดน สถานีขนส่ง สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ โดยจัดระเบียบไม่ให้มี คน แออัด มีที่จอดรถเพียงพอ

6. ด้านความปลอดภัย ไฟฟ้า ดำรวจท่องเที่ยว ความถี่ของตำรวจหรือสายตรวจ พนักงานหรือ อาสารักษาความปลอดภัยตามจุดต่างๆ (ควรฝึกหัดภาษาอังกฤษในเบื้องต้น)

7. ด้านที่พัก โรงแรมและภัตตาคาร ร้านอาหาร ควรจัดให้มีข้อมูลอย่างเปิดเผยทั่วถึง ควรมี รายละเอียดราคาและภาพที่พักในเอกสารแนะนำการท่องเที่ยวและเว็บไซต์ การจองที่พัก การเชื่อมโยงส่งต่อ ระหว่างผู้ประกอบการในด้านต่างๆ มีสุขอนามัย สภาพแวดล้อมสะอาด สว่างเพียงพอ มีมาตรฐานราคาและ คุณภาพการบริการ ด้านสินค้าของที่ระลึก และจุดจำหน่าย ศูนย์การจำหน่ายผลิตภัณฑ์พื้นเมืองที่เชื่อมโยง กับการท่องเที่ยวให้แหล่งผลิต OTOP เป็นแหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุงหีบห่อ บรรจุภัณฑ์ และใช้ร่วมกัน เพื่อ เป็นการประชาสัมพันธ์ไปในตัว สินค้าควรมียี่ห้อ เอกฉลยณ์ ตราประทับ หรืออัตลักษณ์ของจังหวัด และมี คู่มือการใช้ แสดงที่ผลิต ผู้ผลิต ใบรับรอง ยืนยันแหล่งที่มา ใบเสร็จ (ถ้าไม่มีเอกสารแสดงแหล่งที่มา หรือไม่

มีใบเสร็จมักจะไม่ได้รับอนุญาตให้นำเข้าประเทศ) การขนส่งสินค้า และราคาที่มีมาตรฐาน ตรวจสอบและป้องกันการขายสินค้าปลอมหรือโก่งราคาให้แก่นักท่องเที่ยว การปลูกจิตสำนึกการเป็นเจ้าบ้าน ดูแลรักษาสถานที่ท่องเที่ยวที่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว การเข้มแข็งเข้มแข็งในมิติมิตรไมตรีต่อแขกเมือง การอนุรักษ์รักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ห่วงแทนและภูมิใจในความคิดพัฒนาธรรมล้ำนอันยาวนาน ฝึกอบรมภาษาถิ่น และภาษาต่างประเทศ

- ช่วง 6 เดือนที่ 3

การลงพื้นที่ครั้งที่ 1

รายงานผลการดำเนินงานและคัดเลือก อปท.นำร่อง ตามยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
วันศุกร์ที่ 17 ตุลาคม 2551

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1.นางรัตนา	จตุรพนามณี	นายก อบจ.เชียงราย
2.นายบุญถิ่น	นวลใหม่	รองนายก อบจ.เชียงราย
3.นางสาวเฉลิมศรี	ปุเรือน	รองปลัดอบจ.เชียงราย
4.นายบรรเจิด	กุสมศรี	ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ
5.นายวิวัฒน์	กณะบุตร	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมคุณภาพชีวิต
6.นางนภกัณฑ์	อินททิพย์	หัวหน้าฝ่ายงบประมาณ กองแผนฯ
7.นางสมัย	พูลเหลือ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7ว
8.นายอมรินทร์	ผ้าเจริญ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
9.นางวันนิดา	ศิลาวงศ์	เจ้าพนักงานธุรการ 3
10.นางสาวแจ่มจันทร์	แก้วสาย	เจ้าพนักงานธุรการ 2
11.นายวัฒนา	ทันเรือน	นบท.งานทั่วไป
12.นางสาวไพรวลัย	อารีย์	ตัวแทนสำนักปลัด อบจ.เชียงราย
13.นางมะลิวัลย์	ไพรวลัย	ตัวแทนกองกิจการสภาฯ
14.นางภัทราวดี	ยอดเรือน	ตัวแทนกองการศึกษาฯ
15.นางบุญสิตา	สุวรรณาลัย	ตัวแทนกองคลัง
16.นางสาวชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าโครงการงานวิจัย จปผ.อบจ.เชียงราย
17.นางสาวศิริวรากร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย
18.นางสาวนาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัย

สรุปประเด็นการประชุม ดังนี้

คณะนักวิจัยฯ รายงานผลความก้าวหน้าของโครงการฯ ในช่วงระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมาและกำหนดแผนการดำเนินงานในช่วง 1 ปีหลัง การสำรวจเส้นทางส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย 2 เส้นทาง คือเส้นทาง อ.เวียงป่าเป้า-วาวิ และเส้นทางอ.เทิง อ.ดักเต่า อ.เชียงของ ต่อนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายและคณะกรรมการที่ปรึกษาและคณะทำงานในการปฏิบัติงานตามโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย เพื่อกำหนดอุปท.นำร่องที่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะเข้าร่วมโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายและทำข้อตกลง (MOU) ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่อง รวมถึงการจัดทำแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ให้สอดคล้องกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่อง ซึ่งนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลดักเต่า เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ และเทศบาลตำบลเวียง อ.เชียงของ (ยกระดับเป็นเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2551) เข้าร่วมโครงการฯ เนื่องจากมีความสามารถและศักยภาพด้านพื้นที่สามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของจังหวัดเชียงรายได้อย่างกว้างขวาง

การรายงานผลการดำเนินงานที่ผ่านมาถึงปัญหาด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย พบว่าแผนที่การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายมีจำกัด นักท่องเที่ยวไม่สามารถหาแผนที่ได้ง่ายตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ตลอดจนสนามบินและสถานีขนส่ง ซึ่งนักวิจัยพบว่า สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) มีการจัดทำแผนที่จังหวัดเชียงรายแต่มีจำนวนจำกัด เพราะงบประมาณมีจำกัด จึงแจกจ่ายให้เฉพาะผู้ที่มาขอที่สำนักงานเท่านั้น คณะนักวิจัยฯ จึงได้เสนอแนะให้ออบจ.ติดต่อประสานงานกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เขต 2 โดยขอแผนที่จังหวัดเชียงรายมาแจกจ่ายให้แก่นักท่องเที่ยวหรือหากจำนวนจำกัด และอบจ.พอมีงบประมาณในการจัดพิมพ์เพิ่มอาจขอต้นแบบแผนที่จังหวัดเชียงรายจาก ททท.เขต 2 และนำมาทำสำเนาเพิ่มเติม เพื่อแจกให้นักท่องเที่ยวก่อนงานเชียงรายดอกไม้งามเป็นการประชาสัมพันธ์งานไปในตัว ส่วนที่อบจ.จะจัดทำเป็นเล่มนั้นให้ดำเนินการเป็นระยะต่อไป นอกจากนี้คณะนักวิจัยฯ ยังได้เสนอให้มีการจัดทำป้ายแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว ประวัติสถานที่ท่องเที่ยวและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งเป็นภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ โดยการประสานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในจังหวัดต่างๆ การพัฒนาการคมนาคมขนส่งในสถานีขนส่งตำบลแม่สาย การรวบรวมและจัดประกวดแหล่งรับประทานอาหารประเภทต่างๆ ที่อร่อยของจังหวัดเชียงราย การสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า OTOP ของจังหวัดภายในตัวเมือง การพัฒนาหีบห่อบรรจุภัณฑ์สินค้าให้มีเอกลักษณ์ของจังหวัดเชียงรายเพื่อสร้างยี่ห้อและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การสร้างแหล่งท่องเที่ยวบ้านศิลปินในจังหวัดเชียงรายและการพัฒนาหอวัฒนธรรมเชียงรายเป็นแหล่งท่องเที่ยว

การจัดงานเชียงรายดอกไม้งาม คณะนักวิจัยฯ เสนอให้มีกิจกรรมดังนี้

1. การเก็บค่าบัตรผ่านประตู 10 บาท/คน/วัน และยกเลิกเก็บค่าบริการห้องน้ำ ทั้งนี้การเก็บค่าบัตรผ่านประตู วัตถุประสงค์เพื่อเก็บสถิติคนที่มาเที่ยวชมงาน ตลอดจนเป็นการหาแหล่งรายได้ที่ตรงกับ การให้บริการ และจะทำให้ อบจ.มีเงินนอกงบประมาณมาบริหารจัดการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อาจมีงบประมาณเหลือพอมาจัดสร้างห้องน้ำสาธารณะ เป็นการถาวรแทนการใช้ห้องน้ำสาธารณะแบบเคลื่อนที่ซึ่งไม่สวยงามและไม่ค่อยสะดวก ทั้งนี้ อบจ.อาจเปิดช่องทางให้ประชาชนจังหวัดเชียงรายขอเข้าชมงานได้ฟรี หรือกลุ่ม/คณะบุคคลที่สนใจสามารถขอเข้าชมฟรีได้กับทางอบจ.โดยตรง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ไปในตัวว่าผู้ที่จัดงานหรือเป็นเจ้าของงานหลัก คือ อบจ.เชียงรายและไม่กระทบฐานเสียง หรืออาจให้แสดงบัตรประชาชนว่าเป็นคนเชียงราย เพื่อลงทะเบียนก็สามารถเข้าชมงานฟรี เพื่อคืนประโยชน์ให้แก่ประชาชนโดยตรง รองปลัดฯเฉลิมศรี จะนำเสนอนายกฯ ตัดสินใจต่อไป
2. การจัดงานควรมีมุมถ่ายรูป มุมกาแฟ ที่นั่งพักผ่อน การแสดงวัฒนธรรมชนเผ่า จุดขายของที่ระลึก จุดบริการอินเทอร์เน็ตห้องพักรับรอง ห้องน้ำที่สะอาดและมีจำนวนเพียงพอสำหรับผู้เข้าชมงาน ซึ่งรองปลัดฯ เฉลิมศรีรับผิดชอบด้านการจัดทำห้องน้ำ คณะนักวิจัยฯ เสนอว่าอบจ.อาจสนใจติดต่อให้อาจารย์ช่างไม้ฝีมือดีที่อบต.บ้านดู่มาช่วยออกแบบห้องน้ำให้มีสถาปัตยกรรมที่สวยงามได้
3. ปัญหาการจราจรติดขัด ควรเพิ่มทางเลือกในการเดินทางเข้าชมงาน โดยอาจใช้เรือเข้าถึงงานเพราะสวนที่จัดงานติดกับแม่น้ำกก นอกจากนี้คณะนักวิจัยฯ เสนอให้อบจ. อาจจัดลานจอดรถบริเวณด้านนอกของงาน แล้วจัดให้มีรถรับส่งสาธารณะ เช่น รถราง สามล้อ จากลานจอดรถมายังงาน
4. การดำเนินการจัดทำปฏิทินการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยให้มีเทศกาลตามจุดต่างๆ ภายในจังหวัดกระจายกันตลอดทั้งปีและการจัดแผนที่จังหวัดเชียงราย เพื่อแจกในงานเชียงรายดอกไม้งาม ตัวอย่างเทศกาลท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน เช่นเดือนธันวาคมงานลอยกระทง เดือนมกราคมงานพ้อขุนฯ เดือนกุมภาพันธ์งานวัฒนธรรมชนเผ่า เดือนเมษายน-พฤษภาคม งานสัปดาห์ลีนี่ และกิจกรรมที่เทศบาลนครเชียงรายทำถนนคนเดินวันเสาร์-อาทิตย์ งานมหกรรมอาหารของชมรมภัตตาคารและอาหารจังหวัดเชียงราย
5. การติดต่อประสานขอแผนที่จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ประมาณ 500-1,000 เล่ม เพื่อใช้แจกในงานเชียงรายดอกไม้งาม
6. โครงการเกี่ยวกับกิจกรรมงานและพัฒนาส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว , โครงการมัคคุเทศก์อาสาและอาสาสมัครด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว มีการจัดอบรมฯ เพื่อใช้ในงานเชียงรายดอกไม้งาม เน้นภาษาอังกฤษและภาษาพื้นเมืองเป็นหลัก

การลงพื้นที่ครั้งที่ 2

รายงานการติดตามผลความก้าวหน้าโครงการ จปผ.อบจ.เชียงราย และเข้าร่วมงาน

เชียงรายดอกไม้งาม ครั้งที่ 5

วันที่ 26-28 ธันวาคม 2551

รายชื่อคณะนักวิจัยฯ เข้าร่วมติดตามผลการดำเนินงาน

1. นางสาวชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าโครงการงานวิจัย จปผ.อบจ.เชียงราย
2. นางสาวศรีวรากร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย

รายงานติดตามการดำเนินงานของอบจ.เชียงราย

จุดท่องเที่ยวจุดที่หนึ่งคือ งานเชียงรายดอกไม้งาม

การจัดงานเชียงรายดอกไม้งามในวันเสาร์ที่ 27 ธันวาคม 2551 – วันจันทร์ที่ 5 มกราคม 2552 ซึ่งอบจ.เชียงรายได้ดำเนินการติดต่อกันมาเป็นปีที่ 5 แล้ว คณะนักวิจัยฯ ได้ลงพื้นที่เพื่อติดตามการดำเนินงานของอบจ.เชียงราย และพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของอบจ.เชียงราย อาทิ นายกอบจ.เชียงราย ปลัดอบจ.เชียงราย รองปลัด อบจ.เชียงราย (นางสาวเฉลิมศรี ปูเรือน) หัวหน้าฝ่ายงบประมาณ กองแผนฯ (นางนภกัณฑ์ อินทรทิพย์) พบว่า อบจ.เชียงรายมีการนำแนวความคิด ข้อเสนอแนะจากการประชุมและทำงานร่วมกันกับคณะนักวิจัยฯ และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ไปดำเนินการ ดังนี้

1. อบจ.เชียงรายมีการร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เป็นลักษณะเครือข่ายมากขึ้น จากเดิมที่ส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานเองระหว่างอบจ.กับเทศบาลเมืองเชียงราย แต่การจัดงานในครั้งนี้มีการร่วมมือกับเครือข่ายที่กว้างขวางเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น อปท.ในท้องถิ่น (เทศบาลเมืองเชียงราย) ภาคเอกชน (ผู้ประกอบการเรือหางยาวรับส่งระหว่างท่าแม่ฟ้าหลวงกับหาดเชียงราย) สถาบันการศึกษา (ม.ราชภัฏ ม.แม่ฟ้าหลวง โรงเรียนหลายแห่งในจังหวัดเชียงราย) ราชการส่วนภูมิภาค (การท่องเที่ยวเชียงราย, ตำรวจจราจร) เป็นต้น
2. การจัดงานเชียงรายดอกไม้งาม มีโรงเรียนและหน่วยงานต่างๆ ให้ความสนใจและร่วมส่งขบวนรถบุปผชาติเข้าประกวด มีการแจกแผ่นพับประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น
3. มีการจัดให้มีจุดถ่ายรูป จุดบริการห้องน้ำที่เป็นลักษณะมั่นคงขึ้น มีการจัดระบบการจราจร มีการเพิ่มช่องทางจราจรทางน้ำเพื่อลดความแออัด
4. มีการจัดให้มีป้ายตามจุดต่างๆ เพิ่มขึ้น มีการจัดประกวดการจัดทำช่อดอกไม้ดอกไม้สด การประกวดจัดทำบายศรี
5. มีการให้โรงเรียนต่างๆ ภายในจังหวัดเชียงรายร่วมจัดขบวนเป็นจุดๆ ในงานเชียงรายดอกไม้งาม

6. มีการสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้าชมงาน

7. มีมัลกุเทศก์อาสาซึ่งเป็นนักศึกษาอาสาสมัคร สมัครมาเป็นผู้อธิบายเกี่ยวกับต้นไม้ดอกไม้ในงานฯ

แต่อย่างไรก็ตามการจัดงานเชียงรายดอกไม้งามในครั้งนี้อบจ.เชียงรายยังไม่เก็บค่าผ่านประตูเพื่อเป็นสถิติแสดงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าชมงานและหารายได้สนับสนุนต้นทุนการจัดงานบางส่วน ซึ่งคณะนักวิจัยฯ ได้สุ่มสอบถามความคิดเห็นในการจัดเก็บค่าผ่านประตูจากนักท่องเที่ยวปรากฏว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยและเต็มใจที่จะให้มีการจัดเก็บค่าผ่านประตูในอัตรา 50-100 บาท เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับสถานที่อื่นๆ ซึ่งเก็บค่าผ่านประตูสูงแต่ไม่ประทับใจเท่ากับงานเชียงรายดอกไม้งาม นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังมีข้อเสนอแนะว่าทางอบจ.เชียงรายควรมีการประชาสัมพันธ์งานมากกว่านี้และประชาสัมพันธ์ในเวลาล่วงหน้าก่อนการเริ่มงานนานกว่านี้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีเวลาในการวางแผนการท่องเที่ยว เนื่องจากการมาท่องเที่ยวในงานเชียงรายดอกไม้งามครั้งนี้เกิดจากการที่นักท่องเที่ยวเคยมางานนี้ในครั้งที่แล้ว (ปี 2550) จึงทราบและพยายามติดตามการจัดงานในปีนี้โดยการโทรศัพท์สอบถามที่อบจ.เชียงรายเอง มากกว่าการที่รับทราบผ่านสื่อต่างๆ

จุดท่องเที่ยวจุดที่สองคือดอยตุง ซึ่งจากการสังเกตพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะขับรถขึ้นมาเที่ยว ดอยตุงเป็นจำนวนมาก ทำให้จราจรติดขัด ไม่มีจุดแวะพักระหว่างทาง และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้เวลาในการชมดอยตุงประมาณครึ่งวันเท่านั้น หลังจากนั้นจะตรงไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ต่อไป

จุดท่องเที่ยวจุดที่สาม คือ ด่านแม่สาย พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางตรงไปยังแม่สายเพื่อข้ามด่านแม่สายไปยังฝั่งประเทศพม่าเพื่อซื้อของเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ระหว่างทางยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและสามารถพัฒนาเป็นจุดแวะพักได้ คือ สวนสตรอเบอร์รี่ เพราะเส้นทางผ่านนี้เป็นแหล่งปลูกสตรอเบอร์รี่จำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีจุดตั้งบ่อน้ำพุซึ่งมีความมหัศจรรย์ คือ เมื่อปรบมือพรายน้าในบ่อจะพากันผุดขึ้นมาเป็นจังหวะตามเสียงปรบมือ ทั้ง 2 แหล่งเป็นสถานที่ที่สามารถพัฒนาให้เป็นจุดแวะพักของนักท่องเที่ยวในเส้นทางไปด่านแม่สายได้ แต่ปัจจุบันคนในพื้นที่และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังรู้จักกันน้อยมาก

จุดท่องเที่ยวทั้ง 3 จุดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ติดตลาดมานานพอควรแล้ว และการเดินทางของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นการมุ่งสู่จุดใดจุดหนึ่งโดยไม่มีจุดแวะพัก แวะกินในระหว่างทาง แต่การที่จะก่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ได้ประโยชน์ในภาพรวมทั้งจังหวัด จึงควรพัฒนาให้มีแหล่งที่เป็นจุดแวะพักสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

การลงพื้นที่ครั้งที่ 3

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ระหว่างวันที่ 2 - 3 กุมภาพันธ์ 2552

ณ โรงแรมวังคำ จังหวัดเชียงราย

รายชื่อผู้เข้าฝึกอบรมสัมมนา

1. นางรัตนา	จตุรนามณี	นายก อบจ.เชียงราย
2. นายเสกขม	แสนพิช	รองนายก อบจ.เชียงราย
3. น.ส.เฉลิมศรี	ปุเรื้อน	รองปลัด อบจ.เชียงราย
4. นายบรรเจิด	ภูสมศรี	ผู้อำนวยการกองแผนฯ
5. นายวิวัฒน์	กณะบุตร	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมฯ
6. นางนภากันท์	อินททิพย์	นักบริหารงานนโยบายและแผน 7
7. นางทัชชา	สามัคคีนิษฐ์	นักบริหารงานนโยบายและแผน 7
8. นางสาว	พุลเหลือ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 ว
9. นายจันทร์ทอน	คำแสน	นักพัฒนาชุมชน 7 ว
10. นางกรรณก	โจลิตสาห์กุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 ว
11. น.ส.พัชนี	นามเมือง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
12. น.ส.พราวศรี	เฟื่องฟู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
13. นางมาลัย	ธิบูลย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
14. นายอมรินทร์	ผ้าเจริญ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
15. น.ส.แจ่มจันทร์	แก้วสาย	เจ้าพนักงานธุรการ 2
16. นางวราภรณ์	เพียรฝึกแว่น	เจ้าพนักงานธุรการ 3
17. นางติรยา	กันทาสุวรรณ	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว
18. นายทวี	มณีโชติ	รองนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ
19. นางภัทรา	ศรีไกรภักดิ์	หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ
20. นางปริศนา	มหาชัย	เจ้าพนักงานธุรการเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ
21. นางฐิติภา	เอี่ยมศรี	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
22. นายชูไท	จารยาคมณีสยาม	รองนายกเทศบาลตำบลเวียง
23. นายชัยณรงค์	พงษ์เพ็ญจันทร์	หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลเวียง
24. นายอภิชาติ	โพธิ์ชัย	หัวหน้ากองช่างเทศบาลตำบลเวียง

25. นายยุทธ	ผุยกูเวียง	ผู้ช่วยช่างโยธาฯ เทศบาลตำบลเวียง
26. นายบันเทิง	เครื่องค์	นายก อบต.ดักเต่า
27. นางลัดดาวัลย์	เล็กนุช	ปลัด อบต.ดักเต่า
28. น.ส.พนอจิตต์	ธรรมโถ	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว อบต.ดักเต่า
29. นายพิรุณ	ยานะ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน อบต.ดักเต่า
30. ดร.ชลธาร	วิสรุตวงศ์	หัวหน้าโครงการ
31. น.ส.ศรียรรกร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย
32. น.ส.ธิติมา	เก่งถนอมศักดิ์	นักวิจัย
33. น.ส.นาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัย

การประชุมสัมมนาโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยกำหนดวิทยุทัศน์ วัดอุปประสงค์ เป้าหมาย แผนกลยุทธ์ ตัวชี้วัด ตลอดจนวางแผนปฏิบัติการ ที่เป็นยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวในทิศทางเดียวกันทั้งของอบจ.เชียงรายและอปท.น่าน มีบทบทวนวิสัยทัศน์ในการพัฒนาจังหวัดเชียงราย ซึ่งยังคงเหมือนเดิมคือศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมล้านนา อนุรักษ์ธรรมชาติแถบลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน โดยการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าตรงกับความต้องการของประชาชนและก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับชุมชนหรือท้องถิ่นนั้นๆ เป้าหมายในการทำแผนคือเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มการใช้และขยายระยะเวลาการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย เพื่อให้คนในพื้นที่ได้รับประโยชน์อย่างแท้จริงและกระจายประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมถึงการเตรียมความพร้อมเมื่อเส้นทาง R3A เปิดใช้งานทำให้นักท่องเที่ยวชาวจีน ลาว จะเดินทางผ่านเข้ามาท่องเที่ยวไทย การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมส่งเสริมให้จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 4 แผ่นดิน กิจกรรมจักรยานเสือภูเขา 4 แผ่นดิน เริ่มต้นการเดินทางตั้งแต่อำเภอเชียงของเรียบมาทางบ้านหาดบ้ายซึ่งมีวัฒนธรรมไทยลื้อจนถึงวัดพระธาตุผาเงา พักที่สามเหลี่ยมทองคำที่มีวัฒนธรรมชาวเขาเผ่าอาข่าและลงเรือไปพักที่สิบสองปันนา 1 คืน จึงเริ่มเดินทางไปทางเมืองลาและข้ามชายแดนบ่อเตนบ่อหานแวะพักที่หลวงน้ำทาแล้วมาลงเรือที่ห้วยทรายมามายัง อ.เชียงของ จากนั้นก็เดินทางไปภูชี้ฟ้าโดยก่อนเดินทางไปภูชี้ฟ้าก็แวะชิมอาหารระหว่างทาง ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เป็นศูนย์กลางหรือศูนย์รวม หมายถึงทุกอย่างต้องอยู่ตรงนั้น เช่น ถ้าพูดถึงเรื่องวัฒนธรรมล้านนาต้องที่จังหวัดเชียงราย เพราะจังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางหรือเพราะจุดกำเนิดล้านนาอยู่ที่อำเภอเชียงแสนและสอดคล้องเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติเข้าไปด้วย

การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว โดยการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่มีอยู่ให้เป็นที่น่าสนใจมากขึ้น การตั้งเป้าหมายแผนพัฒนาด้านการท่องเที่ยวควรกำหนดให้ชัดเจนและวัดผลได้ด้วย เช่นว่าภายใน 1 ปีข้างหน้า การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจำนวนเพิ่มเท่าไร และมีการใช้จ่ายต่อหัวต่อวันเพิ่มขึ้นเป็นเท่าไร ระยะเวลาการท่องเที่ยวในจังหวัด

ยาวนานกัวัน เป็นต้น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่อบจ.เชียงรายวางแผนไว้คือ บ้านทุ่งน่าน้อย อ.เชียงของ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ มีความเป็นธรรมชาติทั้งสภาพความเป็นอยู่และภูมิประเทศ เหมาะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ปัจจุบันบ้านทุ่งน่าน้อยยังไม่ได้เริ่มดำเนินการแต่ควรจะเริ่มพัฒนา ให้เป็นที่รู้จักเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยวตามเส้นทางภูชี้ฟ้าซึ่งมีการประมาณการค่าใช้จ่ายของ นักท่องเที่ยวประมาณ 400 บาทต่อคน ซึ่งได้แก่ ค่าอาหารรวมค่าที่พัก หากต้องการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวจะต้องมีการบริหารจัดการ ดังนั้นจะต้องมาร่วมคิดกันว่าจะ การที่จังหวัดเชียงรายจะพัฒนาเป็น ศูนย์กลางทางวัฒนธรรมล้านนา จะต้องดำเนินการอย่างไรบ้าง เช่นกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวควรเป็น กิจกรรมในเชิงวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น แต่ในทางปฏิบัติพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางไปภูชี้ฟ้าบางส่วนจะออก เดินทางจากตัวเมืองจังหวัดเชียงรายประมาณสี่สามไปยังภูชี้ฟ้า เพื่อดูทะเลหมอก เสร็จแล้วก็เดินทางกลับ หรือไปท่องเที่ยวที่จุดอื่นๆ ต่อ แทนที่จะใช้เวลาท่องเที่ยวที่ภูชี้ฟ้าหลายๆ วัน อำเภอเทิงและอำเภอเชียงของ มีความหลากหลายด้านชนเผ่า มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนที่น่าสนใจ เช่น การนำเสนอวิถีชีวิตการล่า ปลาบึก และวิถีชีวิตชาวประมงหรือความเป็นมาของการล่าปลาบึกที่อำเภอเชียงของเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อ และการบวงสรวงปลาบึกก็สามารถนำมาเป็นจุดขายได้ นอกจากนี้แหล่งท่องเที่ยวอำเภอเชียงของที่น่าสนใจ อีกอย่างหนึ่งคือ แม่น้ำโขง เกาะแก่งในแม่น้ำโขง ถ้ามีการเปิดเส้นทางท่องเที่ยวทางเรือสามารถนำมา เป็นจุดขายได้ เรื่องทิวทัศน์เมืองเชียงของเป็นสิ่งที่น่าส่งเสริมการท่องเที่ยวมากเพราะเป็นเมืองหน้าด่าน สำคัญติดกับแม่น้ำโขง เป็นเส้นทางที่จีนตัดถนน R3A ผ่านลาวเข้ามายังประเทศไทย ตอนนี้พบว่ารัฐบาล ประเทศจีนเริ่มสร้างสถานที่ต่างๆ ไว้แล้ว แต่ทางรัฐบาลของประเทศไทยรวมถึงอปท.เองยังไม่ค่อยตื่นตัว และไม่ได้เตรียมความพร้อมการสร้างมูลค่าเพิ่มจากการเชื่อมต่อเส้นทางคมนาคมนี้เท่าใด ทั้งๆ ที่มีหลายคน เชื่อว่าเส้นทางคมนาคม R3A นี้จะทำให้มีนักท่องเที่ยวและผู้มาติดต่อทางธุรกิจการค้าผ่านจังหวัดเชียงราย มากขึ้น

ที่ประชุมเห็นด้วยกันว่า ควรหากิจกรรมด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวกับเรื่องวิถีชีวิตชุมชน วัฒนธรรม ที่น่าสนใจมาดึงดูดนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในพื้นที่นานขึ้น โดยใช้ไกด์นำเที่ยวที่เป็น คนท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย เป้าหมายคือ นักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อ มีคุณภาพและมีการใช้จ่ายเงินในพื้นที่มาก ใน ลักษณะเดียวกันกับนักท่องเที่ยวที่ไปใช้จ่ายในหลวงพระบางไม่แน้นักท่องเที่ยวจำนวนมาก แต่มี ความสามารถในการจ่ายต่อหัวต่ำ

ปัญหาที่พบคือ อปท. ยังขาดฐานข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ในหลายๆ ด้าน ทำให้การ วางแผนไม่มีฐานข้อมูลสนับสนุน การวางแผนอยู่บนการประมาณการหรือคาดเดา ดังนั้น สิ่งแรกที่ต้อง ร่วมกันพัฒนาคือ การจัดหาและจัดการข้อมูลด้านสถิตินักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวอำเภอเชียงของให้เป็นระบบ เช่น ปีหนึ่งๆ มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาอำเภอเชียงของจำนวนเท่าไร จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาพักโรงแรมมี จำนวนเท่าไรต่อปี มีการพักแรมนานกัวัน และรายจ่ายการท่องเที่ยวต่อคนต่อปีมีจำนวนเท่าไร

การลงพื้นที่ครั้งที่ 4

การสัมมนาโครงการส่งเสริมยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว จังหวัดเชียงราย

ณ โรงแรมน้ำโขงริเวอร์ไซด์ อ.เชียงของ จ.เชียงราย

วันที่ 21-22 กุมภาพันธ์ 2552

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. น.ส.เฉลิมศรี	ปุเรือน	รองปลัด อบจ.เชียงราย
2. นายบรรเจิด	ภูสมศรี	ผู้อำนวยการกองแผนและงบประมาณ อบจ.เชียงราย
3. นางทัศชา	สามัคคีนิษฐ์	นักบริหารงานนโยบายและแผน 7 อบจ.เชียงราย
4. นางสมัย	พุลเหลือ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7ว อบจ.เชียงราย
5. นายจันทร์ทอน	คำแสน	นักพัฒนาชุมชน 7 ว อบจ.เชียงราย
6. น.ส.พราวศรี	เฟื่องฟู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5 อบจ.เชียงราย
7. นางศรียา	กันทาสุวรรณ	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว อบจ.เชียงราย
8. นางวราภรณ์	เพียรฝึกแว่น	เจ้าพนักงานธุรการ 3 อบจ.เชียงราย
9. นายวิโรจน์	ไชยลังกา	พนักงานขับรถ อบจ.เชียงราย
10. นายพิชัย	อระไฮ	สจ.เชียงราย อำเภอเชียงของ เขต 2
11. นางคลหทัย	จตุรเชนทร์เดชา	พยาบาลวิชาชีพ (แทนสจ.วสุพล จตุรเชนทร์เดชา)
12. ผศ.ดร.บุษบา	สิทธิการ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
13. นายเสรีฐ	ไชยยานันดา	ผู้ช่วยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จ.เชียงราย
14. นายชาญวิทย์	แก้วมณี	พนักงานขับรถสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬา จ.เชียงราย
15. นายปฤษฎางค์	สามัคคีนิษฐ์	ผู้ช่วยจำจังหวัดเชียงราย
16. นายพิรุณ	ยานะ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน อบต.ดงเต่า
17. นายนิคม	ธีรพงศ์วัฒนา	เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ อบต.ดงเต่า
18. น.ส.พนอจิตต์	ธรรมโก	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว อบต.ดงเต่า
19. นายชัยณรงค์	พงษ์เพ็ญจันทร์	หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลเวียง
20. นางอำพรรัตน์	ดวงเกิด	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ทต.เวียง
21. นายกฤษฎากรณ์	พุทธวิวรรณ	นักพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลเวียง
22. นายพิชัย	อินโน	กำนันตำบลเวียง
23. ร.ท.เจษฎา	ไชยทน	ปลัดเทศบาลตำบลครั้ง
24. นายเสรี	กัณท์โรจน์	ปลัดอำเภอเชียงของ
25. นางราตรี	คำมา	หัวหน้ากองสาธารณสุข เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ

26. นายพศวีร์	หงส์ทองศิริ	นักพัฒนาสังคม
27. ร.ต.อ.นคร	เส็งทอง	ตรวจคนเข้าเมืองเชียงใหม่
28. นางแว่นแก้ว	ภิรมย์พลัด	ประธานกลุ่มทอผ้าศรีดอนชัย
29. นางสาวลักขณ์	วงศ์ชัย	เลขากลุ่มทอผ้าศรีดอนชัย
30. นางสุพิชญา	ตันติวุฒิกุล	เลขากลุ่มสาหร่าย (โก)
31. นางมาณี	ศักดิ์เรืองฤทธิ์	เลขากลุ่มสาหร่าย (โก)
32. นายพิศิษฐ์	วรรณธรรม	ประธานชมรมปลาบึก
33. นายสมคุณชัย	บุญทา	ตัวแทนเรือรับจ้าง
34. นายอนิรุทธิ์	เงินคำ	กรรมการชมรมท่องเที่ยวเชียงใหม่
35. น.ส.มนต์ทิพา	เงินคำ	กรรมการชมรมท่องเที่ยวเชียงใหม่
36. นายทรงพล	เกตุโสภา	ประธานชมรมร้านอาหาร
37. นายสกลวรรณ	เรืองรัตนจินดา	ประชาสัมพันธ์
38. นายวีระยุทธ	ไชโย	โรงแรมบ้านด้ามิละ
39. นายวุฒิชัย	วิริยะพัฒนศิริ	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
40. นายอุดมศักดิ์	อุดมพนาวัลย์	กรรมการ
41. นายชูศักดิ์	แซ่ลี	ส.ท.
42. นายสมเกษ	แซ่เหื้อ	ส.ท.
43. ดร.ชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าโครงการ จปผ.อบจ.เชียงราย
44. น.ส.ศรีวราภร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย
45. น.ส.นาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัย

การทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย ตัวชี้วัด กลยุทธ์ และการจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ โดยการแบ่งกลุ่มระดมความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการจัดทำและปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยว (โครงการนำร่อง) อบต.ดับเต่า เทศบาลตำบลเวียงเชียงใหม่ และเทศบาลตำบลเวียง อ.เชียงของ พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ในการสัมมนาโครงการส่งเสริมยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

นักวิจัยได้สรุปผลจากการระดมความคิดเห็นจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่องและผู้เกี่ยวข้องเป็นโครงการต่างๆ ดังนี้

โครงการพัฒนาแหล่งผลิตสินค้าโอท็อป (OTOP)

- (1) จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้และศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อป (OTOP) สร้างกิจกรรมความร่วมมือระหว่างนักท่องเที่ยวในการสาธิตการผลิตโก(สาหร่ายน้ำจืด)และการทอผ้าศรีดอนชัย การจัดเตรียมข้อมูลให้พร้อมสำหรับการประชาสัมพันธ์ แสดงรายละเอียดของสินค้าและรางวัลที่ได้รับจาก

การประกวดแข่งขันในรูปแบบพับ วิชิต์/ดีวีดี บอร์ดประชาสัมพันธ์ และเว็บไซต์ ในศูนย์การเรียนรู้และศูนย์จำหน่ายสินค้าฯ ควรจัดให้มีห้องน้ำ จุดพักผ่อน สาธิต/ชิม/ทดลองสินค้าและถ่ายรูป จัดทำโดยเทศบาลเวียงเชียงของ อบต.ศรีดอนชัย และอปท.ในแต่ละพื้นที่

- (2) ลักษณะของหีบห่อบรรจุภัณฑ์สินค้าโอท็อป พัฒนาให้เป็นสากลและเพิ่มมูลค่า มีฉลากภาษาอังกฤษกำกับ ระบุแหล่งผลิตจากอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ควรทำขนาดให้เล็กลง และโฆษณาทางเว็บไซต์ จัดทำโดยประธานกลุ่มสินค้าโอท็อปฯและสมาชิกประสานขอความร่วมมือกับม.ราชภัฏเชียงรายเพื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์
- (3) การวิจัยตลาดสินค้า จัดทำเอกลักษณ์/ชื่อ/ตราสินค้า กำหนดลายผ้าทอ ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่สนับสนุนจางมหาวิทยาลัยฯในท้องถิ่นร่วมจัดทำ
- (4) จัดแสดงและจำหน่ายสินค้าไปตามสถานที่ต่างๆ ประสานให้มีการทดลองชิมหรือใช้ไถ่เป็นอาหารว่างในโรงแรมต่างๆ ในจังหวัดเชียงรายให้เป็นที่รู้จัก โดยประสานกับสมาคมโรงแรม (อำเภอเชียงของ/อบจ.เชียงราย)
- (5) พัฒนามัคคุเทศก์ประจำศูนย์การเรียนรู้และจัดอบรมภาษาอังกฤษ-จีน ให้แก่คนในพื้นที่ ชาวชนอาสา มัคคุเทศก์อาสาให้สามารถอธิบายเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว และสินค้าได้ในกรณีมีผู้เข้าเยี่ยมชม โดยการสนับสนุนจากสมาคมท่องเที่ยว และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานอาจารย์มหาวิทยาลัยฯ

โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระดับตำบล และเวียงเชียงของ

- (1) ชมวิถีชีวิตชนเผ่า การแต่งกาย วัฒนธรรม ประเพณี อาหารที่เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละชุมชน
- (2) พัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว จัดให้มีห้องน้ำ จุดบริการน้ำดื่ม จุดพักผ่อน จุดถ่ายรูป จำหน่ายอาหาร จุดชมวิว ข้อมูลการเดินทาง และจัดทำป้ายอธิบายสถานที่ รวมทั้งประวัติความเป็นมาและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เพื่อให้ความรู้และเผยแพร่
- (3) ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว แผนที่ การเดินทาง ที่พัก ร้านอาหาร ทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ เว็บไซต์ หนังสือคู่มือการเดินทาง และแผ่นพับ
- (4) จัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ในจุดสำคัญต่างๆ เช่นท่ารถ ท่าเรือพร้อมทั้งจัดอบรมบุคลากร ให้มีความรู้ความเข้าใจในการการใช้ภาษาอังกฤษ จีน เพื่อรองรับการขยายตัวจากการท่องเที่ยว
- (5) การบริหารจัดการด้านแหล่งท่องเที่ยว การเดินทาง ความปลอดภัย

การลงพื้นที่ครั้งที่ 5

รายงานสรุป

การประชุมสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นและร่วมกันกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดทำและประสานแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย (โครงการนำร่อง)

ณ ห้องมรกต ชั้น 6 โรงแรมวังคำ

วันเสาร์ที่ 7 และอาทิตย์ที่ 8 มีนาคม 2552

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายเสถียร	แสนพิช	รองนายก อบจ.เชียงราย
2. น.ส.เฉลิมศรี	ปุเรื่อน	รองปลัด อบจ.เชียงราย
3. นายบรรเจิด	ภูสมศรี	ผู้อำนวยการกองแผนฯ กองแผนและงบประมาณ อบจ.เชียงราย
4. นางกรรณก	โจลัดสาห์กุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6ว กองแผนฯ อบจ.เชียงราย
5. น.ส.พราวศรี	เฟื่องฟู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กองแผนฯ 5 อบจ.เชียงราย
6. นางวราภรณ์	เพียรผักแว่น	เจ้าพนักงานธุรการ 3 กองแผนฯ อบจ.เชียงราย
7. น.ส.พัชนี	นามเมือง	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5 กองแผนฯ อบจ.เชียงราย
8. นางสาวสมร	ชื่นใจ	นักบริหารงานทั่วไป 7 (แทนผอ.กองกิจการสภา) อบจ.เชียงราย
9. นางนภักดิ์	อินททิพย์	นักบริหารงานนโยบายและแผน 7 กองแผนฯ อบจ.เชียงราย
10.นางบุญสิตา	สุวรรณาลัย	นักบริหารงานทั่วไป 6 กองกิจการสภา อบจ.เชียงราย
11.นายเกียรติคุณ	จันแก่น	หัวหน้าฝ่ายกีฬานันทนาการและกิจการพิเศษ กองการศึกษาฯ อบจ.เชียงราย
12.นางติรยา	กันทาสุวรรณ	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว กองส่งเสริมฯ
13.พ.ท.ศุภพิชญ์	เพื่อนงูเหลือม	ประธานเครือข่ายพัฒนาท่องเที่ยว ตำบลดอยฮาง-แม่ยาว ค่ายเม็งรายมหาราช
14.นางทัชชา	สามัคคีนิษฐ์	หัวหน้าฝ่ายติดตามและประเมินผล กองแผนฯ อบจ.เชียงราย
15.นายเสริฐ	ไชยยานันดา	ผู้ช่วยท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย
16.นางลินจง	ขันติวรยศ	ประธานชมรมภัตตาคารและร้านอาหาร จ.เชียงราย
17.นายอรณพ	บุญจันทร์	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
18.นายดำ	ไพศาลสิทธิกันต์	ชมรมนักประชาสัมพันธ์จังหวัดฯ
19.นายสุริยัน	พลสวัสดิ์	ชมรมท่องเที่ยวเชิงของ
20.นายโชติศิริ	คารายน	ชมรมท่องเที่ยวเชิงของ
21.นายณัฐพันธ์	อะทะสุวรรณ	หนังสือพิมพ์เชียงรายนิวส์

22.นายกิตติ	ทิสกุล	รองประธานฝ่ายวางแผน ชมรมภัตตาคารและร้านอาหาร จ.เชียงราย
23.อาจารย์อรรณ	จำพูน	สำนักการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
24.น.ส.วรินิต	อินคำ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เทศบาลนครเชียงราย
25.นายสิทธิระ	เพ็ชรจู	นักพัฒนาการท่องเที่ยว เทศบาลนครเชียงราย
26.นายชาญวิทย์	ไชยมงคล	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล เทศบาลตำบลบ้านดู่
27.นายวรมะ	พรมณี	ผู้ช่วยจัดเก็บรายได้ เทศบาลตำบลนางแล
28.นายชนาวุฒิ	ไชยชมภู	เจ้าพนักงานจัดเก็บรายได้ เทศบาลป่าอ้อดอนชัย
29.นายชนพรรัตน์	คำแดง	เจ้าพนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยว อบต.คอยช้าง
30.น.ส.ณัชชา	มูลเพ็ญ	เจ้าพนักงานธุรการ
31.นางราตรี	คำมา	หัวหน้ากองสาธารณสุข
32.นางพิมพ์ิกา	พรพัฒน์	ผู้ช่วยจัดเก็บรายได้ เทศบาลตำบลนางแล
33.นายเฉลิมพร	โพธิ์ทา	เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ
34.น.ส.อำพรณ	ดวงเกิด	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เทศบาลตำบลเวียง อ.เชียงของ
35.น.ส.พนอจิตต์	ธรรมโก	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว อบต.ดงเต่า
36.นายบรรเทิง	เกรียงศักดิ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงเต่า
37.นางเตือนใจ	ดีเทศน์	ที่ปรึกษามูลนิธิพัฒนาชุมชนและเขตภูเขา
38.นายธนชัย	ดีเทศน์	แรงงาน จังหวัดพะเยา
39.ศ.ดร.สมชัย	ฤกษ์พันธุ์	ประธานสถาบันพัฒนาสยาม
40.รศ.สุรัสวดี	หุ่นยนต์	สถาบันพัฒนาสยาม
41.นายเดช	พุ่มกษา	สถาบันพัฒนาสยาม
42.น.ส.จรรยาศรี	ชายหาด	หัวหน้าโครงการวิจัย จปผ.อบจ.สุราษฎร์ธานี
43.ดร.ชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าโครงการวิจัย จปผ.อบจ.เชียงราย
44.น.ส.ศรียาภร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย
45.น.ส.ธิติมา	เก่งถนอมศักดิ์	นักวิจัย
46.น.ส.นาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

สรุปผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย ดังต่อไปนี้

1. โครงการเชียงรายดอกไม้งาม เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นทุกปี แต่ในปีนี้มีการจัดภูมิทัศน์เพิ่มเติมตามคำแนะนำจากคณะนักวิจัยฯ ด้วย ซึ่งได้รับผลตอบรับที่ดีขึ้นและในปีหน้าจะรับส่วนของการจัดเก็บสถิติข้อมูลเพื่อดำเนินการต่อไป

2. โครงการอบรมขุมักเทศก์และอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย เป็นโครงการที่เกิดขึ้นภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมให้เยาวชนมีจิตสำนึกรักถิ่นบ้านเกิด ปลูกฝังความรู้สึกเป็นเจ้าบ้านที่ดีเพื่อให้การต้อนรับนักท่องเที่ยว
3. ก่อสร้างป้ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย 8 จุด
4. โครงการถนนสายดอกไม้ อำเภอเมือง -อำเภอแม่สาย
5. โครงการก่อสร้างสะพานเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศบ้านทุ่งน่าน้อย ต.เวียง อ.เชียงของ
6. โครงการสำรวจและออกแบบแหล่งท่องเที่ยวใหม่บ้านทุ่งน่าน้อย ต.เวียง อ.เชียงของ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศสนับสนุน

หน่วยงานอื่นดำเนินการ

1. จัดประชุมสัมมนาเชิงวิชาการด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชาวไทลื้อจังหวัดเชียงราย (ชมรมไทลื้อจังหวัดเชียงราย)
2. จัดงานวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มน้ำโขงครั้งที่ 13 (เทศบาลนครเชียงราย)
3. โครงการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ (ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงเชียงราย)
4. งานมหกรรมอาหารจังหวัดเชียงราย ครั้งที่ 15 (ชมรมภัตตาคารและร้านอาหารเชียงราย)
5. โครงการจาวดอยสัมพันธ์ ครั้งที่ 21 (อบต.แม่ยาว อ.เมือง)
6. การแข่งขันแม่โขงไตรกีฬาทวิกีฬาชิงแชมป์นานาชาติ ครั้งที่ 11 (สำนักงานจังหวัด)
7. การประชุมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว 17 จังหวัดภาคเหนือ (สมาคมท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย)
8. โครงการจักรยานเสือภูเขา 5 แผ่นดินลุ่มน้ำโขง (ที่ทำการปกครอง อ.เชียงของ)
9. งานทานตะวันบานสุขสราญวันยี่เป็ง (ที่ทำการปกครอง อ.เวียงเชียงรุ้ง)
10. งานชิมอาหารจีนยูนาน ชมชากระบาน (ที่ทำการปกครอง อ.เวียงแก่น)
11. งานดอกเสี้ยวบาน ณ ภูชี้ฟ้า (อบต.ดักเต้า อ.เทิง)
12. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเชียงราย)
13. งานชิมชาวิ กาแฟสดดอยช้าง (ที่ทำการปกครอง อ.แม่สรวย)

จากการเข้าร่วมโครงการวิจัยของบจ.เชียงรายได้มีวิสัยทัศน์ด้านการท่องเที่ยวขึ้นมา ได้แก่

**“จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมล้านนา อนุรักษ์ธรรมชาติ แลบลุ่มแม่น้ำโขง
อย่างยั่งยืน”**

แผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวของ อบจ.เชียงราย

1. โครงการปรับปรุงอาคารที่ทำการและท่าเทียบเรือเชียงของให้เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดเชียงราย
2. ปรับปรุงถนนและสะพาน (ปรับปรุงการคมนาคม)
3. ก่อสร้างซุ้มประตูประชาสัมพันธ์และต้อนรับการท่องเที่ยวประตูสู่อินโดจีน ณ บริเวณท่าเทียบเรืออ.เชียงของ
4. การจัดทำแผนที่เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
5. โครงการ Road Show เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย 4 ภาค

องค์การบริหารส่วนตำบลต้า

สรุปผลการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลต้า แผนปฏิบัติการของ อบต.ต้า

1. รมรงค์แต่งกายของชนเผ่า สร้างความเข้าใจให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมการแต่งกายของชนเผ่า โดยให้ชาวเขาแต่งกายชนเผ่าของตนเองในวันศุกร์ – เสาร์ – อาทิตย์
2. ปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวเส้นทางเดินป่า(หลุมหลบภัย) สำรวจข้อมูลประวัติความเป็นมาของหลุมหลบภัย สำรวจพื้นที่ที่จะทำสวนหย่อมและจุดพัก จัดทำป้ายชื่อต้นไม้พร้อมบอกสรรพคุณขนาด 15 x 30 ซม. ปรับปรุงเส้นทางเดินป่าเข้าหลุมหลบภัย จัดทำป้ายบอกประวัติความเป็นมาของหลุมหลบภัยขนาด 1x1.5 ม.จำนวน 2 ป้าย รวบรวมข้อมูลที่สำรวจมาทั้งหมดทำเป็นรูปเล่ม
3. จัดทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว สำรวจจุดที่ยังขาดป้ายบอกทางหรือสถานที่ท่องเที่ยว จัดทำป้ายขนาด 80x200 ซม. ติดตั้งป้ายตามทางต่างๆ หรือ 5 กม.ต่อ 1 ป้าย
4. จัดทำการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น โดยการสำรวจกลุ่มเป้าหมายหรืออาสาสมัครในพื้นที่ จัดทำหลักสูตรการอบรม ประสานวิทยากรและเข้าสู่ระบบ
5. จัดทำเส้นทางชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้ง สำรวจเส้นทางและข้อมูลของแต่ละหมู่บ้าน จัดทำโปรแกรมเส้นทางและทดสอบโปรแกรมเส้นทางดังกล่าวว่าใช้ได้หรือไม่ เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ กรณีใช้ไม่ได้ให้ทำการปรับปรุงเส้นทาง

6. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเดินขึ้นภูชี้ฟ้า สำรวจจุดที่จะทำสวนหย่อมหรือจุดพัก ทำสวนดอกไม้ประดับหรือดอกไม้เมืองหนาวตามข้างทาง จัดทำสวนหย่อมสำหรับให้นักท่องเที่ยวพักผ่อนและถ่ายภาพร่วมกัน
7. ทำจตุรพักตรพิมานความปลอดภัย สำรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยง สถานที่พักและลานกางเต็นท์ จัดทำป้ายเตือนขนาด 20x40 ซม. จัดเจ้าหน้าที่ประจำจุดคอยให้คำแนะนำ
8. ปรับปรุงห้องน้ำบริเวณลานกางเต็นท์และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว จัดเจ้าหน้าที่คอยดูแลรักษาความสะอาด จัดให้บริการน้ำกรณีน้ำไม่เพียงพอ

เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ

สรุปผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลเวียงเชียงของ

เทศบาลตำบลเวียงเชียงของได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว โดยการทำงานด้านการประชาสัมพันธ์มีขั้นตอนดังนี้

1. เก็บข้อมูล ให้แล้วเสร็จภายในเดือน มีนาคม 2552
2. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เช่น แผ่นพับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำเส้นทางท่องเที่ยว แผนที่ ภายในเดือนมีนาคม 2552

แนวทางการประชาสัมพันธ์ มีดังนี้

1. วิทยูทูนชน หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	ระยะเวลาการดำเนินงาน ตุลาคม 2551
2. เว็บไซต์ของเทศบาลเวียงเชียงของ	ระยะเวลาการดำเนินงาน ตุลาคม 2551
3. ปฏิทินการท่องเที่ยว	ระยะเวลาการดำเนินงาน ตุลาคม 2551
4. เกล็ดที่วีท้องถิ่น	ระยะเวลาการดำเนินงาน มีนาคม 2552

กิจกรรมด้านการท่องเที่ยวมีดังนี้

1. ประเพณีสงกรานต์	ระยะเวลาการดำเนินงาน 13 -15 เมษายน 2552
2. การแข่งขันเรือพายในลำน้ำโขง	ระยะเวลาการดำเนินงาน 15 -17 เมษายน 2552
3. พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก	ระยะเวลาการดำเนินงาน 18 เมษายน 2552
4. ประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ระยะเวลาการดำเนินงานตามปฏิทินของทุกปี
5. ประเพณีลอยกระทง	ระยะเวลาการดำเนินงาน พฤศจิกายน 2552

นอกจากตามตารางเวลากิจกรรมดังกล่าวเทศบาลตำบลเวียงเชียงของได้ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์สินค้าโอท็อป ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการและยังมีการประชาสัมพันธ์ถึงสถานที่ท่องเที่ยวในเขตเช่นพิพิธภัณฑ์ปลาบึก ศูนย์สินค้าโอท็อป ไก่ (สาหร่ายน้ำจืด) เป็นต้น

การบรรยายเรื่อง “แนวคิดในการปฏิรูประบบการคลังท้องถิ่น” โดย ศ.ดร.สมชัย ฤชุพันธุ์

1. การปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ประเทศไทยเป็นเอกราช
2. การบริหารราชการในประเทศไทย แบ่งออกเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
3. การกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่น มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการแข่งขันของประเทศไทย หากไม่กระจายอำนาจและไม่มีการปกครองตนเองของท้องถิ่นที่เป็นจริง จะลดความสามารถในการแข่งขันและการเจริญเติบโตของประเทศที่จะประสบปัญหา

การรับรองเรื่องการปกครองตนเองของท้องถิ่นในรัฐธรรมนูญ 2550

รัฐธรรมนูญ 2550 ได้รับรองสิทธิในการปกครองตนเองของท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจนโดยได้วางหลักไว้ 6 หลัก ดังนี้คือ

- หลักการแบ่งแยกการใช้อำนาจรัฐ (Principle of Separation of State Power)
- หลักการปกครองตนเอง (Principle of Self-Government)
- หลักความเป็นอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Principle of Local Autonomy)
- หลักการกำกับดูแลน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น (Principle of Least Supervision as necessary)
- หลักความเป็นอิสระทางการเงิน (Principle of Fiscal Autonomy)
- หลักการปฏิบัติได้ (Principle of Practiceability)

2. การคลังท้องถิ่น

1. ความสำคัญของการคลังท้องถิ่น การคลังท้องถิ่นมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าไม่มีคลัง (เงิน) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ไม่สามารถปฏิบัติการกิจให้สำเร็จลุล่วงไปได้
2. ความเป็นอิสระของการคลังท้องถิ่นความเป็นอิสระทางการเงินเป็นปัจจัยชี้ขาดความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีอิสระทางการเงินก็ไม่อาจกล่าวได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีอิสระในการบริหารจัดการ

รัฐธรรมนูญ 2550 รับรองให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการคลังที่เป็นอิสระตามหลักการความเป็นอิสระทางการเงิน (Fiscal Autonomy) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความเป็นอิสระทางการเงินจะมีความสมบูรณ์ ต่อเมื่อมีความเป็นอิสระทั้งในด้านรายได้ รายจ่ายและบุคลากรคลัง คือ ต้องมีรายได้ที่เป็นอิสระสามารถใช้จ่ายได้โดยอิสระและ

สามารถกำหนดดุลการคลังได้โดยอิสระความเป็นอิสระ ทางด้านรายได้เป็นปัจจัยชี้ขาดความเป็นอิสระทางการคลัง

3. การดำรงอยู่จริงของคลังท้องถิ่นและการยอมรับจากข้าราชการส่วนกลาง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลต่างหากซึ่งเป็นคนละนิติบุคคลกับส่วนกลาง ขณะนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคลังของตนเองซึ่งมีได้ตามกฎหมายและมีรัฐธรรมนูญ 2550 รองรับแต่การที่จะทำให้ข้าราชการส่วนกลางยอมรับการดำรงอยู่อย่างอิสระของคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเรื่องที่ยังต้องทำความเข้าใจและทำความเข้าใจอีกมาก

3. รายได้ท้องถิ่น

1. พระราชบัญญัติรายได้ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ 2550 กำหนดว่าให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่นเพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมตามลักษณะของภาษีแต่ละชนิด การจัดสรรทรัพยากรในภาครัฐการมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งนี้โดยคำนึงถึงระดับขั้นการพัฒนาทางเศรษฐกิจของท้องถิ่นสถานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และความยั่งยืนทางการคลังของรัฐ
2. ร่างพระราชบัญญัติรายได้ท้องถิ่น ประกอบด้วย
 - 2.1 โครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.2 อำนาจในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.3 ภาษีท้องถิ่น
 - 2.4 ภาษีที่ใช้ฐานร่วม
 - 2.5 ภาษีที่รัฐบาลจัดสรรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.6 สัดส่วนการใช้ภาษีฐานร่วมและสัดส่วนการจัดสรรภาษี
 - 2.7 อำนาจและหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีใหม่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
 - 2.8 อำนาจในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการมอบอำนาจ
 - 2.9 อำนาจในการกำหนดอัตรา การยกเว้น และการลดหย่อนภาษีและค่าธรรมเนียมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.10 คณะกรรมการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.11 การจัดสรรภาษีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.12 การจัดสรรเงินอุดหนุนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.13 การคำนวณสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 2.14 บทเฉพาะกาล

บรรยายเรื่อง ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย โดย คุณเตือนใจ ดีเทศน์

เชียงรายเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพเรื่องความงดงามทางธรรมชาติและจิตใจ รวมถึงความหลากหลายในกลุ่มชาติพันธุ์และธรรมชาติทั้งดงาม ข้อเสนอเรื่องการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายหากจะมีการพัฒนา จำเป็น ต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับลักษณะวิถีและคุณภาพชีวิตของชาวเชียงรายด้วย ตัวอย่างเช่น ในฤดูการล่าปลาบึกที่เชียงของ ซึ่งขณะนี้มีการรณรงค์ให้ชาวบ้านเลิกการล่าปลาบึกเพื่อการอนุรักษ์ปลาบึกและแม่น้ำโขง เพราะหากเราจะอนุรักษ์แม่น้ำโขงเราจำเป็นต้องอนุรักษ์ปลาบึกด้วยในแง่ของนิเวศวิทยา ปัจจุบัน มีสัตว์อยู่ 4 ชนิดที่ถือเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์และมีความสำคัญต่อลุ่มแม่น้ำโขงได้แก่ ปลาบึก โลมาอิรวดี จระเข้แม่น้ำจิด และนกกระเรียน ขณะนี้มีข้อตกลงความร่วมมือกับชาวบ้านหาคไกร์ในฤดูการล่าปลาบึก โดยขอให้จับปลาบึก ปีละ 2 ตัวเท่านั้นและหากเป็นไปได้ยากให้มีการทำพิธีกรรมที่มีชีวิต เช่นเดียวกับบึงฉวาก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ในการนี้ น่าจะมีการรวมกลุ่ม เช่นเดียวกับกลุ่มอนุรักษ์กลุ่มชาติพันธุ์เพราะกลุ่มเหล่านี้จะมีพลังมาก จังหวัดเชียงรายสามารถทำโฮมสเตย์ เช่นเดียวกับอัมพวาได้แต่ต้องมีการบริหารจัดการที่ดีอยู่ในระดับที่เหมาะสมไม่รบกวนวิถีการดำรงชีวิตของชาวบ้าน การบริหารการท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีระบบการจัดการขยะที่ดีรวมถึงการทดแทนธรรมชาติที่ถูกทำลายจากการท่องเที่ยวเช่นกัน จะนำไปสู่ความยั่งยืนในที่สุด

การบรรยายเรื่องการส่งเสริมการท่องเที่ยวอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยคุณเดช พุ่มคชา

ศึกษาวิถีทัศนวิถีชีวิตและการท่องเที่ยวอัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่สามารถนำมาเป็นต้นแบบการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนรวมถึงการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเพิ่มศักยภาพและเป็นการริเริ่มที่ดีในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หากต้องการให้จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในลุ่มแม่น้ำโขงอย่างสมบูรณ์และยั่งยืนนั้นประชาชนจะต้องมีความสุขในการดำรงชีวิตด้วยเช่นกัน การท่องเที่ยวประกอบด้วยตัวอักษรหลายตัวเช่นเดียวกับเรื่องของการท่องเที่ยวดังนั้นคนเชียงรายจำเป็นต้องเข้าใจองค์ประกอบว่าการท่องเที่ยวหมายถึงเรื่องใด เพราะการท่องเที่ยวมีการตีความได้หลายความหมายทั้งแง่บวก และแง่ลบ ให้คุณและให้โทษ ขณะที่เราต้องมาทำความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย

ปัจจุบันการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายมีแนวโน้มจะเจริญเติบโตมากขึ้น เพราะคนกำลังโยกหาธรรมชาติที่สมบูรณ์ ซึ่งเชียงรายมีจุดเด่นในเรื่องธรรมชาติ ดังนั้นจึงมีแนวโน้มที่เป็นไปได้ว่าจะมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น การท่องเที่ยวจึงเป็นแนวทางการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ การท่องเที่ยวเป็นศาสตร์และศิลป์ ภายใต้อาณาเขตในแต่ละด้านและความมีอิสระในการบริหารจัดการ สุดท้ายแล้วหากเราสามารถทำได้ดังที่กล่าวมาข้างต้นสิ่งที่สำคัญที่สุด คือผลประโยชน์ต้องตกอยู่กับประชาชนเชียงรายถึงจะทำให้เกิดการท่องเที่ยวที่มีความหมายอย่างยั่งยืนได้นั่นเอง ในการนี้ไม่จำเป็นต้องเท่าเทียมแต่ต้องให้ทั่วถึงทุกพื้นที่

กิจกรรมกลุ่ม เรื่อง การท่องเที่ยวเปรียบเสมือนอะไร? โดยแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรม ดังนี้

1. การท่องเที่ยว คือ “ใจ” การท่องเที่ยวมีคุณค่าในตัวของมันเอง และสามารถที่จะขยายให้เพิ่มขึ้น โดยมีการบริหารจัดการที่ดีและเป็นระบบ (บำรุงรักษาพัฒนาฯ)
2. การท่องเที่ยว คือ “เงิน” การท่องเที่ยว สร้างงาน สร้างคน สังคมเป็นสุข แต่ก็เป็นทุกข์ ถ้าไม่บริหารจัดการที่ดี
3. การท่องเที่ยว คือ “ก้อนหิน” มีความหนักแน่นยึดหลักการในการจัดการ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องตามธรรมชาติและ ความหลากหลายขององค์ประกอบการท่องเที่ยว (“แข็ง/หลากหลาย” “ประโยชน์” “ค้นหา”)
4. การท่องเที่ยว คือ “วงดนตรี” การท่องเที่ยวเปรียบเสมือนวงดนตรี คือ “สุนทรีย์”ต้องมีหัวหน้าวง เกิดภาคี มีกฎกติกาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่สุด คนเล่นและคนฟังต้องมีความสุขทั้ง 2 ฝ่าย
5. การท่องเที่ยว คือ “ดอกไม้” ดอกไม้เป็นสิ่งสวยงามที่มนุษย์ปรารถนาและสัมผัสได้” เปรียบเสมือนการท่องเที่ยวที่มนุษย์อยากชมอยากชม คล้ายกับวงดนตรี แต่ดอกไม้มีการโรยรา ดังนั้นต้องอาศัยการบำรุงรักษาที่ดี (การบริหารจัดการที่ดี)
6. การท่องเที่ยว คือ “หนังสือ” หนังสือมีองค์ประกอบที่หลากหลาย เปรียบเสมือนการท่องเที่ยวที่มีองค์ประกอบที่หลากหลายที่ต้องอาศัยการคิดดี บริหารจัดการที่ดี

การจัดการการท่องเที่ยวต้องอาศัยองค์ประกอบคือ

ดู – คิด ทำ เข้าใจ รักจริง

Assess Implement Understanding Heart

- ช่วง 6 เดือนที่ 4

การลงพื้นที่ครั้งที่ 1

รายงานการติดตามผลการตามยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

ณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

วันที่ 15 พฤษภาคม 2552

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1. นางสาวพรพรรณ	แก้ววันทา	นักวิจัย
2. นางสาวนาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัย

คณะนักวิจัยได้ประสานกับเจ้าหน้าที่อปท. และเดินทางลงพื้นที่อบจ.เชียงราย เพื่อติดตามผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ของอบจ.เชียงรายและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำร่อง (อบต.ดักเต่า อำเภอเทิง ทต.เวียง อำเภอเชียงของและทต.เวียงเชียงของ อำเภอเชียงของ) ดังนี้

1. ความก้าวหน้าของแผนปฏิบัติการส่งเสริมการท่องเที่ยวของ อบจ.เชียงราย

1. โครงการปรับปรุงอาคารที่ทำการและท่าเทียบเรือเชียงของให้เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดเชียงราย ซึ่งได้ผ่านการจัดทำขออนุญาตงบประมาณเรียบร้อยแล้ว
2. ปรับปรุงถนนและสะพาน เชื่อมโยงไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในจังหวัดเชียงรายอยู่ระหว่างการดำเนินการ
3. ก่อสร้างซุ้มประตูประชาสัมพันธ์และต้อนรับการท่องเที่ยวประตูอินโดจีน ณ ท่าเทียบเรืออำเภอเชียงของ ได้ผ่านการจัดทำขออนุญาตงบประมาณเรียบร้อยแล้ว
4. ข้อมูลด้านการจัดทำแผนที่เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายและโครงการ Road Show เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย 4 ภาค อยู่ระหว่างการประสานขอข้อมูลเพิ่มเติมจากกองส่งเสริมฯ อบจ.เชียงราย

2. ความก้าวหน้าของแผนปฏิบัติการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายของ อปท.นำร่อง (อบต.ดักเต่า อ.เทิง ทต.เวียง อ.เชียงของ ทต.เวียงเชียงของ) อยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลความก้าวหน้าของโครงการฯ

จากการลงพื้นที่อบจ.เชียงราย พบว่า การดำเนินงานของกองแผนฯ อบจ.เชียงราย อยู่ในช่วงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองการบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (พ.ศ. 2553-2556) ซึ่งเจ้าหน้าที่กองแผนฯ เตรียมวางแผนการประชุมในวันจันทร์ที่ 19 พ.ค. 2552 เกี่ยวกับการประชุมแผนยุทธศาสตร์ของอบจ.เชียงราย ปีงบประมาณ 2553 เพื่อนำเอาข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประชุม อันประกอบด้วยตัวแทนประชาคม อำเภอละ 5 คน 18 อำเภอ ปราชญ์ชาวบ้าน 11 คน, ผู้แทนเครือข่ายสภาองค์กรชุมชน 10 คน, ผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่งในเขต จ. เชียงราย 144 คน, อบจ. 36 คน, ผู้บริหาร อบจ. 20 คน, รวมทั้งสิ้น 311 คน โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็น ตลอดจนมาตรการ แผนงาน และโครงการ ข้อมูลที่ได้จากการประชุม การเสนอโครงการต่างๆอาจจะถูกอปท.ในพื้นที่นำไปพิจารณาในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ปี โดยแต่ละโครงการจะถูกนำมาจัดหมวดหมู่เพื่อจัดความลำดับสำคัญต่อไป โดยที่แผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ของอบจ.เชียงราย ทั้ง 5 โครงการ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ 2552 บางส่วนอาจจะต้องขอขยายเวลาข้ามปีงบประมาณ เนื่องจากการอนุมัติเกิดความล่าช้าในการดำเนินงาน

การลงพื้นที่ครั้งที่ 2

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

“การจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย”

ณ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวภูชี้ฟ้า บ้านร่มฟ้าไทย ต.ตับเต่า อ.เทิง จังหวัดเชียงราย

วันที่ 29-30 พฤษภาคม 2552

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1	นายวิมล	ศรีกัลยา	ส.อบจ.เชียงราย เขต 1
2	นางอติติ	หนูนนำสิริสวัสดิ์	ส.อบจ.เชียงราย เขต 2
3	น.ส.เฉลิมศรี	ปุเรือน	รองปลัดอบจ. เชียงราย
4	นายบรรเจิด	กุสมศรี	ผอ.กองแผนฯ
5	นายวิวัฒน์	กณะบุตร	ผอ.กองส่งเสริมฯ
6	นางทชชา	สามัคคีนิษฐ์	หัวหน้าฝ่ายนโยบายฯ
7	นางสมัย	พุลเหลือ	จ.วิเคราะห์นโยบาย
8	น.ส.พัชนี	นามเมือง	จ.วิเคราะห์นโยบาย
9	น.ส.พรสวรรค์	เฟื่องฟู	จ.วิเคราะห์นโยบาย
10	นางมาลัย	ธิบุญย์	จ.วิเคราะห์นโยบาย
11	นางวราภรณ์	เพียรผกแว่น	จ.ธุรการ
12	นางติรยา	กันทาสวรรณ	จนท.ส่งเสริมการท่องเที่ยว
13	ดร.ชลธาร	วิศรุตวงศ์	หัวหน้าคณะนักวิจัยฯ
14	น.ส.ศรีวราภร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัยที่ 1
15	น.ส.พรพรรณ	แก้ววันทา	นักวิจัยที่ 2
16	น.ส.นาถอนงค์	จงอยู่สุข	นักวิจัยที่ 3
17	นายเจษฎาพงศ์	วงศ์ยศ	นายช่างโยธา
18	นายวุฒิชัย	คงพลนันท์	กำนัน
19	นายสังวรณ์	แซ่ย่าง	กลุ่มอาชีพดีเหล็ก
20	ร.ต.ต.อวิรุทธิ์	ยอดยา	รอง สวป.สภ.เทิง
21	ค.ต.สมมติ	ประสาเวตร	ผบ.หมู่ป.
22	จ.ส.ต.ประพันธ์	สวงาม	ผบ.หมู่(สป.)
23	จ.ส.ต.เกียรติ	คำคอน	เจ้าหน้าที่ผู้ยามภูชี้ฟ้า

เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ

24	น.ส.ณัฏฐา มุลเพ็ชร	เจ้าหน้าที่ธุรการ
<u>อบต.ตำบลและผู้ที่เกี่ยวข้อง</u>		
25	น.ส.พนอจิตต์ ธรรมโถ	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว
26	นายทวีชัย แซ่ลี	ผู้ใหญ่บ้าน
27	นายบันเทิง เครือวงศ์	นายกอบต.ตำบล
28	น.ส.นิสากรณ์ อนุวุฒิ	เจ้าหน้าที่พัสดุ
29	นายณัฐพงษ์ ปุกบุญเรือง	เจ้าหน้าที่พัสดุ
30	ศิริญารัตน์ พิใจ	เจ้าหน้าที่พัสดุ
31	นายวิริรุทร์ แสงโสทธิติกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
32	นายสุรัชย์ เกียรติไพรัช	ผู้ใหญ่บ้าน
33	ร.ท.ประมุข อธิปไชย	หน.ขพส.32/39
34	นายทองเพียร วันร้อง	เจ้าหน้าที่ประสานงานชนบท
35	นางพัสดราภรณ์ บุญมี	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัสดุ
36	นายจุฬา มหายศ	ผู้ช่วยนักพัฒนาชุมชน
37	นายไพรัช โรงสะอาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
38	นายพลกร เหล่าคำแหง	ผู้ช่วยนักวิเคราะห์ฯ
39	นายคำจันทร์ บุญมา	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 1
40	นายจรัส ยาวิชย์	ส.อบต.หมู่ 20
41	นายอุเทน ฐิเทียมทัน	ส.อบต. หมู่ 20
42	นายเปล่ง คำคอน	กรรมการกลุ่มโฮมสเตย์
43	นายวิสิทธิ์ แซ่หาญ	ประธานกลุ่มโฮมสเตย์
44	นายสุวรรณ แซ่หาญ	กรรมการกลุ่มโฮมสเตย์
45	นายเจียะจาง อรรถพลภูษิต	กรรมการกลุ่มโฮมสเตย์
46	นายเซง แซ่ยาง	ผู้ใหญ่บ้าน
47	นายเจษฎาวุฒิ คู่เป็ง	สถานีฯ ภูชี้ฟ้า
48	จ.ส.อ.สุวิทย์ จันทรคำ	ร้อยทพ.3101
49	ค.ต.ชาติ ไชยสิทธิ์	หัวหน้าศูนย์ฯ ภูชี้ฟ้า
50	นางอุบลรัตน์ เทพรักษา	กรรมการทอผ้า
51	นายชัยยุทธ ขรรค์ไชย	วนอุทยานฯ ภูชี้ฟ้า
52	นางวิทิดา แซ่ยาง	แม่บ้านไทยสามัคคี
53	นายอรุณพงษ์ จันทรยอด	ส.อบต.หมู่ 4

54	นายนิคม	พัคเรือน	ประธานสภาอบต.ดับเต่า
55	นายสมาน	การินทา	รองนายกอบต.หนองแรด
56	นายกิตติภพ	พิมลละ	ส.อบต.หนองแรด
57	อศ.ทพ.ชวชิน	กล้าหาญ	ทหารพราน31 ภูชี้ฟ้า
58	นายน้อม	พัคเรือน	ประธานสภา อบต.ดับเต่า
59	นางประ	อดิพลกุสี	กลุ่มตีมิด
60	นายคำวันทร์	ไชโย	ส.อบต.หนองแรด
61	นายขันแก้ว	มะโนดี	ตัวแทนชุมชน
62	นายขวัญชัย	เดชะฮ้าย	ส.อบต.หนองแรด
63	นายสุวัฒน์	วนารักษ์ตระกูล	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
64	นายฟุ้ง	แซ่หาญ	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
65	นายสุริยศาสตร์	แซ่โซ่ง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่21
66	นายวันชัย	จรรยาวงศ์	ผู้ใหญ่บ้านดับเต่า
67	นายเอกชัย	หาญสุวรรณชัย	ภูชี้ฟ้าอินน์
68	นายไจ้	แซ่ย่าง	วนอุทยาน
69	นายวิสิทธิ์	แซ่หาญ	ประธานกลุ่มโฮมสเตย์

หัวหน้าโครงการวิจัยฯ (ดร. ชลธาร วิศรุตวงศ์) ให้ข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการวางแผนยุทธศาสตร์ในการประชุมครั้งนี้ โดยแผนจะเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ต่อเนื่องเมื่อเป็นการวางแผนที่เป็นระบบ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดผลลัพธ์ตามที่ต้องการ ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน คือ “จังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรมล้านนาแถบลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน”

นอกจากนี้ยังได้ให้ข้อมูลกับผู้ร่วมประชุมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย โดยสรุปว่า จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดหนึ่งใน 20 จังหวัดในประเทศไทยที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง และมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวจำนวนมาก ในปีหนึ่งๆ มีชาวต่างประเทศเข้ามาเที่ยวในเมืองไทยประมาณ 15 ล้านคน มาท่องเที่ยวที่เชียงรายประมาณ 3 แสนคน ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายเป็นคนไทย มาท่องเที่ยวที่เชียงของและดับเต่าต่อปี(ยังไม่มีข้อมูล) จะทำอย่างไรที่จะทำให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศมาท่องเที่ยวมากขึ้น มีการใช้จ่ายต่อหัวต่อวันมากขึ้น เช่น มาพักที่เชียงราย หรือที่ภูชี้ฟ้ามากขึ้น จำเป็นต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยว และใช้จ่ายมากขึ้น หรือใช้เวลาพักแรมนานขึ้น

จากนั้นได้มีการนำเสนอแผนยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายที่เคยจัดทำร่วมกันกับอบจ.ให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบ โดยมีเนื้อหาสรุป ดังต่อไปนี้

- โครงการเชียงรายดอกไม้งาม 20 ธันวาคม- 5 มกราคม ของทุกปี
หัวหน้าโครงการวิจัยฯ (ดร. ชลธาร วิสรุตวงศ์) กล่าวเสริมเกี่ยวกับปัญหาการท่องเที่ยวว่า คนที่มาชมงานเชียงรายดอกไม้งามอย่างมากที่สุดใช้เวลาเที่ยว 1 วันเท่านั้น ที่เหลือจะไปเที่ยวที่ไหนต่อ หากอบจ.ต้องการชี้แนะให้ผู้มาท่องเที่ยวไปเที่ยวที่ไหนต่อ ควรจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ส่งต่อนักท่องเที่ยวไปในพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดเชียงราย โดยเฉพาะมีชมุ้มการประชาสัมพันธ์จัดขึ้นในงานเชียงรายดอกไม้งาม เพราะฉะนั้นถ้าต้องการให้มีการไปเที่ยวต่อในจังหวัดเชียงรายวันนี้ที่ประชุมต้องคุยกัน ต้องเขียนออกมาว่าจะพร้อมที่จะให้นักท่องเที่ยวไปเที่ยวที่ได้ไหน มีกิจกรรมอะไรให้ทำบ้าง แล้วส่งต่อไปทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายมีการประชาสัมพันธ์ต่อไป
- โครงการอบรมยุวมัคคุเทศน์และอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว
ทั้งนี้ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงรายได้รับเชิญจากการท่องเที่ยวและกีฬาให้ไปร่วมศึกษาฐานที่สิบสองปันนา ที่นั่นเขาใช้ยุวมัคคุเทศน์ในการบรรยายนำเที่ยว ทั้งนี้ทาง อบจ. เชียงราย ได้จัดให้มีการอบรมไปแล้ว รุ่นที่ 1 จำนวน 100 คน ยุวมัคคุเทศก์เหล่านี้อาสาช่วยอธิบายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และเรื่องต่างๆในงานลีนี้อะละงานสัปดาห์เชียงรายแล้วในปีี้ หัวหน้าโครงการวิจัยฯ (ดร. ชลธาร วิสรุตวงศ์) กล่าวแนะนำว่า อำเภอเทิงและดักเต๋มีนโยบายในลักษณะเดียวกัน และเห็นควรให้มีโครงการมัคคุเทศน์แนะนำ หากเป็นไปได้ อยากให้ อบจ. เชียงรายช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยการจัดให้มีบริการรถสาธารณะมาที่ภูชี้ฟ้า เชียงของ หรือจุดท่องเที่ยวอื่นๆ ในจังหวัดเชียงราย อย่างน้อยในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดความสะดวกในการท่องเที่ยว อีกทั้งเป็นวิธีการส่งต่อผ่านการจัดเส้นทางคมนาคมขนส่งให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปเที่ยวในที่ต่างๆของจังหวัดเชียงรายได้เอง
- โครงการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย 8 จุด
หัวหน้าโครงการวิจัยฯ (ดร.ชลธาร วิสรุตวงศ์) กล่าวแนะนำว่า การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ควรจัดทำเป็นภาษาอังกฤษควบคู่กับภาษาไทยด้วย ทั้งนี้เพราะเป้าหมายต้องการดึงนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศด้วย จากการสำรวจของงานวิจัยของสกว. พบว่า ป้ายประชาสัมพันธ์หรือป้ายให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะเป็นป้ายภาษาไทย
- โครงการถนนสายดอกไม้
- โครงการก่อสร้างสะพาน (สะพานอ้อมรัก) ซึ่งมีการก่อสร้างเรียบร้อยแล้ว
- โครงการสำรวจและออกแบบการท่องเที่ยวในหมู่บ้านทุ่งนาน้อย ด. เวียง อ. เชียงของ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศน์ ซึ่งอยู่ในระหว่างกำลังการดำเนินการ
- ทั้งนี้มีกิจกรรมสนับสนุนอีกทั้งหมด 13 กิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

ที่ประชุมมีการนำเสนอแผนเกี่ยวกับการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนตำบลต้า และให้ผู้เข้าร่วมประชุมรับทราบและเสนอความคิดเห็น โดยมีเนื้อหาสรุปได้ดังนี้

การบริหารจัดการการท่องเที่ยว 7 ด้าน

- ด้านการจราจร/ความปลอดภัย ทั้งนี้เพราะในช่วงปลายปีจะมีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ควรมีการจัดระเบียบจราจร และเพิ่มการรักษาความปลอดภัย
- การบริหารจัดการด้านสถานที่ให้มีทางเดินที่เพิ่มเติมได้อย่างมีระบบ เนื่องจากที่พื้นที่ทางเดินที่จัดให้เดิมไม่เพียงพอ ทำให้นักท่องเที่ยวต้องทางเดินที่ไม่ใช่พื้นที่ที่จัดให้ทางเดิน ห้ามไม่ให้การรบกวนเพราะอาจจะก่อให้เกิดอันตรายกับนักท่องเที่ยวได้
- ร้านอาหาร ที่พัก/รีสอร์ท ควรมีการจัดให้เป็นระบบและสะอาด
- การจัดการเรื่องอนามัย ความสะอาด โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก และไม่มีจัดการเรื่องขยะ รถยนต์ คนๆ
- การจัดการเกี่ยวกับสาธารณูปโภค โดยเฉพาะเรื่องน้ำดื่ม น้ำใช้ และไฟฟ้าไม่เพียงพอ ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก
- การจัดการเกี่ยวกับร้านค้า 2 ข้างทาง ซึ่งมักจะมาตั้งขายโดยไม่มีระเบียบ
- การจัดการเกี่ยวกับไกด์ที่ไม่มีใบอนุญาต

ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอความเห็น ว่า ควรมีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ และกิจกรรมการท่องเที่ยว เทศกาลต่างๆ ที่เป็นประเพณีภายในพื้นที่ เพื่อจูงใจนักท่องเที่ยวให้พักแรมอยู่หลายวัน

ผู้เข้าร่วมประชุมแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่มจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาพักที่แหล่งท่องเที่ยวของตนให้นานขึ้นตามเป้าหมายที่วางไว้ตามยุทธศาสตร์การส่งเสริมการท่องเที่ยวแต่ละท้องถิ่นที่มีศักยภาพ และสถานที่ที่ต้องการนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวให้สนใจท่องเที่ยวในท้องถิ่นมากขึ้น โดยการสร้างและพัฒนา จัดให้มีขึ้นซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

การลงพื้นที่ครั้งที่ 3

รายงานการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของอปท.เชียงราย

วันที่ 24 กรกฎาคม 2552

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1. นางสาวเฉลิมศรี ปูเรือน	รองปลัดอบจ.เชียงราย
2. นางทชชา สามีคณินชัย	หัวหน้าฝ่ายติดตามและประเมินผล กองแผนฯ อบจ.เชียงราย
3. น.ส.พราวศรี เพ็ญฟู	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน กองแผนฯ อบจ.เชียงราย
4. นางดิรยา กันทาสวรรณ	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว กองส่งเสริมคุณภาพชีวิต

5. น.ส.ศรียรรกร ศิริรุ่งเรืองอมร นักวิจัย

6. น.ส.นาถอนงค์ จงอยู่สุข นักวิจัย

1. ผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย

- อบจ.เชียงราย มีการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชียงราย ดังนี้

1. โครงการปรับปรุงอาคารที่ทำการและท่าเทียบเรือเชียงของให้เป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยว ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดเชียงราย อยู่ระหว่างการจัดทำแบบแปลน
2. ปรับปรุงถนนและสะพาน
 - ปรับปรุงถนนหินคลุก เชื่อมหมู่ 6 ต.สถาน ถึงหมู่ 14 ต.ศรีดอนชัย อ.เชียงของ อยู่ระหว่างการจัดทำแบบแปลน
 - ปรับปรุงถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่ 16 ต.ห้วยซอ ถึงหมู่ 2 ต.บุญเรือง อ.เชียงของ อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง
 - ปรับปรุงถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่ 9 ต.บุญเรือง ถึงหมู่ 5 ต.ห้วยซอ อ.เชียงของ อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง
 - ปรับปรุงถนนลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่ 3 ต.ดงเต่า ถึงหมู่ 18 ต.หางว อ.เทิง อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง
 - ก่อสร้างสะพาน คสล. ข้ามลำน้ำหางว หมู่ 15 ต.ดงเต่า อ.เทิง อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง
3. ก่อสร้างซุ้มประตูประชาสัมพันธ์และต้อนรับการท่องเที่ยวประตูสู่อินโดจีน ณ บริเวณท่าเทียบเรือเชียงของ อยู่ระหว่างการจัดทำแบบแปลน
4. การจัดทำแผนที่เพื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย โดยได้ดำเนินการเป็นหนังสือขออนุมัติจัดทำแผนที่ฯ เสนอผ่านผู้บริหาร (ปลัดอบจ.เชียงราย) ขณะนี้อยู่ระหว่างการตัดสินใจลงนามอนุมัติจากผู้บริหารสูงสุด (นายกอบจ.เชียงราย) ซึ่งทางกองส่งเสริมฯ อบจ.เชียงรายจะเร่งติดตามเรื่องเพื่อดำเนินการให้ได้ตามแผนฯ ต่อไป
5. โครงการ Road Show เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายกับผู้ประกอบการท่องเที่ยว 4 ภาค เป็นโครงการที่ยังไม่ได้ดำเนินการ เนื่องจากเจ้าหน้าที่อบจ.ยังไม่มีข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยว และไม่มีประสบการณ์ในการจัดทำโครงการเพื่อนำเสนอผู้บริหาร ปัจจุบันยังอยู่ในขั้นตอนการประชุมภายในกองฯ และการขออนับสนุนงบประมาณให้กับการท่องเที่ยวเชียงรายเท่านั้น ซึ่งในประเด็นนี้ นักวิจัยนำเสนอว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบควรดำเนินการรวบรวมข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายอย่างเป็นระบบ หรืออาจจัดจ้างมหาวิทยาลัยท้องถิ่นให้ดำเนินการแทน และอาจจัดให้มีศึกษาและการดำเนินการด้านอื่นๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว อบจ. อาจดำเนินการร่วมกับการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงรายในลักษณะการร่วมมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่อบจ.ได้เรียนรู้กระบวนการ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยมีการท่องเที่ยวฯ จังหวัด

เขียนรายเป็นส่วน ช่วยแนะนำวิธีการดำเนินการมากกว่าเป็นการดำเนินการที่อบจ.จะให้งบประมาณสนับสนุนโครงการเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ในอนาคตเมื่ออบจ.มีความพร้อมจะได้เป็นผู้ดำเนินการเองต่อไป

- เทศบาลตำบลเวียง มีการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงราย ดังนี้

กิจกรรมประชาสัมพันธ์

1. การเก็บข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ พบว่าหน่วยงานมีข้อมูลอยู่แล้วระดับหนึ่ง
2. ด้านความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ยังไม่ได้รับเท่าที่ควร
3. งบประมาณมีจำนวนจำกัด จึงยังไม่ได้จัดทำแผ่นพับตามแบบและจำนวนที่ต้องการ
4. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นพับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำเส้นทาง มีป้ายประชาสัมพันธ์อยู่บ้างแล้ว แต่ไม่ครอบคลุมและแผ่นพับแนะนำเส้นทางท่องเที่ยวยังมีจำนวนไม่มาก

สื่อประชาสัมพันธ์

5. วิทยุชุมชนและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารการท่องเที่ยวผ่านคลื่นท้องถิ่น คาดการณ์ว่าจะดำเนินการเสร็จสิ้น เดือน ต.ค. 2552
6. เว็บไซต์ของเทศบาลเวียงเชียงของ ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว
7. ปฏิทินการท่องเที่ยว คาดการณ์ว่าจะดำเนินการเสร็จสิ้นเดือน ต.ค. 2552
8. เคมبلทีวีท้องถิ่น จัดทำไปเมื่อ มี.ค. 2552

กิจกรรมการท่องเที่ยว

9. การจัดให้มีการแข่งขันเรือพายในลำน้ำโขง ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว 15-17 เม.ย. 2552
10. พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว 18 เม.ย. 2552
11. ประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา อำเภอเชียงของร่วมกับเทศบาลและอบต.ทุกแห่ง ดำเนินการตามปีปฏิทิน
12. ประเพณีลอยกระทง อำเภอเชียงของร่วมกับเทศบาลและอบต.ทุกแห่ง จัดดำเนินการในเทศกาลเดือน พฤศจิกายน 2552
13. พัฒน่าน้ำตกห้วยตอง น้ำตกห้วยเม็ง หนองบัวหลวง โดยการประสานงานกับชุมชนในพื้นที่ แต่ยังขาดงบประมาณในการดำเนินการ คาดว่าจะดำเนินการได้ในปีงบประมาณ 2553

- เทศบาลตำบลเวียงเชียงของ มีการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงราย ดังนี้

กิจกรรมประชาสัมพันธ์

1. การเก็บข้อมูลการท่องเที่ยวในพื้นที่ ดำเนินการแล้วจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นพับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำเส้นทาง มีป้ายประชาสัมพันธ์แล้ว แต่ไม่ครอบคลุม และแผ่นพับแนะนำเส้นทางมีจำนวนจำกัด

2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น แผ่นพับ ป้ายบอกทาง ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับแนะนำเส้นทาง คาดการณ์แล้วเสร็จ พ.ย. 2552

สื่อประชาสัมพันธ์

3. จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวพื้นที่ ขนาด A4 พิมพ์ 4 สี จำนวน 2,000 แผ่น คาดการณ์แล้วเสร็จ พ.ย. 2552
4. จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำแหล่งท่องเที่ยว คาดการณ์แล้วเสร็จ พ.ย. 2552
5. กำหนดปฏิทินการท่องเที่ยว คาดการณ์แล้วเสร็จ ธ.ค. 2552

กิจกรรมการท่องเที่ยว

6. ประเพณีลอยกระทง ในเดือนพ.ย. 2552
7. งานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ครั้งที่ 2 ในวันที่ 31 ธ.ค. 2552
8. การแข่งขันเรือพายในลำน้ำโขง ในวันที่ 15-17 เม.ย. 2553
9. พิธีบวงสรวงเจ้าพ่อปลาบึก ในวันที่ 18-เม.ย. 2553
10. แห่เทียนเข้าพรรษา เดือน ก.ค. 2553
11. ประเพณีสำคัญทางพระพุทธศาสนา ตามปฏิทิน
 - พิธีสงฆ์พระธาตุวัดพระแก้ว เดือน ธ.ค. 2552
 - พิธีสืบชะตาหลวงเมืองเชียงของ วัดสบสม เดือน ม.ค. 2553
 - งานสงฆ์หลวงพ่อบุญ วัดศรีดอนชัย (บ้านเวียงดอนชัย) ในวันมาฆบูชา เดือน ก.พ. 2553
 - งานพิธีสงฆ์พระธาตุวัดหลวงไชยสถาน (วันวิสาขบูชา) เดือน พ.ค. 2553
 - งานเทศน์มหาชาติ วัดหาดไคร้ ประเพณีลอยกระทง เดือน พ.ย. 2553

- องค์การบริหารส่วนตำบลต้าบเต่า มีการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชียงราย ดังนี้

1. การรณรงค์แต่งกายของชนเผ่า สร้างความเข้าใจให้เห็นความสำคัญของวัฒนธรรมการแต่งกายของชนเผ่าแต่ละตนเองในวันศุกร์ – เสาร์ – อาทิตย์ คาดการณ์แล้วเสร็จเดือน พ.ย.- ก.พ. 2552 แต่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ
2. การปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวเส้นทางเดินป่า (หลุมหลบภัย) คาดการณ์แล้วเสร็จเดือน มี.ค.-มิ.ย. 2552 แต่มีปัญหาเรื่องพื้นที่ทับซ้อนกันระหว่าง อำเภอเวียงแก่น กับอำเภอเทิง จึงทำให้ยังดำเนินการไม่ได้
3. จัดทำป้ายบอกทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว คาดการณ์แล้วเสร็จเดือน มี.ค.-มิ.ย. 2552 อยู่ระหว่างประสานไปยังแต่ละหมู่บ้าน สำนวญหากลุ่มเป้าหมาย (เดือน พ.ย.52)
4. จัดทำการฝึกอบรมมัคคุเทศก์ท้องถิ่น คาดการณ์แล้วเสร็จเดือน พ.ย.- ธ.ค. 2552 ยังไม่ได้ดำเนินการ

5. จัดทำเส้นทางชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าม้ง คาดการณ์แล้วเสร็จเดือน มี.ค.-พ.ย. 2552 ยังไม่ได้ดำเนินการ
6. ปรับปรุงภูมิทัศน์ทางเดินขึ้นภูชี้ฟ้า คาดการณ์แล้วเสร็จ เดือน มี.ค.- ต.ค. 2552 ยังไม่ได้ดำเนินการ
7. ทำจุลรักษาความปลอดภัย ดำเนินการเป็นประจำทุกปี เดือน ธ.ค.52- ม.ค. 2553
8. ปรับปรุงห้องน้ำบริเวณลานกางเต็นท์และศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ดำเนินการเป็นประจำทุกปี เดือน ธ.ค.52- ม.ค.2553

2. ผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณปี 2552 ของอบจ. เชียงราย ในด้านการท่องเที่ยว

ประมาณการรายจ่ายตามข้อบัญญัติงบประมาณปี 2552 อบจ.เชียงราย ด้านงานวิชาการวางแผน และการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 10,500,000 บาท แบ่งเป็นประมาณการรายจ่ายดังนี้

- ค่าใช้จ่ายในการจัดงานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม จำนวน 8,000,000 บาท
- ค่าใช้จ่ายในโครงการเกี่ยวกับกิจกรรมงานพัฒนาและการส่งเสริมการท่องเที่ยว จำนวน 2,000,000 บาท
- ค่าใช้จ่ายตามโครงการชุมัคคุเทศก์อาสาและอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว จำนวน 500,000 บาท

รายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามงบประมาณข้อบัญญัติ ปี 2552 ในด้านการท่องเที่ยว จำนวน 13,222,210.51 บาท มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าใช้จ่ายในการจัดงานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม จำนวน 1,216,785.51 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการอบรมมัคคุเทศน์ท้องถิ่น จำนวน 545,600 บาท
- ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาการท่องเที่ยว จำนวน 511,825 บาท ได้แก่ การจัดทำป้ายขอบรมสามล้อ
ค่าอาหาร ดอกไม้งามนั่งสามล้อผ่อเวียง จำนวน 99225 บาท และส่วนที่สนับสนุนหน่วยงานอื่น
จำนวน 412,600 บาท (อุดหนุนหน่วยงานอื่น สนง.ตำรวจจังหวัดเชียงราย จำนวน 112,600
บาท, ชมรมกัศตาคารและร้านอาหาร จำนวน 100,000 บาท, ที่ทำการปกครอง อ.เวียงป่าเป้า
จำนวน 100,000 บาท, ที่ทำการปกครองอ.เทิง จำนวน 100,000 บาท)

3. ร่างข้อบัญญัติโครงการพัฒนาแผนพัฒนาสามปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (พ.ศ.2553 - 2555)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเกษตร และอุตสาหกรรม
มีโครงการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ในปีงบประมาณ 2553 จำนวน 10 โครงการ
งบประมาณ 108,900,000 บาทดังนี้

1. ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมวิถีชีวิต วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น 2
โครงการ จำนวน 1,200,000 บาท
 - โครงการอนุรักษ์อาชีพสามล้อถีบจังหวัดเชียงราย จำนวน 200,000 บาท
 - พัฒนาและส่งเสริมสถานที่ท่องเที่ยวในเขตจังหวัดเชียงราย จำนวน 1,000,000 บาท
2. ส่งเสริมการยกระดับมาตรฐานด้านบริการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สร้างความ
ประทับใจให้แก่ นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน 4 โครงการ จำนวน 90,700,000 บาท

- พัฒนาริมฝั่งแม่น้ำโขงพร้อมปรับปรุงท่าเรือบัค เพื่อรองรับสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 80,000,000 บาท
 - พัฒนาริมฝั่งแม่น้ำกก เพื่อรองรับเศรษฐกิจการท่องเที่ยว ช่วงสะพานเฉลิมพระเกียรติมหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดเชียงรายระยะที่ 1 จำนวน 10,000,000 บาท
 - จัดทำคู่มือแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย จำนวน 200,000 บาท
 - อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว จำนวน 500,000 บาท
3. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวในชุมชน หมู่บ้าน อำเภอ และในภาพรวมทั้งจังหวัด 2 โครงการ จำนวน 3,000,000 บาท
- สำรวจออกแบบและศึกษาวิจัยพัฒนาเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย จำนวน 1,000,000 บาท
 - หมู่บ้านพัฒนาต้นแบบเชิงอนุรักษ์เพื่อการท่องเที่ยว จำนวน 2,000,000 บาท
4. ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ด้านท่องเที่ยว เศรษฐกิจ พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่า 2 โครงการ จำนวน 14,000,000 บาท
- งานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม จำนวน 12,000,000 บาท
 - ส่งเสริมด้านการตลาดและผลผลิตทางการเกษตรและให้การสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการจัดกิจกรรมส่งเสริมผลผลิตทางการเกษตร จำนวน 2,000,000 บาท

จากร่างงบประมาณข้อบัญญัติ อบจ.เชียงราย ปี 2553 ด้านการท่องเที่ยวมีการผลักดันเรื่องการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น อาทิ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุ่งนาน้อยให้เป็นต้นแบบ และอีก 17 หมู่บ้าน 17 อำเภอ ในปี 2552 รวม 18 แห่ง และปี 2553 จะเพิ่มเป็น 124 แห่ง

4. การจัดกิจกรรมสัมพันธ์- Walk Rally ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่วิเคราะห์แผนและนโยบายของอปท. ต่างๆ ในจังหวัดเชียงราย โดยคณะวิจัยฯ ร่วมจัดทำร่างแผนฯ ร่วมกันระหว่างกองแผนฯ อบจ. แต่ยังไม่ได้มีการนำเสนอผู้บริหารอบจ. เนื่องจากกองแผนฯ อยู่ระหว่างการประสานกับอปท.อื่นๆ ว่ามีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือไม่ ในขณะที่เดียวกันมีข้อสังเกตว่า การที่จะให้อบจ.เชียงรายเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมดังกล่าวเพียงหน่วยงานเดียวอาจเป็นต้นทุนที่มากเกินไป ดังนั้นจึงต้องประสานงานเพื่อพิจารณาความสนใจในการเข้าร่วมของอปท.อื่นๆ ก่อนเพื่อว่า อปท.อื่นๆ สนใจมากพอที่จะเป็นรับภาระค่าใช้จ่ายด้านค่าเดินทางและค่าที่พักของเจ้าหน้าที่ของแต่ละอปท.เองหรือไม่ ซึ่งคณะนักวิจัยฯ เสนอแนะว่าควรนำเสนอผู้บริหารรับทราบเพื่อดำเนินการไปพร้อมๆ กันไม่ควรนาน โดยคณะวิจัยฯ สามารถร่วมดำเนินการโดยจะประสานด้านการหาผู้จัดกิจกรรมและค่าใช้จ่ายบางส่วน หากอปท.มีงบประมาณจำกัด รองปลัดฯ (คุณเฉลิมศรี ปูเรือน) รับไปว่าจะรับตามเรื่องให้ พร้อมทั้งนี้ คณะวิจัยฯ ได้แจ้งเชิญตัวแทนอบจ. เชียงรายเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ 4 โครงการที่โครงการฯ จะจัดขึ้นที่ โรงแรม พี.เอ็ม.วอย.บีช รีสอร์ท จังหวัดระยอง ในวันที่ 8-9 สิงหาคม 2552 โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกจะเป็นการนำเสนอ

ความก้าวหน้าการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามองค์กรเพื่อพัฒนาการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด (เชิงราย ขอนแก่น ระยอง สุราษฎร์ธานี) ของแต่ละอปท. และช่วงที่ 2 เป็นการรวมกลุ่มตามประเภทของอปท. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ วิธีการ เปรียบเทียบและวิเคราะห์หาปัจจัยที่ สำคัญที่ช่วยให้จัดทำและประสานแผนฯ สำเร็จ และสรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานของแต่ละที่ ทั้งนี้จะ เชิญตัวแทนอปท.นำร่องแห่งละ 2 คน อบจ.เชียงราย 4 คน รวมจังหวัดละ 10 คน

5. คณะวิจัยฯ ได้ติดตามความคืบหน้าของการจัดทำข้อมูลนักท่องเที่ยวของอบจ.เชียงราย ที่อยู่ในความ รับผิดชอบของกองส่งเสริมฯ ซึ่งพบว่ายังไม่มีการจัดทำฐานข้อมูล และเจ้าหน้าที่ขอเวลาในการศึกษาและ ประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกทั้งจาก ททท. สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย ขนส่ง จังหวัดเชียงราย โรงแรมที่พัก การส่งต่อนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยว สมาคมท่องเที่ยวฯ ข้อมูล นักท่องเที่ยว เก็บข้อมูลกลุ่มท่องเที่ยว แผนที่สมาคมร้านอาหาร ซึ่งคาดว่าจะเริ่มดำเนินการรวบรวมและ ประสานความร่วมมือกับททท.ในเดือนสิงหาคม และในปีงบประมาณ 2553 กองส่งเสริมฯ อบจ.เชียงราย จะดำเนินการเสนอผู้บริหารอนุมัติให้มีการจัดเก็บข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบต่อไป

6. การดำเนินการจัดทำกรอบยุทธศาสตร์อปท.เชียงราย ในวันที่ 19 พฤษภาคม 2552 ได้รับความร่วมมือ จากหน่วยงานต่าง ๆ โดยใช้แผนพัฒนาจังหวัดประกอบเป็นส่วนหนึ่ง หลักเกณฑ์ในการกำหนดยุทธศาสตร์ จากลำดับความสำคัญ เรื่องที่ทำการปรับปรุง นโยบาย วิสัยทัศน์ของผู้บริหารนายกอบจ.เชียงรายที่ว่า “เชียงรายเมืองแห่งคุณภาพชีวิต” ที่ส่งเสริมมุ่งเน้นด้านการศึกษา ก่อน ด้านคุณภาพชีวิต การส่งเสริมอาชีพ คุณธรรม จริยธรรม เศรษฐกิจและการท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐานที่ประชาชนที่ตรงกับต้องการ ของประชาชนในพื้นที่ การเมืองการปกครอง การมีส่วนร่วม ประชาธิปไตย เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้ เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ร่างกรอบยุทธศาสตร์ โดยจัดตั้งคณะทำงานในเรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนา อบจ. เชียงราย พร้อมทั้งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์เฉพาะด้านต่างๆ เป็นที่ปรึกษา ซึ่งใน การประชุมเกิดปัญหาล่าช้าจากการเมือง (เสือเหลือง เสือแดง) ในการประชุมใหญ่ทั้งคณะฯ ที่ประชุมมีมติ จัดตั้งรองนายกอบจ.เป็นประธานทำกรอบยุทธศาสตร์จังหวัด ตัวชี้วัด ร่างผ่าน กำหนดยุทธศาสตร์อบจ. แบ่งคนตามหน้าที่รับผิดชอบ วิเคราะห์ประเด็นนโยบายอบจ.คือจุดมุ่งหมายการพัฒนา (ไม่มีรายงานการ ประชุมเป็นดำเนินการประชุมย่อย)

การทำการประชาคมทบทวนกรอบยุทธศาสตร์ อปท.ทั้งจังหวัดให้กลุ่มฯ ตัวชี้วัดกำหนดเอง ปริมาณ คุณภาพ ระยะเวลา โดยวิธีของที่กลุ่มกำหนดการประสานแผนการประชุม กำหนดขอบเขตประเภท โครงการที่เกี่วข้องภาพส่งให้แต่ละอปท. คณะกรรมการประสานแผนระดับอำเภอทำหน้าที่คัดเลือก โครงการที่เกี่วข้องภาพว่าเข้าข่ายหรือไม่ อะไรที่อยู่ในอำนาจหน้าที่จะถูกนำเข้าแผนฯ ส่วนที่ไม่อยู่ใน อำนาจหน้าที่จะรวบรวม ส่งให้อปท.ทราบทั้งในส่วนที่เข้าแผนฯ/ไม่เข้าแผน

วิธีการจัดทำประชาคมยุทธศาสตร์ของอปท. นำมาเข้าเป็นยุทธศาสตร์ของอบจ. โดยจัดแบ่งกลุ่ม อำเภอที่ใกล้เคียงกัน มาอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อให้หารือร่วมกันว่าเห็นควรที่จะพัฒนาหรือดำเนินการงานด้าน

ไหน และจะได้นำไปบรรจุในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นต่อไป จะทำเรื่องอะไรเพื่อนำความรู้ที่ได้จากการวิจัยฯ นำมาแบ่งกลุ่มวิเคราะห์ศึกษา วิจัยได้เครือข่ายสภาองค์กรชุมชน เสนอข้อมูลมาเสนอผู้บริหารรับทราบนำข้อมูลมาทำแผนพัฒนา 3 ปี

การลงพื้นที่ครั้งที่ 4

การปิดโครงการอป. อบจ.เชียงราย ณ อบจ.เชียงราย

วันอังคารที่ 15 กันยายน 2552

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ดังนี้

1. นายเสกขิม	แสนพิศ	รองนายกอบจ.เชียงราย
2. นางเฉลิมศรี	ปุเรือน	รองปลัดอบจ.เชียงราย
3. นายบรรเจิด	กุสมศรี	ผู้อำนวยการกองแผน อบจ.เชียงราย
4. นางสาวชลธาร	วิสูตรวงศ์	หัวหน้าโครงการอป. อบจ.เชียงราย
5. นางสาวศรียรากร	ศิริรุ่งเรืองอมร	นักวิจัย

คณะนักวิจัยฯ เดินทางลงพื้นที่อบจ.เชียงราย เพื่อรายงานผลการดำเนินงานที่ผ่านมา แจ้งปิดโครงการฯ และขอบคุณผู้บริหารอบจ.เชียงรายที่ให้ความร่วมมือกับโครงการฯ ด้วยดีตลอดมา ดังนี้

1. หัวหน้าโครงการอป.อบจ.เชียงราย (นางสาวชลธาร วิสูตรวงศ์) เข้าพบผู้บริหารอบจ. (รองนายก อบจ.เชียงราย (นายเสกขิม แสนพิศ) ที่ได้รับมอบหมายจากนายกอบจ.เชียงราย (นางรัตนา จงสุทธานามณี) ให้ทำหน้าที่แทน เพราะนายฯติดภารกิจ) พร้อมกับรองปลัดอบจ.เชียงราย (นางเฉลิมศรี ปุเรือน) และนางสาว ศรียรากร ศิริรุ่งเรืองอมร นักวิจัยฯ ซึ่งในการนี้หัวหน้าคณะนักวิจัยได้กล่าวขอบคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ อบจ.เชียงรายทุกคนที่มีส่วนในการดำเนินงานที่ผ่านมา และฝากขอบคุณนายกอบจ.เชียงรายซึ่งติดภารกิจอยู่ ผ่านรองนายกฯ ไปด้วยการดำเนินงานของทางโครงการฯ ผ่านมาเป็นระยะเวลา 2 ปีแล้วและบัดนี้โครงการก็ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ในระยะเวลา 2 ปีที่ทางโครงการฯ ทำงานร่วมกับอบจ.เชียงราย และอปท.นำร่องที่เข้าร่วมโครงการฯ คณะนักวิจัยฯและเจ้าหน้าที่ของอปท.นำร่องมีการพัฒนาความสัมพันธ์จนรู้สึกว่าเป็นเพื่อนที่ ร่วมคิด ร่วมทำร่วมแลกเปลี่ยนความเห็นซึ่งกันและกัน มีการพัฒนาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัด เชียงราย สร้างเครือข่ายเพิ่มขึ้นตามลำดับ และพบเพื่อนร่วมขบวนการมากขึ้นทั้งที่เป็นอปท.และไม่ใช่อปท. ขอให้รักษาความสัมพันธ์และขบวนการเครือข่ายนี้ไว้ ในที่นี้คณะนักวิจัยขอขอบคุณทางอบจ.เชียงรายที่ให้ความร่วมมือกับโครงการฯ

2. นำเสนอปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการที่ผ่านมา ดังนี้

2.1 การจัดทำแผนของอบจ. เชียงรายที่ผ่านมา อบจ. มักจะดำเนินการเองเพียงหน่วยเดียวมีการประสานงานและสื่อสารกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งที่เป็นอปท. และภาคส่วนอื่นๆ น้อย ยังไม่ได้พัฒนาความสัมพันธ์ ประสานงานให้อปท. และภาคส่วนอื่นๆ เข้ามาร่วมมือ ร่วมคิด ร่วมทำได้ เช่น งานเชียงรายดอกไม้งาม ที่อบจ. เป็นผู้ดำเนินการเองทั้งหมด ในตอนแรกเป็นงานระดับอบจ. ต่อมาเมื่อเครือข่ายและขอความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เพิ่มขึ้นก็สามารถขยายขนาดการจัดงานได้ ทำให้งานที่ออกมาเป็นที่รู้จัก แต่ไม่สามารถเป็นงานระดับประเทศได้ การดำเนินงานเองทั้งหมดข้อดีคือมีอิสระแต่ก็มีข้อจำกัดคือ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่ถ้ามีความร่วมมือกับหลายๆ ภาคส่วนเพิ่มมากขึ้น จะทำให้มีทรัพยากรที่เพิ่มขึ้นสามารถดำเนินการให้ยิ่งใหญ่ขึ้นเป็นงานระดับประเทศ และระดับนานาชาติได้ต่อไป

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ภายในอบจ. เชียงราย ยังเป็นไปในลักษณะหลวมๆ ยังไม่ได้พัฒนาเป็นความสัมพันธ์เชิงลึกที่จะมองเป้าหมายร่วมกัน ไม่ค่อยมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างใกล้ชิด ส่วนใหญ่เป็นความสัมพันธ์ตามอำนาจหน้าที่มากกว่าที่จะมีความรู้สึกหรือความศรัทธาว่าเป็นทีมเดียวกันแล้วร่วมกันคิด ร่วมกันทำให้องค์กรเข้มแข็ง พร้อมทั้งจะไปนำคนอื่นๆ การพัฒนาทีมงานร่วมกับโครงการเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี แต่ยังไม่ยั่งยืน เพียงแต่เป็นการจุดประกายการเปลี่ยนแปลง จำเป็นที่ต้องมีการทำซ้ำๆ อีกเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนขึ้น ซึ่งที่ผ่านมายังไม่ได้ทำเพราะมีงบประมาณน้อย ประกอบกับเจ้าหน้าที่มีภารกิจมาก องค์กรเองยังไม่ได้ให้ความสำคัญในส่วนนี้มากนัก

2.3 ความสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่อบจ. เชียงรายกับเจ้าหน้าที่ของอปท. ต่างๆ (เทศบาล อบต.) และเครือข่ายอื่นๆ ยังเป็นไปในลักษณะเป็นพิธีการ รู้จักกันอย่างผิวเผินตามที่ประชุม หรือการฝึกอบรม ยังไม่ได้พัฒนาเป็นความสัมพันธ์ในระดับเพื่อนที่สามารถติดต่อสื่อสารกันอย่างใกล้ชิด สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพราะที่ผ่านมาคณะนักวิจัยฯ พบว่า เจ้าหน้าที่อบจ. ยังไม่ทราบว่าในแต่ละเรื่องต้องติดต่อประสานงานทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการกับใคร อย่างไร ในแต่ละอปท. หรือเครือข่าย เป็นส่วนใหญ่ การมาร่วมโครงการ ได้เสนอแนะทดลองปฏิบัติกับอปท. นำร่องทำให้เจ้าหน้าที่อบจ. รู้วิธีการติดต่อสร้างเครือข่ายแต่ต้องติดตามผลและต่อยอดความสัมพันธ์ให้มากขึ้นและยั่งยืน

2.4 ทักษะในการจัดทำและประสานแผนของอบจ. เชียงราย การนำการประชุมเชิงปฏิบัติการ ต้องพัฒนาบุคลากรของอบจ. ให้ทำได้มากขึ้น จากการทำวิจัยร่วมกัน ได้ทดลองปฏิบัติและพัฒนาทักษะการนำเสนอแก่เจ้าหน้าที่อบจ. หลายคน ทำให้กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น กล้านำเสนอ กล้าแสดงออกมากขึ้น อาทิ คุณเฉลิมศรี ปูเรือน (รองปลัดอบจ. เชียงราย) คุณทัชชา สามีklinich (หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน) คุณน.ส.พรสวรรค์ เฟื่องฟู (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5) เป็นต้น ควรส่งเสริมและขยายจำนวนคนในกองแผนฯ ให้สามารถนำการประชุมเชิงปฏิบัติการได้มากยิ่งขึ้น

2.5 การขาดข้อมูล ทำให้ไม่ทราบข้อเท็จจริง ไม่รู้เขารู้เรา ทำให้การวางแผนเป็นแผนที่เกิดจากความรู้สึกหรือความเชื่อเป็นสำคัญ เป็นการวางแผนแบบหลับตามนึกคิดเอาเอง คณะวิจัยได้เสนอแนะและนำตัวอย่างการวิจัยของสกว.ที่เก็บข้อมูลมาให้พิจารณาใช้ อีกทั้งอาจารย์สีลาภรณ์ ก็แนะนำว่าทางสกว.จะช่วยในการเขียน TOR ให้ แต่อบจ.ยังไม่สนใจ การมีข้อมูล ข้อเท็จจริงมากน้อยเท่าไรและการใช้ข้อมูลข้อเท็จจริงเหล่านั้นในการวางแผนมากเท่าไร อย่างไร เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการวางแผนที่ดีและเป็นแผนที่แม่นยำ

2.6 ความต่อเนื่องในการกระตุ้น ผลักดันให้ทั้งเจ้าหน้าที่ภายในอบจ. อบต. นำร่องและเครือข่ายอื่นๆ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ตลอดระยะเวลา 2 ปี ที่ผ่านมาเพราะเจ้าหน้าที่อบจ.เองมีความสามารถ มีศักยภาพ แต่องค์กรยังไม่ได้ใช้ศักยภาพเหล่านี้ให้เต็มที่ ยังขาดการสื่อสารภายใน

2.7 มีความขัดแย้งทางการเมืองค่อนข้างสูง

3. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

3.1 การจัดทำแผนและประสานแผนเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องอาศัยการประสานงาน กว่นพัฒนาความสัมพันธ์ที่มีการสื่อสาร 2 ทางทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการมากขึ้น เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าเราเป็นเพื่อนกัน ในขณะเดียวกัน อบจ. ซึ่งมีฐานะเป็นพี่ใหญ่ จำเป็นต้องแสดงความเป็นพี่ให้เห็นเป็นรูปธรรมโดยการยื่นมือ หรือเข้าหา ให้ความช่วยเหลือในลักษณะที่เป็นเพื่อนคู่คิด ร่วมคิด ร่วมทำมากขึ้นซึ่งสิ่งต่างๆ บางครั้งอาจใช้เงินไม่มากหากมีการร่วมมือกัน เช่น อาจอยู่ในรูปแบบของการออกทุนร่วมกัน (Matching fund) ในโครงการต่างๆ

แต่อย่างไรก็ตามการที่จะสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาความสัมพันธ์จนถึงระดับรู้สึกที่เราเป็นเพื่อนกัน จำเป็นต้องอาศัยการพบปะ มีกิจกรรมร่วมกัน มีการใช้เวลาร่วมกัน มีการพูดคุยร่วมกัน บ่อยๆ และสม่ำเสมอ ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยผ่านทางเครื่องมือการประชุมกลุ่มย่อยร่วมกัน การจัดทำกิจกรรมร่วมกัน อาทิ Walk Rally ทำกิจกรรมร่วมกัน เล่นเกมส์ร่วมกัน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สารพัดใช้ได้ทั้งกับภายในและภายนอกองค์กรเพื่อให้เกิด ทีม ที่สามารถประสานงานกันได้ง่ายขึ้น หรือสิ่งที่ทำได้เลยทันทีคือ ใช้ประโยชน์จากการประชุมยุทธศาสตร์ของอบจ. เชียงราย ที่อบจ. เชียงรายจัดขึ้น ซึ่งต้องเชิญผู้บริหารของอบต. ทุกอบต. มาอยู่แล้ว เป็นประจำทุกปี ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบจากที่เคยทำที่ให้ผู้บริหาร (นายกอบจ. เชียงราย / ปลัดอบจ. เชียงราย) มาพูดให้ที่ประชุมฟังคนละ 1-2 ชั่วโมง แล้วแยกย้ายกันกลับมาเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่รู้จักกันมากขึ้น แบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้พูด แสดงความคิดเห็น แสดงตัวตนทำความรู้จักกันมากขึ้น เมื่อเกิดความเป็นเพื่อนการช่วยกัน ร่วมมือกันขับเคลื่อนแผนพัฒนาท้องถิ่นก็จะเร็วขึ้น

3.2 ควรมีการสร้างและพัฒนาเจ้าหน้าที่ของอบจ. เชียงราย โดยการจูงใจ ผลักดัน อย่างสม่ำเสมอ ให้มีการทดลองทำซ้ำหลายๆ ครั้ง โดยการจัดประชุมกลุ่มย่อยภายในองค์กร ประชุมหัวหน้าฝ่าย

ประจำเดือนหรือประชุมกับภายนอกองค์กร มีการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ผู้น้อยนำเสนอจนเจ้าหน้าที่สามารถนำการประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือการทำประชาคมในการลงพื้นที่ได้เอง โดยการดึงการร่วมคิดให้เกิดขึ้นและเป็นการคิดในระดับจังหวัดไม่ใช่เฉพาะจุดเล็กๆ โดยอาจเริ่มจากการตั้งโจทย์ที่ให้ถามถึงปัญหาที่ต้องการให้ออบจ.ช่วยดำเนินการแก้ไขพร้อมต้องมีการเสนอแนะทางแก้ปัญหาที่อบจ.สามารถร่วมดำเนินการได้หรือไม่สามารถช่วยได้ มากกว่าการตั้งคำถามถึงความต้องการของชาวบ้านเป็นหลัก

3.3 ควรพัฒนาจัดทำฐานข้อมูลท้องถิ่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การท่องเที่ยว รายได้ ที่จะทำให้ออบจ.หรือ อบจ.สามารถจัดทำแผนที่สามารถตอบสนองเป้าหมายของจังหวัดเชียงรายได้อย่างถูกต้องเป็นสำคัญ เป็นแผนที่ที่มีข้อมูลสนับสนุน ไม่ใช่แผนจากความรู้สึก และข้อมูลเหล่านี้เองจะมีส่วนช่วยลดความขัดแย้งทางการเมืองได้ เพราะสุดท้ายทุกคนต่างมีลูกค้านเดียวกันคือประชาชน ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลเพื่อทำฐานข้อมูลแทนที่อบจ.จะทำเอง ควรจ้างสถาบันการศึกษาที่เป็นมืออาชีพมากกว่ามาทำให้ ซึ่งใช้งบประมาณไม่มากนักเพียงหลักแสนเท่านั้น ในเรื่องนี้ทางคณะวิจัยได้นำเสนอไปหลายหนแล้วว่า การเขียน TOR เพื่อการจ้างเก็บข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูล สกว. มีต้นแบบ TOR ให้ดูเป็นตัวอย่างและเคยเสนอว่าจะช่วยเป็นที่ปรึกษาในการร่าง TOR ได้

3.4 การกระตุ้น/จูงใจ/ผลักดันอปท.นาร่อง และอปท.อื่นๆ เป็นเครือข่ายที่เข้าร่วมการพัฒนาจังหวัด อบจ.เชียงราย ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เปรียบเสมือนการก่อไฟจากถ่าน เมื่อไฟเริ่มติดถ่านบางก้อนแล้วต้องมีการพัดกระพือให้ถ่านติดไฟมากขึ้น และเติมถ่านอยู่เรื่อยๆ เพื่อให้ไฟติดจนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเห็นผล ไม่เช่นนั้นถ่านก็จะมอดลงและอาจดับไปในที่สุด

4. เชิญตัวแทนอบจ.เชียงรายเข้าร่วมการประชุมเพื่อปิดชุดโครงการ ในวันที่ 25 กันยายน 2552 ทั้งนี้ให้ออบจ.แต่ละแห่งส่งตัวแทนในการนำเสนอผลการดำเนินงานการจัดทำแผนและประสานแผนร่วมกับโครงการ และจัดทำวิดิทัศน์ที่ประกอบด้วยการสัมภาษณ์ผู้บริหารถึงแนวคิด การจัดทำแผนและประสานแผน หรือประโยชน์ หรือปัญหาที่ประสบจากการเข้าร่วมกระบวนการกับโครงการฯ เพื่อนำเสนอให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาอื่นทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

ภาคผนวก ข ภาพการลงพื้นที่

ช่วง 6 เดือนที่ 1

1. ภาพการประชุมโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย วันที่ 4 ตุลาคม 2550

2. ภาพการประชุมร่วมกับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย วันที่ 2 พ.ย. 2550

3. ภาพกิจกรรมงานเทศกาลวัฒนธรรมสัมพันธ์ลุ่มน้ำโขง วันที่ 22 พฤศจิกายน 2550

4. ภาพงานเทศกาลเชียงรายดอกไม้งาม วันที่ 4-8 มกราคม 2551

5. ภาพสัมมนา ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ณ โรงแรมริมกกเมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2551

ช่วง 6 เดือนที่ 2

1. ภาพการฝึกอบรมหลักสูตร “การวิเคราะห์สำรวจสภาพภายในองค์กรและสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร”(SWOT Analysis) วันที่ 27 – 29 มีนาคม 2551

2. ภาพการเข้าร่วมประเมินผลการประสานแผนในรอบปีที่ผ่านมาและทบทวนกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและขอบเขตประเภทโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วันที่ 28 เมษายน 2551

3. ภาพการเข้าร่วมประชุมกับคณะทำงานในการปฏิบัติงานตามโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย วันที่ 6-7 มิถุนายน 2551

รายงานผลความก้าวหน้าของชุดโครงการฯ ต่อนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

4. ภาพเพื่อสำรวจและเข้าพบเจ้าหน้าที่ใน อปท. ที่จะคัดเลือกเป็นพื้นที่นำร่องโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัดร่วมกับ อบจ.เชียงราย วันที่ 12-14 มิถุนายน 2551

ช่วง 6 เดือนที่ 3

1. รูปภาพประกอบการประชุมสัมมนา วันที่ 2-3 กุมภาพันธ์ 2552

2. รูปภาพประกอบการประชุมสัมมนา วันที่ 21-22 กุมภาพันธ์ 2552

3. รูปภาพประกอบการประชุมสัมมนา วันที่ 7-8 มีนาคม 2552

ช่วง 6 เดือนที่ 4

1. ภาพฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย”

บ้านร่มฟ้าไทย ต.ตับเต่า อ.เทิง จังหวัดเชียงราย วันที่ 29-30 พฤษภาคม 2552

2. การปิดโครงการเพิ่มขีดความสามารถในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาจังหวัด ขององค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดเชียงราย วันที่ 15 กันยายน 2552

